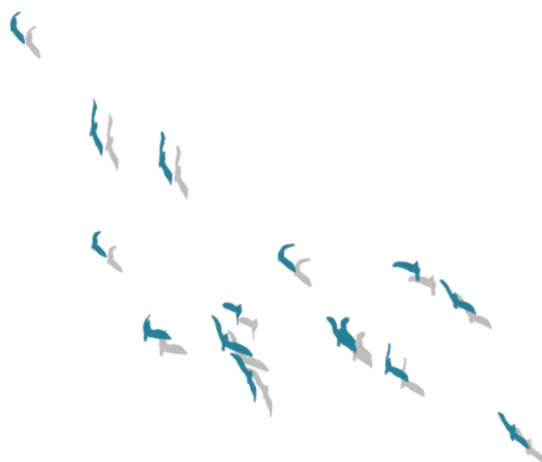

Agencja Wspierania
Ochrony Środowiska

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

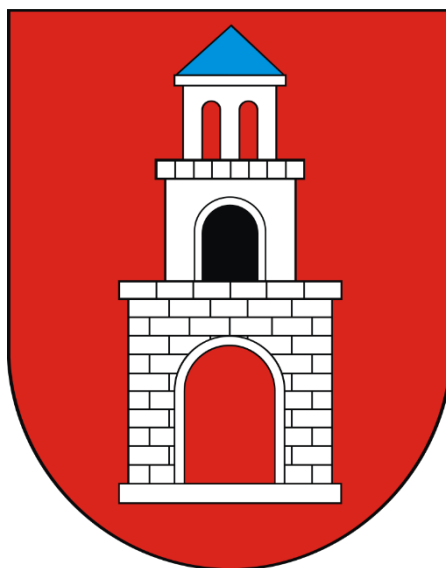
Programu Ochrony Środowiska
dla Gminy i Miasta Odolanów
na lata 2020-2023
z perspektywą do roku 2027

10 września 2020 r.

Zamawiający:

Gmina i Miasto Odolanów

ul. Rynek 11
63-430 Odolanów

Wykonawca:

Agencja Wspierania Ochrony Środowiska	Agencja Wspierania Ochrony Środowiska sp. z o.o. Siedziba spółki: ul. Grunwaldzka 66/3, 60-312 Poznań tel.: 575 667 769; 575 667 768, e-mail: biuro@e-awos.pl, www.e-awos.pl	
Koordynator	Łukasz Żebrowski	
Autor opracowania	Dominik Dadaniak	
Data wykonania	wrzesień, 2020 r.	

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	8
1.1 Stan formalno-prawny	8
1.2 Zakres merytoryczny prognozy oddziaływania programu ochrony środowiska	8
1.3 Powiązanie Programu z dokumentami szczebla lokalnego, powiatowego, wojewódzkiego, krajowego i międzynarodowego oraz analiza celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.....	9
1.3.1 Globalna Agenda 21 oraz Agenda 30	10
1.3.2 Europejska Konwencja Krajobrazowa.....	12
1.3.3 Strategia Europa 2020 i konkluzje Rady – debata „W kierunku zrównoważonej Europy 2030”	13
1.3.4 Europejska Strategia Zrównoważonego Rozwoju – Odnowiona Strategia UE dotycząca trwałego rozwoju	16
1.3.5 Pakiet energetyczno-klimatyczny oraz Konkluzje Rady Europejskiej - Ramy klimatyczno-energetyczne do roku 2030	17
1.3.6 Neutralność Klimatyczna 2050 – strategiczna długoterminowa wizja zamożnej, nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej dla klimatu gospodarki UE.	19
1.3.7 Polityka Ekologiczna Państwa 2030	20
1.3.8 Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności	22
1.3.9 Strategia Rozwoju Kraju 2020	24
1.3.10 Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko (częściowo uchylona).....	27
1.3.11 Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”	29
1.3.12 Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.	31
1.3.13 Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030	32
1.3.14 Strategia „Sprawne Państwo 2020”	33
1.3.15 Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022	35
1.3.16 Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030.....	36
1.3.17 Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030.....	37
1.3.18 Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030	38
1.3.19 Polityka energetyczna Polski do 2030 r. z projektem aktualizacji do 2040 r.	39
1.3.20 Krajowy Plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030	41
1.3.21 Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 z perspektywą do 2030 oraz Krajowy Program Ograniczania Zanieczyszczenia Powietrza	43
1.3.22 Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej.....	44
1.3.23 Krajowy plan gospodarki odpadami 2022	45
1.3.24 Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów	46
1.3.25 Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032.....	48
1.3.26 VI Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych	49
1.3.27 Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020	50
1.3.28 Regionalny Program Operacyjny Województwa Wielkopolskiego na lata 2014 – 2020.....	52
1.3.29 Program ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Plan działań na lata 2015 – 2020	53
1.3.30 Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do 2030 r.	54
1.3.31 Program wodno – środowiskowy kraju wraz z jego aktualizacją	55
1.3.32 Plan gospodarowania wodami na obszarach dorzecza Odry	56
1.3.33 Plan zarządzania ryzykiem powodziowym na obszarze dorzecza Odry	58
1.3.34 Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku.....	59

1.3.35 Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego – Wielkopolska 2020+	60
1.3.36 Plan gospodarki odpadami dla Województwa Wielkopolskiego 2019-2025	61
1.3.37 Plan utrzymania wód obejmujący obszar Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.....	62
1.3.38 Program Ochrony Środowiska dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2016-2020	64
1.3.39 Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej oraz Program ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej.....	65
1.3.40 Aktualizacja Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla województwa wielkopolskiego	66
2. Główne cele oraz zawartość ocenianego dokumentu	67
2.1 Cel projektowanego dokumentu	67
2.2 Zawartość ocenianego dokumentu.....	68
3. Metody zastosowane przy sporządzaniu Prognozy	69
4. Metody analizy skutków realizacji postanowień Programu oraz częstotliwość jej przeprowadzania	71
5. Charakterystyka gminy oraz analiza i ocena istniejącego stanu środowiska	73
5.1 Charakterystyka gminy	73
5.2 Analiza i ocena aktualnego stanu środowiska	81
5.2.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza	81
5.2.2 Zagrożenia hałasem	91
5.2.3 Pola elektromagnetyczne	93
5.2.4 Gospodarowanie wodami	96
5.2.5 Gospodarka wodno-ściekowa	107
5.2.6 Zasoby geologiczne.....	111
5.2.7 Gleby	114
5.2.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	116
5.2.9. Zasoby przyrodnicze	121
5.2.10. Zagrożenia poważnymi awariami	131
6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji Programu	133
7. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody.....	134
8. Identyfikacja i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne	136
9. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	163
10. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	163
11. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	165
12. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	166
13. Wykorzystane materiały	169

Spis rycin

Rycina 1. Położenie Gminy i Miasta Odolanów na tle powiatu ostrowskiego	73
Rycina 2. Stan ludności, ruch naturalny i saldo migracji na terenie Gminy miejsko-wiejskiej Odolanów w latach 2015-2018	75
Rycina 3. Układ najważniejszych połączeń drogowych w Gminie i Mieście Odolanów	85
Rycina 4. Zestawienie zbiorcze średnich z wyników pomiarów godzinowych pyłów zawieszonych w Odolanowie i Tarchałach Wielkich w 2019 r.	89
Rycina 5. Rozkład sieci elektroenergetycznej WN i SN w Gminie i Mieście Odolanów	94
Rycina 6. Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowej w Gminie i Mieście Odolanów	95
Rycina 7. Jednolite części wód powierzchniowych w rejonie Gminy i Miasta Odolanów	97
Rycina 8. Jednolite części wód podziemnych i główne zbiorniki wód podziemnych w rejonie Gminy i Miasta Odolanów	100
Rycina 9. Obszary ochronne zbiorników wód podziemnych na terenie Wielkopolski	102
Rycina 10. Obszary Gminy i Miasta Odolanów z ryzykiem wystąpienia powodzi raz na 500 lat	105
Rycina 11. Mapa pogładowa budowy geologicznej w rejonie Gminy i Miasta Odolanów	112
Rycina 12. Złoża kopalin w rejonie Gminy i Miasta Odolanów	113
Rycina 13. Mapa regionu IX wg WPGO 2025	117
Rycina 14. Obszary leśne na terenie Gminy Odolanów	123
Rycina 15. Stacje paliw zlokalizowane w rejonie Gminy i Miasta Odolanów	132

Spis tabel

Tabela 1. Cele w Globalnej Agendzie 21	11
Tabela 2. Cele w Agendzie na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030	11
Tabela 3. Cele w Europejskiej Konwencji Krajobrazowej	12
Tabela 4. Cele w Strategii Europa 2020	15
Tabela 5. Cele wyznaczone w Europejskiej Strategii Zrównoważonego Rozwoju	16
Tabela 6. Cele wyznaczone w Pakiecie energetyczno-klimatycznym oraz Ramach do 2030 r.	18
Tabela 7. Cele wyznaczone w Strategii długoterminowej UE – „Neutralność klimatyczna 2050”	19
Tabela 8. Cele wyznaczone w Polityce Ekologicznej Państwa 2030	20
Tabela 9. Cele wyznaczone w Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności	23
Tabela 10. Cele wyznaczone w strategii rozwoju kraju 2020	25
Tabela 11. Cele rozwojowe i kierunki interwencji w Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko perspektywa do 2020 roku	28
Tabela 12. Cele Strategii Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”	30
Tabela 13. Cele w Strategii Rozwoju Transportu do 2030 roku	31
Tabela 14. Cele w Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030	32
Tabela 15. Cele w Strategii Sprawne Państwo 2020	34
Tabela 16. Cele Strategii rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego RP 2022	35
Tabela 17. Cele w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030	36
Tabela 18. Cele w Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030	37
Tabela 19. Cele w Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2030	38
Tabela 20. Kierunki interwencji w Polityce energetycznej Polski perspektywa do 2040 roku	40
Tabela 21. Kierunki interwencji w Krajowym Planie na rzecz Energii i Klimatu na lata 2021-2030	42

Tabela 22. Kierunki interwencji w KPOP 2030 oraz KPOZP	43
Tabela 23. Kierunki interwencji w Narodowym Programie Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej	44
Tabela 24. Kierunki interwencji w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2022	45
Tabela 25. Kierunki interwencji w Krajowym Programie Zapobiegania Powstawania Odpadów	46
Tabela 26. Kierunki interwencji w Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu 2009-2032	48
Tabela 27. Cele i kierunki określone w Krajowym Programie Zapobiegania Powstawaniu Odpadów	49
Tabela 28. Kierunki interwencji w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko 2014 - 2020	51
Tabela 29. Cele Regionalnego Programu Operacyjnego Woj. Wielkopolskiego na lata 2014 - 2020	52
Tabela 30. Cele Programu ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Plan działań na lata 2015 - 2020	53
Tabela 31. Kierunki interwencji w SPA do roku 2020 z perspektywą do 2030 roku	54
Tabela 32. Cele wyznaczone w Aktualizacji Programu wodno – środowiskowym kraju	55
Tabela 33. Cele określone w Planie Gospodarowania Wodami na obszarach dorzecza Odry	57
Tabela 34. Cele strategiczne w PZRP na obszarze dorzecza Odry	58
Tabela 35. Cele strategiczne w Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego 2030	59
Tabela 36. Cele w PZPWW Wielkopolska 2020+	60
Tabela 37. Cele w Planie gospodarki odpadami dla Województwa Wielkopolskiego 2019-2025	61
Tabela 38. Cele w Planie utrzymania wód obejmującego obszar Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu	63
Tabela 39. Cele w Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Wielkopolskiego 2016-2020	64
Tabela 40. Cele w Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej na lata 2020-2026	65
Tabela 41. Cele w Aktualizacji PUAiWZA dla województwa wielkopolskiego	66
Tabela 42. Etapy procedury strategicznej oceny oddziaływania Programu	70
Tabela 43. Wskaźniki monitorowania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów	72
Tabela 44. Wykaz miast i sołectw w Gminie Odolanów z ich liczbą ludności (stan. 31.03.20 r.)	75
Tabela 45. Grupy wieku ekonomicznego w latach 2013-2017	76
Tabela 46. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych w latach 2015 – 2019	77
Tabela 47. Podmioty gospodarcze według działów PKD 2007 (stan na rok 2019)	77
Tabela 48. Warunki klimatyczne na obszarze Gminy i Miasta Odolanów	82
Tabela 49. Emisja zanieczyszczeń z sektora działalności gospodarczej w 2014 r.	82
Tabela 50. Zużycie energii z poszczególnych nośników do celów grzewczych dla sektora działalności gospodarczej w 2014 r.	83
Tabela 51. Długość sieci gazowej i ilość przyłączy w Gminie i Mieście Odolanów w 2016-2019 r.	83
Tabela 52. Całkowite roczne zużycie energii - wszystkie sektory w Gminie i Mieście Odolanów- 2014 r.	84
Tabela 53. Zużycie energii z poszczególnych nośników do celów grzewczych w budynkach jednorodzinnych w 2014 r.	84
Tabela 54. Emisja zanieczyszczeń z budynków jednorodzinnych w 2014 r.	84
Tabela 55. Pojazdy samochodowe w Gminie i Mieście Odolanów - stan na dzień 31.12.2014	85
Tabela 56. Średni dobowy ruch roczny (SDRR) w punktach pomiarowych w 2010 i 2015 r. na drogach wojewódzkich nr 444 i 445 w Odolanowie i Tarchałach Wielkich	86
Tabela 57. Klasyfikacje strefy wielkopolskiej dla zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonane z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia	87
Tabela 58. Klasyfikacje strefy wielkopolskiej dla zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonane z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin	88
Tabela 59. Wyniki pomiarów jakości powietrza na stacji Ostrów Wlkp. ul. Wysocka w 2019 r.	88
Tabela 60. Wykaz instalacji OZE wykorzystujących energię wiatru w Gminie i Mieście Odolanów ...	90

Tabela 61. Powierzchnia terenu oraz liczba mieszkańców ekspozowanych na hałas pochodzący z dróg krajowych w powiecie ostrowskim	91
Tabela 62. Wyniki z monitoringu natężenia poziomu hałasu w Odolanowie w 2016 r. przeprowadzonego przez Inspekcję Ochrony Środowiska	92
Tabela 63. Długość linii elektroenergetycznych w Gminie i Mieście Odolanów – stan na 30.04.2020 r.	94
Tabela 64. Stacje bazowe sieci telefonii komórkowej w Gminie i Mieście Odolanów	95
Tabela 65. Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych w latach 2010-2019 prowadzonych przez WIOŚ w Poznaniu dla miejscowości Granowiec ul. Odolanowska 51, gm. Sośnie	95
Tabela 66. Stan wód powierzchniowych rzecznych występujących na terenie Gminy i Miasta Odolanów zgodnie z bazą danych dla regionu wodnego Środkowej Odry	98
Tabela 67. Ocena stanu JCWP rzecznych w latach 2014-19 prowadzona przez WIOŚ w Poznaniu	98
Tabela 68. Charakterystyka GZWP nr 303	100
Tabela 69. Charakterystyka stanu JCWPd nr 80 wraz z działaniami przewidzianymi w aPWŚK	103
Tabela 70. Badania jakości wód podziemnych w ramach PMŚ prowadzone przez PIG-PIB na zlecenie GIOŚ w punkcie pomiarowym w Raczytach w 2019 r. wraz z klasyfikacją jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych Ostrów Wlkp. i Dąbrowa w 2017 r.	104
Tabela 71. Posterunki wodowskazowe w Gminie i Mieście Odolanów	105
Tabela 72. Wykaz budowli hydrotechnicznych na terenie Gminy i Miasta Odolanów	106
Tabela 73. Charakterystyka ujęć wód podziemnych służących do zaopatrzenia mieszkańców w wodę w Gminie i Mieście Odolanów – stan na 31.12.2019 r.	107
Tabela 74. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie Gminy i Miasta Odolanów	108
Tabela 75. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy i Miasta Odolanów	109
Tabela 76. Gromadzenie nieczystości ciekłych na terenie Gminy i Miasta Odolanów w latach 2015-2018	111
Tabela 77. Klasy bonitacyjne gleb w Gminie i Mieście Odolanów na tle powiatu ostrowskiego	114
Tabela 78. Wielkość poszczególnych użytków rolnych w Gminie i Mieście Odolanów w 2005 r.	114
Tabela 79. Wskaźnik rolniczej przestrzeni produkcyjnej na terenie Gminy i Miasta Odolanów	114
Tabela 80. Wskaźnik rolniczej przestrzeni produkcyjnej na terenie Gminy Odolanów	115
Tabela 81. Stawki opłaty za odpady obowiązujące w Gminie i Mieście Odolanów	118
Tabela 82. Ilość (suma) odpadów odebranych i poddanych recyklingowi oraz przygotowanych do ponownego użycia z terenu Gminy i Miasta Odolanów w 2019 r.	118
Tabela 83. Ilość wytworzonych odpadów w Gminie przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą wg Wojewódzkiego Systemu Odpadowego	119
Tabela 84. Poziomy recyklingu i odzysku osiągnięte przez Gminę i Miasto Odolanów w 2018-19 r.	120
Tabela 85. Zinwentaryzowane i unieszkodliwione wyroby azbestowe w Gminie Odolanów	120
Tabela 86. Grunty leśne występujące na terenie Gminy Odolanów w 2018 roku w hektarach	122
Tabela 87. Struktura wiekowa, gatunkowa w Gminie Odolanów na terenie Nadleśnictwa Antonin ..	123
Tabela 88. Struktura wiekowa i gatunkowa lasów w Gminie Odolanów na terenie NDŁ Krotoszyn ..	124
Tabela 89. Formy ochrony przyrody w Gminie i Mieście Odolanów	124
Tabela 90. Tereny zieleni w Gminie i Mieście Odolanów w 2018 roku	131
Tabela 91. Główne problemy i wyznaczone cele ochrony środowiska w Gminie i Mieście Odolanów	134
Tabela 92. Ocena ewentualnego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska w tym na walory przyrodnicze i człowieka w podziale na pozytywne, negatywne oraz neutralne	138
Tabela 93. Oddziaływania zadań wyznaczonych w Programie na komponenty środowiska przyrodniczego	148

1. Wprowadzenie

Przedmiotem niniejszego opracowania jest „Prognoza Oddziaływania na Środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów na lata 2020 – 2023 z perspektywą do roku 2027”, zwane dalej *Prognozą* i *Programem*.

1.1 Stan formalno-prawny

Program Ochrony Środowiska jest dokumentem realizowanym z obowiązku wynikającego z zapisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – *Prawo Ochrony Środowiska* (t.j. Dz.U. 2020 poz. 1219 ze zm.). Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, skutków realizacji wyżej wymienionego *Programu*, którego elementem jest niniejsza *Prognoza* i opracowanie *Prognozy Oddziaływania na Środowisko* skutków realizacji *Programu* wynika z obowiązku zawartego w ustawie z dnia 3 października 2008 r., o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U. 2020 poz. 283 ze zm.). Powyższa ustawa jest skutkiem wdrożenia do polskiego ustawodawstwa Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 roku w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

1.2 Zakres merytoryczny prognozy oddziaływania programu ochrony środowiska

Zakres *Prognozy* jest zgodny z art. 51 ustawy z dnia 8 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U. 2020 poz. 283 ze zm.) oraz z wymaganiami nałożonymi przez pismo opiniujące pozytywnie *Program* wraz z prognozą przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu z dnia 29 września 2020 r. o sygn. DN-NS.9011.1115.2020 oraz decyzjami Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 15 lipca 2020 r. o sygnaturze WOO-III.410.315.2020.AM.1 w sprawie ustalenia szczegółowego zakresu prognozy oraz z dnia 7 października 2020 r., znak WOO-III.410.469.2020.PW.1 opiniujące pozytywnie projekt *Programu* wraz z prognozą.

Zgodnie z zapisami art. 51 ww. ustawy niniejsza *Prognoza* powinna:

1. Zawierać:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- f) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;

2. Określać, analizować i oceniać:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu (w odniesieniu do „*Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów na lata 2020 - 2023 z perspektywą do roku 2027*”),
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym działanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na środowisko, a w szczególności na różnorodność biologiczną, zdrowie ludzi, zwierząt i roślin, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, wszystkie formy ochrony przyrody z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

3. Przedstawiać:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

1.3 Powiązanie *Programu* z dokumentami szczebla lokalnego, powiatowego, wojewódzkiego, krajowego i międzynarodowego oraz analiza celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Realizacja celów i zadań zawartych w *Programie Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów na lata 2020 - 2023z perspektywą do roku 2027* wpisuje się w szereg dokumentów strategicznych poziomu międzynarodowego, krajowego, regionalnego i lokalnego. Zgodność założeń *Programu* z tymi dokumentami gwarantuje, że podejmowane działania w skali lokalnej harmonizują z kierunkami rozwoju ustalonymi na wyższych szczeblach administracji samorządowej oraz administracji rządowej. Oznacza to, że planowane działania nie są przypadkowe, lecz służą osiągnięciu celów o charakterze globalnym i długoterminowym.

1.3.1 Globalna Agenda 21 oraz Agenda 30

Globalna Agenda 21, uchwalona w czerwcu 1992 r. na Konferencji Organizacji Narodów Zjednoczonych dla Spraw Środowiska i Rozwoju w Rio de Janeiro na tzw. Szczycie Ziemi, stanowi globalny program działań na rzecz środowiska i rozwoju. Program ten wskazuje, w jaki sposób należy równoważyć rozwój gospodarczy i społeczny z poszanowaniem środowiska. Wdrażanie założeń Agendy opiera się na zasadzie „Myśl globalnie, działaj lokalnie”, zgodnie z którą największą rolę w ich realizacji przypisuje się władzom lokalnym.

Agenda składa się z czterech zasadniczych części, omawiających następujące zagadnienia:

- problemy socjalne i gospodarcze,
- zachowanie i zagospodarowanie zasobów w celu zapewnienia rozwoju,
- wzmocnienia znaczenia ważnych grup społecznych,
- możliwości realizacyjne celów i zadań agendy.

Agenda 21 - zawiera podstawowe zalecenia dotyczące ochrony i kształtowania środowiska życia człowieka, zwracając uwagę na szereg jego uwarunkowań społecznych i ekonomicznych oraz ochronę zasobów naturalnych, a także racjonalne gospodarowanie nimi w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju.

Agenda 21 stała się priorytetowym dokumentem dla formułowania celów wszystkich dziedzin życia społeczno-gospodarczego, opartych na zasadzie zrównoważonego rozwoju. W oparciu o przyjęte w niej zasady organizowane są międzynarodowe i europejskie systemy wspierania rozwoju. Zasady zrównoważonego rozwoju przyjęte w Agendzie 21 zostały usankcjonowane na szczeblu krajowym między innymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Podstawowe założenia Agendy 21 mają swoje odzwierciedlenie w celach średniookresowych zaplanowanych do realizacji na terenie Gminy i Miasta Odolanów. Szczególną uwagę w Agendzie 21 zwrócono na konieczność ochrony zasobów naturalnych oraz racjonalne gospodarowanie nimi jako wykładnię ochrony środowiska życia człowieka, tym samym uzależniono jakość życia człowieka od jakości środowiska. Do tych założeń nawiązują wszystkie cele *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów*, ponieważ wszystkie dotyczą zrównoważonego rozwoju.

Ponadto w 2030 r. została przyjęta przez wszystkie 193 państwa członkowskie ONZ Rezolucją Zgromadzenia Ogólnego 25 września 2015 roku w Nowym Jorku **Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030** zawierająca 17 **Celów Zrównoważonego Rozwoju**. Dotyczą one osiągnięć w 5 obszarach – tzw. 5xP: ludzie (ang. people), planeta (ang. planet), dobrobyt (ang. prosperity), pokój (ang. peace), partnerstwo (ang. partnership). Cele obejmują szeroki zakres wyzwań, takich jak ubóstwo,

głód, zdrowie, edukacja, równość płci, zmiany klimatu, zrównoważony rozwój, pokój, sprawiedliwość społeczna. Za monitorowanie wskaźników realizacji celów i poszczególnych zadań wyznaczonych w ww. Agendzie 2030 odpowiada w Polsce Główny Urząd Statystyczny. W związku z przyjęciem przez Polskę tak ważnego porozumienia międzynarodowego każdy dokument strategiczny, niezależnie od szczebla powinien być spójny z celami zrównoważonego rozwoju.

Tabela 1. Cele w Globalnej Agendzie 21

Kierunek określony w Globalnej Agendzie 21	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
Racjonalne gospodarowanie zasobami w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju.	Wszystkie cele POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów (I-X)	Spójny

Źródło: opracowanie własne

Tabela 2. Cele w Agendzie na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030

Cele i kierunki określone w Agendzie na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
1. Eliminacja ubóstwa we wszystkich jego formach na całym świecie; 2. Eliminacja głodu, osiągnięcie bezpieczeństwa żywnościowego i lepsze odżywianie oraz promowanie zrównoważonego rolnictwa; 3. Zapewnienie wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowego życia oraz promowanie dobrostanu; 4. Zapewnienie wszystkim edukacji wysokiej jakości oraz promowanie uczenia się przez całe życie; 5. Osiąganie równości płci oraz wzmocnienie pozycji kobiet i dziewcząt; 6. Zapewnienie wszystkim ludziom dostępu do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi; 7. Zapewnienie wszystkim dostępu do źródeł stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie; 8. Promowanie stabilnego, zrównoważonego i inkluzywnego wzrostu gospodarczego, pełnego i produktywnego zatrudnienia oraz godnej pracy dla wszystkich ludzi; 9. Budowa stabilnej infrastruktury, promowanie zrównoważonego uprzemysłowienia oraz wsparcie innowacyjne; 10. Zmniejszenie nierówności w krajach i między krajami; 11. Uczynienie miast i osiedli ludzkich bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu; 12. Zapewnienie wzorców zrównoważonej konsumpcji i produkcji; 13. Podjęcie pilnych działań w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom; 14. Ochrona oceanów, mórz i zasobów morskich oraz wykorzystywanie ich w sposób zrównoważony; 15. Ochrona, przywracanie oraz promowanie zrównoważonego użytkowania ekosystemów lądowych, zrównoważone gospodarowanie lasami, zwalczanie pustynnienia, powstrzymywanie i odwracanie procesu degradacji gleby oraz powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej; 16. Promowanie pokojowego i inkluzywnego społeczeństwa, zapewnienie wszystkim ludziom dostęp do wymiaru sprawiedliwości oraz budowę na wszystkich szczeblach skuteczne i odpowiedzialne instytucje, sprzyjające włączeniu społecznemu; 17. Wzmocnienie środków wdrażania i ożywienie globalne partnerstwo na rzecz zrównoważonego rozwoju.	Wszystkie cele POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów (I-X)	Spójny – w zakresie poprawiania jakości środowiska na poziomie lokalnym. Program nie odnosi się do celów społecznych z uwagi na charakter dokumentu.

Źródło: opracowanie własne

1.3.2 Europejska Konwencja Krajobrazowa

Europejska konwencja krajobrazowa została przyjęta przez Radę Europy w dniu 20 października 2000 r. we Florencji, a także ratyfikowana przez Polskę w 2004 r. w ramach uzyskania członkostwa w Unii Europejskiej (Dz.U. 2006 nr 14 poz. 98).

Głównym celem Konwencji jest promowanie działań na rzecz krajobrazu, jego ochrona, zarządzanie i planowanie oraz organizowanie europejskiej współpracy w tym zakresie. Stanowią o tym przede wszystkim art. 3 i 4, 5 i 6. Do Konwencji obligatoryjnie nawiązują polskie polityki krajowe dotyczące zagospodarowania przestrzennego i polityki ekologicznej.

Poszczególne środki zawarte w Konwencji posiadają swoje odzwierciedlenie we wszystkich postawionych celach średniookresowych oraz zaplanowanych zadaniach zawartych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027.

Tabela 3. Cele w Europejskiej Konwencji Krajobrazowej

Kierunek określony w Europejskiej Konwencji Krajobrazowej	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
Promowanie działań na rzecz krajobrazu i jego ochrony poprzez: A. Podnoszenie Świadomości Społecznej, B. Szkolenie i edukację C. Identyfikację i ocenę krajobrazu -model DPSIR D. Zdefiniowanie celów jakości krajobrazu, E. Wdrażanie polityki krajobrazowej.	Wszystkie cele i założenia POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów (I-X)	Spójny

Źródło: opracowanie własne

1.3.3 Strategia Europa 2020 i konkluzje Rady – debata „W kierunku zrównoważonej Europy 2030”.

Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu „Europa 2020”, przyjęta przez Radę Europejską 17 czerwca 2010 r., to kluczowy dokument dla średniookresowej strategii rozwoju kraju jako członka Unii Europejskiej. Ten fundamentalny dla rozwoju Unii Europejskiej dokument określa działania, których podjęcie przyspieszy wyjście z obecnego kryzysu i otworzy europejską gospodarkę na przyszłe wyzwania.

W ramach Strategii wyznaczone zostały 3 priorytety, które będą realizowane na szczeblu unijnym i krajowym:

- wzrost inteligentny (zwiększenie roli wiedzy, innowacji, edukacji i społeczeństwa cyfrowego),
- wzrost zrównoważony (produkcja efektywniej wykorzystująca zasoby, przy jednoczesnym zwiększeniu konkurencyjności),
- wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu (zwiększenie aktywności zawodowej, podnoszenie kwalifikacji, walka z ubóstwem).

Dokument ten skoncentrowany jest na zapewnieniu inteligentnego rozwoju społeczeństwu i gospodarce wszystkich krajów europejskich i Europy jako całości. Z perspektywy ochrony i zarządzania środowiskiem, rozwój taki jest możliwy dzięki stosowaniu nowoczesnych technologii pozwalających ograniczyć zużycie zasobów, jak również wdrażanie technologii pozwalających prowadzić recykling materiałowy.

Również w Gminie i Mieście Odolanów przewiduje się działania i zadania służące realizacji celów Strategii Europa 2020. W *Programie Ochrony Środowiska* wyznaczono następujące cele służące efektywniejszemu wykorzystaniu zasobów naturalnych:

- Poprawa jakości powietrza, w tym dążenie do osiągnięcia poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM₁₀, PM_{2,5} i poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu do końca 2023 roku –

w tym zadania polegające na promocji odnawialnych źródeł energii, termomodernizacji budynków i modernizacji dróg. Działania te pozwolą na zmniejszenie zużycia paliw, umożliwią efektywniejsze zarządzanie ciepłem w budynkach, ograniczenie strat ciepła, a tym samym ograniczenie surowców potrzebnych do ogrzania budynków,

- Poprawa jakości wód powierzchniowych oraz zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do środowiska oraz usprawnienie systemu zaopatrzenia w wodę, a także poprawa systemu zabezpieczenia przeciwpowodziowego i małej retencji – w tym zadania z zakresu gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarowania wodami wpisują się w założenia Strategii Europa 2020. Powszechny system odbioru ścieków i oczyszczania ścieków oraz coraz nowsze, bardziej skuteczne metody uzdatniania ścieków pozwalają na ponowne użycie wody, a tym samym zmniejszają ryzyko braku wody, w czasach, gdy ogólnosiątkowym problemem staje się problem deficytu wody pitnej,
- Ochrona powierzchni ziemi i gleb przed degradacją – złoża kopalin są zasobami nieodnawialnymi, należy więc prowadzić ich racjonalne wydobycie, w miejscach do tego przeznaczonych, w ilościach niezbędnych, określonych w specjalnych pozwoleniach – koncesjach,
- Zachowanie różnorodności biologicznej i jej racjonalne użytkowanie oraz stworzenie spójnego systemu obszarów chronionych – aby zapewnić inteligentny rozwój gminy konieczne jest również zapewnienie racjonalnego gospodarowania zasobami przyrody. W *Programie Ochrony Środowiska* ujęto zadania mające na celu utrzymanie istniejącej struktury przyrodniczej i zasobów leśnych,
- Gospodarka odpadami – zaplanowana na terenie Gminy i Miasta gospodarka odpadami, w tym działania mające na celu uporządkowania gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy i Miasta Odolanów mają prowadzić do selektywnej zbiórki odpadów oraz osiągnięcia wysokich poziomów odzysku.

W związku z przyjętymi przez społeczność międzynarodową w Agendzie 2030 kierunkami zrównoważonego rozwoju 13 września 2017 r. Przewodniczący Komisji Europejskiej w liście intencyjnym dołączonym do Orędzia o stanie Unii zapowiedział dokument otwierający debatę pt. „W kierunku zrównoważonej Europy 2030” w odpowiedzi na cele zrównoważonego rozwoju i na porozumienie klimatyczne z Paryża.

Dokument ten został opublikowany dnia 11 lutego 2019 r. i zawiera 3 główne możliwe scenariusze w dążeniu do zrównoważonej Europy:

1. Nadrzędna strategia UE w zakresie celów zrównoważonego rozwoju – środki podejmowane przez UE i jej państwa członkowskie będą koordynowane i monitorowane w skuteczny sposób za sprawą konkretnych i określonych w czasie celów na 2030 r.,
2. Dalsze włączanie przez Komisję celów zrównoważonego rozwoju do wszystkich istotnych polityk UE – cele zrównoważonego rozwoju będą dalej inspirować procesy decyzyjne

w Komisji bez zmuszania państw członkowskich do wypełniania wspólnych zobowiązań UE dotyczących celów zrównoważonego rozwoju,

3. Położenie większego nacisku na działania zewnętrzne – jako że UE już teraz odgrywa wiodącą rolę, może położyć nacisk na pomoc reszcie świata w nadrobieniu zaległości, przy jednoczesnym wprowadzaniu udoskonaleń na szczeblu UE.

Tabela 4. Cele w Strategii Europa 2020

Kierunek określony w Strategii Europa 2020	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
Ograniczenie emisji dwutlenku węgla co najmniej o 20% w porównaniu z poziomem z 1990 r. lub, jeśli pozwolą na to warunki, o 30%; zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w naszym całkowitym zużyciu energii do 20% oraz zwiększenie efektywności wykorzystania energii o 20%;	I.1. Poprawa jakości powietrza na terenie Gminy i Miasta IV.1. Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych – dążenie do osiągnięcia dobrego stanu wód V .1. Racjonalna gospodarka wodno-ściekowa VI.1.1 Nadzór nad zasobami kopalin, VI.1.2. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury gazowej	Spójny

Źródło: opracowanie własne

Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów obejmuje cele, które wpisują się w cele Strategii Europa 2020 i uwzględnia realizację celów zrównoważonego rozwoju do 2030 r.

1.3.4 Europejska Strategia Zrównoważonego Rozwoju – Odnowiona Strategia UE dotycząca trwałego rozwoju

Głównym celem Europejskiej Strategii Zrównoważonego Rozwoju jest zrównoważenie wzrostu gospodarczego i wysokiego poziomu życia z ochroną środowiska naturalnego. Przyjęta została 26 czerwca 2006 r. i następnie aktualizowana. Strategia ma na celu wzrost dobrobytu poprzez działania w zakresie:

- ochrony środowiska naturalnego (rozwój gospodarczy bez niszczenia środowiska),
- sprawiedliwości i spójności społecznej (tworzenie demokratycznego społeczeństwa, dającego każdej jednostce szanse rozwoju),
- dobrobytu gospodarczego (pełne zatrudnienie oraz stabilna praca),
- wypełniania obowiązków na arenie międzynarodowej (współpraca międzynarodowa, pomoc krajom rozwijającym się, w przestrzeganiu zasad zrównoważonego rozwoju).

Wszystkie zadania ujęte w *Programie Ochrony Środowiska* mają służyć z jednej strony ochronie środowiska naturalnego, a z drugiej rozwojowi gospodarczemu bez niszczenia środowiska.

Tabela 5. Cele wyznaczone w Europejskiej Strategii Zrównoważonego Rozwoju

Kierunek określony w Europejskiej Strategii Zrównoważonego Rozwoju	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
Ochrona środowiska naturalnego (rozwój gospodarczy bez niszczenia środowiska)	Wszystkie cele POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów (I-X)	Spójny

Źródło: opracowanie własne

1.3.5 Pakiet energetyczno-klimatyczny oraz Konkluzje Rady Europejskiej - Ramy klimatyczno-energetyczne do roku 2030

	EMISJE GAZÓW CIEPLARNIANYCH	ENERGIA ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH	EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA	POŁĄCZENIE MIĘDZYSYSTEMOWE	KLIMAT W PROGRAMACH FINANSOWANYCH PRZEZ UE	CO ₂ z:
2020	-20 %	20 %	20 %	10 %	2014-2020 20 %	
2030	≤ -40 %	≥ 32 %	≥ 32,5 %	15 %	2021-2027 25 %	SAMOCHOODY OSOBOWE -37,5 % Samochody dostawcze - 31% Samochody ciężarowe - 30%
Klauzula przeglądowa w górę do 2030 r.						

Został przyjęty 17 grudnia 2008 r. jako narzędzie legislacyjne, zmierzające do kontrolowania i ograniczania emisji gazów cieplarnianych na terenie Unii Europejskiej. Zakłada redukcję o 20% emisji gazów cieplarnianych w UE w stosunku do 1990 r., 20% udział energii odnawialnej w zużyciu energii ogółem w 2020 r. (dla Polski udział ten to 15%), 20% wzrost efektywności energetycznej do 2020 r.

Ponadto w dniu 24 października 2014 r. Rada Europejska przyjęła konkluzję dotyczącą Ram polityki energetyczno-klimatycznej UE do 2030 r., która zakłada następujące najważniejsze cele:

- ograniczenie o co najmniej 40% **emisji gazów cieplarnianych** (w stosunku do 1990 r.),
- zwiększenie do co najmniej 32% udziału **energii ze źródeł odnawialnych** w całkowitym zużyciu energii,
- zwiększenie o co najmniej 32,5% **efektywności energetycznej**.

W październiku 2014 r. ramy polityki zostały przyjęte przez Radę. Cele dotyczące odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej zostały zwiększone w 2018 r. do ww. poziomów.

Analizowany *Program Ochrony Środowiska* nawiązuje do założeń pakietu energetyczno – klimatycznego i przyjętych przez Radę Europejską Ram poprzez ustanowienie celu średniookresowego jakim jest ochrona klimatu i poprawa jakości powietrza, a szczególnie zadań polegających na termomodernizacji budynków i modernizacji dróg. Zakłada się, że termomodernizacja budynków na terenie Gminy i Miasta przyczyni się do zmniejszenia zużycia paliw, a w związku z tym zmniejszenia emisji ze spalania paliw. Również działania z zakresu odnawialnych źródeł energii przyczynią się do zmniejszenia zużycia paliwa, a tym samym zmniejszenia emisji CO₂.

Tabela 6. Cele wyznaczone w Pakiecie energetyczno-klimatycznym oraz Ramach do 2030 r.

Kierunek określony w Pakiecie energetyczno – klimatycznym oraz Ramach do roku 2030	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
Redukcja o 20% do 2020 r. i o 40% do 2030 r. emisji gazów cieplarnianych w stosunku do poziomu emisji z 1990 r.	I.1. Poprawa jakości powietrza na terenie Gminy i Miasta IV.1. Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych – dążenie do osiągnięcia dobrego stanu wód VI.1.1 Nadzór nad zasobami kopalin, VI.1.2. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury gazowej VIII.1. Racjonalna gospodarka odpadami,	Spójny
Zwiększenie udziału zużycia energii pochodzącej z odnawialnych źródeł energii do 20% (15%) w 2020 r. oraz do 32% w 2030 r.		
Zwiększenie o 20% efektywność energetyczną w stosunku do prognoz na rok 2020 oraz o 32,5% w stosunku do prognoz na 2030 r.		

Źródło: opracowanie własne

1.3.6 Neutralność Klimatyczna 2050 – strategiczna długoterminowa wizja zamożnej, nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej dla klimatu gospodarki UE.

W dniu 28 listopada 2018 r. Komisja Europejska przedstawiła długoterminową strategiczną wizję dobrze prosperującej, nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej dla klimatu gospodarki do roku 2050. Strategia ta pokazuje, w jaki sposób Europa może przewodzić w dążeniu do osiągnięcia neutralności klimatycznej poprzez inwestycje w realistyczne rozwiązania technologiczne, wzmocnienie pozycji obywateli i dostosowanie działań politycznych w ważnych obszarach, takich jak polityka przemysłowa, finanse i badania naukowe. W takim procesie transformacji ważne jest również zagwarantowanie sprawiedliwości społecznej.

Długoterminowa wizja strategiczna Komisji stanowi zaproszenie do współpracy dla wszystkich instytucji UE, parlamentów krajowych, sektora przedsiębiorstw, organizacji pozarządowych, miast i gmin, a także dla obywateli, zwłaszcza młodzieży.

Zgodnie z życzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady Europejskiej przedstawiona przez Komisję wizja przyszłości neutralnej dla klimatu obejmuje prawie wszystkie dziedziny polityki UE i jest zgodna z celem porozumienia paryskiego, jakim jest utrzymanie wzrostu temperatury znacznie poniżej 2°C i próba obniżenia tego wzrostu do poziomu 1,5°C.

Pomimo braku złożenia, jako jedyny kraj członkowski, deklaracji przez Rząd Polski osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r., cele zawarte w Programie powinny być spójne z długoterminową strategią UE. Ma ona swoje odzwierciedlenie głównie w planowanych działaniach związanych z termomodernizacją oraz poprawą efektywności energetycznej i instalacją OZE w Gminie i Mieście Odolanów, które przyczynią się do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych i wpływu na zmiany klimatu.

Tabela 7. Cele wyznaczone w Strategii długoterminowej UE – „Neutralność klimatyczna 2050”

Kierunek określony w Strategii „Neutralność klimatyczna 2050”	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
Dążenie do osiągnięcia neutralności klimatycznej państw członkowskich UE oraz utrzymanie wzrostu globalnej temperatury znacznie poniżej 2°C	Wszystkie cele POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów (I-X), a zwłaszcza: I.1. Poprawa jakości powietrza na terenie Gminy i Miasta	Spójny

Źródło: opracowanie własne

1.3.7 Polityka Ekologiczna Państwa 2030

Rada Ministrów 16 lipca 2019 r. przyjęła "Politykę ekologiczną państwa 2030 – strategię rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej" – PEP2030. PEP2030 staje się najważniejszym krajowym dokumentem strategicznym w tym obszarze.

PEP2030 jest strategią zgodnie z ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Rolą PEP2030 jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców. W systemie dokumentów strategicznych doprecyzowuje i operacjonalizuje "Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)".

PEP2030 stanowi podstawę do inwestowania środków europejskich z perspektywy finansowej na lata 2021–2027. Strategia wspiera także realizację celów i zobowiązań Polski na szczeblu międzynarodowym, w tym na poziomie unijnym oraz ONZ, szczególnie w kontekście celów polityki klimatyczno-energetycznej UE do 2030 oraz celów zrównoważonego rozwoju ujętych w Agendzie 2030.

PEP2030 uchyla Strategię „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.” w części dotyczącej Celu 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska i Celu 3. Poprawa stanu środowiska.

W związku z powyższym analizowany Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów musi być zgodny z PEP2030. Cele i kierunki określone w POŚ są spójne z założeniami postawionymi w Polityce Ekologicznej Państwa 2030, gdyż zakładają poprawę jakości powietrza, stanu wód powierzchniowych i podziemnych, dążenie do gospodarki o obiegu zamkniętym, racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych oraz wspieranie rolnictwa ekologicznego, a także utrzymanie dobrego stanu oraz poprawę bioróżnorodności m.in. poprzez zwiększanie lesistości.

Tabela 8. Cele wyznaczone w Polityce Ekologicznej Państwa 2030

Kierunki określone w Polityce Ekologicznej Państwa 2030	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
1. Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód 2. Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania 3. Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb 4. Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej	Wszystkie cele POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów (I-X), a także zadania z zakresu edukacji ekologicznej mieszkańców	Spójny, w związku ze stanem środowiska woj. wielkopolskiego opisanego w PEP 2030, priorytetowymi kierunkami w realizacji POŚ na terenie Gminy i Miasta powinny być: Poprawa jakości powietrza, Poprawa jakości wód powierzchniowych

Kierunki określone w Polityce Ekologicznej Państwa 2030	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
5. Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu 6. Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej 7. Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym 8. Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie 9. i wdrożenie polityki surowcowej państwa 10. Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT 11. Przeciwdziałanie zmianom klimatu 12. Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych 13. Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji 14. Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania		i podziemnych – dążenie do osiągnięcia dobrego stanu wód, Racjonalna gospodarka wodno-ściekowa, Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż, Zapewnienie prawidłowego użytkowania powierzchni ziemi, Racjonalna gospodarka odpadami oraz Utrzymanie dobrego stanu oraz poprawa bioróżnorodności

Źródło: opracowanie własne

W Polityce Ekologicznej Państwa 2030 dla województwa wielkopolskiego wytypowano najważniejsze problemy, którymi były:

- największy w skali kraju obszar gruntów wymagających rekultywacji (stan na 2017 r.), a także duża ilość przeznaczonych do składowania odpadów komunalnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca oraz znaczącej ilości odpadów nagromadzonych,
- duża emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych (przede wszystkim dwutlenku siarki i tlenków azotu),
- występowanie przekroczenia dopuszczalnych poziomów stężeń zanieczyszczeń we wszystkich strefach, w tym dla strefy wielkopolskiej w zakresie pyłu PM_{2,5}; PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu,
- wyemitowanie jednych z większych w Polsce ilości dwóch gazów cieplarnianych – metanu i podtlenku azotu (2016 r.),
- największe w kraju zagrożenie suszą (2016 r.). Rolnictwo borykało się z problemami z tym związanymi, ale i samo tworzyło presję środowiskowe, powodując eutrofizację wód powierzchniowych (związkami azotu) oraz zanieczyszczenia osadów rzecznych,
- zły stan wszystkich badanych 124 JCWP płynących oraz 44 JCWP jeziornych (2017 r.),
- jeden z niższych w kraju wskaźników lesistości (2017 r.)

1.3.8 Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności

Jest dokumentem określającym główne trendy, wyzwania i scenariusze rozwoju społeczno-gospodarczego kraju oraz kierunki przestrzennego zagospodarowania kraju, z uwzględnieniem zasady zrównoważonego rozwoju, obejmującym okres co najmniej 15 lat. Stanowi najszerzy i najbardziej ogólny element nowego systemu zarządzania rozwojem kraju, którego założenia zostały określone w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju kraju oraz przyjętym przez Radę Ministrów 27 kwietnia 2009 r. dokumencie Założenia systemu zarządzania rozwojem Polski. W przypadku tej Strategii to okres prawie 20 lat, gdyż przyjętym przy jej konstruowaniu horyzontem czasowym jest rok 2030. Uzupełnieniem ramy strategicznej rozwoju Polski do 2030 roku jest Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 16 marca 2012 r.

Celem głównym dokumentu Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju - Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności jest poprawa jakości życia Polaków mierzona zarówno wskaźnikami jakościowymi, jak i wartością oraz tempem wzrostu PKB w Polsce. Informacje o wskaźnikach i zasadach monitorowania postępu realizacji założeń i działań przedstawionych w Strategii zostały przedstawione w rozdziale siódmym – monitorowanie efektów strategii. Z diagnozy przedstawionej w 2009 r. wynika, że rozwój Polski powinien odbywać się w trzech obszarach strategicznych równocześnie:

- konkurencyjności i innowacyjności gospodarki (modernizacji),
- równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski (dyfuzji),
- efektywności i sprawności państwa (efektywności).

Proponowane w Strategii obszary strategiczne związane są z obszarami opisanymi w Strategii Rozwoju Kraju 2020 – Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 25 września 2012 r. Łącznie stanowią podstawowe narzędzie wdrażania DSRK do 2020 r., czyli:

- sprawne i efektywne państwo (obszar pierwszy) – odpowiada mu obszar strategiczny trzeci DSRK,
- konkurencyjna gospodarka (obszar drugi) – odpowiada mu obszar strategiczny pierwszy DSRK,
- spójność społeczna i terytorialna (obszar trzeci) – odpowiada mu obszar strategiczny drugi DSRK.

W każdym z obszarów strategicznych zostały określone strategiczne cele rozwojowe (od dwóch do czterech w zależności od obszaru). Cele strategiczne uzupełnione są sprecyzowanymi kierunkami interwencji. Przy każdym z tych kierunków określony został cel do realizacji. Zebrane razem służą nowatorskiemu i niestandardowemu przedstawieniu zadań stojących przed administracją publiczną – przede wszystkim rządem, ale także samorządami - które należy zrealizować, aby poprawić jakość życia mieszkańców Polski.

Cele wyznaczone w Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 9. Cele wyznaczone w Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności

Kierunek określony w Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska	Wszystkie cele POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów	Spójny
Cel 8 – Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych	I.1.1. Monitoring jakości powietrza na terenie Gminy i Miasta I.1.2. i I.1.3. Ograniczenie zużycia energii w budynkach i infrastrukturze komunalnej I.1.4. Ograniczenie emisji z transportu, I.1.5. Budowa farm fotowoltaicznych / Wymiana źródeł światła I.1.6. Ograniczenie zużycia energii w budynkach prywatnych, V.1.1. Rozwój sieciowych urządzeń sanitarnych w Gminie oraz uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej. VI.1.1 Nadzór nad zasobami kopalin, VI.1.2. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury gazowej	Spójny

Źródło: opracowanie własne

Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów obejmuje działania, które wpisują się w cele szczegółowe i kierunki interwencji zawarte w Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności.

1.3.9 Strategia Rozwoju Kraju 2020

„Strategia Rozwoju Kraju do roku 2020” jest elementem systemu zarządzania rozwojem kraju, na podstawie ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz.U. 2019 poz. 1295 ze zm.).

Wspomniana ustawa wprowadza podstawowe dokumenty strategiczne, które łączą wspólną realizację celów i kierunków interwencji, a są to:

- długookresowa strategia rozwoju kraju (DSRK) – tzw. Trzecia fala nowoczesności, która określa głównie trendy oraz koncepcję rozwojową kraju,
- średniookresowa strategia rozwoju kraju (ŚSRK), która określa cele strategiczne kraju do roku 2020 oraz 9 zintegrowanych strategii, służących realizacji założonych celów rozwojowych.

Strategiczne zadania państwa na najbliższe lata wynikające z decyzji zawartych w DSRK, do których odwołuje się ŚSRK, są konieczne do wzmocnienia procesów rozwojowych. Celem głównym ŚSRK jest wzmocnienie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów, które zapewnią poprawę życia ludności oraz zrównoważony rozwój kraju.

Niniejszy *Program Ochrony Środowiska* został napisany w oparciu o drugi cel ŚSRK efektywność energetyczna i poprawa stanu środowiska. Zakłada harmonijny wzrost gospodarczy z uwzględnieniem wymogów z zakresu ochrony środowiska, który będzie stanowił główne wyzwanie rozwoju w 2020 roku i do 2030 r. Warunkiem niezbędnym do realizacji planu poprawy jakości życia jest zachowanie zasobów przyrody w stanie nie pogorszonej, ale również zwiększenie ich trwałości i jakości. Największym wyzwaniem staje się sprostanie zwiększającemu się zapotrzebowaniu na energię. Poszukuje się technologii, które będą ograniczały negatywny wpływ na środowisko, ale nie zahamują wzrostu gospodarczego. Podejmowane działania będą kierowane na zmianę struktury nośników energii, ale również na poprawę ich wydajności w sektorze przemysłowym i gospodarczym. Zwiększenie wykorzystania urządzeń i technologii energooszczędnych w sektorze publicznym.

Poprawa świadomości w zakresie wymogów ochrony środowiska wynika z dobrego i właściwego egzekwowania prawa. Podstawowym zadaniem będzie wdrożenie skutecznego programu ochrony cennych przyrodniczo obszarów i gatunków oraz zwiększenie bioróżnorodności. Zakłada się prowadzenie prac związanych ze zmniejszeniem fragmentaryzacji środowiska naturalnego, aby umożliwić migrację gatunkom fauny i flory (regionalną, krajową oraz międzynarodową). Poprawa stanu środowiska wpłynie również pozytywnie na jakość życia mieszkańców.

Realizacja celu: efektywność energetyczna i poprawa stanu środowiska będzie prowadzona przez zastosowanie priorytetowych kierunków interwencji publicznej:

- Racjonalne gospodarowanie zasobami,
- Poprawa efektywności energetycznej,
- Zwiększenie dywersyfikacji dostaw paliw i energii,
- Poprawa stanu środowiska,
- Adaptacja do zmian klimatu.

Cele wyznaczone w strategii rozwoju kraju 2020 zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 10. Cele wyznaczone w strategii rozwoju kraju 2020

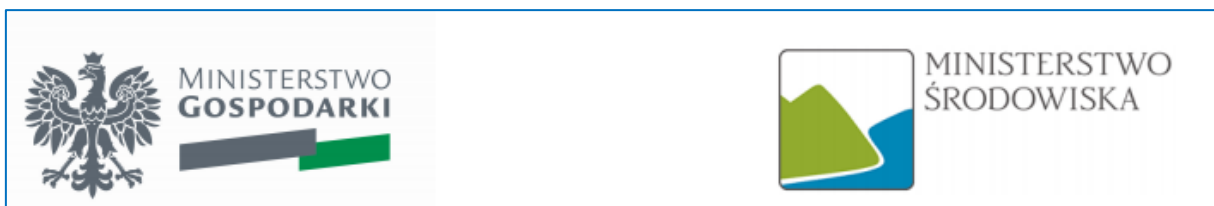
Kierunek określony w Strategii Rozwoju Kraju 2020	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
Obszar strategiczny I. Sprawne i efektywne państwo Cel I.1. Przejście od administrowania do zarządzania rozwojem	Wszystkie cele POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów	Realizacja wszystkich celów <i>Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów</i> ma na celu administrowanie i zarządzanie w gminie zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju
Obszar strategiczny I. Sprawne i efektywne państwo Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela	Wszystkie cele POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów	Wszystkie cele wyznaczone w <i>Programie Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów</i> służą zapewnieniu bezpieczeństwa i potrzeb życia obywateli
Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka Cel II.2. Wzrost wydajności gospodarki	Wszystkie cele POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów	Wszystkie cele wyznaczone w <i>Programie Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów</i> służą rozwojowi gospodarczemu gminy z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju, a tym samym kreowaniu konkurencyjnej gospodarki.
Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko Priorytetowe kierunki działań: II.6.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami, II.6.2. Poprawa efektywności energetycznej, II.6.3. Zwiększenie dywersyfikacji dostaw paliw i energii, II.6.4. Poprawa stanu środowiska, II.6.5. Adaptacja do zmian klimatu	Wszystkie cele POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów	Podstawowym zadaniem celu II.6. Strategii Rozwoju Kraju staje się z jednej strony sprostanie rosnącemu zapotrzebowaniu na surowce i energię, z drugiej zaś – znajdowanie takich rozwiązań, by maksymalnie ograniczyć negatywny wpływ na środowisko, nie hamując przy tym wzrostu gospodarczego. Stąd zgodność POŚ z SRK przejawia się poprzez wszystkie cele POŚ
Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka Cel II.7. Zwiększenie efektywności transportu	I.1.4 Ograniczenie emisji z transportu II.1.1 Zmniejszenie emisji hałasu z ruchu drogowego,	Spójny

Kierunek określony w Strategii Rozwoju Kraju 2020	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych	I.1.2. i I.1.3. Ograniczenie zużycia energii w budynkach i infrastrukturze komunalnej I.1.4. Ograniczenie emisji z transportu, I.1.5. Budowa farm fotowoltaicznych / Wymiana źródeł światła I.1.6. Ograniczenie zużycia energii w budynkach prywatnych, II.1.1 Zmniejszenie emisji hałasu z ruchu drogowego, III.1.1. Budowa oraz modernizacja sieci elektroenergetycznej i podłączenia nowych odbiorców III.1.2. Kontrola obecnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego V.1.1. Rozwój sieciowych urządzeń sanitarnych w Gminie oraz uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej. VI.1.2. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury gazowej VIII.1.1. Uporządkowanie systemu gospodarki odpadami na terenie Gminy i Miasta	POŚ jest spójny z Celem III.2. poprzez wprowadzenie odpowiednich standardów świadczenia usług publicznych oraz zwiększeniu ich dostępności, któremu służyć będzie szersze i bardziej kompleksowe wykorzystanie technologii informatycznych i komunikacyjnych oraz rozwój niezbędnej do tego infrastruktury. Dotyczy to zarówno usług administracyjnych (formularze, zgłoszenia, wnioski), edukacyjnych, części opieki medycznej (administrowanie danymi, częściowa diagnostyka), kulturalnych (digitalizacja zasobów kultury i dziedzictwa narodowego) czy komunalnych (rozwój infrastruktury kanalizacyjnej, wodociągowej, umożliwiającej selektywną zbiórkę odpadów etc.).
Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych	Wszystkie cele POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów	W ramach wszystkich celów POŚ wyznaczono zadania dotyczące ujmowania szczególnych wymagań środowiska z zakresu danego obszaru interwencji w planowaniu przestrzennym gminy

Źródło: opracowanie własne

Struktura *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów* nawiązuje do wyżej przedstawionych priorytetów Strategii Rozwoju Kraju. W *Programie Ochrony Środowiska* wyznaczono 10 obszarów interwencji wraz z celami. Wszystkie one są spójne z celami wyznaczonymi w tym dokumencie nadrzędnym.

1.3.10 Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko (częściowo uchylona)

Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko” (BEiŚ) obejmowała dwa niezwykle istotne obszary: energetykę i środowisko, wskazując m.in. kluczowe reformy i niezbędne działania, które powinny zostać podjęte w perspektywie do 2020 roku.

Podstawowym warunkiem zrównoważonego rozwoju jest zagwarantowanie wysokiej jakości życia obecnym i przyszłym pokoleniom, przy racjonalnym korzystaniu z dostępnych zasobów. Podejście to ma charakter dominujący w międzynarodowych stosunkach gospodarczych, a w ostatnich latach koncentruje się na konieczności transformacji systemów społeczno-gospodarczych w kierunku tzw. zielonej gospodarki.

Kwestią zasadniczą dla jakości życia ludzi i funkcjonowania gospodarki są stabilne, niczym niezakłócone dostawy energii. Strategia tworzyła rodzaj pomostu pomiędzy środowiskiem i energetyką, stanowiąc jednocześnie impuls do bardziej efektywnego i racjonalnego prowadzenia polityki w obu obszarach, tak aby wykorzystać efekt synergii i zapewnić podejmowanych działań. Celem strategii było ułatwienie „zielonego” (sprzyjającego środowisku) wzrostu gospodarczego w Polsce poprzez zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dostępu do nowoczesnych, innowacyjnych technologii, a także wyeliminowanie barier administracyjnych utrudniających „zielony” wzrost.

Cel 1. Strategii - Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska oraz cel 3. Poprawa stanu środowiska został uchylony przez wdrożenie Polityki Ekologicznej Państwa 2030.

Podstawowe zadanie strategii BEiŚ polegało na zintegrowaniu polityki środowiskowej z polityką energetyczną tam, gdzie aspekty te przenikają się w dostrzegalny sposób, jak również wytyczeniu kierunków, w jakich powinna rozwijać się branża energetyczna oraz wskazanie priorytetów w ochronie środowiska. Celem głównym strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko było zapewnienie wysokiej jakości życia obecnych i przyszłych pokoleń z uwzględnieniem ochrony środowiska oraz stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju nowoczesnego sektora energetycznego, zdolnego zapewnić Polsce bezpieczeństwo energetyczne oraz konkurencyjną i efektywną gospodarkę.

Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko” stanowiła dotychczas odpowiedź na najważniejsze wyzwania stojące przed Polską w perspektywie do 2020 r. w zakresie środowiska i energetyki, które zostały zdefiniowane jako priorytety krajowe w „Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju (DSRK) do 2030 roku, jak i w średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju 2020. Cele i działania zaplanowane w BEiŚ były również zgodne z celami strategii Europa 2020, jednakże aktualnie trwają prace nad nową polityką UE, zgodnie z przyjętymi przez Komisję Ramami.

Przedstawione w niniejszej strategii działania umożliwiały w perspektywie do 2020 r., w połączeniu z pozostałymi zintegrowanymi strategiami, przezwyciężenie barier wzrostu, hamujących potencjał rozwojowy Polski, przyczyniając się w konsekwencji do wzmocnienia pozycji naszego kraju na arenie międzynarodowej.

Cel główny BEiŚ (w roku 2020, który zawarty jest w perspektywie czasowej Strategii oraz Programu) realizowany jest i będzie kontynuowany wraz z wdrożeniem zmian zawartych w PEP 2030 poprzez cele szczegółowe i kierunki interwencji przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 11. Cele rozwojowe i kierunki interwencji w Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko perspektywa do 2020 roku

Kierunek określony w Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko do 2020	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska	I.1.2. i I.1.3. Ograniczenie zużycia energii w budynkach i infrastrukturze komunalnej I.1.4. Ograniczenie emisji z transportu, I.1.5. Budowa farm fotowoltaicznych / Wymiana źródeł światła I.1.6. Ograniczenie zużycia energii w budynkach prywatnych, V.1.1. Rozwój sieciowych urządzeń sanitarnych w Gminie oraz uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej. VI.1.1 Nadzór nad zasobami kopalin, VII.1.1. Utrzymanie dobrego stanu gleb , VIII.1.1. Uporządkowanie systemu gospodarki odpadami na terenie Gminy i Miasta IX.1.1. Stały rozwój zieleni oraz ochrona obszarów cennych przyrodniczo	Uchylony przez wdrożenie Polityki Ekologicznej Państwa 2030
Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię	I.1.2. i I.1.3. Ograniczenie zużycia energii w budynkach i infrastrukturze komunalnej I.1.4. Ograniczenie emisji z transportu, I.1.5. Budowa farm fotowoltaicznych / Wymiana źródeł światła I.1.6. Ograniczenie zużycia energii w budynkach prywatnych, IV. 1.1. Ochrona przeciwpowodziowa VI.1.1 Nadzór nad zasobami kopalin, VI.1.2. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury gazowej	Spójny
Cel 3. Poprawa stanu środowiska	Wszystkie cele POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów	Uchylony przez wdrożenie Polityki Ekologicznej Państwa 2030

Źródło: opracowanie własne

Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów obejmuje działania, które wpisują się w cele szczegółowe i kierunki interwencji zawarte w BEiŚ.

1.3.11 Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”

Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska 2020” skupia się na obszarach bezpośrednio związanych z tworzeniem i wdrażaniem innowacji oraz podnoszeniem konkurencyjności i efektywności podmiotów gospodarki, w tym w szczególności na zapewnieniu dostępu do wiedzy i kapitału oraz stworzeniu warunków do współpracy między podmiotami. Cel główny Strategii to wysoce konkurencyjna gospodarka (innowacyjna i efektywna) oparta na wiedzy i współpracy. Kierunki interwencji Strategii podporządkowane są realizacji czterech celów szczegółowych, dotyczących:

- 1) dostosowania otoczenia regulacyjnego i finansowego do potrzeb działalności innowacyjnej,
- 2) zapewnienia gospodarce odpowiednich zasobów wiedzy i pracy,
- 3) zrównoważonego wykorzystania zasobów,
- 4) wzrostu umiędzynarodowienia polskiej gospodarki.

Kierunki interwencji obejmują zarówno pasywne elementy otoczenia umożliwiające działalność gospodarczą i innowacyjną, jak i elementy aktywne, stymulujące taką działalność. W obu przypadkach działania w ramach poszczególnych kierunków interwencji skupiają się na lukach i barierach występujących w szeroko rozumianym systemie innowacji, pozostających poza bezpośrednim obszarem oddziaływania innych strategii rozwoju. Zarówno działania, jak i ich stany docelowe opierają się na czterech zasadach horyzontalnych: kreowaniu wiedzy, partnerskiej współpracy, efektywnej alokacji zasobów/gospodarowaniu w obiegu oraz zarządzaniu strategicznym/odpowiedzialnym przywództwie.

Cele *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów* wpisują się w założenia Strategii Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”, a stopień tej zgodności z celami Strategii z POS przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12. Cele Strategii Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”

Kierunek określony w Strategii Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”,	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
Cel 1. Dostosowanie otoczenia regulacyjnego i finansowego do potrzeb innowacyjnej i efektywnej gospodarki	-	Tworzenie mechanizmów regulacyjno – finansowych odbywa się na wyższych poziomach administracyjnych
Cel 3. Wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców	I.1.2. i I.1.3. Ograniczenie zużycia energii w budynkach i infrastrukturze komunalnej I.1.4. Ograniczenie emisji z transportu, I.1.5. Budowa farm fotowoltaicznych / Wymiana źródeł światła I.1.6. Ograniczenie zużycia energii w budynkach prywatnych, IV.1.2. Monitoring i ochrona zasobów wodnych V.1.1. Rozwój sieciowych urządzeń sanitarnych w Gminie oraz uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej. VI.1.1 Nadzór nad zasobami kopalin, VI.1.2. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury gazowej VII.1.1. Utrzymanie dobrego stanu gleb.	Spójny

Źródło: opracowanie własne

Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów obejmuje działania, które wpisują się w cele Strategii Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”.

1.3.12 Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.

STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU TRANSPORTU 2030

Jest to dokument, który wyznacza najważniejsze kierunki rozwoju transportu w Polsce. Strategia dotyczy wszystkich sektorów transportu: drogowego, kolejowego, lotniczego, morskiego i wodnego śródlądowego, miejskiego oraz intermodalnego.

Głównym celem krajowej polityki transportowej jest zwiększenie dostępności terytorialnej oraz poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu i efektywności sektora transportowego poprzez utworzenie spójnego, zrównoważonego, i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego w wymiarze krajowym (lokalnym), europejskim i globalnym.

Realizacja głównego celu transportowego w perspektywie do 2030 r. i dalszej wiąże się z realizacją sześciu celów szczegółowych właściwych dla każdej z gałęzi transportu, które przedstawia tabela poniżej (w odniesieniu do Programu).

Tabela 13. Cele w Strategii Rozwoju Transportu do 2030 roku

Kierunek określony w Strategii Rozwoju Transportu	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
Kierunek interwencji 1: budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce; Kierunek interwencji 2: poprawa sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym; Kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności; Kierunek interwencji 4: poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów; Kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko;	I.1.4. Ograniczenie emisji z transportu, I.1.5. Budowa farm fotowoltaicznych / Wymiana źródeł światła (ulicznego) II.1.1. Zmniejszenie emisji hałasu z ruchu drogowego,	Spójny
Kierunek interwencji 6: poprawa efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe.	-	Tworzenie mechanizmów regulacyjno – finansowych odbywa się na wyższych poziomach administracyjnych

Źródło: opracowanie własne

Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów obejmuje działania, które są zgodne z założeniami zawartymi w Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu.

1.3.13 Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030

W dniu 15 października 2019 r. Rada Ministrów przyjęła Strategię zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030 (SZRWRiR 2030).

Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030 jest jedną ze strategii rozwoju, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz.U. 2019 poz. 1295 ze zm.).

Celem głównym SZRWRiR 2030 jest rozwój gospodarczy wsi umożliwiający trwały wzrost dochodów jej mieszkańców przy minimalizacji rozwarstwienia ekonomicznego, społecznego i terytorialnego oraz poprawie stanu środowiska naturalnego.

Długookresowy cel główny (wizję polskiej wsi 2050) działań służących rozwojowi obszarów wiejskich, rolnictwa i rybactwa zdefiniowano w strategii w następujący sposób: Obszary wiejskie w 2050 r. to atrakcyjne miejsce pracy, zamieszkania, wypoczynku i prowadzenia działalności rolniczej lub pozarolniczej. To również obszary dostarczające dóbr publicznych i rynkowych z zachowaniem unikalnych walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych dla przyszłych pokoleń, dzięki zrównoważonemu rozwojowi konkurencyjnego rolnictwa i rybactwa. Na obszarach wiejskich zatrzymano niekorzystne zmiany demograficzne oraz znacząco zwiększono pozytywne efekty środowiskowe produkcji rolnej i rybackiej. Podstawą ustroju rolnego są gospodarstwa rodzinne rozwijające się w sposób zrównoważony i odpowiedzialny, wykorzystujące nowoczesne technologie. Zapewniono zwiększenie się wkładu małych i średnich gospodarstw rolnych w zapewnienie zrównoważonego rozwoju rolnictwa.

Realizacja tego celu odbywać się będzie poprzez działania i projekty strategiczne przyporządkowane do trzech celów operacyjnych oraz trzech obszarów wpływających na realizację celów strategii:

- Cel szczegółowy I. Zwiększenie opłacalności produkcji rolnej i rybackiej,
- Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska,
- Cel szczegółowy III. Rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa.

Program ochrony środowiska, którego dotyczy niniejsza Prognoza, z uwagi na charakter dokumentu musi być i jest kompatybilny przede wszystkim z II celem szczegółowym ww. strategii.

Tabela 14. Cele w Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030

Kierunek określony w Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska,	Wszystkie cele POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów (I-X)	Spójny

Źródło: opracowanie własne

Strategia

Sprawne Państwo 2020

Głównym celem Strategii Sprawne Państwo 2020 jest zwiększenie skuteczności i efektywności państwa otwartego na współpracę z obywatelami. Osiągnięcie wyznaczonego celu głównego opiera się na 7 celach szczegółowych i 32 kierunkach interwencji oraz wymaga konsekwentnego realizowania modelu nowoczesnego rządzenia charakteryzującego się:

- przejrzystością (np. prawa, procedur i procesu decyzyjnego);
- efektywnością (np. sprawną komunikacją i wymianą dokumentów);
- szeroką współpracą przy realizacji zadań i rozwiązywaniu problemów między różnymi podmiotami, w tym między rządem a samorządem terytorialnym;
- zaangażowaniem i uczestnictwem obywateli w procesie podejmowania decyzji przez administrację publiczną, w tworzeniu lepszego prawa oraz dążeniu do wysokich standardów świadczonych usług.

Koordinowanie i nadzorowanie realizacji SSP powierzono ministrowi właściwemu ds. administracji publicznej.

Głównym narzędziem wdrażania SSP i bieżącego monitoringu będzie plan działań określający w szczególności kluczowe przedsięwzięcia o charakterze legislacyjnym i o charakterze programowym wraz ze wskazaniem organów odpowiedzialnych za ich realizację.

Tabela 15. Cele w Strategii Sprawne Państwo 2020

Kierunek określony w Strategii Sprawne Państwo	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
Cel 3. Skuteczne zarządzanie i koordynacja działań rozwojowych	Wszystkie cele POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów (I-X)	Spójny
Cel 5. Efektywne świadczenie usług publicznych	I.1.2. i I.1.3. Ograniczenie zużycia energii w budynkach i infrastrukturze komunalnej I.1.4. Ograniczenie emisji z transportu, I.1.5. Budowa farm fotowoltaicznych / Wymiana źródeł światła I.1.6. Ograniczenie zużycia energii w budynkach prywatnych, IV.1.2.i IV.2.1. Monitoring i ochrona zasobów wodnych V.1.1. Rozwój sieciowych urządzeń sanitarnych w Gminie oraz uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej. VI.1.1 Nadzór nad zasobami kopalin, VI.1.2. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury gazowej, VIII.1.1. Uporządkowanie systemu gospodarki odpadami na terenie Gminy i Miasta IX.1.1. Stały rozwój zieleni oraz ochrona obszarów cennych przyrodniczo	Spójny
Cel 7. Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego	Wszystkie cele POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów (I-X)	Realizacja wszystkich celów POŚ służy zapewnieniu bezpieczeństwa mieszkańców (bezpieczeństwo zdrowia i życia w wyniku niedotrzymania dobrego stanu środowiska może być zagrożone)

Źródło: opracowanie własne

Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów obejmuje działania, które są zgodne z założeniami zawartymi w Strategii Sprawne Państwo 2020.

1.3.15 Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022

STRATEGIA ROZWOJU SYSTEMU BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ 2022

Dokument ten odpowiada na wyzwania współczesnego środowiska bezpieczeństwa oraz uwzględnia wymogi nowoczesnego systemu zarządzania rozwojem kraju. Ponadto komplementarność Strategii rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022 z innymi strategiami rozwojowymi pozwoliła na wyłączenie z jej zasadniczego zakresu tematycznego innych dziedzin bezpieczeństwa narodowego, takich jak: bezpieczeństwo ekonomiczne (w tym energetyczne), obywatelskie, społeczne czy ekologiczne.

Za cel główny tej Strategii uznano wzmocnienie efektywności i spójności systemu bezpieczeństwa narodowego, rozumianego jako synergia wysiłków poszczególnych organów, instytucji i służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo państwa do identyfikacji i eliminacji źródeł, przejawów oraz skutków zagrożeń bezpieczeństwa narodowego. Efektywność zostanie osiągnięta poprzez podnoszenie sprawności zasadniczych elementów systemu bezpieczeństwa narodowego. Służyć temu będzie realizacja celu pierwszego Kształtowanie stabilnego międzynarodowego środowiska bezpieczeństwa w wymiarze regionalnym i globalnym, celu drugiego Umocnienie zdolności państwa do obrony oraz celu trzeciego Rozwój odporności na zagrożenia bezpieczeństwa narodowego. Osiągnięcie spójności nastąpi poprzez realizację celu czwartego Zwiększenie integracji polityk publicznych z polityką bezpieczeństwa i celu piątego Tworzenie warunków do rozwoju zintegrowanego systemu bezpieczeństwa narodowego.

Osiągnięcie celu głównego zagwarantuje lepszą realizację interesów narodowych. Przyczyni się także do osiągnięcia odpowiedniego pod względem ilościowym i jakościowym potencjału państwa, który umożliwi zachowanie wpływu na rzeczywistość międzynarodową i przebieg procesów wewnętrznych oraz stymulację pozytywnych tendencji ewolucyjnych w kraju i poza nim.

Tabela 16. Cele Strategii rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego RP 2022

Cele określone w Strategii rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
Cel 1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów	Wszystkie cele POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów (I-X)	Realizacja wszystkich celów POŚ służy zapewnieniu bezpieczeństwa mieszkańców (bezpieczeństwo zdrowia i życia w wyniku niedotrzymania dobrego stanu środowiska może być zagrożone)

Źródło: opracowanie własne

Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów obejmuje działania, które są zgodne z założeniami zawartymi w Strategii rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022.

1.3.16 Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

KSRR wyznacza cele polityki regionalnej wobec poszczególnych terytoriów w kraju, w tym w szczególności obszarów miejskich i wiejskich, oraz definiuje ich relacje w odniesieniu do innych polityk publicznych o wyraźnym terytorialnym ukierunkowaniu. Dokument ten określa także sposób działania podmiotów publicznych, a w szczególności rządu i samorządów województw dla osiągnięcia strategicznych celów rozwoju kraju.

W KSRR przyjęto trzy główne cele polityki regionalnej do 2030 roku:

- Cel 1 – „Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym”;
- Cel 2 – „Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych”;
- Cel 3 – „Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie”.

Tabela 17. Cele w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030

Cele określone w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
Cel 1 – Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym	Wszystkie cele POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów	Spójny

Źródło: opracowanie własne

Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów obejmuje działania, które są zgodne z założeniami zawartymi w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030.

1.3.17 Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030

Projekt Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030 (SRKL 2030) został przedstawiony po konsultacjach społecznych w listopadzie 2019 r. przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej i obecnie oczekuje na podjęcie uchwały przez Radę Ministrów. Stanowi on kontynuację dotychczasowej SRKL 2020, przyjętej uchwałą nr 104 Rady Ministrów z dnia 18 czerwca 2013 r.

Celem głównym strategii jest wzrost kapitału ludzkiego i spójności społecznej w Polsce. Poza celem głównym w SRKL wyznaczono cztery cele szczegółowe:

- Cel szczegółowy 1: Podniesienie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji obywateli, w tym cyfrowych;
- Cel szczegółowy 2: Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej;
- Cel szczegółowy 3: Wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy;
- Cel szczegółowy 4: Redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne

Realizacja celu głównego oraz celów szczegółowych SRKL odbywać się będzie poprzez działania podejmowane na różnych etapach życia: od wczesnego dzieciństwa, poprzez edukację szkolną, edukację na poziomie wyższym, okres aktywności zawodowej i rodzicielstwa, do starości.

Realizacja celów SRKL powinna, w perspektywie roku 2030, pozwolić na to, by Polska, dzięki rozwiniętemu rynkowi pracy i wysokiemu poziomowi zatrudnienia w połączeniu z wysokiej jakości systemem kształcenia, środowiskiem przyrodniczym oraz efektywną opieką zdrowotną, stawała się coraz bardziej nowoczesnym, atrakcyjnym i konkurencyjnym miejscem do życia.

Tabela 18. Cele w Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030

Cele określone w Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
Cel szczegółowy 2: Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej;	Wszystkie cele POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów	Drugi cel strategii odnosi się do szeroko rozumianego zdrowia społeczeństwa. Realizacja tego celu wyraża się poprzez realizację wszystkich celów zawartych w POŚ z uwagi na zależność zdrowia ludzkiego od jakości środowiska.

Źródło: opracowanie własne

Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów obejmuje działania, które są zgodne z założeniami zawartymi w Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030.

1.3.18 Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego opiera się na przekonaniu, iż kapitał społeczny jest ważnym czynnikiem rozwoju kraju, wymagającym wzmocnienia. Podejmowane działania powinny przyczyniać się do wzrostu wzajemnego zaufania Polaków i sprzyjać poprawie zaufania do instytucji i organów państwa. Ważnym elementem inicjowanych zmian powinno być wzmacnianie gotowości Polaków do działania na rzecz dobra wspólnego. Szeroka diagnoza przygotowana dla potrzeb SRKS stanowiła podstawę dla wyodrębnienia trzech obszarów kluczowych, w których w najbliższych latach konieczna jest interwencja państwa, realizowana w partnerskim współdziałaniu z obywatelami. Są to:

- 1) Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne;
- 2) Wzmacnianie roli kultury w budowaniu tożsamości i postaw obywatelskich;
- 3) Wzmocnienie rozwoju społeczno-gospodarczego kraju przez sektory kultury i kreatywne.

Dla każdego ze wskazanych obszarów została przeprowadzona diagnoza, wraz ze wskazaniem istoty zachodzących procesów i zjawisk, będąca podstawą analizy SWOT dla kapitału społecznego w Polsce. Wyznaczono również wyzwania i bariery rozwojowe dla każdego z obszarów interwencji.

W ramach obszaru 1 uwzględniono przede wszystkim kwestie dotyczące organizacji społeczeństwa obywatelskiego, wolontariatu, ekonomii społecznej i solidarnej oraz społecznego wymiaru sportu, nauki i edukacji, które uznano za kluczowe z perspektywy celów SRKS.

Tematyką obszaru drugiego jest dziedzictwo kulturowe, które umożliwia budowanie i utrwalanie wspólnej tożsamości i jest kluczowym elementem potencjału kulturowego stanowiącym bezcenny zasób, który powinien być wykorzystany dla obecnego i przyszłego rozwoju.

Obszar trzeci dotyczy zaś Sektorów kultury i kreatywnych stanowiących istotny czynnik dynamizacji rozwoju społeczno-gospodarczego Polski i pobudzania innowacyjności.

Tabela 19. Cele w Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2030

Cele określone w Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2030	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
Cel szczegółowy 2. Wzmacnianie roli kultury w budowaniu tożsamości i postaw obywatelskich Cel szczegółowy 3. Wzmocnienie rozwoju społeczno-gospodarczego kraju przez sektory kultury i kreatywne	VI.1.1. Nadzór nad zasobami kopalin, VII.1.1. Utrzymanie dobrego stanu gleb , IX.1.1. Stały rozwój zieleni oraz ochrona obszarów cennych przyrodniczo	Cele wyznaczone w POŚ są spójne poprzez zapewnienie ochrony dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego.

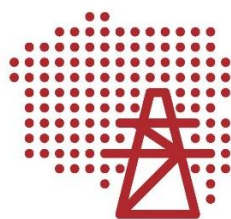
Źródło: opracowanie własne

Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów obejmuje działania, które są zgodne z założeniami zawartymi w Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2030.

Prognoza oddziaływania na środowisko

Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów na lata 2020-2023 z perspektywą do 2027 r.

1.3.19 Polityka energetyczna Polski do 2030 r. z projektem aktualizacji do 2040 r.

POLITYKA ENERGETYCZNA POLSKI DO 2040 R.

Polityka energetyczna Polski do roku 2030 opracowana została zgodnie z art. 13 – 15 ustawy – Prawo energetyczne i przedstawia strategię państwa, mającą na celu odpowiedzenie na najważniejsze wyzwania stojące przed polską energetyką, zarówno w perspektywie krótkoterminowej, jak i w perspektywie do 2030 roku. Najnowszy projekt aktualizacji dokumentu zakłada nową perspektywę czasową do 2040 r.

Polska, jako kraj członkowski UE, czynnie uczestniczy w tworzeniu wspólnotowej polityki energetycznej, a także dokonuje implementacji jej głównych celów w specyficznych warunkach krajowych, biorąc pod uwagę ochronę interesów odbiorców, posiadane zasoby energetyczne oraz uwarunkowania technologiczne wytwarzania i przesyłu energii. W związku z tym głównym celem polityki energetycznej państwa jest bezpieczeństwo energetyczne, przy zapewnieniu konkurencyjności gospodarki, efektywności energetycznej i zmniejszenia oddziaływania sektora energii na środowisko, przy optymalnym wykorzystaniu własnych zasobów energetycznych.

Zaktualizowany projekt PEP do 2040 r. zakłada 8 głównych kierunków interwencji:

- 1) Optymalne wykorzystanie własnych zasobów energetycznych;
- 2) Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej;
- 3) Dywersyfikacja dostaw gazu i ropy oraz rozbudowa infrastruktury sieciowej;
- 4) Rozwój rynków energii;
- 5) Wdrożenie energetyki jądrowej;
- 6) Rozwój odnawialnych źródeł energii;
- 7) Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji;
- 8) Poprawa efektywności energetycznej gospodarki.

Cele *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów* wpisują się w założenia Polityki Energetycznej Polski głównie poprzez działania na rzecz poprawy jakości powietrza w gminie w tym szczególnie poprzez zwiększanie efektywności energetycznej budynków i wdrażania OZE.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów obejmuje działania, które wpisują się w kierunki interwencji zawarte w Polityce Energetycznej Polski.

Tabela 20. Kierunki interwencji w Polityce energetycznej Polski perspektywa do 2040 roku

Kierunek określony w Polityce energetycznej Polski	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
1. Optymalne wykorzystanie własnych zasobów energetycznych	I.1.2. i I.1.3. Ograniczenie zużycia energii w budynkach i infrastrukturze komunalnej I.1.4. Ograniczenie emisji z transportu, I.1.5. Budowa farm fotowoltaicznych / Wymiana źródeł światła I.1.6. Ograniczenie zużycia energii w budynkach prywatnych, III.1.1. Budowa oraz modernizacja sieci elektroenergetycznej i podłączenia nowych odbiorców III.1.2. Kontrola obecnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego VI.1.1 Nadzór nad zasobami kopalin, VI.1.2. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury gazowej VIII.1.1. Uporządkowanie systemu gospodarki odpadami na terenie Gminy i Miasta	POŚ w czterech kierunkach interwencji obejmuje zadania dotyczące zwiększania efektywności energetycznej w budynkach i optymalizację wykorzystania zasobów.
2. Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej	III.1.1. Budowa oraz modernizacja sieci elektroenergetycznej i podłączenia nowych odbiorców	spójny
3. Dywersyfikacja dostaw gazu i ropy oraz rozbudowa infrastruktury sieciowej	I.1.2. i I.1.3. Ograniczenie zużycia energii w budynkach i infrastrukturze komunalnej I.1.6. Ograniczenie zużycia energii w budynkach prywatnych, VI.1.1 Nadzór nad zasobami kopalin, VI.1.2. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury gazowej	spójny
4. Rozwój rynków energii	I.1.5. Budowa farm fotowoltaicznych / Wymiana źródeł światła, III.1.1. Budowa oraz modernizacja sieci elektroenergetycznej i podłączenia nowych odbiorców VI.1.2. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury gazowej VIII.1.1. Uporządkowanie systemu gospodarki odpadami na terenie Gminy i Miasta	spójny
5. Wdrożenie energetyki jądrowej	-	Na terenie Gminy i Miasta Odolanów nie planuje się wykorzystania energetyki jądrowej
6. Rozwój odnawialnych źródeł energii	I.1.2. i I.1.3. Ograniczenie zużycia energii w budynkach i infrastrukturze komunalnej I.1.4. Ograniczenie emisji z transportu, I.1.5. Budowa farm fotowoltaicznych / Wymiana źródeł światła I.1.6. Ograniczenie zużycia energii w budynkach prywatnych, VI.1.2. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury gazowej (biogaz)	spójny
7. Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji	I.1.2. i I.1.3. Ograniczenie zużycia energii w budynkach i infrastrukturze komunalnej I.1.6. Ograniczenie zużycia energii w budynkach prywatnych,	spójny
8. Poprawa efektywności energetycznej gospodarki	I.1.2. i I.1.3. Ograniczenie zużycia energii w budynkach i infrastrukturze komunalnej I.1.4. Ograniczenie emisji z transportu, I.1.5. Budowa farm fotowoltaicznych / Wymiana źródeł światła I.1.6. Ograniczenie zużycia energii w budynkach prywatnych, VI.1.2. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury gazowej	spójny

Źródło: opracowanie własne

1.3.20 Krajowy Plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030

Minister Aktywów Państwowych 30 grudnia 2019 r. przekazał do Komisji Europejskiej Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030, wypełniając tym samym obowiązek nałożony na Polskę przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady. Dokument został przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich na posiedzeniu 18 grudnia 2019 r.

KPEiK przedstawia założenia i cele oraz polityki i działania na rzecz realizacji 5 wymiarów unii energetycznej:

- Bezpieczeństwa energetycznego,
- Wewnętrznego rynku energii,
- Efektywności energetycznej,
- Obniżenia emisyjności,
- Badań naukowych, innowacji i konkurencyjności.

Krajowy plan został opracowany uwzględniając wnioski z uzgodnień międzyresortowych i konsultacji publicznych, jak również wnioski z konsultacji regionalnych oraz rekomendacji Komisji Europejskiej C(2019) 4421 z dnia 18 czerwca 2019 r. Dokument został sporządzony w oparciu o krajowe strategie rozwoju zatwierdzone na poziomie rządowym (m.in. Strategia zrównoważonego rozwoju transportu do 2030 roku, Polityka ekologiczna Państwa 2030, Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030) oraz uwzględniając projekt Polityki energetycznej Polski do 2040 r.

Wyznacza następujące cele klimatyczno-energetyczne na 2030 r.:

- Redukcja o 7% emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w porównaniu do poziomu w roku 2005,
- Udział OZE na poziomie 21-23% w finalnym zużyciu energii brutto (cel 23% będzie możliwy do osiągnięcia w sytuacji przyznania Polsce dodatkowych środków unijnych, w tym przeznaczonych na sprawiedliwą transformację), uwzględniając:
  - 14% udziału OZE w transporcie,
  - roczny wzrost udziału OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie.
- Wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozą PRIMES2007,

- Redukcja do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej.

Tabela 21. Kierunki interwencji w Krajowym Planie na rzecz Energii i Klimatu na lata 2021-2030

Kierunek określony w KPEiK 2021-2030	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
Cel 1. Redukcja o 7% emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w porównaniu do poziomu w roku 2005	I.1.2. i I.1.3. Ograniczenie zużycia energii w budynkach i infrastrukturze komunalnej I.1.4. Ograniczenie emisji z transportu, I.1.5. Budowa farm fotowoltaicznych / Wymiana źródeł światła I.1.6. Ograniczenie zużycia energii w budynkach prywatnych, III.1.1. Budowa oraz modernizacja sieci elektroenergetycznej i podłączenia nowych odbiorców III.1.2. Kontrola obecnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego VI.1.1 Nadzór nad zasobami kopalin, VI.1.2. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury gazowej VIII.1.1. Uporządkowanie systemu gospodarki odpadami na terenie Gminy i Miasta	spójny
Cel. 2. Udział OZE na poziomie 21-23% w finalnym zużyciu energii brutto	I.1.2. i I.1.3. Ograniczenie zużycia energii w budynkach i infrastrukturze komunalnej I.1.4. Ograniczenie emisji z transportu, I.1.5. Budowa farm fotowoltaicznych / Wymiana źródeł światła I.1.6. Ograniczenie zużycia energii w budynkach prywatnych, VI.1.2. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury gazowej (biogaz)	spójny
Cel 3. Wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007	I.1.2. i I.1.3. Ograniczenie zużycia energii w budynkach i infrastrukturze komunalnej I.1.4. Ograniczenie emisji z transportu, I.1.5. Budowa farm fotowoltaicznych / Wymiana źródeł światła I.1.6. Ograniczenie zużycia energii w budynkach prywatnych, III.1.1. Budowa oraz modernizacja sieci elektroenergetycznej i podłączenia nowych odbiorców III.1.2. Kontrola obecnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego VI.1.1 Nadzór nad zasobami kopalin, VI.1.2. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury gazowej VIII.1.1. Uporządkowanie systemu gospodarki odpadami na terenie Gminy i Miasta	spójny
Cel. 4. Redukcja do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej	I.1.2. i I.1.3. Ograniczenie zużycia energii w budynkach i infrastrukturze komunalnej I.1.4. Ograniczenie emisji z transportu, I.1.5. Budowa farm fotowoltaicznych / Wymiana źródeł światła I.1.6. Ograniczenie zużycia energii w budynkach prywatnych, VI.1.2. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury gazowej (biogaz) VIII.1.1. Uporządkowanie systemu gospodarki odpadami na terenie Gminy i Miasta	spójny

Źródło: opracowanie własne

Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów obejmuje działania, które wpisują się w kierunki interwencji zawarte w Krajowym planie na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030.

1.3.21 Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 z perspektywą do 2030 oraz Krajowy Program Ograniczania Zanieczyszczenia Powietrza

Głównym celem Krajowego Programu Ochrony Powietrza (KPOP) jest poprawa jakości życia mieszkańców Polski poprzez osiągnięcie w możliwie krótkim czasie dopuszczalnych poziomów pyłu zawieszonego i innych szkodliwych substancji w powietrzu, wynikających z przepisów prawa unijnego, a w perspektywie do 2030 r. – poziomów wskazywanych przez Światową Organizację Zdrowia.

Celami szczegółowymi Krajowego Programu Ochrony Powietrza są:

- osiągnięcie w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w dyrektywie 2008/50/WE i 2004/107/WE, oraz utrzymanie ich na tych obszarach, na których są dotrzymywane, a w przypadku pyłu $PM_{2.5}$ także pułapu stężenia ekspozycji oraz Krajowego Celu Redukcji Narażenia,
- osiągnięcie w perspektywie do roku 2030 stężeń niektórych substancji w powietrzu na poziomach wskazanych przez WHO oraz nowych wymagań wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2284 z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń atmosferycznych, zmiany dyrektywy 2003/35/WE oraz uchylecia dyrektywy 2001/81/WE¹). (tzw. dyrektywa NEC) ma na celu kontynuację działań ograniczających zanieczyszczenie powietrza. Dyrektywa NEC ustanowiła tzw. nowe limity emisji stanowiące krajowe zobowiązania w zakresie redukcji emisji dla poszczególnych państw członkowskich w odniesieniu do następujących zanieczyszczeń: dwutlenku siarki (SO_2), tlenków azotu (NO_x), niemetanowych lotnych związków organicznych (NMLZO), amoniaku (NH_3) oraz pyłu ($PM_{2.5}$).

Na podstawie art. 6 dyrektywy NEC, państwa członkowskie zostały zobowiązane do sporządzenia Krajowego Programu Ograniczania Zanieczyszczenia Powietrza (KPOZP), w celu ograniczenia rocznych wielkości emisji substancji objętych krajowymi zobowiązaniami w zakresie redukcji emisji. Celem głównym programu jest ograniczenie wielkości emisji substancji objętych krajowymi zobowiązaniami w zakresie redukcji emisji określonych w dyrektywie NEC, cel ten będzie zrealizowany przez wskazane działania i środki wynikające z polityk, planów, programów oraz przyjętych aktów prawnych.

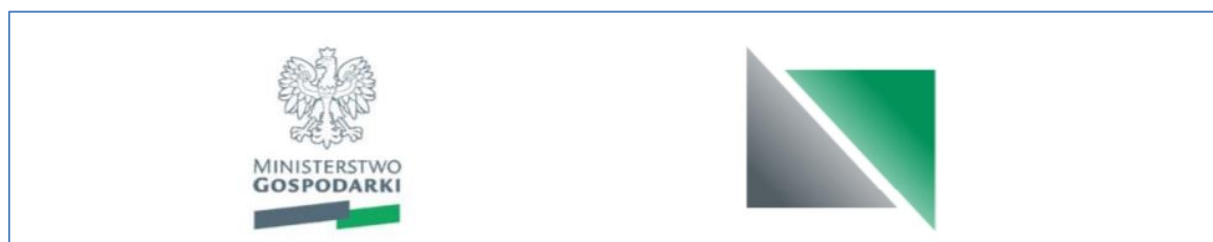
Tabela 22. Kierunki interwencji w KPOP 2030 oraz KPOZP

Kierunek określony w Krajowym Programie Ochrony Powietrza oraz KPOZP	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
Poprawa jakości życia mieszkańców Rzeczypospolitej Polskiej, szczególnie ochrona ich zdrowia i warunków życia, z uwzględnieniem ochrony środowiska, z jednoczesnym zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. Ograniczenie wielkości emisji substancji objętych krajowymi zobowiązaniami w zakresie redukcji emisji określonych w dyrektywie NEC	I.1. Poprawa jakości powietrza na terenie Gminy i Miasta,	spójny

Źródło: opracowanie własne

Realizacja działań zaplanowanych w *Programie Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów* przyczyni się do osiągnięcia celów szczegółowych KPOP.

1.3.22 Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej

Jednym z celów Programu jest rozwój gospodarki niskoemisyjnej przy zapewnieniu zrównoważonego rozwoju kraju.

Celami szczegółowymi NPRGN są:

- niskoemisyjne wytwarzanie energii,
- poprawa efektywności gospodarowania surowcami i materiałami, w tym odpadami,
- rozwój zrównoważonej produkcji - obejmujący przemysł, budownictwo i rolnictwo,
- transformacja niskoemisyjna w dystrybucji i mobilności,
- promocja wzorców zrównoważonej konsumpcji.

NPRGN obejmuje działania mające na celu zwiększenie efektywności gospodarki oraz zmniejszenie poziomu jej emisyjności we wszystkich etapach cyklu życia tj. od etapu wydobywania surowców poprzez wytwarzanie produktów, transport i dystrybucję aż po użytkowanie produktów i zarządzanie odpadami.

Tabela 23. Kierunki interwencji w Narodowym Programie Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej

Kierunek określony w Narodowym Programie Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
Nadrzędnym celem Diagnozy jest nakreślenie kontekstu społeczno-gospodarczego warunkującego wdrożenie Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej.	I.1.2. i I.1.3. Ograniczenie zużycia energii w budynkach i infrastrukturze komunalnej I.1.4. Ograniczenie emisji z transportu, I.1.5. Budowa farm fotowoltaicznych / Wymiana źródeł światła I.1.6. Ograniczenie zużycia energii w budynkach prywatnych, VI.1.2. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury gazowej	Spójny

Źródło: opracowanie własne

Zadania wyznaczone w *Programie Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów* w celu ograniczenia niskiej emisji są zgodne z założeniami zawartymi w Narodowym Programie Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej.

1.3.23 Krajowy plan gospodarki odpadami 2022

Dokument obejmuje zakres działań niezbędnych dla zapewnienia zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju. W KPGO, oprócz kontynuacji dotychczasowych zadań, ujęto nowe cele i zadania, które dotyczą 6 kolejnych lat, a perspektywnie okresu do 2030 r. Głównym celem dokumentu jest określenie polityki gospodarki odpadami zgodnej z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, wpisującej się w działania gospodarki o obiegu zamkniętym. Zgodnie z założeniami KPGO, przede wszystkim należy zapewnić realizację działań znajdujących się najwyżej w hierarchii sposobów postępowania z odpadami - a więc zapobiegać ich wytwarzaniu oraz stworzyć niezbędną infrastrukturę do selektywnego zbierania odpadów u źródła, tak aby zapewnić ich efektywny recykling i osiągnąć założone cele.

Tabela 24. Kierunki interwencji w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2022

Kierunek określony w KPGO 2022	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
Wspieranie wprowadzania niskoodpadowych technologii produkcji oraz zapewniających wykorzystanie możliwie wszystkich składników stosowanych surowców,	VIII.1.1. Uporządkowanie systemu gospodarki odpadami na terenie Gminy i Miasta, VIII.1.2. Usunięcie wyrobów azbestowych z terenu Gminy i Miasta,	spójny
Promowanie zarządzania środowiskowego	VIII.1.1. Uporządkowanie systemu gospodarki odpadami na terenie Gminy i Miasta, VIII.1.2. Usunięcie wyrobów azbestowych z terenu Gminy i Miasta,	spójny
Intensywna edukacja ekologiczna promująca zapobieganie powstawaniu odpadów,	VIII.1.1. Uporządkowanie systemu gospodarki odpadami na terenie Gminy i Miasta, VIII.1.2. Usunięcie wyrobów azbestowych z terenu Gminy i Miasta,	spójny
Podniesienie stawek opłat za składowanie odpadów, w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów ulegających biodegradacji oraz odpadów wcześniej nieprzetworzonych,	VIII.1.1. Uporządkowanie systemu gospodarki odpadami na terenie Gminy i Miasta , VIII.1.2. Usunięcie wyrobów azbestowych z terenu Gminy i Miasta,	spójny
Objęcie 100% mieszkańców systemem selektywnego odbierania odpadów komunalnych,	VIII.1.1. Uporządkowanie systemu gospodarki odpadami na terenie Gminy i Miasta, VIII.1.2. Usunięcie wyrobów azbestowych z terenu Gminy i Miasta,	spójny
Rozwój czystych technologii.	VIII.1.1. Uporządkowanie systemu gospodarki odpadami na terenie Gminy i Miasta, VIII.1.2. Usunięcie wyrobów azbestowych z terenu Gminy i Miasta,	spójny

Źródło: opracowanie własne

Zadania wyznaczone w *Programie Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów* w celu ograniczenia emisji odpadów są zgodne z założeniami zawartymi w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2022.

1.3.24 Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

W Programie przyjęto ogólne podejście do problemu zapobiegania powstawaniu odpadów w odniesieniu do grup odpadów takich, jak: o komunalne, o ulegające biodegradacji, o opakowaniowe, o z wybranych gałęzi przemysłu, o z sektora budownictwa, o niebezpieczne, o inne nie ujęte. Podział ten jest zasadniczo zbieżny z podziałem, jaki przyjęto w KPGO. Opracowanie Programu poprzedzone zostało szczegółową analizą zapisów KPGO w kontekście przepisów dyrektywy 2008/98/WE, przeglądem Wytycznych KE dotyczących przygotowania programów zapobiegania powstawaniu odpadów oraz dokumentów strategicznych UE powiązanych z tematyką ZPO. Analizie poddane zostały także istniejące programy, plany, strategie i inicjatywy w zakresie gospodarki odpadami, zrównoważonego rozwoju, polityki informacyjnej i promocyjnej dot. ochrony środowiska. W niniejszym dokumencie zawarto najważniejsze wnioski wynikające z tych prac.

Podstawowym celem strategicznym dla Polski 2020 jest rozwój zrównoważonej gospodarki opartej na efektywniejszym wykorzystaniu zasobów, poszanowaniu środowiska i osiągnięciu wyższej konkurencyjności, dzięki wykorzystaniu technologii o niższym zapotrzebowaniu na surowce i energię oraz umożliwiającej wykorzystanie surowców wtórnych i odnawialnych źródeł energii. Jednocześnie powinien być realizowany cel społeczny budowy świadomego i odpowiedzialnego społeczeństwa na rzecz zrównoważonego rozwoju poprzez edukację ekologiczną opartą na propagowaniu działań o charakterze niematerialnym np. propagowanie inwestycji w rozwój kompetencji, naukę, rozpowszechnianie kultury, turystyki zamiast dóbr materialnych, ograniczenia zbędnej konsumpcji, uczenia podejmowania świadomych wyborów i wsparciu dobrych praktyk oraz inicjatyw społecznych.

Zapobieganie powstawaniu odpadów powinno być postrzegane jako istotny element w kontekście realizacji celu strategicznego, przy zachowaniu swobody działalności gospodarczej i podejmowanych wyborów w granicach obowiązującego prawa. Zapobieganie powstawaniu odpadów powinno być wynikiem działań ukierunkowanych na kompleksową poprawę efektywności przy uwzględnieniu efektów ekologicznych, ekonomicznych i społecznych.

Cele wyznaczone w Programie odnoszą się do zapobiegania powstawaniu odpadów, natomiast działania służące realizacji tych celów podejmowane są na poziomie wyrobów, materiałów, substancji.

Tabela 25. Kierunki interwencji w Krajowym Programie Zapobiegania Powstawania Odpadów

Kierunek określony w Krajowym Programie Zapobiegania Powstawaniu Odpadów	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
Rozwój zrównoważonej gospodarki opartej na efektywniejszym wykorzystaniu zasobów, poszanowaniu środowiska i osiągnięciu wyższej konkurencyjności, dzięki wykorzystaniu technologii o niższym zapotrzebowaniu na surowce i energię oraz umożliwiającej wykorzystanie surowców wtórnych i odnawialnych źródeł energii.	1.2. i 1.1.3. Ograniczenie zużycia energii w budynkach i infrastrukturze komunalnej 1.1.4. Ograniczenie emisji z transportu, 1.1.5. Budowa farm fotowoltaicznych / Wymiana źródeł światła 1.1.6. Ograniczenie zużycia energii w budynkach prywatnych,	spójny

Kierunek określony w Krajowym Programie Zapobiegania Powstawaniu Odpadów	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
	VI.1.2. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury gazowej VIII.1.1. Uporządkowanie systemu gospodarki odpadami na terenie Gminy i Miasta,	
Budowa świadomego i odpowiedzialnego społeczeństwa na rzecz zrównoważonego rozwoju poprzez edukację ekologiczną opartą na propagowaniu działań o charakterze niematerialnym np. propagowanie inwestycji w rozwój kompetencji, naukę, rozpowszechnianie kultury, turystyki zamiast dóbr materialnych, ograniczenia zbędnej konsumpcji, uczenia podejmowania świadomych wyborów i wsparciu dobrych praktyk oraz inicjatyw społecznych.	Wszystkie cele POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów	Zagadnienia edukacji ekologicznej zawarte są we wszystkich 10 celach POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów .
Zmniejszenie ilości zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych	VIII.1.1. Uporządkowanie systemu gospodarki odpadami na terenie Gminy i Miasta Odolanów,	spójny

Źródło: opracowanie własne

Zadania wyznaczone w *Programie Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów* w celu ograniczenia emisji odpadów są zgodne z założeniami zawartymi w Krajowym Programie Zapobiegania Powstawaniu Odpadów.

1.3.25 Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032

Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 utrzymuje cele przyjętego przez Radę Ministrów 14 maja 2002 r. Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski poprzez:

- 1) usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest;
- 2) minimalizację negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju;
- 3) likwidację szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

POKzA określa zadania niezbędne do oczyszczenia kraju z azbestu w okresie 24 lat, wynikające ze zmian gospodarczych i społecznych, jakie nastąpiły m.in. w związku ze wstąpieniem Polski do Unii Europejskiej.. Cele te osiągnąć będą przez realizację wzajemnie uzupełniających się zadań, na trzech poziomach (centralnym, wojewódzkim i lokalnym: powiatowym i gminnym), finansowanych ze środków prywatnych i publicznych, w tym ze środków budżetowych pozostających w dyspozycji Ministra Gospodarki.

Tabela 26. Kierunki interwencji w Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu 2009-2032

Kierunki określone w POKzA	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
1. Usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest; 2. Minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju; 3. Likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.	VIII.1.2. Usunięcie wyrobów azbestowych z terenu Gminy i Miasta Odolanów	Spójny

Źródło: opracowanie własne

Zadania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów w celu usunięcia wyrobów azbestowych z terytorium JST są zgodne z założeniami zawartymi w POKzA.

1.3.26 VI Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych

Polska przystępując do Unii Europejskiej zobowiązała się do wypełnienia wymogów dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 roku dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (Dz. Urz. WE L 135 z 30.05.1991 r., str. 40-52, z późn. zm.; Dz. Urz. WE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 002, str. 26) zgodnie z określonymi w negocjacjach i zapisanymi w Traktacie Akcesyjnym terminami i okresami przejściowymi. W rozmowach przedakcesyjnych wynegocjowane zostały bowiem dostosowawcze okresy przejściowe na wprowadzenie przepisów ww. dyrektywy do końca 2015 r. Dlatego też, aby zidentyfikować faktyczne potrzeby w zakresie uporządkowania gospodarki ściekowej oraz uszeregować ich realizację w taki sposób aby wywiązać się ze zobowiązań traktatowych, utworzono Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych (KPOŚK).

Program ten został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 16 grudnia 2003 r. KPOŚK stanowi wykaz aglomeracji, które muszą zostać wyposażone w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków w terminach określonych w Programie. Do chwili obecnej przeprowadzono pięć jego aktualizacji w latach: 2005, 2009, 2010, 2015 i 2017. Aktualnie trwają prace nad VI aktualizacją KPOŚK, która ma zostać zakończona na przełomie 2020 i 2021 r.

Tabela 27. Cele i kierunki określone w Krajowym Programie Zapobiegania Powstawaniu Odpadów

Kierunek określony w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
Ograniczenie zrzutów związków azotu i fosforu oraz zanieczyszczeń biodegradowalnych do wód Morza Bałtyckiego	IV. 1.1. Ochrona przeciwpowodziowa IV. 1.2. Monitoring i ochrona zasobów wodnych V.1.1. Rozwój sieciowych urządzeń sanitarnych w Gminie oraz uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej	Spójny

Źródło: opracowanie własne

Zadania wyznaczone w *Programie Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów* w celu oczyszczania ścieków komunalnych są zgodne z założeniami zawartymi w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych.

1.3.27 Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Celem głównym programu jest wsparcie gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów i przyjaznej środowisku oraz sprzyjającej spójności terytorialnej i społecznej. Cel główny POIS wynika z jednego z trzech priorytetów Strategii Europa 2020, którym jest wzrost zrównoważony rozumiany jako wspieranie gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej, w której cele środowiskowe są dopełnione działaniami na rzecz spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej. Priorytet ten został oparty na równowadze oraz wzajemnym uzupełnianiu się działań w trzech podstawowych obszarach:

- czystej i efektywnej energii, w tym efektywności energetycznej, ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych, rozwoju energii ze źródeł odnawialnych oraz integracji i poprawy funkcjonowania europejskiego rynku energii;
- adaptacji do zmian klimatu oraz efektywnego korzystania z zasobów, wzmocnieniu odporności systemów gospodarczych na zagrożenia związane z klimatem oraz zwiększeniu możliwości zapobiegania zagrożeniom (zwłaszcza zagrożeniom naturalnym) i reagowania na nie;
- konkurencyjności, w tym wnoszeniu istotnego wkładu w utrzymanie przez UE prowadzenia na światowym rynku technologii przyjaznych środowisku, zapewniając jednocześnie efektywne korzystanie z zasobów i usuwając przeszkody w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych.

Tabela 28. Kierunki interwencji w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko 2014 - 2020

Kierunek określony w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko 2014 - 2020	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu	Wszystkie cele POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów	Spójny. Wszystkie cele POŚ służą ochronie środowiska, wszystkie obejmują zagadnienia adaptacji do zmian klimatu.
Poprawa bezpieczeństwa energetycznego	IV. 1.1. Ochrona przeciwpowodziowa I.1.2. i I.1.3. Ograniczenie zużycia energii w budynkach i infrastrukturze komunalnej I.1.4. Ograniczenie emisji z transportu, I.1.5. Budowa farm fotowoltaicznych / Wymiana źródeł światła I.1.6. Ograniczenie zużycia energii w budynkach prywatnych, III.1.1. Budowa oraz modernizacja sieci elektroenergetycznej i podłączenia nowych odbiorców III.1.2. Kontrola obecnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego VI.1.2. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury gazowej	spójny
Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury	IV. 1.1. Ochrona przeciwpowodziowa IV. 1.2. Monitoring i ochrona zasobów wodnych V.1.2. Rozwój sieciowych urządzeń sanitarnych w Gminie oraz uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej VII.1.1. Utrzymanie dobrego stanu gleb, IX.1.1. Stały rozwój zieleni oraz ochrona obszarów cennych przyrodniczo,	Cele wyznaczone w POŚ są spójne poprzez zapewnienie ochrony dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego.
Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska	Wszystkie cele POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów	Spójny. Wszystkie cele POŚ służą ochronie środowiska i podniesieniu atrakcyjności inwestycyjnej związanej z jakością środowiska.

Źródło: opracowanie własne

Zadania wyznaczone w *Programie Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów* w celu ograniczenia niskiej emisji są zgodne z założeniami zawartymi w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020.

1.3.28 Regionalny Program Operacyjny Województwa Wielkopolskiego na lata 2014 – 2020

Regionalny Program Operacyjny Województwa Wielkopolskiego na lata 2014-2020 którego głównym celem jest inteligentny, zrównoważony rozwój zwiększający spójność społeczną i terytorialną przy wykorzystaniu potencjału łódzkiego rynku pracy, stanowi narzędzie realizacji polityki rozwoju prowadzonej przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego. Dokument uwzględnia cele tematyczne zdefiniowane przez Komisję Europejską oraz odpowiada na zidentyfikowane wyzwania regionu w zakresie stymulowania rozwoju społecznego i gospodarczego w powiązaniu z celami nakreślonymi przez Strategię Europa 2020.

Tabela 29. Cele Regionalnego Programu Operacyjnego Woj. Wielkopolskiego na lata 2014 - 2020

Kierunek określony w Regionalnym Programie Operacyjnym Woj. Wielkopolskiego na lata 2014 - 2020	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
Oś priorytetowa: Energia	I.1. Poprawa jakości powietrza na terenie Gminy i Miasta III.1.1. Budowa oraz modernizacja sieci elektroenergetycznej i podłączenia nowych odbiorców III.1.2. Kontrola obecnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego VI.1.2. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury gazowej	spójny
Oś priorytetowa: Środowisko	Wszystkie cele określone w POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów (I-X)	spójny
Oś priorytetowa: Transport	II.1.1. Zmniejszenie emisji hałasu z ruchu drogowego II.1.2. Kontrola natężenia poziomu hałasu w środowisku	spójny

Źródło: opracowanie własne

Zadania wyznaczone w *Programie Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów* w celu ograniczenia niskiej emisji są zgodne z założeniami zawartymi w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Wielkopolskiego na lata 2014 – 2020.

1.3.29 Program ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej
oraz Plan działań na lata 2015 – 2020

Celem nadrzędnym Programu jest poprawa stanu różnorodności biologicznej i pełniejsze powiązanie jej ochrony z rozwojem społeczno-gospodarczym kraju. Ten cel, jak również cele strategiczne oraz zadania zawarte w Planie działań, są rezultatem dyskusji i konsultacji przeprowadzonych z przedstawicielami środowisk zainteresowanych instytucjonalnie zobowiązaniami wynikającymi z Programu.

Tabela 30. Cele Programu ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Plan działań na lata 2015 - 2020

Cele wyznaczone w POiZURB na lata 2015-2020	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
Cel strategiczny A: Podniesienie poziomu wiedzy oraz kształtowanie postaw społeczeństwa związanych z włączaniem się do działań na rzecz różnorodności biologicznej.	VII.1.1.2. Edukacja ekologiczna rolników z zakresu stosowania zasad Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej IX.1. Utrzymanie dobrego stanu oraz poprawa bioróżnorodności na terenie Gminy i Miasta	spójny
Cel strategiczny B: Włączenie wybranych sektorów gospodarki w działania na rzecz różnorodności biologicznej	VIII.1.1. Uporządkowanie systemu gospodarki odpadami na terenie Gminy i Miasta IX.1. Utrzymanie dobrego stanu oraz poprawa bioróżnorodności na terenie Gminy i Miasta	spójny
Cel strategiczny C: Zachowanie i przywracanie populacji zagrożonych gatunków i siedlisk	IX.1. Utrzymanie dobrego stanu oraz poprawa bioróżnorodności na terenie Gminy i Miasta	spójny
Cel strategiczny D: Efektywne zarządzanie zasobami przyrodniczymi	IX.1. Utrzymanie dobrego stanu oraz poprawa bioróżnorodności na terenie Gminy i Miasta	spójny
Cel strategiczny E: Utrzymanie i odbudowa ekosystemów oraz ich usług	IX.1. Utrzymanie dobrego stanu oraz poprawa bioróżnorodności na terenie Gminy i Miasta	spójny
Cel strategiczny F: Ograniczenie presji gatunków inwazyjnych i konfliktowych	IX.1. Utrzymanie dobrego stanu oraz poprawa bioróżnorodności na terenie Gminy i Miasta	spójny
Cel strategiczny G: Ograniczenie i łagodzenie skutków zmian klimatycznych	Wszystkie cele POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów (I-X)	Wszystkie 10 celów POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów obejmuje zagadania przeciwdziałanie zmianom klimatu i adaptacja do zmian klimatu
Cel strategiczny H: Ochrona różnorodności biologicznej poprzez rozwój współpracy międzynarodowej	---	cel nie jest realizowany, znaczna odległość od granic państwa

Źródło: opracowanie własne

Cele wyznaczone w *Programie Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów* są zgodne z celami Programu ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Plan działań na lata 2015 – 2020.

1.3.30 Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do 2030 r.

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

IOŚ-PIB

INSTITUT OCHRONY ŚRODOWISKA – PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY
INSTITUTE OF ENVIRONMENTAL PROTECTION – NATIONAL RESEARCH INSTITUTE

Opracowanie Strategicznego Planu Adaptacji wynika ze stanowiska rządu przyjętego w dniu 19.03.2010 roku jako wypełnienie postanowień dokumentu strategicznego Komisji Europejskiej – Białej Księgi w sprawie adaptacji do zmian klimatu. Głównym celem SPA2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmieniającego się klimatu. W dokumencie wskazano priorytetowe kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć do 2020 roku w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach, takich jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża.

Gmina Odolanów realizując zadania *Programu Ochrony Środowiska* odwołuje się do kierunków działań adaptacyjnych, które wyznaczają cele zawarte w SPA.

Tabela 31. Kierunki interwencji w SPA do roku 2020 z perspektywą do 2030 roku

Kierunek określony w SPA	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska	Wszystkie cele POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów (I-X)	Wszystkie 10 celów POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów obejmuje zagadania przeciwdziałanie zmianom klimatu i adaptacja do zmian klimatu
Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich	Wszystkie cele POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów (I-X)	Wszystkie 10 celów POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów obejmuje zagadania przeciwdziałanie zmianom klimatu i adaptacja do zmian klimatu
Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu	Wszystkie cele POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów (I-X)	Wszystkie 10 celów POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów obejmuje zagadania przeciwdziałanie zmianom klimatu i adaptacja do zmian klimatu
Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu	Wszystkie cele POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów (I-X)	Wszystkie 10 celów POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów obejmuje zagadania przeciwdziałanie zmianom klimatu i adaptacja do zmian klimatu
Cel 5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu	Wszystkie cele POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów (I-X)	Wszystkie 10 celów POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów obejmuje zagadania przeciwdziałanie zmianom klimatu i adaptacja do zmian klimatu
Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu	Wszystkie cele POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów (I-X)	Wszystkie 10 celów POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów obejmuje zagadania przeciwdziałanie zmianom klimatu i adaptacja do zmian klimatu

Źródło: opracowanie własne

Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów obejmuje działania, które wpisują się w kierunki interwencji zawarte w Strategicznym Planie Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do 2030 r..

Prognoza oddziaływania na środowisko

Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów na lata 2020-2023 z perspektywą do 2027 r.

1.3.31 Program wodno – środowiskowy kraju wraz z jego aktualizacją

Program wodno – środowiskowy kraju (PWŚK) jako jeden z podstawowych dokumentów planistycznych, opracowany zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – *Prawo wodne* (t.j. Dz.U. 2020 poz. 310 ze zm.), stanowi realizację wymagań wskazanych w Dyrektywie 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej (RDW) w zakresie konieczności opracowania programów działań.

Aktualizacja Programu wodno-środowiskowego wydana w 2016 r. kraju jest jednym z dokumentów planistycznych opracowywanych w celu programowania i koordynowania działań zmierzających do realizacji celów środowiskowych wskazanych w artykule 4 RDW.

Tabela 32. Cele wyznaczone w Aktualizacji Programu wodno – środowiskowym kraju

Kierunek określony w aPWŚK	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
1. Niepogarszanie stanu części wód.	IV.1. Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych – dążenie do osiągnięcia dobrego stanu wód	spójny
2. Osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla wód powierzchniowych, dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych.	IV.1. Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych – dążenie do osiągnięcia dobrego stanu wód	spójny
3. Spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawie, w odniesieniu do obszarów chronionych (w tym wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie).	IV.1. Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych – dążenie do osiągnięcia dobrego stanu wód	spójny
4. Zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji.	IV.1. Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych – dążenie do osiągnięcia dobrego stanu wód	Spójny

Źródło: opracowanie własne

Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów obejmuje działania, które wpisują się w kierunki interwencji zawarte w Programie wodno-środowiskowym kraju i jego aktualizacji.

1.3.32 Plan gospodarowania wodami na obszarach dorzecza Odry

Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE (RDW) z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, wprowadza system planowania gospodarowania wodami w podziale na obszary dorzeczy. Dla potrzeb osiągnięcia dobrego stanu wód obowiązuje państwa członkowskie do opracowywania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy oraz programów wodno-środowiskowych kraju.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry został zatwierdzony przez Radę Ministrów 22 lutego 2011 r. (I aktualizacja została przyjęta w dniu 18 października 2016 r.) i opublikowany w Monitorze Polskim nr 40 poz. 451 z 2011 r. Plan jest podsumowaniem każdego z 6-letnich cykli planistycznych wymaganych Dyrektywą 2000/60/WE tzw. Ramową Dyrektywą Wodną (2003-2009; 2009-2015; 2015-2021; 2021-2027) i stanowić powinien podstawę podejmowania wszelkich decyzji mających wpływ na stan zasobów wodnych i zasady gospodarowania nimi w przyszłości.

W „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” ustanowiono cele środowiskowe dla jednolitych części wód. Przy ustalaniu celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych brano pod uwagę aktualny stan JCWP w związku z wymaganym zgodnie z RDW warunkiem niepogarszania ich stanu. Dla jednolitych części wód, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ponadto, ustalając cele uwzględniano także różnicę pomiędzy naturalnymi, a silnie zmienionymi oraz sztucznymi częściami wód. Dla naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto, w obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

Przy realizacji zadań zapisanych w *Programie* nie przewiduje się nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”. Większość jednolitych części wód powierzchniowych mają status zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych. *Program Ochrony Środowiska* ma na celu poprawę stanu i jakości środowiska poprzez określenie zadań służących długookresowej poprawie jakości środowiska, a co z tym związane również ograniczeniu negatywnego oddziaływania bytowania człowieka na wody powierzchniowe. W wyniku realizacji *Programu* planuje się podjęcie działań, które mogą w sposób chwilowy, krótkoterminowy i odwracalny negatywnie oddziaływać na środowisko wodne. Ostatecznie jednak te zadania będą oddziaływać w sposób długoterminowy, stały i pozytywny. Do zadań takich należą budowa urządzeń sieciowych takich jak wodociąg i kanalizacja, modernizacja dróg, jednak te działania w dłuższej perspektywie przyczynią się do poprawy jakości środowiska, a w efekcie w sposób pośredni

do osiągnięcia celów środowiskowych, zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” analizowanych w niniejszej *Prognozie*.

Sejm, przyjmując poprawki Senatu, 20 lipca 2017 r. zakończył proces legislacyjny nowej ustawy Prawo wodne. Wraz z nową ustawą zniknęło pojęcie programu wodno-środowiskowego kraju. Teraz „zestaw działań z uwzględnieniem sposobów osiągania ustanawianych celów środowiskowych wraz z jego podsumowaniem” ma być elementem planu gospodarowania wodami w obszarze dorzecza. W planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza należy zapewnić rozpoczęcie realizacji tych działań nie później niż w terminie 3 lat od dnia ogłoszenia planu.

Obecnie prowadzone są prace zmierzające do opracowania II aktualizacji planów gospodarowania wodami (II aPGW, 3 cykl planistyczny, 2016-2021). Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej (a od 01.01.2018 Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie) będzie odpowiedzialny za opracowanie aktualizacji planów gospodarowania wodami.

Gmina Odolanów realizując zadania *Programie Ochrony Środowiska* wpisuje się w cele Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry.

Tabela 33. Cele określone w Planie Gospodarowania Wodami na obszarach dorzecza Odry

Cele określone w Planie Gospodarowania Wodami na obszarach dorzecza Odry	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
Określenie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych	IV.1. Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych – dążenie do osiągnięcia dobrego stanu wód	spójny
Zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,	IV.1. Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych – dążenie do osiągnięcia dobrego stanu wód	spójny
Zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych (z zastrzeżeniami wymienionymi w RDW),	IV.1. Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych – dążenie do osiągnięcia dobrego stanu wód	spójny
Zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych,	IV.1. Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych – dążenie do osiągnięcia dobrego stanu wód	spójny
Wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.	IV.1. Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych – dążenie do osiągnięcia dobrego stanu wód	spójny

Źródło: opracowanie własne

1.3.33 Plan zarządzania ryzykiem powodziowym na obszarze dorzecza Odry

Celem Planu zarządzania ryzykiem powodziowym na poziomie Regionu Wodnego, ograniczającym potencjalne negatywne skutki powodzi dla zdrowia i życia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej, jest opracowanie programu działań kluczowych (wysokopriorytetowych), zmierzających do zmniejszenia występującego zagrożenia na obszarze wszystkich ONNP wskazanych we Wstępnej ocenie ryzyka powodziowego w pierwszym cyklu planistycznym. Założeniem Planu jest realizacja zaplanowanych przedsięwzięć w 6-letnim cyklu planistycznym. Ważne jest zapobieganie występowaniu powodzi oraz ochrona obszarów, które mogą ucieść na skutek powodzi. Kluczowe znaczenie ma również przygotowanie administracji oraz obywateli do coraz efektywniejszego radzenia sobie w przypadku wystąpienia powodzi.

Tabela 34. Cele strategiczne w PZRP na obszarze dorzecza Odry

Cele główne określone w PZRP	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
Cel 1. Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego Cel. 2. Obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego Cel. 3. Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym	IV. 1.1. Ochrona przeciwpowodziowa IV. 1.2. Monitoring i ochrona zasobów wodnych	Spójny

Źródło: opracowanie własne

Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów z uwagi na występujące ryzyko powodziowe zawiera również zadania związane z celami określonymi w Planie Zarządzania Ryzykiem Powodziowym.

1.3.34 Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku

Zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi, strategia rozwoju województwa jest najważniejszym dokumentem samorządu województwa, określającym kierunki polityki rozwoju, prowadzonej w długim okresie programowania. Strategia wskazuje główne wyzwania, a także cele rozwojowe regionu do zrealizowania przez samorząd województwa oraz inne podmioty. Stanowi ważny punkt odniesienia dla dokumentów programowych i planistycznych tworzonych na poziomie regionalnym oraz lokalnym.

Nowa Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku, uchwalona przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 stycznia 2020 r., zakładała skoncentrowanie działań prorozwojowych w ramach celu generalnego, tożsamego z wizją rozwoju, która brzmi następująco:

„Wielkopolska w 2030 roku to region przodujący w kraju, liczący się w Europie i szanujący jej uniwersalne wartości, świadomy swojego dziedzictwa przyrodniczego i cywilizacyjnego, spójny, zrównoważony i dostępny terytorialnie, otwarty na nowe idee i ludzi, silny nowoczesną gospodarką, aspiracjami i wiedzą swoich mieszkańców, zapewniający im bardzo dobre warunki życia, pracy i wypoczynku na całym obszarze województwa”.

Wizja ta ma zostać zrealizowana poprzez 4 cele strategiczne, które dzielą się z kolei na cele operacyjne. Celami strategicznymi Strategii są:

1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców,
2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu,
3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski,
4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem.

Tabela 35. Cele strategiczne w Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego 2030

Cele strategiczne określone w Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego 2030	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
1. Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców, 2. Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu, 3. Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski, 4. Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem.	Wszystkie cele POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów	Realizacja wszystkich celów POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów służy rozwojowi województwa wielkopolskiego

Źródło: opracowanie własne

Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów obejmuje działania, które są zgodne z założeniami zawartymi w Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku.

1.3.35 Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego – Wielkopolska 2020+

**PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO**
WIELKOPOLSKA 2020+

Obecny Plan zagospodarowania przestrzennego został przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r.

Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Wielkopolskiego stanowi wykładnię polityki przestrzennej, jego zasadniczym celem realizacja założeń Strategii Rozwoju Kraju, a mianowicie Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego, w oparciu o uwarunkowania rozwoju wielkopolskiej przestrzeni.

Cel generalny oraz cele strategiczne polityki przestrzennej województwa wielkopolskiego są spójne z dotychczasową Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego – Wielkopolska 2020 i ma brzmienie: „Efektywne wykorzystanie potencjałów rozwojowych na rzecz wzrostu konkurencyjności województwa służące poprawie jakości życia mieszkańców w warunkach zrównoważonego rozwoju”.

Cel generalny jest realizowany poprzez osiem celów strategicznych, które są zgodne z ogólnymi założeniami polityki przestrzennej i strategicznej Państwa.

Tabela 36. Cele w PZPWW Wielkopolska 2020+

Cele określone w PZPWW Wielkopolska 2020+	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
1. Kształtowanie spójnej przestrzeni osadniczej, 2. Ochrona walorów przyrodniczych, 3. Kształtowanie i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego, 4. Ochrona potencjału kulturowego i krajobrazu oraz rozwój konkurencyjnych form turystyki i rekreacji, 5. Zrównoważony rozwój rolnictwa, 6. Poprawa dostępności komunikacyjnej województwa, 7. Rozwój efektywnej i innowacyjnej infrastruktury technicznej, 8. Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego i przeciwdziałanie zagrożeniom	Wszystkie cele POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów (I-X)	Wszystkie cele POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów mają na celu utrzymanie prawidłowego funkcjonowania środowiska, w tym zachowanie właściwych relacji pomiędzy poszczególnymi systemami i elementami zagospodarowania przestrzennego.

Źródło: opracowanie własne

Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów obejmuje działania, które są zgodne z założeniami zawartymi w Planie zagospodarowania przestrzennego Województwa Wielkopolskiego - Wielkopolska 2020+.

1.3.36 Plan gospodarki odpadami dla Województwa Wielkopolskiego 2019-2025

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO NA LATA 2019-2025 WRAZ Z PLANEM INWESTYCYJNYM

Na chwilę obecną najnowszym dokumentem strategicznym na poziomie wojewódzkim jest przyjęty przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego uchwałą Nr 820/2019 z dnia 6 czerwca 2019 r. projekt „Planu gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym”.

Plan obejmuje pełen zakres zadań koniecznych do zapewnienia zintegrowanej gospodarki odpadami w województwie wielkopolskim w sposób, który gwarantuje ochronę środowiska oraz uwzględnia obecne i przyszłe możliwości, a także uwarunkowania ekonomiczne oraz poziom technologiczny istniejącej infrastruktury.

Tabela 37. Cele w Planie gospodarki odpadami dla Województwa Wielkopolskiego 2019-2025

Cele określone w Planie gospodarki odpadami dla Województwa Wielkopolskiego 2019-2025	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
1. Zmniejszenie ilości powstających odpadów:	VIII.1. Racjonalna gospodarka odpadami	Spójny
2. Zwiększanie świadomości społeczeństwa na temat właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji;	VIII.1. Racjonalna gospodarka odpadami	Spójny
3. Doprowadzenie do funkcjonowania systemów zagospodarowania odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami.	VIII.1. Racjonalna gospodarka odpadami	Spójny
4. Zmniejszenie udziału zmieszanych odpadów komunalnych w całym strumieniu zbieranych odpadów (zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie):	VIII.1. Racjonalna gospodarka odpadami	Spójny
5. Zaprzestanie nielegalnego składowania odpadów ulegających biodegradacji selektywnie zebranych oraz zbieranych nieselektywnie, które nie mogą być składowane od dnia 1 stycznia 2016 r. zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawie dopuszczania odpadów do składowania na składowiskach	VIII.1. Racjonalna gospodarka odpadami	Spójny
6. Zmniejszenie liczby miejsc nielegalnego składowania odpadów komunalnych	VIII.1. Racjonalna gospodarka odpadami	Spójny
7. Wdrażanie systemu monitorowania gospodarki odpadami komunalnymi	VIII.1. Racjonalna gospodarka odpadami	Spójny
8. Monitorowanie i kontrola zgodnie z istniejącymi instrumentami prawnymi postępowania z frakcją odpadów komunalnych wysortowywaną ze strumienia zmieszanych odpadów komunalnych i nieprzeznaczoną do składowania (frakcja 19 12 12);	VIII.1. Racjonalna gospodarka odpadami	Spójny

Źródło: opracowanie własne

Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów obejmuje działania, które są zgodne z założeniami zawartymi w Planie Gospodarowania Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego 2019-2025.

1.3.37 Plan utrzymania wód obejmujący obszar Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu

Plan utrzymania wód jest dokumentem planistycznym w gospodarowaniu wodami zgodnie z art. 315 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (t.j. Dz.U. 2020 poz. 310 ze zm.) i jest przyjmowany przez dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej PGW Wody Polskie w drodze aktu prawa miejscowego. Obecnie obowiązujące rozporządzenie Dyrektora RZGW we Wrocławiu nr 19/2016 z dnia 1 grudnia 2016 r.

Utrzymanie wód, zgodnie z art. 226 ww. ustawy stanowi obowiązek ich właściciela i polega na prowadzeniu działań zgodnych z planem utrzymania wód oraz z uwzględnieniem konieczności osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, 57, 59 oraz 61 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne.

Plan, zgodnie z zapisami art. 327 ust. 1 ww. ustawy, zawiera:

1. określenie odcinków śródlądowych wód powierzchniowych, w obrębie których występują zagrożenia dla swobodnego przepływu wód oraz spływu lodów, wraz z identyfikacją tych zagrożeń;
2. wykaz będących własnością Skarbu Państwa budowli regulacyjnych i urządzeń wodnych o istotnym znaczeniu dla zarządzania wodami;
3. wykaz planowanych działań, o których mowa w art. 227 ust. 3, obejmujący:
  - a) wskazanie podmiotów odpowiedzialnych za realizację działań,
  - b) uzasadnienie konieczności realizacji działań, z uwzględnieniem spodziewanych efektów ich realizacji,
  - c) jeżeli jest to możliwe, szacunkową analizę kosztów i korzyści wynikających z planowanych działań,
  - d) w przypadku działań, o których mowa w art. 227 ust. 3 pkt 3, 6 i 7 – zakres, rozmiar, przybliżoną lokalizację działań oraz terminy i sposoby ich prowadzenia.

PUW wskazuje działania administratorów wód, realizujące utrzymanie właściwego stanu wód powierzchniowych, które stanowi ich obowiązek. Działania te zgodnie z art. 227 ust. 2 ustawy Prawo wodne mają na celu zapewnienie:

- 1) ochrony przed powodzią lub usuwania skutków powodzi,
- 2) spływu lodu oraz przeciwdziałania powstawaniu niekorzystnych zjawisk lodowych,

- 3) warunków umożliwiających korzystanie z wód, w tym utrzymywania zwierciadła wody na poziomie umożliwiającym funkcjonowanie urządzeń wodnych, obiektów mostowych, rurociągów, linii energetycznych, linii telekomunikacyjnych oraz innych urządzeń,
- 4) warunków eksploatacyjnych śródlądowych dróg wodnych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 42 ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej,
- 5) działania urządzeń wodnych, w szczególności ich odpowiedniego stanu technicznego i funkcjonalnego – i nie powinno uniemożliwić osiągnięcia celów środowiskowych określonych w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61, przy uwzględnieniu dopuszczalności nieosiągnięcia celów środowiskowych, o której mowa w art. 66.

Tabela 38. Cele w Planie utrzymania wód obejmującego obszar Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu

Cele w Planie utrzymania wód obejmującego obszar Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
Utrzymanie dobrego stanu wód śródlądowych RZGW we Wrocławiu	IV. 1.2. Monitoring i ochrona zasobów wodnych V.1.1. Rozwój sieciowych urządzeń sanitarnych w Gminie oraz uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej.	Spójny

Źródło: opracowanie własne

Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów obejmuje cele, które są zgodne z założeniami zawartymi w Planie utrzymania wód obejmującego obszar Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.

1.3.38 Program Ochrony Środowiska dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2016-2020

**PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO
na lata 2016 – 2020**

Program ochrony środowiska dla Województwa Wielkopolskiego określa zakres działań prowadzących do poprawy stanu jakości wszystkich komponentów środowiska na obszarze województwa.

Obecnie trwają prace nad sporządzeniem Programu Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego do roku 2030.

Tabela 39. Cele w Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Wielkopolskiego 2016-2020

Cele w Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2016-2020	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
1. ochrona klimatu i jakości powietrza – cele: dobra jakość powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm - osiągnięcie poziomów dopuszczalnych zanieczyszczeń powietrza: pyłu PM ₁₀ , pyłu PM _{2,5} ; osiągnięcie poziomu docelowego benzo(a)pirenu; osiągnięcie poziomu celu długoterminowego dla ozonu; ograniczenie emisji gazów cieplarnianych; 2. zagrożenie hałasem – cele: dobry stan klimatu akustycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm poziomu hałasu; zmniejszenie liczby osób narażonych na ponadnormatywny hałas; 3. pola elektromagnetyczne – cel: utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości; 4. gospodarowanie wodami – cele: zwiększenie retencji wodnej województwa; ograniczenie wodochłonności gospodarki; osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód; 5. gospodarka wodno-ściekowa, - cele: poprawa jakości wody; wyrównanie dysproporcji pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania na terenach wiejskich; 6. zasoby geologiczne – cele: ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalin; rekultywacja terenów poeksploatacyjnych; 7. gleby – cele: dobra jakość gleb; rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych; 8. gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów – cele: ograniczenie ilości odpadów komunalnych przekazywanych do składowania; ograniczenie negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko; 9. zasoby przyrodnicze – cel: zwiększenie lesistości województwa; zachowanie różnorodności biologicznej; 10. zagrożenie poważnymi awariami – cel: utrzymanie stanu bez incydentów o znamionach poważnej awarii.	Wszystkie cele POŚ dla Gminy i Miasta Odolanów (I-X)	Spójny

Źródło: opracowanie własne

Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów obejmuje działania, które są zgodne z założeniami zawartymi w Programie ochrony środowiska Województwa Wielkopolskiego na lata 2016-2020.

1.3.39 Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej oraz Program ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej

Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej

Najnowszy Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej został przyjęty na mocy uchwały nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r.

Dokumentację do programu opracowano dla substancji zanieczyszczających powietrze, dla których w ocenie rocznej za rok 2018 w strefie wielkopolskiej wskazano przekroczenia norm jakości powietrza i stwierdzono konieczność realizacji działań naprawczych mających na celu poprawę jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi, czyli: pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu. Konieczność uchwalenia nowego Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej (kod strefy PL3003) wynika z zapisów art. 7 ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2019 r. poz. 1211) oraz z wyników Oceny poziomów substancji w powietrzu wykonanej przez GIOŚ Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu i zawartych w niej wyników klasyfikacji stref województwa wielkopolskiego za 2018 rok.

Realizację zaproponowanych w programie działań naprawczych przewidziano do 30.09.2026 r., tak aby termin ten był zgodny z zapisami w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych (Dz.U. z 2019 r., poz. 1159).

Ponadto uchwałą nr IX/168/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24.06.2019 r. określony został Program ochrony powietrza w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej. Program Ochrony Powietrza w zakresie ozonu dla strefy wielkopolskiej, opracowany został w związku z naruszeniem norm jakości powietrza określonych w celu ochrony zdrowia w 2016 r.:

- poziomu celu długoterminowego ozonu;
- poziomu docelowego obliczonego jako maksymalne stężenie dobowe ze stężeń ośmiogodzinnych średnich kroczących, które przekroczyło wartość 120 µg/m³ ponadnormatywną dopuszczalną liczbę razy (25 dni).

Program ochrony powietrza jest elementem polityki ekologicznej regionu, stąd zaproponowane w nim działania muszą być spójne z istniejącymi dokumentami strategicznymi, czyli powinny realizować wyznaczone dotychczas cele w ujęciu regionalnym lokalnym.

Tabela 40. Cele w Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej na lata 2020-2026

Cele w Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej na lata 2020-2026	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
1. Poprawa jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi, czyli: pyłu zawieszonego PM ₁₀ i PM _{2,5} oraz benzo(a)pirenu. 2. ograniczenia emisji substancji, przyczyniających się do jego powstawania, tzw. prekursorów ozonu	I.1. Poprawa jakości powietrza na terenie Gminy i Miasta	Spójny

Źródło: opracowanie własne

Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów obejmuje działania, które są zgodne z założeniami zawartymi w Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej na lata 2020-2026.

1.3.40 Aktualizacja Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla województwa wielkopolskiego

Aktualizacja „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla województwa wielkopolskiego”

Aktualizacja „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla województwa wielkopolskiego” stanowi dokument spójny z „Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”. Głównym celem Programu, jest określenie działań prowadzących do całkowitego usunięcia do 2032 roku wyrobów zawierających azbest z terenu województwa wielkopolskiego poprzez stopniową eliminację tych wyrobów oraz ich bezpieczne unieszkodliwienie. Program określa szereg zadań niezbędnych do realizacji powyższego celu oraz zminimalizowania zagrożeń dla zdrowia wynikających z obecności azbestu w różnorodnych materiałach i wyrobach wykorzystywanych na terenie województwa. Pozostałe cele Programu to:

- ocena Programu realizowanego na terenie województwa w latach 2009 – 2016,
- minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych powodowanych kontaktem z włóknami azbestu,
- likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Usunięcie wyrobów zawierających azbest przyniesie zarówno korzyści społeczne, ekonomiczne jak i ekologiczne polegające na:

- zmniejszeniu emisji włókien azbestu,
- poprawie ochrony zdrowia mieszkańców,
- poprawie wyglądu zewnętrznego obiektów budowlanych i ich stanu technicznego.

Tabela 41. Cele w Aktualizacji PUAiWZA dla województwa wielkopolskiego

Cele w Aktualizacji PUAiWZA dla województwa wielkopolskiego	Cele i kierunki określone w POŚ	Uwagi
Określenie działań prowadzących do całkowitego usunięcia do 2032 roku wyrobów zawierających azbest z terenu województwa wielkopolskiego poprzez stopniową eliminację tych wyrobów oraz ich bezpieczne unieszkodliwienie	VIII.1.2. Usunięcie wyrobów azbestowych z terenu Gminy i Miasta Odolanów	Spójny

Źródło: opracowanie własne

Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów uwzględnia realizację celów postawionych w POKZA oraz Aktualizacji Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla województwa wielkopolskiego.

2. Główne cele oraz zawartość ocenianego dokumentu

2.1 Cel projektowanego dokumentu

Podstawowym celem sporządzenia *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów* jest efektywne zarządzanie ochroną środowiska zgodnie z polityką ochrony środowiska. Dokument ten powinien stanowić podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem spajającą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody. *Program Ochrony Środowiska* określa przede wszystkim zespół działań mających na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Działania w nim wyznaczone przyczyniają się do osiągnięcia celów środowiskowych wyznaczonych w dokumentach nadrzędnych.

Aby spełnić wymagania dokumentów nadrzędnych w kwestii ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju wyznaczono 10 celów sklasyfikowanych w 10 obszarach interwencji.

Obszary interwencji wraz z wyznaczonymi dla nich celami w *Programie ochrony środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027* to:

1. Poprawa jakości powietrza na terenie Gminy i Miasta
2. Poprawa środowiska akustycznego na terenie Gminy i Miasta
3. Utrzymanie poziomu promieniowania elektromagnetycznego poniżej poziomu dopuszczalnego
4. Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych – dążenie do osiągnięcia dobrego stanu wód
5. Racjonalna gospodarka wodno-ściekowa
6. Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż
7. Zapewnienie prawidłowego użytkowania powierzchni ziemi
8. Racjonalna gospodarka odpadami
9. Utrzymanie dobrego stanu oraz poprawa bioróżnorodnością na terenie Gminy i Miasta
10. Zapobieganie powstawaniu poważnych awarii

2.2 Zawartość ocenianego dokumentu

Struktura *Programu* jest zgodna z Wytycznymi Ministerstwa Środowiska i składa się z następujących części:

- spis treści,
- wykaz skrótów,
- wstęp,
- streszczenie w języku niespecjalistycznym,
- ocena stanu środowiska,
- cele *Programu Ochrony Środowiska*, zadania i ich finansowanie,
- system realizacji *Programu Ochrony Środowiska*,
- spis tabel, rycin i załączników.

Ocena stanu środowiska na terenie Gminy i Miasta Odolanów została przeprowadzona w oparciu o analizę wyznaczonych obszarów przyszłej interwencji, do których należą:

- ochrona klimatu i jakości powietrza,
- zagrożenia hałasem,
- pola elektromagnetyczne,
- gospodarowanie wodami,
- gospodarka wodno – ściekowa,
- zasoby geologiczne,
- gleby,
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
- zasoby przyrodnicze,
- zagrożenie poważnymi awariami.

W opracowaniu znajduje się ich charakterystyka, ocena stanu aktualnego oraz określenie stanu docelowego. Przy dokonywaniu oceny stanu środowiska ujęte zostały zagadnienia horyzontalne (adaptacja do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, działania edukacyjne oraz monitoring środowiska). Ocena stanu środowiska powinna zostać uzupełniona o prognozę stanu środowiska na lata obowiązywania POŚ.

3. Metody zastosowane przy sporządzaniu *Prognozy*

W *Prognozie* przeanalizowano oddziaływanie zaproponowanych przedsięwzięć do realizacji w ramach *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów* na poszczególne komponenty środowiska, w tym na zdrowie człowieka, z uwzględnieniem zależności między tymi komponentami.

Zgodnie z zapisami ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2020 poz. 283 ze zm.), informacje zawarte w *Prognozie* zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów z nim powiązanych.

Zakres i szczegółowość niniejszej *Prognozy* zostały uzgodnione przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Przy sporządzaniu *Prognozy* posłużono się metodą analityczno-syntetyczną. Wykorzystano materiały kartograficzne, opracowania archiwalne i planistyczne z zakresu badań środowiska przyrodniczego na omawianym terenie oraz przeanalizowano harmonogram rzeczowo – finansowy *Programu*. Zastosowana w niniejszym opracowaniu metoda sporządzenia *Prognozy* polegała na kompleksowej analizie oddziaływania poszczególnych zadań zapisanych w harmonogramie *Programu Ochrony Środowiska*, porównaniu obecnego stanu środowiska przyrodniczego na terenie Gminy i Miasta Odolanów i symulacji wpływu realizacji zadań na poszczególne komponenty środowiska oraz środowiska jako całości.

Do przeprowadzenia *Prognozy* wykorzystano następujące dane:

- dotyczące stanu środowiska na terenie Gminy i Miasta Odolanów oraz powiatu ostrowskiego, opracowane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu
- dane pozyskane z Głównego Urzędu Statystycznego (GUS),
- dane literaturowe, a w szczególności dane z oficjalnie przyjętych programów, planów czy strategii na rzecz szeroko pojętej ochrony środowiska dotyczące Gminy i Miasta Odolanów,
- obowiązujące normy prawne w zakresie ochrony środowiska.

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko odnosi się do szerokiego spektrum zagadnień. Inaczej niż w przypadku oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć nie ma tu możliwości odniesienia się do konkretnych rozwiązań technicznych. Poziom szczegółowości prowadzonej oceny oddziaływania jest ściśle powiązany z poziomem szczegółowości przedmiotowego *Programu*.

Dyrektywa 2001/42/WE, przy sporządzaniu prognozy oddziaływania dokumentów strategicznych, kładzie nacisk w szczególności na:

- zebranie i przedstawienie danych na temat stanu środowiska, aktualnych problemów i ich prawdopodobnej przyszłej ewolucji,
  - przewidywanie znaczących oddziaływań środowiskowych ocenianego planu lub programu,
  - wskazanie środków łagodzących i sposobu ich monitorowania,
  - konsultacje społeczne z odpowiednimi władzami, jako część procesu oceny,
  - monitoring oddziaływań środowiskowych planu lub programu podczas wdrażania dokumentu.
- Procedura oceny oddziaływania obejmowała etapy przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 42. Etapy procedury strategicznej oceny oddziaływania Programu

Etap SOOS	Cel
Ustalenie kontekstu i celów, określenie aktualnego stanu, zdecydowanie o zakresie	
Zidentyfikowanie innych ważnych planów lub programów i celów ochrony środowiska	Ocena, w jaki sposób <i>Program</i> jest pod wpływem czynników zewnętrznych, jak istniejące ograniczenia zewnętrzne mogą być uwzględnione, pomocne w określaniu celów SOOS
Zebrać informacji bazowych o stanie środowiska	Dostarczenie dowodów dla istniejących problemów środowiskowych, prognozowania oddziaływań na środowisko, zakresu monitoringu, pomoc w określeniu celów SOOS
Zidentyfikowanie problemów środowiskowych	Pomocne przy precyzowaniu oceny i jej pośrednich etapów, uwzględniając dane bazowe, określenie celów SOOS, prognozowaniu oddziaływań, określaniu zakresu monitoringu
Określenie celów SOOS	Dostarczenie instrumentów/środków służących do oszacowania wpływu <i>Programu</i> na środowisko
Konsultacja zakresu SOOS	Zapewnienie, że SOOS obejmuje prawdopodobne znaczące oddziaływania środowiskowe planu lub <i>Programu</i>
Określenie i doprecyzowanie alternatyw i oszacowanie oddziaływań	
Porównanie celów planu lub programu z celami SOOS	Identyfikacja potencjalnych synergii i niespójności pomiędzy celami <i>Programu</i> i celami SOOS
Rozwój strategicznych rozwiązań alternatywnych	Określenie i sprecyzowanie ewentualnych strategicznych alternatyw
Przewidywanie oddziaływań programu uwzględniając alternatywy	Określenie znaczących środowiskowych oddziaływań <i>Programu</i> i jego alternatyw
Oszacowanie efektów planu lub programu, uwzględniając ewentualne alternatywy	Walidacja przewidywanych oddziaływań <i>Programu</i> i jego alternatyw, pomoc przy doprecyzowaniu <i>Programu</i>
Środki łagodzące oddziaływania niekorzystne	Zapewnienie, że oddziaływania niekorzystne zostały zidentyfikowane i potencjalne środki łagodzące zostały rozważone (uwzględnione)
Propozycja wskaźników monitorowania oddziaływań środowiskowych wdrożenia <i>Programu</i>	Wyznaczenie szczegółów, dla których wpływ środowiskowy <i>Programu</i> może zostać oszacowany
Przygotowanie prognozy oddziaływania	
Przygotowanie prognozy oddziaływania	Prezentacja przewidywanych oddziaływań środowiskowych <i>Programu</i> , uwzględniając alternatywy, w formie odpowiedniej dla konsultacji społecznych i decydentów
Konsultacja projektu programu i prognozy oddziaływania	
Konsultacje społeczne, konsultacje z odpowiednimi organami projektu programu oraz prognozy oddziaływania	Zapewnienie udziału społeczeństwa i organów konsultujących oraz możliwości wyrażenia opinii do wniosków płynących SOOS
Oszacowanie znaczących zmian	Zapewnienie, że uwarunkowania środowiskowe jakichkolwiek poważnych zmian w projekcie programu na tym etapie są określone i wzięte pod uwagę
Podjęcie decyzji i dostarczenie informacji	Dostarczenie informacji, w jaki sposób wyniki oceny oddziaływania i konsultacji społecznych zostały wzięte pod uwagę w ostatecznej wersji planu lub programu
Monitoring znaczących oddziaływań na środowisko wdrożenia planu lub programu	
Zdefiniowanie celów i metod monitoringu	Aby określić efekt środowiskowy programu, należy określić gdzie prognozowane oddziaływania są takie jak w rzeczywistości, pomoc w identyfikacji oddziaływań niekorzystnych
Reakcja na oddziaływania niekorzystne	Przygotowanie odpowiedniej reakcji tam gdzie zostały stwierdzone oddziaływania niekorzystne

Źródło: opracowanie własne

4. Metody analizy skutków realizacji postanowień Programu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Ustala się, iż *Prognoza* powinna obejmować obszar całej gminy miejsko-wiejskiej Odolanów wraz z obszarami pozostającymi w zasięgu oddziaływania, wynikającego z realizacji zadań „*Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów na lata 2020 - 2023 z perspektywą do roku 2027*”. W związku z tym obszar objęty *Prognozą* nie może być mniejszy od obszaru będącego przedmiotem tego dokumentu, co jest konieczne zważywszy na wzajemne powiązania poszczególnych elementów środowiska.

W celu dokonania obiektywnej weryfikacji i modyfikacji celów i zadań proponowanych w ramach *Programu* konieczne jest prowadzenie monitoringu, który dostarczy danych niezbędnych do realizacji tych działań. W cyklach czteroletnich będzie oceniany stopień realizacji celów ekologicznych. Ocena ta będzie bazą do ewentualnej korekty celów i strategii ich realizacji. Taka procedura pozwoli na spełnienie wymagań zapisanych w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. 2020 poz. 1219 ze zm.), dotyczących okresu na jaki jest przyjmowany *Program Ochrony Środowiska*.

Nadrzędną zasadą niniejszego opracowania powinna być realizacja wyznaczonych zadań przez określone jednostki, którym poszczególne zadania przypisano. Z punktu widzenia *Programu* w realizacji poszczególnych zadań będą uczestniczyć:

- podmioty uczestniczące w organizacji i zarządzaniu *Programem*,
- podmioty realizujące zadania *Programu*,
- podmioty kontrolujące przebieg realizacji i efekty *Programu*,
- społeczność powiatu, jako główny podmiot odbierający wyniki działań *Programu*.

Realizacja zadań przyjętych w *Programie* to poprawa stanu środowiska naturalnego na terenie Gminy i Miasta Odolanów. Zmiany wartości wskaźników i mierników charakteryzujących elementy środowiska będą stanowiły wymierny efekt realizacji jego założeń.

Wdrażanie *Programu* powinno podlegać regularnej ocenie w zakresie:

- efektywności wykonania zadań,
- aktualności zidentyfikowanych problemów ekologicznych oraz adekwatności podjętych działań,
- stopnia realizacji *Programu* w odniesieniu do stopnia realizacji założonych działań i przyjętych celów,
- przyczyn rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- niezbędnych modyfikacji i aktualizacji *Programu*.

Zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* organ wykonawczy gminy sporządza co dwa lata raporty z wykonania *Programu Ochrony Środowiska*, które następnie przedstawia radzie gminy.

W *Programie* zostały określone zasady oceny i monitorowania efektów realizacji przyjętych celów. Zaproponowane wskaźniki ilościowe i jakościowe pozwolą określić stopień realizacji poszczególnych zaplanowanych działań i prognozować związane z tym zmiany w środowisku.

Na potrzeby przeprowadzania oceny realizacji poszczególnych celów i zadań przedstawionych w harmonogramie zaproponowano wykorzystanie wskaźników przedstawionych w tabeli poniżej.

Niniejszy Program został zoptymalizowany tak, aby minimalizować zagrożenia, które mogą wystąpić w trakcie jego realizacji.

Tabela 43. Wskaźniki monitorowania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów

Lp.	Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa
Ochrona klimatu i jakości powietrza			
1.	Liczba substancji z przekroczeniami na terenie strefy wielkopolskiej (WIOŚ Poznań)	4	0
Zagrożenia hałasem			
2.	Wartość przekroczeń wskaźnika LDWN (WIOŚ Poznań)	68,1	<68
Pola elektromagnetyczne			
3.	Utrzymanie natężenia pola elektromagnetycznego poniżej stanu dopuszczalnego (dane z pomiarów WIOŚ)	<0,3 [V/m]	<7 [V/m]*
Gospodarka wodami			
4.	JCWPOw w stanie dobrym (WIOŚ Poznań, RZGW Poznań)	0	6
5.	JCWPD w stanie dobrym (WIOŚ Poznań, RZGW Poznań)	1	1
Gospodarka wodno-ściekowa			
6.	Procent ludności korzystający z kanalizacji (UG, GUS)	99,92%	>99,92%
7.	Procent ludności korzystający z sieci wodociągowej (UG, GUS)	43,4%	>43,4%
Zasoby geologiczne			
8.	Ilość (%) podmiotów z branży wydobywczej z aktualnymi koncesjami na wydobycie kopalin (Starostwo Powiatowe, UMWW)	100%	100%
9.	Długość sieci gazowej lub ilość czynnych przyłączy na terenie Gminy i Miasta Odolanów	153 207 m lub 2 619 szt.	>153 207 m lub >2 619 szt.
Gleby			
10.	Liczba badań gleb wykorzystywanych rolniczo	0	1
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów			
11.	Masa odebranych odpadów w sposób selektywny (w tym odpadów biodegradowalnych) (UGM)	1 154 Mg	>1 154 Mg
12.	Masa wyrobów azbestowych pozostałych do usunięcia (Baza Azbestowa)	4 291 574 kg	0* kg
Zasoby przyrodnicze			
13.	Powierzchnia terenów zieleni (UG, GUS)	68,26 ha	>68,26 ha
14.	Wskaźnik lesistości (Nadleśnictwo Antonin, Krotoszyn)	21,6%	>21,6%
Zagrożenia poważnymi awariami			
15.	Liczba zdarzeń o znamionach poważnej awarii (WIOŚ Poznań)	0	0*

*wartość docelowa powinna być utrzymywana na możliwie najniższym poziomie

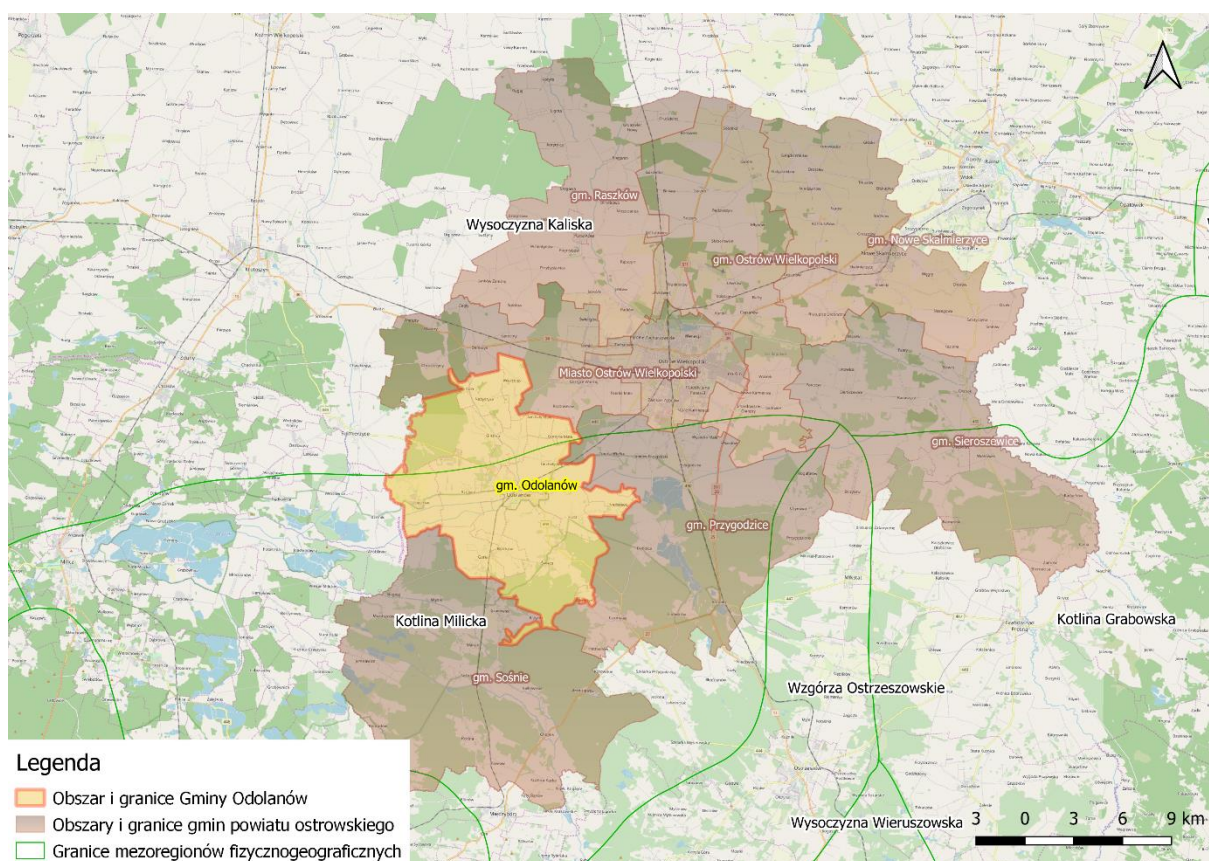
Źródło: opracowanie własne

5. Charakterystyka gminy oraz analiza i ocena istniejącego stanu środowiska

5.1 Charakterystyka gminy

Uwarunkowania fizyczno-geograficzne

Gmina miejsko-wiejska Odolanów położona jest w centralno-południowo-zachodniej części Polski, w województwie wielkopolskim, powiecie ostrowskim, na granicy Wysoczyzny Kaliskiej oraz Kotliny Milickiej. Gmina znajduje się w południowej części województwa wielkopolskiego, ok. 105 km od Poznania i 70 km od Wrocławia. Przez gminę przebiegają drogi wojewódzkie nr 444 i 445 relacji Krotoszyn – Ostrzeszów oraz Ostrów Wielkopolski – Odolanów, a także linia kolejowa na trasie Ostrów Wielkopolski – Wrocław. Od zachodu JST graniczy z gminą miejską Sulmierzyce (pow. krotoszyński) oraz Milicz (woj. dolnośląskie, pow. milicki), od północy z gminą wiejską Ostrów Wielkopolski (część zachodnia), od południa z gminą Sośnie, natomiast od wschodu z gminą Przygodzice. Powierzchnia Gminy wynosi 136,09 km², a jej część obejmują obszary ochrony przyrody Natura 2000.

Rycina 1. Położenie Gminy i Miasta Odolanów na tle powiatu ostrowskiego

Źródło: opracowanie własne

Według podziału J. Kondrackiego obszar Gminy miejsko-wiejskiej Odolanów należy do dwóch mezoregionu - Wysoczyzny Kaliskiej oraz Kotliny Milickiej (Odolanowskiej).

Wysoczyzna Kaliska to morenowa równina denudacyjna w zachodniej części Niziny Południowowielkopolskiej, między wysoczyzną Leszczyńską na zachodzie, a Turecką na wschodzie. Jej powierzchnia wynosi ok. 2,6 tys. km². Występują tu ostańce moren czołowych i kemów oraz miejscami odsłonięcia ilów plioceńskich. Wysokości bezwzględne wynoszą do 190 m n.p.m. Przez jej obszar przebiega dział wodny Warty i Odry, natomiast główne rzeki to: Prosna, Lutynia, Obra oraz Orla. Mezoregion stanowi jeden z głównych obszarów wykorzystywanych rolniczo w Wielkopolsce.

Kotlina Milicka, zwana też Kotliną Odolanowską, stanowi wschodnią część Obniżenia Milicko-Głogowskiego. Jest to polodowcowe zagłębienie końcowe (stadiału Warty), gdzie średnia wysokość bezwzględna wynosi 150 m n.p.m. Jej obszar pokrywają lasy, łąki, wydmy oraz liczne stawy rybne. W skład mezoregionu wchodzi także dolina Baryczy powstała na skutek działania wód roztopowych i erozji.

Najniżej położony punkt na terenie Gminy ma wysokość 111,3 m n.p.m. (Uciechów), a najwyżej położony - 131 m n.p.m. (Świeca). Pomiędzy wysoczyzną a doliną Baryczy nie zaznacza się wyraźna granica, miejscami zaznaczają się wyniesienia morenowe częściowo spiętrzone oraz silnie zdenudowane wyniesienia wydmore. Granice dennego obniżenia pradoliny Baryczy wyznacza linia kolejowa Ostrów Wlkp. – Odolanów, na zachód od Odolanowa krawędź wysoczyzny – droga Odolanów – Uciechów – Bartniki – Wrocławice. Od południa Obniżenie Odolanowskie wyznaczają rozrzucone i izolowane ciągi wzniesień wydmorewych.

Ukształtowanie terenu gminy nie stwarza problemów w zagospodarowywaniu obszaru, a rzeźba terenu sprzyja rozwojowi rolnictwa oraz osadnictwa.

Odolanów stanowi drugie pod względem liczby ludności, po Ostrowie Wielkopolskim, miasto powiatu ostrowskiego. Jest ono jednym z głównych lokalnych ośrodków usługowo-przemysłowych, w szczególności ze względu na zakład przetwórstwa gazu ziemnego, należący do Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa (PGNiG). Ponadto Odolanów jest najstarszym historycznie miastem regionu ostrowskiego i w przeszłości był siedzibą dawnego powiatu odolanowskiego. W związku z bogatą historią oraz walorami przyrodniczymi obszar Gminy stanowi zaplecze turystyczne i rekreacyjne dla mieszkańców regionu.

Demografia

Odolanów to gmina miejsko-wiejska zajmująca powierzchnię 136,09 km². Gmina składa się z miasta Odolanów, 23 wsi, które zgrupowane są w 16 sołectwach. Miejscowość Odolanów położona jest w centralnej części Gminy. W pod koniec pierwszego kwartału 2020 r. liczba ludności Gminy wyniosła 15 119 osób. Populacja Miasta Odolanów wynosiła wówczas 5 401 mieszkańców.

Tabela 44. Wykaz miast i sołectw w Gminie Odolanów z ich liczbą ludności (stan. 31.03.20 r.)

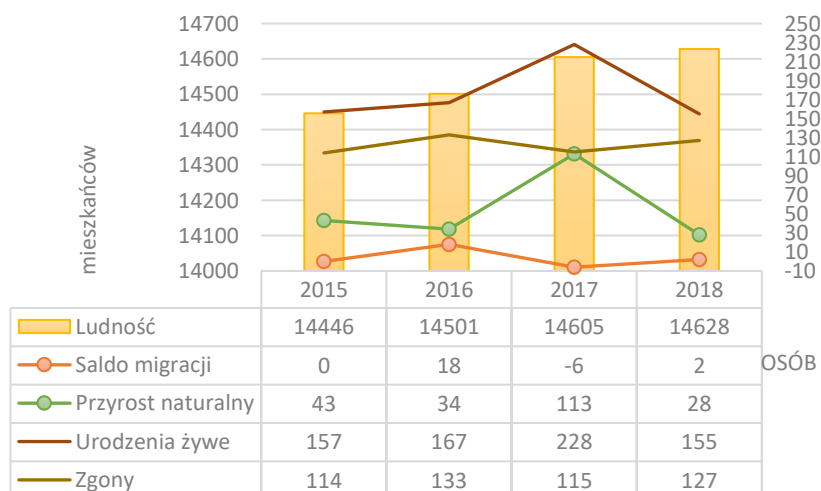
Lp.	Miasto/Sołectwo	Liczba ludności	Lp.	Sołectwo	Liczba ludności
1.	Odolanów	5 401	10.	Nadstawki	222
2.	Baby	189	11.	Raczyce	1 315
3.	Boników	604	12.	Świeca I	384
4.	Garki	799	13.	Świeca II	628
5.	Glińnica	364	14.	Tarchały Małe	216
6.	Gorzyce Małe	397	15.	Tarchały Wielkie	1 353
7.	Huta	621	16.	Uciechów	1 095
8.	Kaczory	202	17.	Wierzbno	675
9.	Nabyszyce	654		RAZEM	15 119

Źródło: Urząd Gminy i Miasta Odolanów

Poza Miastem Odolanów, najludniejsze sołectwa z liczbą ponad tysiąc mieszkańców to:

- Tarchały Wielkie – 1 353 osoby,
- Raczyce – 1 315 osób,
- Uciechów – 1 095 osób,
- Świeca I i II – razem 1012 osób

W kształtowaniu wielkości zaludnienia zasadnicze znaczenie odgrywają takie czynniki, jak: przyrost naturalny, saldo migracji, współczynnik feminizacji oraz struktura wiekowa ludności. Dane statystyczne w zakresie podstawowych czynników kształtujących lokalną sytuację demograficzną w latach 2015-2018 przedstawiono poniżej

Rycina 2. Stan ludności, ruch naturalny i saldo migracji na terenie Gminy miejsko-wiejskiej Odolanów w latach 2015-2018

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W 2018 r. odnotowano 155 urodzeń żywych i była to najniższa wartość w analizowanym okresie, zwłaszcza ze względu na fakt, że poprzedni rok 2017 był najbardziej dzietny z liczbą 228 urodzeń żywych. Należy również zauważyć, że w stosunku do lat poprzednich (2015-2016) wartość 155 urodzeń jest zbliżona. Najwięcej zgonów - 133 odnotowano w 2016 r., w pozostałych latach odnotowane liczby były podobne i różniły się maksymalnie o 19 przypadków. Ważnym czynnikiem demograficznym Gminy jest dodatni przyrost naturalny, jednakże z biegiem lat (poza rokiem 2017) można zauważyć tendencję spadkową. Saldo migracji w omawianym okresie przyjmowało różne wartości z przedziału od -6 do 18.

W pod koniec 2018 r. na terenie Gminy i Miasta Odolanów zamieszkiwało 14 628 osób (według danych GUS), natomiast według danych Urzędu Gminy i Miasta Odolanów pod koniec I kwartału 2020 r. liczba ta wynosiła już 15 119 mieszkańców. Wynika z tego (przy założeniu poprawności danych), że w ciągu 2019 r. oraz na początku 2020 r. liczba mieszkańców omawianej jednostki terytorialnej zwiększyła się aż o 491 osób.

W celu określenia wieku lokalnego społeczeństwa poniżej przedstawiono strukturę ludności Gminy i Miasta, według ekonomicznej grupy wieku.

Tabela 45. Grupy wieku ekonomicznego w latach 2013-2017

Rok	Wiek przedprodukcyjny (0-17 lat)		Wiek produkcyjny		Wiek poprodukcyjny	
	[osoby]	[%]	[osoby]	[%]	[osoby]	[%]
2015	2 919	20,21	9 254	64,06	2 273	15,73
2016	2 912	20,08	9 260	63,86	2 329	16,06
2017	2 956	20,24	9 253	63,36	2 396	16,41
2018	2 960	20,24	9 196	62,87	2 472	16,90

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Struktura ludności Gminy i Miasta Odolanów pod względem ekonomicznych grup wieku w 2018 roku przedstawiała się następująco: 20,24% ogółu mieszkańców stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat), 62,87% to osoby w wieku produkcyjnym oraz 16,90% stanowią osoby w wieku poprodukcyjnym. Na przestrzeni lat 2015 – 2018 można zaobserwować spadek ludności wieku produkcyjnego oraz znaczny wzrost ludności w wieku poprodukcyjnym. Ludność w wieku przedprodukcyjnym nieznacznie się zwiększa, co jest związane z dodatnim ruchem naturalnym występującym w Gminie.

Wskaźnik obciążenia demograficznego, wyrażony liczbą ludności w wieku poprodukcyjnym przypadającą na 100 osób w wieku produkcyjnym, dla Gminy i Miasta Odolanów wyniósł w 2015 r. 24,6 osób, natomiast w 2018 r. – 26,9 osób.

Gospodarka

Odolanów jest ważnym ośrodkiem przemysłowo-usługowo-handlowym. Gmina wchodzi w skład Aglomeracji Kalisko – Ostrowskiej. Według danych GUS na terenie Gminy i Miasta Odolanów w 2019 r. zarejestrowanych było 1 249 podmiotów gospodarki narodowej, w tym 26 podmiotów z sektora publicznego oraz 1 223 z sektora prywatnego. Liczba podmiotów gospodarczych w analizowanym okresie stopniowo rosła. Liczba nowych podmiotów zlokalizowanych na terenie Gminy i Miasta Odolanów w 2018 r. zwiększyła się o 184 porównaniu do 2015 r. W sektorze publicznym nie dochodziło do dużych zmian, sytuacja była stabilna – w 2017 r. ich liczba zmalała o 1 podmiot w porównaniu do pozostałych lat.

Tabela 46. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych w latach 2015 – 2019

Wyszczególnienie	Podmioty gospodarcze w latach				
	2015	2016	2017	2018	2019
Sektor publiczny	26	26	25	26	26
Sektor prywatny	1 039	1 066	1 123	1 184	1 223
Ogółem	1 065	1 092	1 148	1 210	1 249

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując liczbę podmiotów gospodarczych według grup rodzajów działalności PKD 2007 można zauważyć, że największy udział w ogóle podmiotów gospodarczych w Gminie przypada na działalność pozostałą (usługi), stanowi ona 59,14% wszystkich podmiotów gospodarczych w 2019 roku. Najmniejsze znaczenie ma dział rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo, które stanowi tylko ok. 5,30% wszystkich podmiotów. Podmioty gospodarcze działające w sektorze przemysłowym mają również duży udział i stanowią aż 35,55% wszystkich podmiotów.

Tabela 47. Podmioty gospodarcze według działów PKD 2007 (stan na rok 2019)

Lp.	Działy PKD	2019
1.	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybołówstwo	67
2.	Przemysł i budownictwo	449
3.	Pozostała działalność (usługi)	747

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Do najważniejszych zakładów przemysłowych na terenie Gminy i Miasta Odolanów należą:

- Deftrans sp. z o. o. – producent mebli, zlokalizowany w Odolanowie,
- P.P.U.H. WOSEBA Sp. z o.o – palarnia kawy, zlokalizowana w Odolanowie,
- DINOPOL Sp. z o.o. – firma w Odolanowie zajmująca się produkcją opakowań z pulpy papierowej,
- PUPIL Foods - fabryka karmy suchej w Odolanowie,
- PHU De Facto – malarnia proszkowa w Kaczorach świadcząca usługi w zakresie powlekania metali, kataforezy, przeciwdziałania korozji metali,
- PGNiG SA - Oddział w Odolanowie oraz podmioty powiązane – Zakład Odazotowania Gazu „KRIO”; GAZ-SYSTEM S.A. – wydobywanie gazu ziemnego, operator gazociągów,
- Wiązary Burkietowicz Sp. J. – przetwórstwo drzewne Odolanowie.

Turystyka

Istniejąca baza obiektów turystycznych nie jest adekwatna do walorów przyrodniczych obszaru Gminy. W zasadzie mogłaby istnieć w każdej innej gminie, nie objętej w prawie 100% formami wieloprzestrzennymi ochrony przyrody, z licznymi zabytkami wpisanymi do rejestru, z dużą ilością obiektów o wartościach zabytkowych. W zapisach studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Odolanów wyróżnia się następujące potencjalne możliwości rozwoju turystyki na obszarze JST:

- wykorzystanie Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy” oraz obszarów chronionego krajobrazu „Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska” i „Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków-Rochy” do wygenerowania funkcji turystyczno-rekreacyjno-wypoczynkowej, stworzenie warunków dla rozwoju agroturystyki (szczególnie we wsiach Świeca, Huta, Nadstawki).
- wykorzystanie projektowanych zbiorników retencyjno-dolinowych : „Baby” na Kurochu i „Zawidza” na Złotnicy (na pograniczu z gminą Przygodzice) również dla funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej.
- adaptacja istniejących szlaków turystycznych :
  - szlak turystyki samochodowej : Krotoszyn – Sulmierzyce – Odolanów – Antonin,
  - szlaki turystyki pieszej : Nadstawki – Huta – Świeca – Czarnylas; Raczycy – Sulmierzyce,
  - szlaki turystyki rowerowej oraz kajakowej (rzeką Barycz).

Możliwy rozwój agroturystyki w Gminie stwarza dla rolników potencjalne dodatkowe źródło dochodów. Można na tę działalność zaciągnąć kredyt na wspieranie przedsiębiorczości na wsi. Rozwój agroturystyki przyczyni się (co zaobserwowano już w innych regionach) do podniesienia standardów mieszkaniowych, do poprawy estetyki i ładu w gospodarstwach, wsi i gminie. Istnieją również podstawy aby rozpatrzyć możliwości wyznaczenia terenów pod zabudowę lotniskową.

Obecna baza turystyczno-wypoczynkowa służy w zasadzie tylko mieszkańcom Gminy i Miasta. Jednak walory przyrodnicze i kulturowe nakazują udostępnienie tego regionu także szerszemu kręgowi turystów. Należy tu zauważyć, że nawet najbogatsze walory środowiska nie przyciągną do Gminy gości, jeśli pozostaną nieznane i nierozpropagowane. Zadaniem władz samorządowych jest przygotowanie projektów rozwoju usług turystycznych z wykorzystaniem istniejącej bazy, a następnie wypromowanie ich poza obszarem Gminy. Winny one obejmować aktualne i oznakowane w terenie zasoby turystyczne (szlaki, pola namiotowe, bazy ośrodków wypoczynkowych, gospodarstw agroturystycznych, oferty gastronomicznej).

Na obszarze gminy i miasta należałoby wypromować następujące obszary dla celów turystyki, rekreacji i wypoczynku :

- miasto Odolanów – ze względu na walory kulturowe i istniejącą bazę obiektów wypoczynkowych,
- południową i południowo-wschodnią część gminy (wsie Huta i Świeca) – wykorzystanie kompleksów leśnych Nadleśnictwa Antonin, rzeki Złotnicy i doliny tej rzeki, istniejącego ośrodka jeździeckiego w Hucie (z hotelem, restauracją i basenem). Lasy na tym obszarze w znacznej powierzchni są łatwo dostępne, atrakcyjne dla rekreacji i zbieractwa runa leśnego,
- lasy Nadleśnictwa Krotoszyn (wieś Glińnica) – w znacznej powierzchni bardzo korzystne i korzystne dla rekreacji i zbieractwa runa leśnego. Dodatkową atrakcją tego kompleksu leśnego jest cmentarzysko kurhanowe kultury przedłużyckiej z tzw. II okresu epoki brązu, czyli z około 1600 lat p.n.e. Jest to jedna z największych atrakcji archeologicznych południowej Wielkopolski. Dojazd do obiektu jest dobrze oznakowany, a na miejscu przygotowano ekspozycję terenową (tablice informacyjne),
- wykorzystanie rzeki Barycz jako szlaku kajakowego (szlak istniejący, ale mało rozpropagowany),
- wykorzystanie obrzeży projektowanego Zbiornika „Baby” na Kurochu oraz „Zawidza” na Złotnicy dla celów rekreacyjno-wypoczynkowych,
- rozwój agroturystyki możliwy na obszarze całej gminy – preferowany w Nadstawkach, Świecy i Hucie.

Podsumowując cały obszar Gmina i Miasta Odolanów może być atrakcyjny dla celów turystyki pieszej i rowerowej (np. szlakiem krzyży Brylińskiego), do penetracji kompleksów leśnych o różnej przydatności do rekreacji.

Obszary zdegradowane i podlegające rewitalizacji

Zgodnie z danymi zawartymi w Lokalnym Programie Rewitalizacji dla Gminy i Miasta Odolanów na lata 2017-2022 do obszarów zdegradowanych na terenie JST należy uznać miejscowości: Boników, Glińnica, Nabyszyce i Raczyce oraz centralna część Odolanowa.

We wszystkich jednostkach analizy, w których zdiagnozowano koncentrację negatywnych zjawisk społecznych, stwierdzono także zachodzenie drugiej z przesłanek pozwalających uznać je za obszar zdegradowany, tj. występowanie negatywnych zjawisk w co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej, mianowicie:

- w sferze gospodarczej – niski stopień przedsiębiorczości – małą liczbę podmiotów gospodarczych, tj. niższą od średniej gminnej liczbę podmiotów gospodarczych w bazie CEIDG na 1000 mieszkańców w Bonikowie, Glińnicy, Nabyszycach i Raczycach;
- w sferze środowiskowej – obecność substancji stwarzających życia i zdrowia ludzi lub stanu środowiska – tj. występowanie obiektów pokrytych azbestem w Bonikowie i centralnej strefie Odolanowa;
- w sferze przestrzenno-funkcjonalnej – niedobór terenów publicznych – brak terenów rekreacyjnych w Bonikowie, Glińnicy i Nabyszycach; oraz niski poziom obsługi komunikacyjnej – brak miejsc parkingowych i częściowy brak chodników w centralnej strefie Odolanowa, brak chodników w Nabyszycach;
- w sferze technicznej – znaczne zagęszczenie budynków wpisanych do ewidencji zabytków, wymagających nakładów na utrzymanie i odnowę.

Ze względu na konieczność koncentracji działań rewitalizacyjnych oraz ustawowy limit 20% powierzchni gminy i 30% mieszkańców gminy zamieszkujących obszar rewitalizowany, postanowiono na terenie JST wyznaczyć jako obszar rewitalizacji wsie Glińnica, Nabyszyce i Raczyce oraz opisaną powyżej centralną strefę Odolanowa. Decyzję podjął Zespół ds. Rewitalizacji po zasięgnięciu opinii interesariuszy rewitalizacji podczas otwartego warsztatu planistycznego.

W przypadku centrum Odolanowa zasadniczą przesłanką decyzji było jego znaczenie dla rozwoju lokalnego oraz zaspokajania potrzeb mieszkańców całej gminy. O wyborze Glińnicy, Nabyszyce i Raczyce, a pominięciu Bonikowa przesądziła dostępność i stan przestrzeni publicznych, zwłaszcza terenów i obiektów sportowo-rekreacyjnych.

5.2 Analiza i ocena aktualnego stanu środowiska

5.2.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza

Klimat

Warunki klimatyczne panujące na terenie Gminy należą do umiarkowanych przejściowych i przede wszystkim są uwarunkowane wpływami mas powietrza morskiego oraz kontynentalnego. Masy powietrza morskiego napływają do tej części Polski w wyniku występowania Prądu Północnoatlantyckiego. Powietrze kontynentalne napływa głównie z Europy Wschodniej oraz Azji.

Zgodnie z regionalizacją klimatyczną A. Wosia (1994) Gmina miejsko-wiejska Odolanów położona jest w regionie klimatycznym XVI – południowowielkopolskim. Obejmuje on południową część Niziny Wielkopolskiej. Region ten posiada w miarę wyraźną granicę wschodnią i zachodnią. W omawianym regionie na uwagę zasługuje, w porównaniu z innymi obszarami, stosunkowo duża liczba dni w roku z pogodą wyróżniającą się umiarkowaniem ciepłą temperaturą powietrza, jednocześnie dużym zachmurzeniem i brakiem opadu. Dni z takim typem pogody jest w roku prawie 48. Do stosunkowo licznych należą także dni bardzo ciepłe z pogodą pochmurną, bez opadu których jest ponad 38 w roku.

Region południowowielkopolski charakteryzuje się stosunkowo korzystnymi warunkami klimatycznymi. Średnia temperatura powietrza wynosi ok. 8,4°C. Amplitudy temperatury powietrza są tutaj mniejsze niż przeciętne w Polsce, wiosny i lata są wczesne i ciepłe, natomiast zimy łagodne z nietrwałą pokrywą śnieżną, zalegającą przeciętnie 50 – 60 dni. Okres wegetacyjny trwa średnio 210 - 220 dni. Roczne sumy opadów mieszczą się w przedziale od 500 do 550 mm/rok. Najniższe opady występują w lutym. Średnia opadów w tym miesiącu to 24 mm. Największe opady notowane są w lipcu - średnia 75 mm.

Na obszarze Gminy przeważają wiatry zachodnie i południowo-zachodnie, a w okresie zimowym wiatry wschodnie. W dolinie rzeki Baryczy okresowo występuje zjawisko inwersji temperatury, które związane jest ze wzrostem temperatury powietrza wraz z wysokością. Na terenie całego powiatu ostrowskiego występuje wysoka wilgotność powietrza (80%), która dodatkowo jest podwyższona w rejonie doliny Baryczy oraz kompleksów leśnych, co sprzyja powstawaniu mgieł na tych obszarach. Wiosną wzrasta udział wiatrów wschodnich, natomiast jesienią i zimą – południowych.

Teren JST nie wykazuje jednak znacznych dysproporcji w lokalnych warunkach klimatycznych. Minimalne różnice występują pomiędzy użytkowanymi rolniczo obszarami wysoczyzny morenowej i wyżej położonymi fragmentami teras nadzalewowych, a wilgotnymi zajęętymi przez użytki zielone oraz dolinę rzeki Barycz i dolinkami bocznymi. Wypukła wysoczyzna charakteryzuje się dobrymi warunkami termicznymi, równomiernym nasłonecznieniem, małą wilgotnością powietrza oraz dobrym przewietrzaniem. Wyżej wspomniane zjawiska podwyższonej wilgotności powietrza oraz większej częstotliwości występowania mgieł i zamglań towarzyszą zwłaszcza płytko występującym wodom gruntowym, podmokłościom i stawom.

Lasy charakteryzują się na ogół dobrymi warunkami termiczno-wilgotnościowymi o zmniejszonych wahaniach dobowych i rocznych, większą zaciśnością, jednak z gorszymi warunkami

solarnymi. Są to tereny o wzbogaconym składzie fizyko-chemicznym powietrza w tlen, ozon, olejki eteryczne (fitoncydy) oraz inne substancje śladowe podnoszące komfort bioklimatyczny.

Tabela 48. Warunki klimatyczne na obszarze Gminy i Miasta Odolanów

Parametr	Wartość
Średni roczny opad	525 mm
Średnia temperatura powietrza	+8,4°C
Najwyższe średnie temperatury	+18,2°C (lipiec)
Najniższe średnie temperatury	-2,6°C (styczeń)
Liczba dni słonecznych	50-60
Liczba dni pochmurnych	120-130
Liczba dni mroźnych	30-50
Liczba dni z przymrozkami	105-118
Okres wegetacyjny	210-220 dni
Przeciętny czas zalegania pokrywy śnieżnej	50-60 dni
Przeważający kierunek wiatrów	zachodni (50% w skali roku)

Źródło: opracowanie własne

Jakość powietrza

Zgodnie z zapisami Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy i Miasta Odolanów na lata 2015-2020 stan jakości powietrza atmosferycznego na terenie Gminy w części kształtuje emisja zanieczyszczeń z procesów technologicznych oraz grzewczych w zakładach przemysłowych. Na terenie Gminy znajduje się kilka istotnych obiektów będących źródłami tego rodzaju emisji. Na ogólną emisję przemysłową największy wpływ wywierają źródła „technologiczne” w zakładach produkcyjnych, (głównie energetyka zawodowa i przemysłowa, procesy technologiczne, prywatne zakłady np. rzemieślnicze, rolnictwo).

W przypadku Gminy miejsko-wiejskiej Odolanów za wysoką emisję CO₂ i NO_x odpowiadają przede wszystkim zakłady PGNiG Odolanów. Wpływ emisji przemysłowej na jakość powietrza atmosferycznego w przypadku Odolanowa jest jednak niewielki, ponieważ ww. zakłady przemysłowe mają odpowiednie instalacje do minimalizacji emisji.

Tabela 49. Emisja zanieczyszczeń z sektora działalności gospodarczej w 2014 r.

Substancja	PM ₁₀	PM _{2,5}	CO ₂	BaP	SO ₂	NO _x	CO
Ilość [Mg/rok]	20,59	19,69	7 567,62	0,01	40,39	6,27	90,97

Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy i Miasta Odolanów na lata 2015-2020

Według powyższych danych na analizowanym obszarze powstaje rocznie ok. 7 567 ton dwutlenku węgla oraz 90,97 ton tlenu węgla. Czad w sektorze przemysłowym powstaje w wyniku spalania węgla kamiennego, który posiadał w 2014 r. aż 83,1% udziału w wykorzystywanych paliwach

na cele grzewcze dla tego sektora. Szczegółowe dane wykorzystywanych paliw do celów grzewczych w podmiotach gospodarczych Gminy i Mieście Odolanów przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 50. Zużycie energii z poszczególnych nośników do celów grzewczych dla sektora działalności gospodarczej w 2014 r.

Rodzaj nośnika energii	Ilość energii pierwotnej [GJ/rok]	Udział procentowy
Węgiel	44 813	83,1%
Gaz ziemny	4 316	8,0%
Drewno	4 388	8,1%
Pelet	-	0,0%
Olej opałowy	108	0,2%
Energia elektryczna	270	0,5%
OZE (kolektory słoneczne)	54	0,1%
Razem	53 948,77	100,0%

Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy i Miasta Odolanów na lata 2015-2020

W Gminie i Mieście Odolanów jedno z głównych paliw stanowi gaz ziemny, który jest transportowany jest siecią gazociągów przesyłowych przede wszystkim z zakładów PGNiG S.A. Operatorem gazociągów jest natomiast Polska Spółka Gazownictwa sp. z o. o. Przez teren Gminy przebiega 8 gazociągów magistralnych wysokiego ciśnienia, gazociągi, którymi dostarczany jest zaazotowany gaz z kopalń gazu do Zakładu Odazotowania Gazu „KRIO”. Następnie gaz dostarczany jest bardzo rozbudowaną siecią gazociągów na obszar omawianej jednostki samorządu terytorialnego oraz większą część regionu południowej Wielkopolski (np. Ostrów Wielkopolski, Kalisz, Krotoszyn), pobliskich obszarów województwa dolnośląskiego (powiat milicki), a nawet łódzkiego (np. Piotrków Trybunalski). Z biegiem lat sieć gazowa na terenie Gminy jest stopniowo rozwijana. W 2016 r. długość czynnej sieci gazowej wynosiła 138,7 km, natomiast w roku 2019 – 153,2 km, zatem odnotowano wzrost o 14,5 km. Ilość przyłączy w tymże okresie znacząco wzrosła z 1 938 szt. do 2 619 szt. (wzrost o 35,14%). W tabeli poniżej przedstawiono zmiany w długości sieci gazowej i ilości przyłączy na terenie Gminy i Miasta w latach 2016-2019.

Tabela 51. Długość sieci gazowej i ilość przyłączy w Gminie i Mieście Odolanów w 2016-2019 r.

Parametr/Rok	2016	2017	2018	2019
Długość sieci [m]	138 737	149 026	149 778	153 207
Ilość przyłączy [szt.]	1 938	2 528	2 531	2 619

Źródło: Polska Spółka Gazownictwa sp. z o. o. – Oddział w Poznaniu

Gmina Odolanów jest gminą o charakterze miejsko-wiejskim. Zabudowę mieszkaniową stanowią przede wszystkim rozproszone, o mniejszym lub większym zagęszczeniu budynki jednorodzinne, rzadko bliźniaki lub budynki szeregowe. Występuje również kilka bloków mieszkalnych wielorodzinnych oraz kamieniczek, przede wszystkim w Odolanowie.

Według danych z PGN największy udział na terenie Gminy i Miasta Odolanów w zużyciu energii mają potrzeby grzewcze budynków mieszkalnych jednorodzinnych – prawie 50% całkowitego zapotrzebowania.

Tabela 52. Całkowite roczne zużycie energii - wszystkie sektory w Gminie i Mieście Odolanów- 2014 r.

Sektor	Zużycie energii [GJ/rok]	Udział procentowy
Budynki mieszkalne jednorodzinne - potrzeby grzewcze	287 063	49,50%
Budynki mieszkalne wielorodzinne - potrzeby grzewcze	6 779	1,17%
Budynki komunalne (gminne) - potrzeby grzewcze	17 064	2,94%
Oświetlenie uliczne - energia elektryczna	1 691	0,29%
Transport - energia zawarta w paliwach	161 448	27,84%
Budynki mieszkalne - energia elektryczna (bez ogrzewania)	50 098	8,64%
Budynki komunalne, urządzenia (gminne) - energia elektryczna (bez ogrzewania)	1 883	0,32%
Budynki usługowo-użytkowe - potrzeby grzewcze	53 949	9,30%
Razem	579 974	100%

Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy i Miasta Odolanów na lata 2015-2020

Informacje zawarte w PGN dla Gminy i Miasta Odolanów jednoznacznie wskazują, że głównym nośnikiem energii wykorzystywanym w budynkach jednorodzinnych jest węgiel kamienny (prawie 83% w 2014 r.) , który przyczynia się do znacznego zanieczyszczenia powietrza. W 2014 r. w wyniku ogrzewania domów jednorodzinnych do atmosfery zostało uwolnione 40 147 ton CO₂, czyli ponad 5 razy więcej, niż w przypadku działalności gospodarczej. Mając na uwadze dynamiczny rozwój sieci gazowej na terenie Gminy, udział węgla kamiennego w dalszych będzie spadać na rzecz gazu ziemnego, co przyczyni się do poprawy jakości powietrza. Szczegółowe dane zużycia energii na cele grzewcze z poszczególnych nośników w budynkach jednorodzinnych w 2014 r. przedstawiono poniżej.

Tabela 53. Zużycie energii z poszczególnych nośników do celów grzewczych w budynkach jednorodzinnych w 2014 r.

Rodzaj nośnika energii	Ilość energii pierwotnej [GJ/rok]	Udział procentowy
Węgiel	238 102	82,94%
Gaz ziemny	22 104	7,70%
Drewno	23 348	8,13%
Pelet	-	0,00%
Olej opałowy	574	0,20%
Energia elektryczna	1 722	0,60%
OZE (kolektory słoneczne)	530	0,18%
OZE (pompy ciepła)	684	0,24%
Razem	287 063	100,0%

Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy i Miasta Odolanów na lata 2015-2020

Tabela 54. Emisja zanieczyszczeń z budynków jednorodzinnych w 2014 r.

Substancja	PM ₁₀	PM _{2,5}	CO ₂	BaP	SO ₂	NO _x	CO
Ilość [Mg/rok]	109,4	104,6	40 147,1	0,07	214,6	33,3	483,3

Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy i Miasta Odolanów na lata 2015-2020

Gmina i Miasto Odolanów narażona jest też na zanieczyszczenia z emisji komunikacyjnej ze względu na lokalizację na jej terenie dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych oraz rosnącą liczbą

zarejestrowanych pojazdów kołowych. W roku 2014 na omawianym obszarze zarejestrowanych było 10 623 pojazdów według danych ze Starostwa Powiatowego w Ostrowie Wielkopolskim.

Tabela 55. Pojazdy samochodowe w Gminie i Mieście Odolanów - stan na dzień 31.12.2014

Rodzaj/paliwo	Ogółem	Benzyna	Olej nap.	Benzyna + LPG
motocykle	541	541	-	-
sam. osobowe	8957	6001	2956	950
autobusy	6	2	4	-
sam. ciężarowe	1119	189	933	34

Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy i Miasta Odolanów na lata 2015-2020

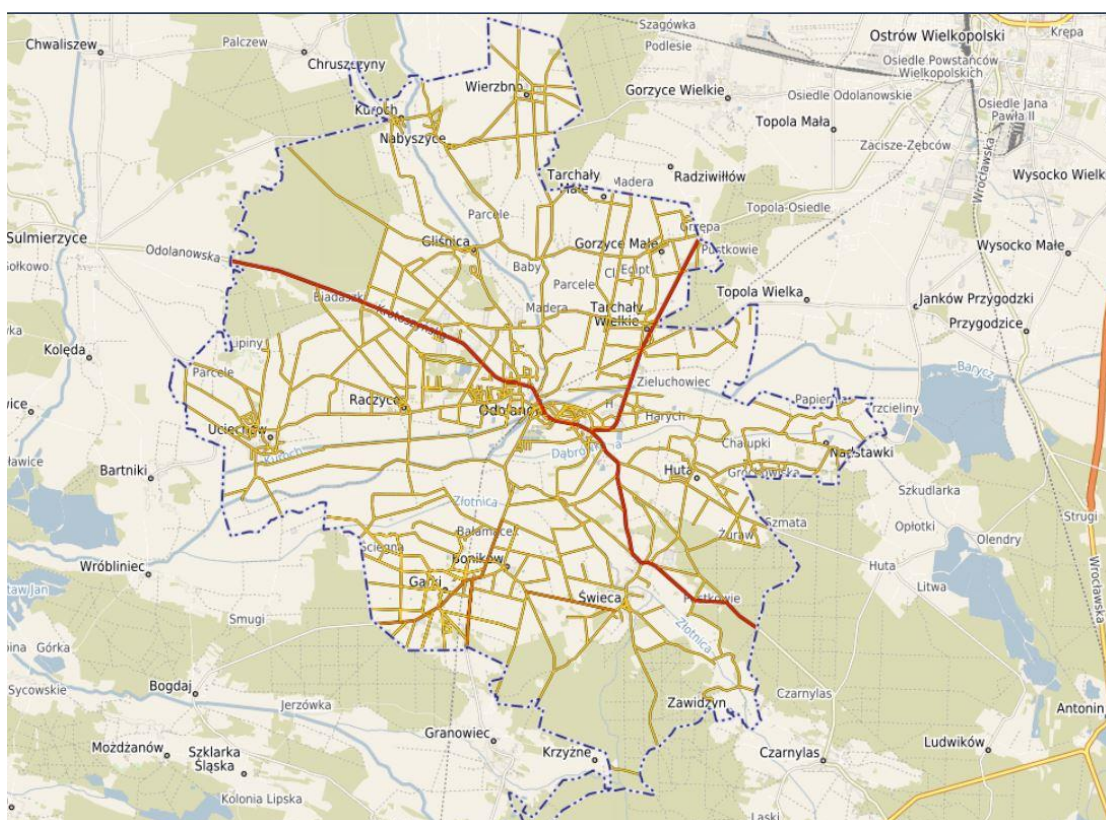
Pomimo że przez teren JST nie przebiega żadna droga o randze krajowej oraz GDDKiA nie planuje w najbliższych latach inwestycji na jej terenie, to transport ma istotne znaczenie w emisji zanieczyszczeń do powietrza w Gminie. Odpowiada on za prawie 28% zużycia energii, co sprawia, że jest to drugi najważniejszy czynnik na analizowanym obszarze wpływający na jakość powietrza.

Ruch miejscowy i tranzytowy na terenie Miasta i Gminy odbywa się na drogach wojewódzkich:

- 445 relacji Odolanów – Ostrów Wielkopolski: 5 km w granicach gminy ,
- 444 relacji Ostrzeszów – Krotoszyn: 15,3 km w granicach gminy,

oraz powiatowych: 65 km w tym (według PGN 2015-2020):

- miejskie – 4,5 km,
- zamiejskie – 60,5 km,

Rycina 3. Układ najważniejszych połączeń drogowych w Gminie i Mieście Odolanów

Źródło: <http://odolanów.e-mapa.net/>

Prognoza oddziaływania na środowisko

Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów na lata 2020-2023 z perspektywą do 2027 r.

Badania natężenia ruchu na drogach wojewódzkich nr 444 i 445, w ramach Generalnego Pomiaru Ruchu prowadzonego przez GDDKiA, były mierzone w 2015 r. w Odolanowie (DW 444 na odcinku Sulmierzyce-Odolanów, punkt pomiarowy nr 30244) oraz Tarchałach Wielkich (DW 445 na odcinku Odolanów – Topola Mała, punkt pomiarowy nr 30247). Kolejne pomiary natężenia ruchu zaplanowano w 2020 r., których wyników można spodziewać się po 31. marca 2021 r. Wyniki z GPR z 2015 r. oraz 2010 r. przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 56. Średni dobowy ruch roczny (SDRR) w punktach pomiarowych w 2010 i 2015 r. na drogach wojewódzkich nr 444 i 445 w Odolanowie i Tarchałach Wielkich

Nazwa odcinka	Sulmierzyce-Odolanów		Odolanów – Topola Mała	
Miejsce pomiaru	Odolanów – Przejazd DW 444		Tarchały Wielkie DW 445	
Rok	2010	2015	2010	2015
Jednostka	Pojazdów/dobę			
SDRR pojazdy silnikowe ogółem	7254	7 590	5652	6 661
Motocykle	87	76	85	73
Samochody osobowe, mikrobusy	6 165	6 717	4 777	5 828
Lekkie samochody ciężarowe	624	417	480	453
Samochody ciężarowe b. przyczepy	138	129	107	140
Samochody ciężarowe z przyczepą	174	190	96	100
Autobusy	44	38	62	47
Ciągniki rolnicze	22	23	45	20

Źródło: Generalny Pomiar Ruchu 2010, 2015 – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

Analiza danych liczbowych z lat 2010 i 2015 wskazuje na wzrost liczby pojazdów silnikowych poruszających w Gminie po drogach wojewódzkich. Przede wszystkim dotyczy to samochodów osobowych i mikrobusów (wzrost o ok. 9% w przypadku DW 444 i o ok. 22% w przypadku DW 445). Odnotowano również spadek ilości lekkich samochodów ciężarowych oraz autobusów, a także na odcinku Odolanów – Topola Mała zmalała o ponad połowę liczba przejeżdżających ciągników rolniczych.

Komunikacja publiczna na terenie Gminy i Miasta zapewniona jest przez przewoźników PKS – m. in. PKS Ostrów Wielkopolski oraz przewoźników prywatnych, a także autobusami MZK S.A. w Ostrowie Wielkopolskim do miejscowości Tarchały Wielkie, Odolanów, Boników oraz Garki. Ponadto w Odolanowie znajduje się stacja kolejowa na odcinku Ostrów Wielkopolski – Wrocław, na której zatrzymują się pociągi POLREGIO oraz pociągi pociągów. Na tejże trasie w Gminie Odolanów znajdują się także stacje w Tarchałach Wielkich oraz Garkach, jednak nie obsługują one pociągów spółki PKP Intercity.

Zgodnie z opracowaniem „Prognozy eksperckie zmian aktywności sektora transportu drogowego” (w kontekście ustawy o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji) liczba ogółem zarejestrowanych samochodów osobowych w Polsce do 2030 r. będzie rosła, natomiast w 2035 r. spadnie (wynik starzenia się społeczeństwa i rezygnacji z korzystania z aut przez część emerytów) – należy założyć, że takie okoliczności mogą zachodzić również na terenie Gminy i Miasta Odolanów.

Aby ograniczyć emisję z komunikacji drogowej należy rozwijać system ścieżek rowerowych i infrastruktury rowerowej:

- budowę odcinków dróg rowerowych pozwalających na połączenie w jeden ciąg dróg już istniejących;
- budowę parkingów rowerowych, szczególnie zlokalizowanych w pobliżu kluczowych celów podróży tj. terenów rekreacyjnych, zabytków kulturowych i innych atrakcji turystycznych;
- prawidłową organizację ruchu na styku ruch rowerowy - ruch samochodowy, pozwalającą na bezpieczne korzystanie z roweru;
- promocję korzystania z transportu rowerowego.

Ruch rowerowy w Gminie i Mieście Odolanów tworzą osoby poruszające się rowerem w celach rekreacyjnych lub traktujące rower jako środek transportu umożliwiającą dotarcie do celu podróży. W ostatnich latach oddano do użytku ścieżki rowerowe na trasach: Odolanów -Tarchały Wielkie - Gorzyce Małe oraz 5 km odcinek wzdłuż ul. Odolanowskiej w Glińnicy. Do końca 2020 r. do użytku ma zostać oddana również ścieżka rowerowa między Raczycami, a Uciechowem.

Roczna ocena jakości powietrza

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu prowadzi monitoring jakości powietrza na terenie województwa wielkopolskiego z podziałem na strefy. Województwo wielkopolskie podzielone jest na 3 strefy: aglomerację poznańską, miasto Kalisz oraz strefę wielkopolską.

Gmina i Miasto Odolanów znajduje się w strefie wielkopolskiej. Dla tej strefy wykonywane są oceny ze względu na ochronę zdrowia oraz ze względu na ochronę roślin.

W ocenie i klasyfikacji stref województwa wielkopolskiego za rok 2019 wykorzystano wyniki pozyskane z 18 stacji pomiarowych, które zawarto w raporcie wojewódzkim opublikowanym przez GIOŚ w 2020 r. W stosunku do lokalizacji Gminy i Miasta Odolanów najbliższą położoną była stacja w Ostrowie Wielkopolskim przy ul. Wysockiej 57, gdzie wykonywane są pomiary manualne.

Tabela 57. Klasyfikacje strefy wielkopolskiej dla zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonane z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia

Czynnik	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5}
strefa wlkp.	A	A	A	A	A ¹	C	A	A	A	A	C	A ²

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2019, WIOŚ

W rocznej ocenie jakości powietrza dla strefy wielkopolskiej w roku 2019, z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla celów ochrony zdrowia, został przekroczony poziom pyłu zawieszonego PM₁₀, PM_{2,5} i benzo(a)pirenu. Klasyfikacji stref dokonuje się dla każdego zanieczyszczenia oddzielnie, na podstawie jego stężeń występujących w rejonach, gdzie stężenia te są najwyższe na obszarze strefy. Zaliczenie strefy do gorszej klasy (klasa C) nie oznacza zatem, że jakość powietrza na terenie całej strefy nie spełnia określonych kryteriów, ani nie świadczy o konieczności prowadzenia intensywnych

¹ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2

² Dla pyłu PM_{2,5} – poziom dopuszczalny II faza, strefa aglomeracja poznańska i strefa miasto Kalisz uzyskała klasę A1, natomiast strefa wielkopolska uzyskała klasę C1

działań na rzecz poprawy jakości powietrza na obszarze całej strefy. Oznacza potrzebę podjęcia odpowiednich działań w odniesieniu do wybranych obszarów w strefie i dla określonych zanieczyszczeń.

Tabela 58. Klasyfikacje strefy wielkopolskiej dla zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Rok	SO ₂	NO _x	Ozon O ₃
2019	A	A	C

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2019

W ocenie jakości powietrza za rok 2019 dla strefy wielkopolskiej według kryteriów dotyczących ochrony roślin nie stwierdzono przekroczeń dla: dwutlenku siarki oraz tlenków azotu, stwierdzono natomiast przekroczenia w zakresie ozonu.

Według Raportu WIOŚ, z przebiegu pomiaru rocznego odczytać można wyraźną sezonową zmienność tych parametrów. Można więc przypuszczać, że powodem przekroczeń w sezonie grzewczym jest niska emisja z sektora komunalno-bytowego wpływająca na wyraźne pogorszenie warunków aerosanitarnych. Ponadto dodatkową przyczyną takiego stanu może być oddziaływanie emisji związanej z ruchem pojazdów w centrum Gminy i Miasta oraz z zakładami przemysłowymi. Duży wpływ na stan aerosanitarny ma również położenie geograficzne, rodzaj i charakter zabudowy, jej lokalizacja oraz możliwość przewietrzania obszaru.

Na stanowisku w Ostrowie Wielkopolskim przy ul. Wysockiej w sposób manualny są prowadzone pomiary stężenia ołowiu oraz pyłu PM₁₀ wraz z zawartością w pyłe benzo(a)pirenu, arsenu, kadmu oraz niklu. Średnioroczne wyniki pomiarów ilości substancji w powietrzu nie wskazywały na przekroczenia dopuszczalnych norm.

Tabela 59. Wyniki pomiarów jakości powietrza na stacji Ostrów Wlkp. ul. Wysocka w 2019 r.

CZAS	PM10 Pył zawieszony PM10	BaP (PM10) benzo(a)piren w PM10 ³⁾	As (PM10) arsen w PM10 ³⁾	Cd (PM10) kadm w PM10 ³⁾	Ni (PM10) nikiel w PM10 ³⁾	Pb Ołów ³⁾
	[µg/m ³]	[ng/m ³]	[ng/m ³]	[ng/m ³]	[ng/m ³]	[ppb]
Styczeń	42	5,50	1,89	0,46	3,48	0,011
Luty	48	4,94	3,35	0,58	3,27	0,011
Marzec	30	3,93	1,92	0,27	2,13	0,008
Kwiecień	44	1,82	-	-	-	0,009
Maj	20	0,84	-	-	-	0,004
Czerwiec	24	0,23	-	-	-	0,002
Lipiec	19	0,21	0,50	0,10	1,57	0,002
Sierpień	-	0,19	-	-	-	-
Wrzesień	22	0,39	-	-	-	0,002
Październik	36	1,04	-	-	-	0,007
Listopad	32	1,51	-	-	-	0,006
Grudzień	35	2,06	1,67	0,35	1,69	0,006
wartość średnia	31 (poz. dop.: 40 µg/m ³)	1,96 (poz. doc.: 1 ng/m ³)	1,63 (poz. doc.: 6 ng/m ³)	0,33 (poz. doc.: 5 ng/m ³)	2,47 (poz. doc.: 20 ng/m ³)	0,006 (poz. dop.: 0,5 ppb)
minimum	19	0,19	- ¹⁾	- ¹⁾	- ¹⁾	0,002
maksimum	48	5,50	- ¹⁾	- ¹⁾	- ¹⁾	0,011

Źródło: WIOŚ Poznań

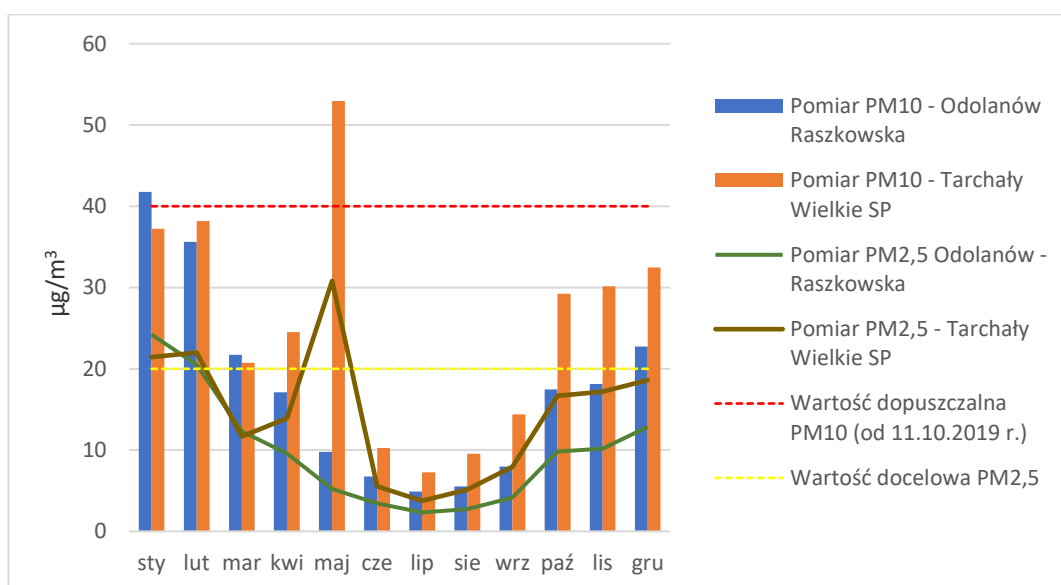
Wieloletnie prognozy Generalnego Inspektora Ochrony Środowiska przewidują obniżenie stężeń pyłu PM₁₀ oraz PM_{2,5} do 2020 roku na terenie całego województwa. Jednak, aby ta poprawa stanu jakości powietrza nastąpiła powinny zostać podjęte odpowiednie działania ograniczające emisję substancji do atmosfery (m.in. realizacja Krajowego Programu Działań Niskoemisyjnych, Programu

Ochrony Powietrza dla Kraju, programów ochrony powietrza dla stref, w których nastąpiły przekroczenia i Planu Gospodarki Niskoemisyjnej).

W 2015 roku Gmina i Miasto Odolanów zakupiła 5 mierników jakości powietrza SYNGEOS, które zamontowano w następujących lokalizacjach:

1. Odolanów, ul. Rynek 8 – Urząd Gminy i Miasta,
2. Odolanów, ul. Krotoszyńska 121 – Liceum Ogólnokształcące,
3. Odolanów, ul. Raszkowska 36,
4. Tarchały Wielkie, ul. Szkolna 69 – Szkoła Podstawowa,
5. Raczyce, ul. Odolanowska 80.

Na podstawie zapisanych odczytów godzinowych dla każdego dnia w 2019 r. sporządzono poniższy wykres rozłożenia w ciągu roku zanieczyszczenia powietrza w Odolanowie i Tarchałach Wielkich w postaci średniej z odczytów.

Rycina 4. Zestawienie zbiorcze średnich z wyników pomiarów godzinowych pyłów zawieszonych w Odolanowie i Tarchałach Wielkich w 2019 r.

Źródło: opracowanie własne, na podstawie rekordów mierników SYNGEOS

Na podstawie powyższego wykresu można wywnioskować, że w Gminie i Mieście Odolanów największe zanieczyszczenie powietrza występuje w okresie zimowym (grzewczym), co jest związane z nieodpowiednim spalaniem złej jakości paliw w nieefektywnych piecach (niska emisja). W 2019 r. w Tarchałach Wielkich na ul. Szkolnej odnotowano w maju średnią z pomiarów przewyższającą docelowe dopuszczalne wartości w 2019 r. 50 i 25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (obecnie wynoszą one 40 i 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Pomiary w okresie od 10 do 22.05 nieustannie sygnalizowały zły stan powietrza z wartościami 100-200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ pyłu PM_{10} oraz 50-100 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ pyłu $\text{PM}_{2,5}$.

Władze Gminy powinny podjąć czynności kontrolne wystąpienia zanieczyszczenia powietrza (przyczyną mogą być niezewidencjonowane emisje z zakładów przemysłowych). Maksymalny poziom zanieczyszczenia powietrza pyłami zawieszonymi w Odolanowie odnotowano w 2019 r. dnia 16 lutego o godz. 17:00 z wynikiem 607,22 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ PM_{10} oraz 373,06 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ $\text{PM}_{2,5}$. Dla miejscowości Tarchały Wielkie był to natomiast pomiar o godz. 18:00 z dnia 22 stycznia z wynikiem 341,6 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ PM_{10} oraz 201,79 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ $\text{PM}_{2,5}$. Takie wartości przewyższają trzykrotnie obecny poziom alarmowy 150 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ PM_{10} oraz sześciokrotnie poziom informowania 100 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ PM_{10} , zgodnie Rozporządzeniem Ministra Środowiska z d. 8 października 2019 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2019 r. poz. 1931). Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) wskazuje, że dopuszczalne stężenia dobowe dla pyłu PM_{10} nie powinny przekraczać 50 mikrogramów, a dla pyłu $\text{PM}_{2,5}$ – 25 mikrogramów na metr sześć. Ważnym aspektem jest zatem zwrócenie szczególnej uwagi na realizację gminnych dokumentów strategicznych takich jak Plan Gospodarki Niskoemisyjnej czy Gminny Program Ochrony Powietrza w celu ochrony zdrowia mieszkańców Gminy.

Odnawialne źródła energii

Gmina i Miasto Odolanów położone jest w III strefie energetycznej wiatru w Polsce, jest to strefa o korzystnych warunkach wietrzności. Na terenie Gminy wykorzystuje się energię wiatru w postaci zainstalowanych turbin. Wykaz funkcjonujących instalacji przedstawiono poniżej.

Tabela 60. Wykaz instalacji OZE wykorzystujących energię wiatru w Gminie i Mieście Odolanów

Lp.	Miejscowość - lokalizacja	Rodzaj i liczba instalacji	Moc	Inwestor
1.	Glińnica dz. 1111/2	Turbina wiatrowa 1x	b.d.	Skoplast
2.	Glińnica dz. 1132	Turbina wiatrowa 1x	b.d.	Skoplast
3.	Glińnica dz. 819	Turbina wiatrowa 1x	2,35 MW	Skoplast
4.	Raczyce dz. 1208/1	Turbina wiatrowa 1x	2,3 MW	Promax
5.	Raczyce dz. 1155	Turbina wiatrowa 1x	2,3 MW	Promax

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Odolanów

Gmina i Miasto Odolanów posiada również dobre warunki do rozwoju OZE opartych na energii promieniowania elektromagnetycznego. Nasłonecznienie dla terenu Gminy i Miasta Odolanów wynosi w ciągu roku średnio ok. 1022-1048 kWh/m². Według danych zawartych w PGN dla Gminy i Miasta Odolanów na analizowanym obszarze tylko jedna jednostka publiczna ma zamontowane kolektory słoneczne – jest to Zespół Szkół w Odolanowie. Podczas tworzenia PGN została także przeprowadzona inwentaryzacja ponad 200 budynków jednorodzinnych pod względem wykorzystywania OZE. Instalacje odnotowano w 3 gospodarstwach domowych, w tym jedno wykorzystywało pompę ciepła a dwa miały zamontowane kolektory słoneczne.

Z uwagi na charakterystykę terenu Gminy nie ma możliwości budowy małych elektrowni wodnych na lokalnych ciekach wodnych. Najważniejszą rzeką regionu jest Barycz, która z uwagi na ochronę unikatowej przyrody (występują obszary Natura 2000, Park Krajobrazowy i inne formy ochrony przyrody) nie powinna być intensywnie regulowana przez człowieka.

Główny potencjał w zakresie energii odnawialnej w Gminie i Mieście Odolanów należy upatrywać w rozwoju wykorzystania biomasy. Wynika to istniejących zasobów biomasy oraz dostępu do technologii i urządzeń związanych z jej przetwarzaniem. Obecnie planowana jest budowa bioelektrowni w okolicach Odolanowa - wytwarzanie biogazu ma odbywać się z pozostałości przemysłu spożywczego pomiotu kurzego oraz roślin energetycznych (kiszonki kukurydzy lub traw).

Gmina i Miasto Odolanów posiada również warunki do rozwoju geotermii (temperatury oscylują na poziomie 75-80 °C na głębokości 2000 m p.p.t.), jednak na chwilę obecną nie jest ona wykorzystywana.

5.2.2 Zagrożenia hałasem

Uwarunkowania występujące na terenie Gminy i Miasta Odolanów powodują, że głównym źródłem hałasu jest ruch kołowy, który występuje wzdłuż największych szlaków drogowych – dróg wojewódzkich i połączeń kolejowych. Według danych UGM na koniec 2019 r. w mieście było 59 dróg gminnych o łącznej długości ok. 20 km i powierzchni ok. 0,108 km², z czego ok. 10% to drogi gruntowe. Na obszarze wiejskim wykazano 75 dróg o łącznej długości ok. 100 km i powierzchni ok. 0,411 km², z czego 51% to drogi gruntowe. Według danych WZDW stan nawierzchni DW nr 444 w Gminie Odolanów (km 14+471 – 29+786) jest zły, natomiast stan DW nr 445 (km 0+000-5+058) oceniono jako dobry. W tabeli poniżej przedstawiono dane o hałasie drogowym dla powiatu ostrowskiego pochodzące z opracowania pt. „Raport o stanie klimatu akustycznego województwa wielkopolskiego na podstawie map akustycznych” z 2018 r.

Tabela 61. Powierzchnia terenu oraz liczba mieszkańców ekspozowanych na hałas pochodzący z dróg krajowych w powiecie ostrowskim

Powiat	Powierzchnia [km ²] w zasięgu hałasu o poziomie:		Liczba mieszkańców ekspozowanych na hałas [tys.] o poziomie:	
	Dziennie-wieczornonocnym	W porze nocnej	Dziennie-wieczornonocnym	W porze nocnej
ostrowski				
55-60 dB	13,634	11,185	12,257	9,588
60-65 dB	6,913	5,411	7,059	5,935
65-70 dB	3,462	2,747	4,826	4,749
70-5 dB	1,908	1,526	4,202	2,822
>75 dB	1,525	0,997	1,219	0,573

Źródło: Raport o stanie klimatu akustycznego województwa wielkopolskiego na podstawie map akustycznych

W powiecie ostrowskim na hałas komunikacyjny o natężeniu 55-60 dB w ciągu dnia narażonych było 12 257 osób z powierzchni 13,634 km². Uwzględniając fakt, że w Gminie i Mieście Odolanów nie występują drogi krajowe oraz nie planuje się obecnie ich budowy, ocena hałasu drogowego w Gminie została oparta przede wszystkim na Raporcie oceny stanu klimatu województwa wielkopolskiego w latach 2012 – 2016 wydanym przez WIOŚ w Poznaniu.

Ze względu na uwarunkowania w Gminie hałas komunikacyjny występuje przede wszystkim wzdłuż dróg wojewódzkich i powiatowych. Szczególną uwagę należy zwrócić na drogę wojewódzką

nr 444 Krotoszyn – Ostrzeszów oraz nr 445 Odolanów – Ostrów Wielkopolski. W 2016 r. dokonano przez Inspekcję Ochrony Środowiska na terenie Miasta Odolanów pomiaru natężenia hałasu w 9 punktach kontrolnych, wyniki przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 62. Wyniki z monitoringu natężenia poziomu hałasu w Odolanowie w 2016 r. przeprowadzonego przez Inspekcję Ochrony Środowiska.

Lokalizacja punktu		L _{AeqD} (dop. 64 dB)	L _{AeqN} (dop. 56 dB)	L _{DWN} (dop. 68 dB)	L _N (dop. 59 dB)	Liczba budyneków narażonych na hałas drogowy
2016	Odolanów, ul. Kaliska 85, 7,5 m od drogi, w odległości odpowiadającej usytuowaniu zabudowy wielorodzinnej	<u>66,7</u>	<u>58,8</u>	-	-	3
	Odolanów, ul. Dąbrówki 26, w odległości 7 m od drogi, na granicy terenu zabudowy zagrodowej	<u>66,9</u>	<u>59,1</u>	-	-	5
	Odolanów, ul. Krotoszyńska 134, w odległości 8 m od drogi, na granicy terenu zabudowy zagrodowej	63,7	<u>57,3</u>	-	-	17
	Odolanów, ul. Bartosza 7, w odległości 10 m od drogi, na linii zabudowy mieszkaniowo-usługowej	62,8	55,3	-	-	3
	Odolanów, ul. Raszkowska 36, w odległości 10 m od drogi, na linii zabudowy - dom opieki społecznej	<u>64,7</u>	55,7	-	-	10
	Odolanów, ul. Gimnazjalna 6, w odległości 6,5 m od drogi, na granicy terenu zabudowy mieszkaniowo-usługowej	61,4	54	-	-	6
	Odolanów, ul. Strzelecka 74, w odległości 15 m od drogi, na granicy terenu zabudowy jednorodzinnej	59,7	52,6	-	-	16
	Odolanów, ul. Krotoszyńska 29, w odległości 7 m od drogi, w odległości odpowiadającej położeniu granicy zabudowy mieszkaniowo-usługowej	<u>66,6</u>	<u>59,6</u>	-	-	10
	Odolanów, ul. Kaliska 20, droga wojewódzka nr 444, w odległości 8 m od drogi, na granicy posesji mieszkaniowo-usługowej	<u>65,8</u>	<u>59,7</u>	<u>68,1</u>	<u>59,1</u>	11
	SUMA/ŚREDNIA	<u>64,25</u>	<u>56,9</u>	<u>68,1</u>	<u>59,1</u>	81
OBJAŚNIENIA: <u>64</u> – poziom hałasu na granicy wartości dopuszczalnej <u>70</u> – przekroczenie dopuszczalnej wartości poziomu hałasu						

Źródło: Raport oceny stanu klimatu województwa wielkopolskiego w latach 2012 – 2016

Monitoring natężenia poziomu hałasu w Odolanowie w 2016 r. wykazał przekroczenia w większości punktów pomiarowych. Biorąc pod uwagę średnią z pomiarów należy stwierdzić, że mieszkańcy Odolanowa są stale narażeni występujące przekroczenia hałasu drogowego – zarówno w porze dziennej, jak i nocnej. Na terenie Gminy nie ma ponadto zamontowanych ekranów akustycznych. W celu odciążenia ruchu w mieście racjonalnym jest rozważenie budowy małej obwodnicy Odolanowa, która skupiłaby ruch z dróg wojewódzkich. Takie przedsięwzięcie wiąże się jednak ze znaczną ingerencją w środowisko naturalne i musi być poprzedzone sporządzeniem optymalnego projektu i jego oceny oddziaływania na środowisko. W chwili obecnej rozważana jest natomiast budowa obwodnicy miejscowości Świeca w ciągu DW nr 444 o długości ok. 3 km.

Przez teren Gminy i Miasta Odolanów przebiega również 5,1 km linii kolejowej nr 355 na trasie Ostrów Wielkopolski – Grabowno Wielkie, na której odbywa się ruch pociągów pasażerskich i towarowych. Hałas związany z ruchem kolejowym jest szczególnie uciążliwy dla mieszkańców

miejsowości zlokalizowanych wzdłuż linii kolejowych ze względu na brak odpowiednich zabezpieczeń przeciwhałasowych. Do tej pory nie prowadzono pomiarów natężenia hałasu na linii kolejowej nr 335. Z uwagi na zły stan techniczny torowiska oraz stacji, pociągi muszą poruszać się z małą prędkością, co wydłuża czas trwania i wzmacnia natężenie hałasu.

Do zakładów przemysłowych będących źródłem hałasu należą przede wszystkim przedsiębiorstwa posiadające decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu lub określone warunki emisji hałasu w pozwoleniu zintegrowanym. Starostwo Powiatowe w Ostrowie Wielkopolski aktualnie wydało 2 pozwolenia zintegrowane dla następujących podmiotów prowadzących instalacje na terenie Gminy:

1. Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. Oddział Odolanów – pozwolenie zintegrowane znak RPŚ.6222.3.2014 z dnia 27 października 2016 r. na eksploatację instalacji rafinacji gazu, zlokalizowanej w Odolanowie przy ul. Krotoszyńskiej 148,
2. PUPIL FOODS Sp. z o. o. – pozwolenie zintegrowane znak RPR.6222.3.2016 z dnia 29 września 2016 r. dla instalacji obróbki i przetwórstwa produktów spożywczych lub paszy z przetworzonych lub nieprzetworzonych surowców pochodzenia zwierzęcego i roślinnego, która znajduje się w Raczycach przy ul. Fabrycznej 3.

Rada Powiatu Ostrowskiego nie utworzyła do chwili obecnej na terenie Gminy i Miasta Odolanów obszarów ograniczonego użytkowania ani obszarów cichych w aglomeracji.

5.2.3 Pola elektromagnetyczne

Do źródeł niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego zalicza się m.in. linie elektroenergetyczne. Gmina i Miasto Odolanów jest zaopatrywana w energię elektryczną i przez Grupę Energa. Energa-Operator SA, będąca częścią tej grupy zajmuje się dystrybucją prądu na terenie JST. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez spółkę na terenie Gminy i Miasta znajdują się linie elektroenergetyczne wysokich, średnich oraz niskich napięć, których szczegółowe długości, rodzaj i rozmieszczenie przedstawiono poniżej.

Rycina 5. Rozkład sieci elektroenergetycznej WN i SN w Gminie i Mieście Odolanów.

Źródło: Energa - Operator SA – Oddział w Kaliszu

Tabela 63. Długość linii elektroenergetycznych w Gminie i Mieście Odolanów – stan na 30.04.2020 r.

Rodzaj linii	Wysokiego napięcia - WN	Średniego napięcia - SN	Niskiego napięcia - nn
Długość [km]	16,508	132,314	215,393

Źródło: Energa - Operator SA Oddział w Kaliszu

W odpowiedzi operatora na przeprowadzoną ankietyzację najważniejszych podmiotów korzystających ze środowiska oraz instytucji publicznych, pismem z dnia 7 maja 2020 r., znak EOP-4/12-000083-2020, firma Energa – Operator SA poinformowała, że linie wysokiego, średniego oraz niskiego napięcia są w dobrym stanie technicznym. Ponadto stan sieci elektroenergetycznej jest na bieżąco monitorowany i w razie konieczności wykonywane są niezbędne zabiegi eksploatacyjne, remontowe bądź modernizacyjne. W latach obowiązywania niniejszego *Programu* planowane są prace podlegające na przyłączeniu nowych odbiorców do sieci elektroenergetycznej, a także związane z budową, przebudową i wymianą odcinków sieci, których szczegółowy wykaz znajduje się w ramach tabeli zadań monitorowanych.

Telefonia komórkowa

Powszechność telefonii komórkowej jest powodem największego oddziaływania pól elektromagnetycznych na środowisko (stacje bazowe łącznie z antenami). Na terenie Gminy i Miasta Odolanów zlokalizowanych jest 6 stacji bazowych telefonii komórkowej, skoncentrowanych w rejonie Odolanowa, co przedstawia poniższa rycina oraz tabela

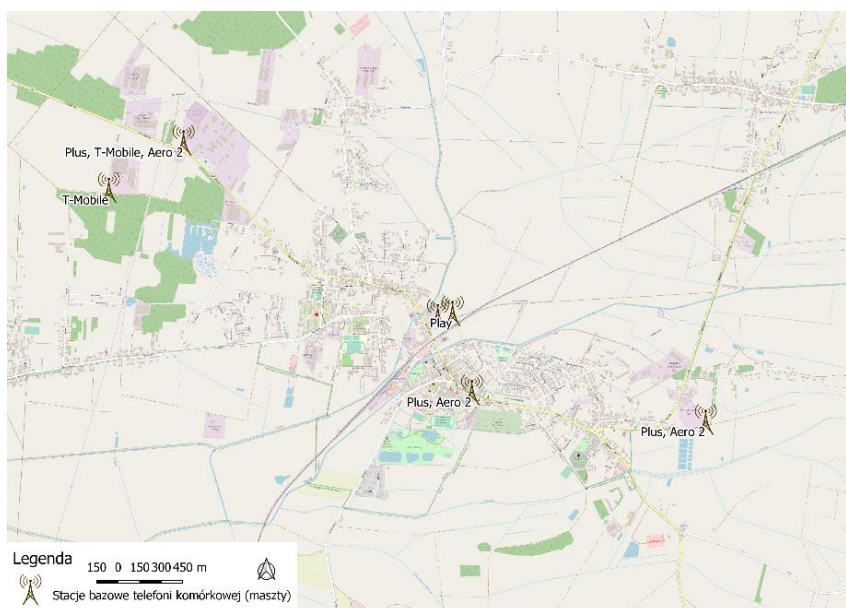
Prognoza oddziaływania na środowisko

Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów na lata 2020-2023 z perspektywą do 2027 r.

Tabela 64. Stacje bazowe sieci telefonii komórkowej w Gminie i Mieście Odolanów

Lp.	Sieć	Lokalizacja
1.	Plus, Aero 2, T-Mobile	Odolanów, ul. Krotoszyńska – zakłady KRIO, dz. nr 359
2.	T-Mobile	Odolanów, dz. nr 1197/1
3.	Orange, T-Mobile, NetWorkS!	Odolanów, ul. Krotoszyńska 28
4.	Play	Odolanów, ul. Krotoszyńska, dz. nr 1191
5.	Plus, Aero 2	Odolanów, ul. Rynek 9 - kościół
6.	Plus, Aero 2	Odolanów, ul. Kaliska 78

Źródło: Urząd Komunikacji Elektronicznej

Rycina 6. Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowej w Gminie i Mieście Odolanów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UKE

Monitoring pól elektromagnetycznych

Pomiary pól elektromagnetycznych w 2019 w powiecie ostrowskim były prowadzone w Ostrowie Wielkopolskim, Sieroszewicach (Masanów), Nowych Skalmierzycach oraz Granowcu (gm. Sośnie). Z uwagi na brak punktu pomiarowego w Gminie i Mieście Odolanów, do oceny stanu tego komponentu środowiska posłużono się danymi z najbliższej dostępnej lokalizacji – miejscowości Granowiec w gm. Sośnie przy ul. Odolanowskiej 51. Wybór uzasadniono także wiejskim charakterem lokalizacji punktu, który przeważa także w Gminie miejsko-wiejskiej Odolanów. W miejscowości Granowiec, zlokalizowanej najbliżej granicy Gminy Odolanów, nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego (7 V/m dla częstotliwości 3 MHz – 300 GHz).

Tabela 65. Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych w latach 2010-2019 prowadzonych przez WIOŚ w Poznaniu dla miejscowości Granowiec ul. Odolanowska 51, gm. Sośnie

Rok	2010	2013	2016	2019
Wynik pomiaru PEM [V/m]	<0,5 V/m	0,21 V/m	<0,3 V/m	<0,3 V/m

Źródło: Sprawozdania z pomiarów pól elektromagnetycznych prowadzonych przez WIOŚ w Poznaniu w latach 2010, 2013, 2016 i 2019.

Prognoza oddziaływania na środowisko
Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów na lata 2020-2023 z perspektywą do 2027 r.

5.2.4 Gospodarowanie wodami

Wody powierzchniowe

Gmina i Miasto Odolanów w całości położona jest w zasięgu Regionalnej Dyrekcji Gospodarki Wodnej we Wrocławiu oraz w dorzeczu rzeki Barycz, która jest prawym dopływem Odry. Rzeka ta jest główną osią hydrograficzną, płynącą równoleżnikowo ze wschodu na zachód, dzielącą Gminę na dwie części – północną i południową. W granicach administracyjnych Gminy znajdują się także jej dopływy. Rzeka Barycz jest prawobrzeżnym dopływem Odry o długości 133 km i całkowitej powierzchni zlewni 5 534 km². Barycz jest rzeką typowo nizinną i posiada bardzo mały spadek. Płyne w bagnistej dolinie Zlewnia Baryczy pokryta jest siecią licznych kanałów, cieków i stawów rybackich. W Odolanowie Barycz jest rzeką o niewielkim przepływie – 1,024 m³/s i średnim spadku 0,4‰. W obszarze wypływu rzeki zachodzi rzadkie zjawisko bifurkacji obszarowej, które objawia się tym, że część wód źródłowych tworzy właściwą rzekę Barycz, a pozostała część płynie w przeciwnym kierunku (na wschód) tworząc potok Leniwa Barycz (dopływ Gniłej Baryczy). Barycz prawie na całej swojej długości jest uregulowana i przegrodzona kilkunastoma jazami. Kontrolowana jest na wodowskazie IMGW w Odolanowie. Maksymalne stany występują w styczniu i marcu, minimalne w czerwcu i lipcu. Do bezpośrednich dopływów Baryczy na terenie JST należą następujące ciek: Kuroch, Złotnica, Dąbrówka. Oprócz tego południowe krańce Gminy położone są w granicach zlewni rzeczki o nazwie Polska Woda.

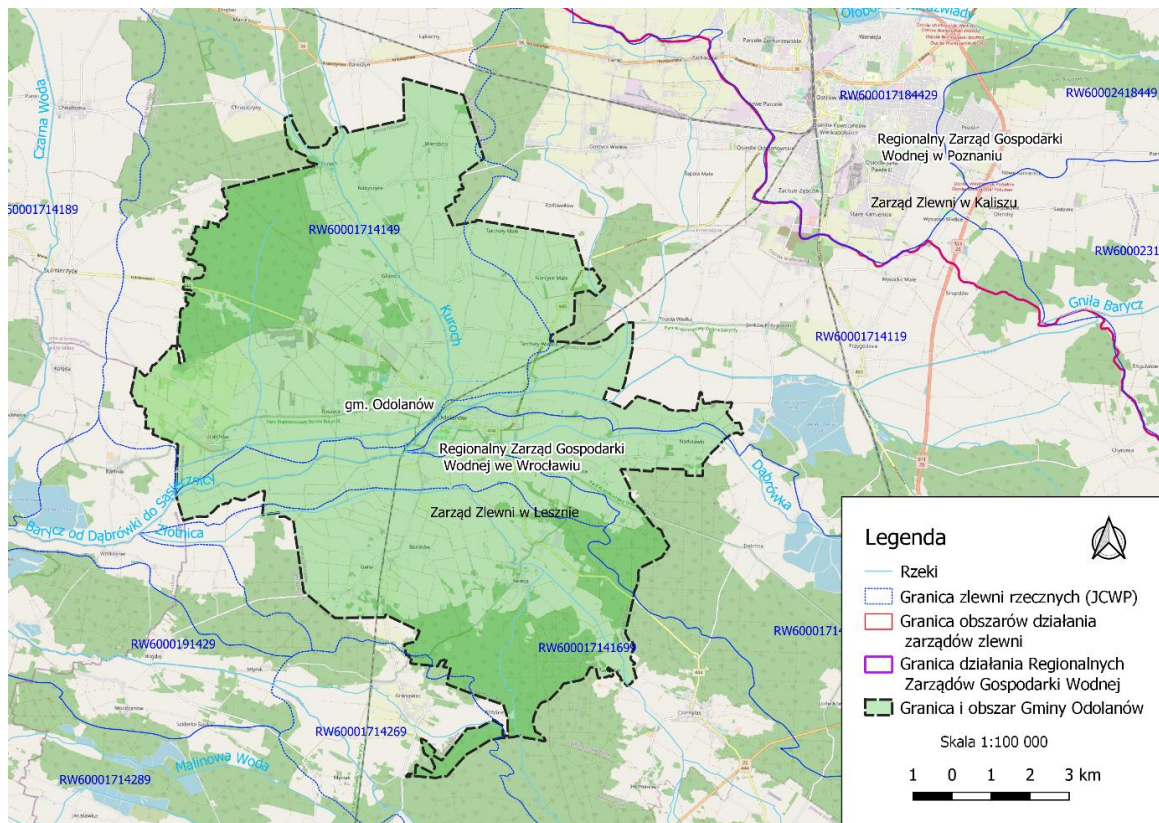
Zlewnię Pradoliny Barycko - Głogowskiej oddziela od południa dział wodny biegnący Górami Trzebnickimi, a od północy dział wodny biegnący wzdłuż leszczyńskiej moreny czołowej. Zgodność tych przebiegów wodnych z pradolina jest całkowita, tzn. działy te biegną mniej więcej równoleżnikowo. Potoki ze skłonu północnego – od moreny leszczyńskiej kierują się do Baryczy, podobnie jak potoki ze skłonu południowego tj. z Gór Trzebnickich.

Wszystkie ciek charakteryzuje śnieżno – deszczowy reżim zasilania. Po osiągnięciu wiosennego maksimum stany wody i przepływy w ciekach wyraźnie się zmniejszają. Na ogół ciek tego obszaru charakteryzują się szybkim przejściem od kulminacji do stanów niżówkowych, które na ogół rozpoczynają się w czerwcu, są stabilne i utrzymują się w zasadzie do końca roku hydrologicznego. W okresie zimowym, w wyniku długotrwałego występowania ujemnych temperatur powietrza, zaznaczają się również niżówki, niekiedy głębokie i długotrwałe. Część drobnych cieków i rowów ma charakter okresowy.

Na terenie Gminy i Miasta Odolanów nie występują JCWP jeziorne. Wody stojące na jej obszarze zajmują bardzo niewielkie powierzchnie. Jedynie w dorzeczu Baryczy spotyka się sztucznie utworzone stawy z hodowlą ryb. Stawy te zbierają nadmiar wód w wyniku wiosennych roztopów i letnich ulew. Do charakterystycznych elementów sieci wodnej gminy należą przede wszystkim zbiorniki wodne zaliczane do obiektów małej retencji wodnej. Są to stawy, śródpolne oczka wodne zlokalizowane w dolinach rzecznych oraz wyrobiska poeksploatacyjne wypełnione wodą. W większości to zbiorniki o regularnych kształtach, najczęściej płytkie i zarastające. Głównymi

funkcjami, które spełniają zbiorniki jest: retencjonowanie wiosennych fal wezbraniowych rzek, lokalne zabezpieczenie przeciwpowodziowe, magazynowanie wody do nawodnień deszczownianych, utworzenie obszaru rekreacyjnego i poprawienie stanu sanitarnego wód rzek. Pełnią one również znaczącą funkcję biocenotyczną i stanowią cenny element urozmaicenia krajobrazu rolniczego.

Rycina 7. Jednolite części wód powierzchniowych w rejonie Gminy i Miasta Odolanów

Źródło: opracowanie własne

Jakość wód powierzchniowych

Na analizowanym obszarze występuje 6 Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzecznych:

- Kuroch – RW60001714149,
- Barycz od źródła do Dąbrowki - RW60001714119,
- Barycz od Dąbrowki do Sąsiecznicy - RW6000191439,
- Złotnica - RW600017141699,
- Polska Woda od źródeł do Młyńskiego Rowu - RW60001714269,
- Dąbrowka - RW60001714129.

Zgodnie z aPWŚK, z bazą danych dla regionu wodnego Środkowej Odry, stan wód występujących na terenie Gminy i Miasta Odolanów przedstawia się następująco:

Tabela 66. Stan wód powierzchniowych rzecznych występujących na terenie Gminy i Miasta Odolanów zgodnie z bazą danych dla regionu wodnego Środkowej Odry

Nazwa i kod JCWP	Kuroch (RW60001714149)	Barycz od źródła do Dąbrowki (RW60001714119)	Barycz od Dąbrowki do Sącziecnicy (RW6000191439)	Złotnica (RW600017141699)	Polska Woda od źródła do Młyńskiego Rowu	Dąbrowka (RW60001714129)
Status JCWP	SZCW	SZCW	SZCW	NAT	NAT	SZCW
Stan/potencjał ekologiczny	umiarkowany	zły	dobry/powyżej dobrego	poniżej dobrego	umiarkowany	umiarkowany
Stan chemiczny	poniżej dobrego	poniżej dobrego	poniżej dobrego	dobry	poniżej dobrego	dobry
Aktualny stan JCWP	zły	zły	zły	zły	zły	zły
Cel środowiskowy: stan/potencjał ekologiczny	dobry potencjał ekologiczny	dobry potencjał ekologiczny	dobry potencjał ekologiczny	dobry potencjał ekologiczny	dobry potencjał ekologiczny	dobry potencjał ekologiczny
Cel środowiskowy: stan chemiczny	dobry stan chemiczny	dobry stan chemiczny	dobry stan chemiczny	dobry stan chemiczny	dobry stan chemiczny	dobry stan chemiczny
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	zagrożona	zagrożona	niezagrożona	zagrożona	zagrożona	zagrożona
OBJAŚNIENIA	SZCW – silnie zmieniona część wód ; NAT - naturalna					

Źródło: Baza danych aplikacji aPWŚK - KZGW

W ramach realizacji programu monitoringu wód WIOŚ w Poznaniu oraz GIOŚ dokonał oceny stanu jednolitych części wód płynących na terenie Gminy i Miasta Odolanów, której wyniki przedstawiono poniżej.

Tabela 67. Ocena stanu JCWP rzecznych w latach 2014-19 prowadzona przez WIOŚ i GIOŚ

Nazwa JCWP	Kuroch	Barycz od źródła do Dąbrowki	Barycz od Dąbrowki do Sącziecnicy	Złotnica	Polska Woda	Dąbrowka
Typ abiotyczny	17	17	19	17	17	17
Status JCWP	SZCW	SZCW	SZCW	NAT	NAT	SZCW
Nazwa punktu reprezentatywnego	Kuroch - Uciechów	Barycz - Odolanów	Barycz – pow. Żmigrodu i uj. Sącziecnicy	Złotnica - Świeca	Polska Woda - Mariak	Dąbrowka - Odolanów
Rok badania*	2019	2019	2017	2018	2018	2018
Klasa elementów biologicznych	5	5	5	4	4	5
Klasa elementów fizykochemicznych	>2	>2	>2	>2	2	>2
W tym specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne	2	2	2	2	2	2
Stan chemiczny	DOBRY	PSD	PSD	PSD	PSD	PSD
Stan/potencjał ekologiczny	ZŁY	ZŁY	ZŁY	SŁABY	SŁABY	ZŁY
Klasa stanu ekologicznego	5	5	5	4	4	5
Ocena stanu JCWP	ZŁY	ZŁY	ZŁY	ZŁY	ZŁY	ZŁY
OBJAŚNIENIA	NAT – naturalna, SZCW – silnie zmieniona część wód, PSD – poniżej stanu dobrego *podano dane z najnowszych badań (roku)					

Źródło: Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu – tabela oraz tabela metodą przeniesienia.

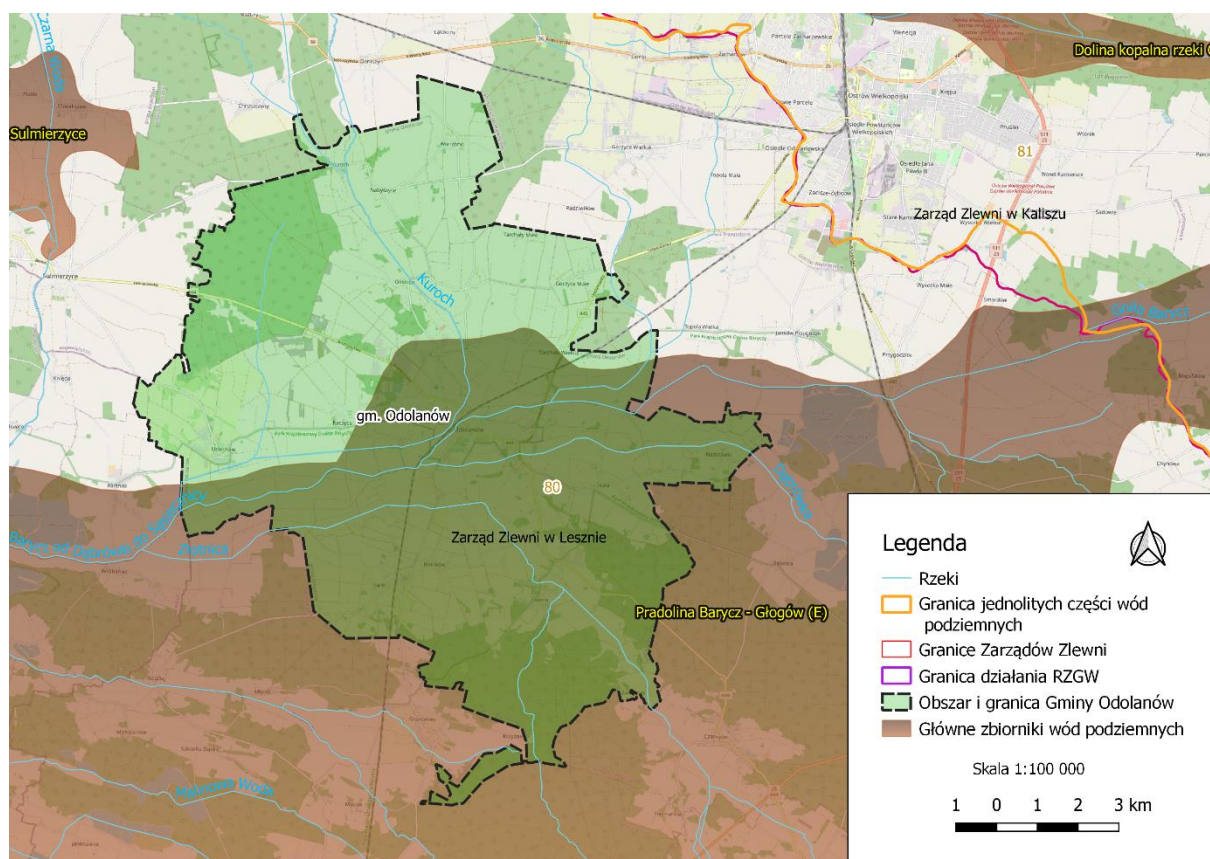
Na podstawie badań przeprowadzonych przez WIOŚ Poznań oraz GIOŚ, stwierdzono, że wszystkie JCWP na terenie Gminy i Miasta Odolanów cechuje zły stan wód. Potencjał ekologiczny ww. cieków oscyluje między słabym a złym. W porównaniu do badań, które były prowadzone na potrzeby aPWŚK, stan wód na terenie analizowanej JST pogorszył się. Władze samorządowe w ścisłej współpracy z instytucjami państwowymi, a zwłaszcza RZGW we Wrocławiu i WIOŚ w Poznaniu powinny zabiegać o poprawę ich stanu. Gmina i Miasto Odolanów są w trakcie ścisłej inwentaryzacji stanu gospodarki wodno-ściekowej, m.in. podejmując aktualizację aglomeracji w ramach VI AKPOŚK. Władze samorządowe poprzez edukację ekologiczną lokalnej społeczności, a także współpracę w realizacji zadań przewidzianych w aPWŚK prowadzą działania na rzecz poprawy stanu hydrosfery na obszarze JST. Spis wszystkich przewidzianych i zrealizowanych działań dla JCWP w ramach aPWŚK w 2016 r. wraz z charakterystyką wód na terenie Gminy i Miasta Odolanów przedstawiono jako załącznik V do Programu.

Wody podziemne

Gmina i Miasto Odolanów pod względem położenia hydrogeologicznego należy do terenów bogatych w zasoby wodne. Jej obszar, zgodnie z hydrogeologicznym podziałem kraju, znajduje się w makroregionie zachodnim Niżu Polskiego – Regionie Wielkopolskim (XIII), w Podregionie Wielkopolsko-Śląskim (XIII 3). Na tym obszarze główny poziom wodonośny wykształcony jest w utworach czwartorzędowych w postaci 1-3 warstw wodonośnych, które znajdują się na głębokości od 20 do 100 m (utwory piaszczyste i żwirowe). Wody charakteryzują się zwierciadłem swobodnym, częściowo słabo naporowym.

Wody gruntowe pochodzą przede wszystkim z opadów miejscowych wycieków spod gliny morenowej i zwykle zalegają one na głębokości od 1 - 4 m p.p.t. Wahania zwierciadła wody gruntowej zależne są od wielu czynników, takich jak: wielkość roztopów wiosennych, gwałtownych ulew bądź okresów suszy. Pierwszy poziom użytkowy jest tylko częściowo izolowany od powierzchni, zagrożenie zanieczyszczenia wód podziemnych występuje na terenach, gdzie poziom wodonośny zalega na głębokości mniejszej niż 20 m. Wody podziemne pierwszego poziomu występują do głębokości 5 m p.p.t, natomiast na północny wschód od Odolanowa – na głębokości 5-20 m.

Teren Gminy znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP): zbiornik nr 303 – Pradolina Barycz - Głogów. Zbiornik jest pochodzenia czwartorzędowego i należy do obszarów wysokiej ochrony. Gmina i Miasto Odolanów znajduje także w obszarze JCWPd nr 80.

Rycina 8. Jednolite części wód podziemnych i główne zbiorniki wód podziemnych w rejonie Gminy i Miasta Odolanów

Źródło: opracowanie własne

Tabela 68. Charakterystyka GZWP nr 303
GZWP nr 303 – Pradolina Barycz – Głogów (E)

Lokalizacja zbiornika	
Województwo	dołnośląskie, lubuskie, wielkopolskie
Powiat	wschowski, górowski, wołowski, trzebnicki, milicki, oleśnicki, ostrowski, rawicki, ostrzeszowski
RZGW	Wrocław, Poznań
Numer JCWPd ³	78, 79, 80, 81, 95
Jednostka hydrogeologiczna wg Paczyńskiego, Sadurskiego (2007)	provincia Odry: SŚOPi – region środkowej Odry – subregion północny, SWN – region Warty – subregion Warty nizinny
Jednostka hydrogeologiczna wg Kleczkowskiego (1990a, b), zmieniona	pasmo zbiorników równinne (GZWP w paśmie nizin)
Zlewnia powierzchniowa (II rzędu wg MphP)	Baryczy, Odry od Nysy Kłodzkiej do Baryczy, Warty
Prowincja i makroregion fizycznogeograficzny wg Kondrackiego	Niż Środkowoeuropejski - Nizina Południowowielkopolska: Obniżenie Milicko-Głogowskie, Wał Trzebnicki, Nizina Śląska

³ Według podziału na 172 części

Parametry hydrogeologiczne warstw wodonośnych	
Typ zbiornika	porowy
Stratygrafia	czwartorzęd
Klasa jakości wody	I - III
Wodoprzewodność [m ² /d]	12 - 2400
Moduł jednostkowy zasobów dyspozycyjnych [m ³ /d x km ²]	77,9
Szacunkowe zasoby dyspozycyjne [m ³ /d]	123 330
Podatność zbiornika na antropopresję	na przeważającym obszarze podatny, bardzo podatny, lokalnie średnio i mało podatny

Źródło: Informator PSH. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce

Główny zbiornik wód podziemnych nr 303 – Pradolina Barycz–Głogów (E) ma powierzchnię 1583 km² i jest położony wzdłuż rzeki Baryczy, na przedpolu Wzgórz Trzebnickich i Twardogórskich. Stanowi wschodni fragment erozyjno-akumulacyjnej struktury pradoliny Barycko-Głogowskiej, od południa zamknięty zaburzoną glaciektogeniczną strefą wzgórz moreny spiętrzonej i czołowej, od północy – zbudowanymi z glin zwałowych wysoczyznami, od zachodu – rzeką Odrą, a od wschodu doliną rzeki Prosnę. Jest zbiornikiem o charakterze porowym, na ogół pozbawionym izolacji lub słabo izolowanym od powierzchni terenu. Zbiornik jest związany ze strukturą pradoliną pra-Barycz o założeniach wieku wczesno plejstocenicznego, rozcinającą strop osadów neogeńskich, wypełnioną osadami rzecznyymi, jeziornymi i wodnolodowcowymi wszystkich kolejnych pięter czwartorzędu, charakteryzującą się dużą zmiennością hipsometrii dna. Liczne przegłębienia w obrębie pradoliny są rozdzielone wypiętrzeniami neogenu, co skutkuje dużymi różnicami miąższości poziomu czwartorzędowego (od kilku do 120 m). Tworzą go osady piaszczysto żwirowe, piaszczyste i piaszczysto pylaste, związane ze wszystkimi kolejnymi ogniwami plejstocenu i holocenu, tworząc dwie warstwy wodonośne: górną, przypowierzchniową o zwierciadle swobodnym i dolną o zwierciadle napiętym, rozdzielone serią półprzepuszczalnych utworów zastoiskowych (mułków, pyłów, ilów warwowych i lokalnie z wkładkami torfów) i glin zwałowych. Współczynnik filtracji pierwszej warstwy wodonośnej wynosi 0,2–50 m/d, a wodoprzewodność - 12 - 12 410 m²/d. Współczynnik filtracji drugiej warstwy wodonośnej zmienia się w przedziale 0,5–130 m/d, a wodoprzewodność - 25 - 2400 m²/d. Obszar zbiornika stanowi zarazem główny obszar jego alimentacji, gdzie zachodzą procesy formowania zasobów na drodze przesączania wód opadowych w przepuszczalne i półprzepuszczalne podłoże. Dodatkowo jest zasilany od południa oraz częściowo zachodu i wschodu wodami spływającymi z Wzgórz Trzebnickich oraz od północy wodami napływającymi z Wysoczyzny Leszczyńskiej i Kaliskiej. Jednocześnie jest strefą drenażu głównie rzeki Barycz z jej dopływami na całym swoim obszarze.

Stan chemiczny wód podziemnych czwartorzędowego piętra wodonośnego jest na ogół dobry, a ich jakość ogólnie zaliczono do klas I–III. Ze względu na podwyższone, niezgodne z wymaganiami dla wód pitnych stężenia żelaza i manganu, wody te są zdatne do spożycia po prostym uzdatnieniu.

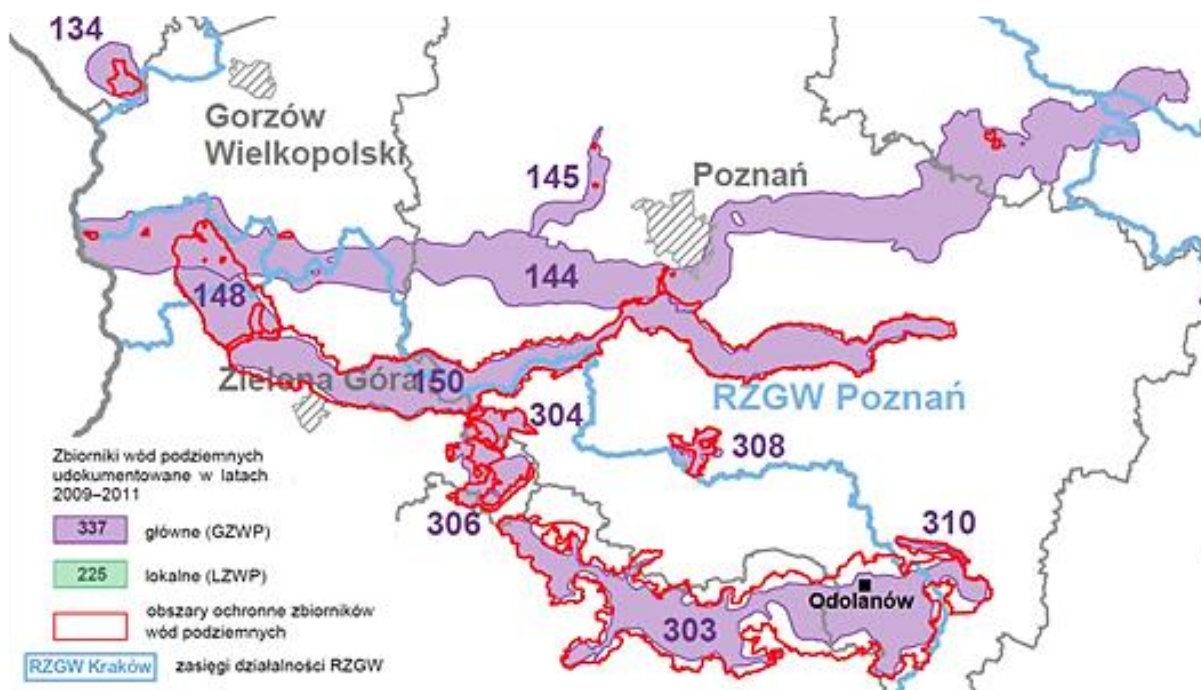
Z uwagi na brak izolacji od powierzchni, warstwy wodonośne pradoliny są podatne na zanieczyszczenie, a jakość wód może być zmienna, co szczególnie uwidacznia zwiększone stężenie związków azotu w wodach z pojedynczych otworów studziennych.

Oszacowane w ramach badań modelowych zasoby dyspozycyjne wynoszą 123 330 m³/d przy module 70,0 m³/d × km². Pobór wód podziemnych na obszarze zbiornika stanowi zaledwie 21% oszacowanych zasobów dyspozycyjnych.

Dominującymi elementami zagospodarowania powierzchni zbiornika są tereny rolnicze i lasy (95% powierzchni), z rozproszonymi ogniskami potencjalnych zanieczyszczeń. Prawie cały obszar zbiornika jest objęty obowiązującymi i planowanymi formami ochrony przyrody (obszary Natura 2000, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu i rezerваты).

Wyznaczony obszar ochronny zbiornika na podstawie izochrony 25 lat czasu migracji zanieczyszczeń do poziomu wodonośnego, obejmuje zasięgiem znaczną powierzchnię zbiornika (2398 km²), przekraczając jego granice na wszystkich kierunkach. Odkryty, płytko zalegający poziom wodonośny będący w więzi hydraulicznej z głębiej leżącym horyzontem wodonośnym determinuje krótki czas migracji zanieczyszczeń, stąd praktycznie cały obszar zbiornika (99%) charakteryzuje się bardzo wysoką i wysoką podatnością na zanieczyszczenia.

Rycina 9. Obszary ochronne zbiorników wód podziemnych na terenie Wielkopolski

Źródło: Informator PSH „Główne Zbiorniki Wód Podziemnych”, PIG-PIB 2017 r.

Całe terytorium Gminy i Miasta Odolanów znajduje się w zasięgu JCWPd nr 80. Ta część wód podziemnych składa się z 2 pięter wodonośnych: czwartorzędowego oraz neogeńskiego. Stan ilościowy i chemiczny wód jest dobry, stąd ogólna ocena stanu JCWPd nr 80 również jest dobra. Ocenę ryzyka niespełnienia celów środowiskowych określono jako niezagrażoną. W tabeli poniżej zamieszczono również działania przewidziane dla JCWPd nr 80 wymienione w Aktualizacji Programu Wodno-Środowiskowego Kraju (aPWŚK), w bazie danych dla regionu wodnego Środkowej Odry.

Tabela 69. Charakterystyka stanu JCWPd nr 80 wraz z działaniami przewidzianymi w aPWŚK

Charakterystyka stanu JCWPd nr 80

Stan ilościowy	Dobry
Stan chemiczny	Dobry
Stan ogólny JCWPd	Dobry
Cel środowiskowy: stan ilościowy	Dobry stan ilościowy
Cel środowiskowy: stan chemiczny	Dobry stan chemiczny
Cel środowiskowy: zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia	Jakość wody do spożycia nie powinna ulegać pogorszeniu
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	Niezagrożona
Działania	
Presja, na którą odpowiada działanie	Gospodarka komunalna
Kategoria działania	Gospodarka komunalna / przemysł
Grupa działań	Sprawozdawczość z zakresu korzystania z wód
Nazwa działania	Coroczne raportowanie pomiarów ilości eksploatowanych wód podziemnych przez właściciela/użytkownika ujęcia
Rodzaj działania	Działania podstawowe
Zakres rzeczowy	Wykonanie rocznego raportu i badań z prowadzonych pomiarów dla każdego ujęcia w tym dla każdej jego studni z przekazaniem do organu właściwego do wydania pozwolenia
Jednostka odpowiedzialna	Właściciel/użytkownik obiektu
Przewidywane koszty działania	1 170 tys. zł
Harmonogram	Zadanie ciągłe

Źródło: Baza danych aplikacji aPWŚK – KZGW

W obrębie JCWPd nr 80 wyróżniono 3 obszary szczególnie narażone na zanieczyszczenia azotanami pochodzenia rolniczego (OSN); żaden z tych obszarów nie znajduje się w granicach administracyjnych Gminy i Miasta Odolanów.

Zasoby wód podziemnych JCWPd nr 80 dostępnych do zagospodarowania wynoszą 122 068 m³/d, przy czym ich wykorzystanie sięga 15%. W Gminie i Mieście Odolanów ujmowane jest przede wszystkim piętro czwartorzędowe, ale także trzeciorzędowe.

System krążenia wód podziemnych na terenie JCWPd nr 80 ze względu na budowę geologiczną, rozpoznanie warunków hydrogeologicznych i jej wielkość jest stosunkowo mało złożony i ma charakter lokalny. Zasilanie wód podziemnych piętra czwartorzędowego zachodzi głównie na drodze bezpośredniej infiltracji opadów do warstwy wodonośnej – w obszarze doliny Baryczy, bądź poprzez nadkład utworów słabo przepuszczalnych - na obszarze wysoczyznowym. Układ hydroizohips czwartorzędowego poziomu wodonośnego wskazuje na drenujący charakter rzeki Baryczy, natomiast na obszarze wysoczyznowym układ hydrodynamiczny jest wyraźnie zróżnicowany. Wynika to z faktu występowania wododziałów III rzędu między dopływami Baryczy. Zasilanie zbiornika trzeciorzędowego odbywa się na drodze przesączania z nadległych poziomów czwartorzędowych, w mniejszym stopniu bezpośredniej infiltracji opadów w rejonach położonych w obrębie wysoczyzny morenowej. Poziom ten charakteryzuje się zmienną i zróżnicowaną odnawialnością. Wynika to z niejednorodności warunków zasilania i odpływu wód, które są pochodną głębokości występowania poziomu wodonośnego, jego parametrów filtracyjnych, stopnia izolacji.

Jakość wód podziemnych

W roku 2017 najbliższymi dla Gminy i Miasta Odolanów punktami pomiarowymi w JCWPd nr 80 były punkt nr 463 w Ostrowie Wielkopolskim oraz nr 2647 w miejscowości Dąbrowa (gm. Rozdrażew, pow. krotoszyński). Klasę jakości wód podziemnych dla wymienionych punktów wyznaczono jako III – umiarkowaną. Badania stanu jakości wód w późniejszych latach dla tej jednolitej części wód podziemnych nie przeprowadzono.

Tabela 70. Badania jakości wód podziemnych w ramach PMS prowadzone przez PIG-PIB na zlecenie GIOŚ w punkcie pomiarowym w Raczycach w 2019 r. wraz z klasyfikacją jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych Ostrów Wlkp. i Dąbrowa w 2017 r.

Klasyfikacja stanu JCWPd nr 80 w 2017 r.

Miejsce	JCWPd	RZGW	Stratygrafia i głębokość do stropu w. wodon.	Klasa wg. wskaźników nieorganicznych	Klasa wg. wskaźników organicznych	Klasa surowa dla wartości średnich	Klasa końcowa
Ostrów Wlkp. Dąbrowa	80	Wrocław	Q = 44,0 m	III	-	III	III
	80	Wrocław	Q – 11,0 m	III	-	III	III
Badanie jakości wód podziemnych w 2019 r. w punkcie pomiarowym w Raczycach							
Dane próbki	Data poboru 23.05.19		Głębokość Q – 11,0 m	Zwierciadło wody - napięte	Rodz. p. pom. - st. wiercona	Typ ośrodka wod. - porowy	
Parametr	Przewod. elektr. [μS/cm]		Odczyn pH -	Temperatura [°C]	Tlen rozp. [mgO ₂ /l]	Wartość otrzymane w terenie	
Wartość	499		7,47	10,5	0,02		
	Wartości otrzymane w laboratorium						
Parametr	Przewod. elektr. [μS/cm]		Odczyn pH -	Ogólny węgiel organiczny [mgC/l]	Amonowy jon [mgNH ₄ /l]	Żelazo [mgFe/l]	
Wartość	482		7,62	<1,0	<0,05	<0,01	
Parametr	Antymon [mgSb/l]		Arsen [mgAs/l]	Azotany [mgNO ₃ /l]	Azotyny [mgNO ₂ /l]	Bar [mgBa/l]	
Wartość	<0,00005		<0,002	18,70	<0,01	0,097	
Parametr	Beryl [mgBe/l]		Bor [mgB/l]	Chlorki [mgCl/l]	Chrom [mgCr/l]	Cyjanki wolne [mgCN/l]	
Wartość	<0,00005		0,02	28,30	<0,003	<0,003	
Parametr	Cyna [mgSn/l]		Cynk [mgZn/l]	Fluorki [mgF/l]	Fosforany [mgPO ₄ /l]	Glin [mgAl/l]	
Wartość	<0,0005		0,004	<0,10	<0,30	0,0076	
Parametr	Kadm [mgCd/l]		Kobalt [mgCo/l]	Magnez [mgMg/l]	Mangan [mgMn/l]	Miedź [mgCu/l]	
Wartość	<0,00005		0,00012	10,8	0,059	0,00105	
Parametr	Molibden [mgMo/l]		Nikiel [mgNi/l]	Ołów [mgPb/l]	Potas [mgK/l]	Rtęć [mgHg/l]	
Wartość	0,00107		0,0007	<0,00005	1,7	<0,0001	
Parametr	Selen [mgSe/l]		Siarczany [mgSO ₄ /l]	Sód [mgNa/l]	Srebro [mgAg/l]	Tal [mgTl/l]	
Wartość	0,003		90,90	7,7	<0,00005	0,00006	
Parametr	Tytan [mgTi/l]		Uran [mgU/l]	Wanad [mgV/l]	Wapń [mgCa/l]	Wodorowęglany [mgHCO ₃ /l]	
Wartość	<0,002		0,00174	<0,001	86,7	173,0	

Źródło: WIOŚ Poznań, GIOŚ

Zagrożenie powodzią

Na terenie Gminy i Miasta Odolanów poważne zagrożenia powodziowe mogą wystąpić w przypadku splotu niekorzystnych zjawisk hydrologicznych, np. intensywne opady, szybkie topnienie śniegów, zjawiska lodowe, powodujące podwyższenie stanu wód w rzekach. Największe ryzyko

Prognoza oddziaływania na środowisko
Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów na lata 2020-2023 z perspektywą do 2027 r.

wystąpienia powodzi, zgodnie z danymi Informatycznego Systemu Osłony Kraju (ISOK) występuje na rzece Barycz i jej dopływach. Na odcinku Barycz – lewy brzeg km 104,9 (granica z woj. dolnośląskim) do km 117,8 granica z gminą Przygodzice, łącznie z dopływem rzeki Kuroch powierzchnia zalewowa wynosi 3 838,5 ha, co stanowi ok. 28% powierzchni JST. Na poniższych rycinach przedstawiono wycinki map zagrożenia powodziowego ISOK na terenie Gminy i Miasta Odolanów z prawdopodobieństwem wystąpienia powodzi 0,2% - raz na 500 lat.

Rycina 10. Obszary Gminy i Miasta Odolanów z ryzykiem wystąpienia powodzi raz na 500 lat

Źródło: dane ISOK

W mniejszych ciekach występujących na terenie Gminy, z racji ich niewielkich zlewni, mają miejsce stosunkowo niskie przepływy wód, które nie powodują większego zagrożenia powodziowego. Mogące się zdarzyć w dolinach tych cieków zalewy będą miały niewielkie rozmiary. Dla wyeliminowania niebezpieczeństwa zalewania terenów zainwestowanych niezbędne jest prowadzenie w gminie polityki małej retencji oraz kontynuowanie polityki zakazu zabudowy na terenach potencjalnie zalewowych.

Na terenie Gminy i Miasta Odolanów wyznaczono 3 posterunki wodowskazowe stanowiących system alarmowy, które wykazano w tabeli poniżej.

Tabela 71. Posterunki wodowskazowe w Gminie i Mieście Odolanów

Lp	Lokalizacja	Stan alarmowy [mm]	Absolutnie wielka woda [mm]
1.	Rzeka Barycz (km 115,2 miasto Odolanów)	120	252
2.	Rzeka Kuroch (km 17,6 miasto Odolanów)	170	270
3.	Rzeka Złotnica (km 2,5 wieś Świeca, gm. Odolanów)	300	353

Źródło: były Społeczny Komitet Przeciwpowodziowy w Ostrowie Wielkopolskim

Na terenie Gminy i Miasta Odolanów znajduje się także wiele budowli hydrotechnicznych służących do regulowania przepływu wód w postaci jazów i zastawek, których wykaz przedstawiono poniżej. Instalacje te są zarządzane przez ZZ w Lesznie – Nadzór Wodny w Miliczu oraz Nadzór Wodny

w Ostrzeszowie. W Odolanowie istnieje także wybudowany w latach 2004-2006 wał przeciwpowodziowy.

Tabela 72. Wykaz budowli hydrotechnicznych na terenie Gminy i Miasta Odolanów

Budowla	Lokalizacja		Parametry techniczne	
	Rzeka	Miejscowość	Maksymalna wysokość piętrzenia [m]	Światło budowli [m]
Obiekty wodne nadzorowane przez Nadzór Wodny w Ostrzeszowie				
Jaz nr 14	Kanał Świecki – Złotnica km 3+500	Garki	1,20	3,20
Jaz nr 17	Kanał Świecki – Złotnica km 5+100	Garki	1,40	3,20
Jaz nr 18	Kanał Świecki – Złotnica km 10+250	Świeca	1,40	3,20
Jaz nr 20	Kanał Świecki – Złotnica km 11+860	Świeca	1,20	4,40
Jaz nr 21	Kanał Świecki – Złotnica km 13+000	Świeca	1,30	4,40
Jaz nr 22	Kanał Świecki – Złotnica km 13+770	Świeca	1,30	4,40
Jaz nr 24	Kanał Świecki – Złotnica km 15+370	Zawidze	1,20	2,80
Jaz nr 86	Rów Główny km 3+260	Huta	1,50	8,20
Jaz nr 87	Rów Główny km 4+500	Huta	1,50	5,20
Jaz nr 88	Rów Główny km 6+430	Nadstawki	1,50	5,20
Jaz nr 88a	Rów Główny km 7+250	Nadstawki	1,20	3,20
Obiekty wodne nadzorowane przez Nadzór Wodny w Miliczu				
Jaz nr 43	Rzeka Barycz km 114+840	Uciechów	1,50	-
Jaz nr 44	Rzeka Barycz km 117+290	Boników	1,45	-
Jaz nr 47	Rzeka Barycz km 119+930	Odolanów	1,30	-
Jaz nr 48	Rzeka Barycz km 121+530	Tarchały Wielkie	1,60	-
Jaz nr 30	Kuroch km 2+100	Raczyce	1,20	-
Jaz nr 34	Kuroch km 11+050	Glińnica	1,30	-
Jaz nr 35	Kuroch km 12+850	Glińnica	1,30	-
Jaz nr 36	Kuroch km 14+500	Nabyszyce	1,30	-
Jaz nr 40	Kuroch km 16+200	Nabyszyce	1,30	-
Zastawka nr 37	Rów Orpiszewski km 0+900	Nabyszyce	1,00	-
Zastawka nr 37 A	Rów Orpiszewski km 1+500	Nabyszyce	1,00	-
Jaz nr 26	Przekop Kanał Świecki- Barycz km 1+300	Świeca	1,20	-

Jaz nr 27	Przekop Kanał Świecki-Barycz km 1+800	Boników	1,20	-

Źródło: ZZ w Lesznie - Nadzór Wodny w Miliczu oraz Nadzór Wodny w Ostrzeszowie

5.2.5 Gospodarka wodno-ściekowa

Sieć wodociągowa i ujęcia wód

Organem odpowiedzialnym za dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków jest gmina we współpracy z przedsiębiorstwem wodno-kanalizacyjnym. W przypadku Gminy i Miasta Odolanów jest to Zakład Usług Komunalnych w Odolanowie, ul. Bartosza 7, 63-430 Odolanów. Na terenie Gminy i Miasta Odolanów na podstawie pozwoleń wodnoprawnych wydanych przez Starostę Ostrowskiego działają cztery ujęcia wód eksploatujące utwory czwartorzędowe na cele zaopatrzenia ludności w wodę, są to:

1. Ujęcie „Odolanów” - składa się z dwóch studni położonych na działkach o numerach ewidencyjnych 285/2 i 286 w Odolanowie. Na podstawie decyzji nr RPR.6341.1.38.2016 Starosty Ostrowskiego z dnia 28.06.2016 udzielono Zakładowi Usług Komunalnych w Odolanowie pozwolenia wodnoprawnego oraz ustanowiono strefę ochronną obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej w ramach istniejącego ogrodzenia.
2. Ujęcie „Raczyce” - składa się z dwóch studni położonych na działce 1123/1 w miejscowości Raczyce. Na podstawie decyzji Starosty Ostrowskiego nr RPR.6341.1.22.2014 udzielono Zakładowi Usług Komunalnych w Odolanowie pozwolenia wodnoprawnego oraz ustanowiono strefę ochronną obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej w ramach istniejącego ogrodzenia o powierzchni 840 m².
3. Ujęcie „Świeca” - składa się również z dwóch studni położonych na działkach nr 205 i 933/1 w miejscowości Świeca. Na podstawie decyzji Starosty Ostrowskiego nr RPR.6341.1.37.2016 udzielono Zakładowi Usług Komunalnych w Odolanowie pozwolenia wodnoprawnego oraz ustanowiono strefę ochronną obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej w ramach istniejącego ogrodzenia.
4. Ujęcie „Tarchały Wielkie” - składa się także z dwóch studni położonych na działce nr 2046/1 w miejscowości Tarchały Wielkie. Na podstawie decyzji Starosty Ostrowskiego nr RPR.6341.1.39.2016 udzielono Zakładowi Usług Komunalnych w Odolanowie pozwolenia wodnoprawnego oraz ustanowiono strefę ochronną obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej w ramach istniejącego ogrodzenia działki nr 2046/1 o powierzchni 0,38 ha.

Skróconą charakterystykę ujęć wód w Gminie i Mieście Odolanów przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 73. Charakterystyka ujęć wód podziemnych służących do zaopatrzenia mieszkańców w wodę w Gminie i Mieście Odolanów – stan na 31.12.2019 r.

Cecha / Nazwa ujęcia	Odolanów	Raczyce	Tarchały Wlk.	Świeca

Termin ważności pozwolenia	27.06.2026 r.	24.04.2024 r.	26.06.2026 r.	26.06.2026 r.
Stratygrafia ujmowanych wód	czwartorzęd	czwartorzęd - plejstocen	trzeciorzęd	czwartorzęd - plejstocen
Ilość studni	2	2	2	2
Wielkość poboru	$Q_{m.h} = 120 \text{ m}^3/\text{h}$ $Q_{s.d} = 2400 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_r = 876\,000 \text{ m}^3/\text{r}$	$Q_{m.h} = 30 \text{ m}^3/\text{h}$ $Q_{s.d} = 360 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_r = 131\,400 \text{ m}^3/\text{r}$	$Q_{m.h} = 107 \text{ m}^3/\text{h}$ $Q_{s.d} = 1705 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_r = 622\,335 \text{ m}^3/\text{r}$	$Q_{m.h} = 54,3 \text{ m}^3/\text{h}$ $Q_{s.d} = 1085 \text{ m}^3/\text{d}$ $Q_r = 396\,000 \text{ m}^3/\text{r}$
Odbiornik popłuczyn	-	rów dz. nr 752	rów dz. nr 787/1	rów dz. nr 220/2
Strefa bezpośrednia	TAK	TAK	TAK	TAK
Strefa pośrednia	NIE	NIE	NIE	NIE

Źródło: Decyzje Starosty Ostrowskiego w sprawie udzielenia pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód podziemnych oraz w sprawie ustanowienia stref ochrony bezpośredniej ujęć wód podziemnych – UGM Odolanów

Ponadto w Gminie istnieje kilka podmiotów gospodarczych, które posiadają własne ujęcia wód służące na cele produkcyjno-technologiczne, są to:

1. PGNiG S.A., KRIO serwis – Odolanów/Glińnica – cztery studnie położone na działkach 1004/7, 1030/6 oraz 1029/1,
2. Ferma drobiu w Kaczorach – jedna studnia położona na działce nr 1046/2,
3. PGNiG S.A – Garki – jedna studnia na działce nr 900/1,
4. Wytwórnia Wód Gazowanych „Jerzy” – zakład nr 2 w Wierzbnie – 1 studnia na dz. nr 307/2.

Długość sieci wodociągowej w Gminie i Mieście Odolanów obecnie wynosi 162,3 km i w stosunku do roku 2015 wartość ta systematycznie wzrastała. Z danych GUS wynika, iż w 2018 roku w Gminie i Mieście Odolanów 14 616 mieszkańców korzystało z sieci wodociągowej, co stanowi 99,92% ogółu mieszkańców. Według danych GUS zużycie wody w gospodarstwach domowych na jednego mieszkańca w 2018 r. wyniosło 38 m³/rok, czyli o 2,5 m³ więcej, niż w 2015 r. W porównaniu do 2015 roku zwiększyła się ilość przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania o 268 szt., jednak zmniejszyła się o 85 szt. w stosunku do 2017 r.

Tabela 74. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie Gminy i Miasta Odolanów

Lp.	Wskaźnik	Jedn.	2015	2016	2017	2018
1.	Długość czynnej sieci rozdzielczej	km	155,9	158,2	160,5	162,3
2.	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	3 250	3 559	3 603	3 518
3.	Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	512,8	514,1	509,8	556,5
4.	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	14 432	14 489	14 593	14 616
5.	Procent ludności korzystający z wodociągu	%	99,90	99,92	99,92	99,92
6.	Zużycie wody na jednego mieszkańca	m ³	35,5	35,5	35,0	38,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Sieć kanalizacyjna

Całkowita długość sieci kanalizacyjnej w Gminie i Mieście Odolanów wg danych GUS w roku 2018 wynosiła 57,8 km. Do budynków mieszkalnych prowadziło łącznie 1 628 przyłączy. Według danych GUS w 2018 r. sieć kanalizacyjna obsługiwała 43,4% mieszkańców JST. W roku 2018 odprowadzono 219,0 dam³ oczyszczonych ścieków. Długość sieci w Gminie i Mieście Odolanów wraz z ilością osób z niej korzystających regularnie wzrasta.

Tabela 75. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy i Miasta Odolanów

Lp.	Wskaźnik	Jedn.	2015	2016	2017	2018
1.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	43,8	45,0	46,3	57,8
2.	Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 500	1 523	1 531	1 628
3.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	5 572	5 629	5 663	6 345
4.	Ścieki oczyszczone odprowadzone	dam ³	108,0	201,0	209,0	219,0
5.	Procent ludności korzystający z kanalizacji	%	38,6	38,8	38,8	43,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych

W 2020 r. Burmistrz Odolanowa przystąpił do wykonania przeglądu i aktualizacji obszarów i granic aglomeracji Odolanach w ramach VI AKPOŚK. W skutek dokonanego przeglądu uzyskano następujące dane dotyczące aglomeracji:

1. Długość istniejącej sieci kanalizacyjnej na terenie aglomeracji Odolanów wynosi łącznie 70,6 km, w tym:
  - Długość sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej: 10,4 km,
  - Długość sieci kanalizacji sanitarnej tłocznej: 1,3 km,
  - Długość sieci kanalizacji sanitarnej podciśnieniowej: 46,2 km,
  - Długość sieci kanalizacji deszczowej: 12,7 km.
2. Na chwilę obecną nie ma planów budowy nowych odcinków kanalizacji w granicach aglomeracji.
3. Liczba osób objętych zasięgiem aglomeracji Odolanów wynosi obecnie 7645, z czego 7438 osób jest podłączonych do sieci kanalizacyjnej, 126 osób nie jest podłączonych do sieci, 81 osób to osoby czasowo przebywające w hotelach i innych obiektach noclegowych.

W celu dostosowania obszaru i granic aglomeracji Odolanów do obecnie obowiązujących przepisów - Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lipca 2018 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszarów i granic aglomeracji (Dz.U. 2018 poz. 1586) Gmina jest w trakcie przygotowania uchwały ws. aktualizacji obszarów i granic aglomeracji Odolanów, którą zamierza podjąć po dokonaniu uzgodnień z PGW Wody Polskie oraz RDOŚ w Poznaniu.

Planowane kierunki rozwoju sieci kanalizacyjnej

Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych (dalej: Wieloletni Plan) będących w posiadaniu Odolanowskiego Zakładu Komunalnego Sp. z o.o.

z siedzibą w Raczycach na lata 2018-2021 został przyjęty uchwałą nr XXXVII/352/18 Rady Gminy i Miasta Odolanów z dnia 8 marca 2018 r.

W Wieloletnim Planie określono następujące przedsięwzięcia rozwojowo modernizacyjne:

- Rok 2020:
  - Rozbudowa sieci kanalizacji podciśnieniowej o długości 301 m w miejscowości Raczyce II etap ul. Nowa – (150 000 zł)⁴,
  - Wykonanie projektu budowlanego „Budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej w miejscowości Tarchały Wielkie, Kaczory” (300 000 zł) (GiM Odolanów),
  - Rozbudowa kanalizacji sanitarnej podciśnieniowej wraz z 3 studniami zaworowymi kanalizacji podciśnieniowej – (50 000 zł).
- Rok 2021:
  - Wykonanie projektu budowlanego „Rozbudowa Oczyszczalni Ścieków w Raczycach II etap” (200 000 zł) (GiM Odolanów),
  - Modernizacja układu podajników osadu ściekowego na oczyszczalni ścieków w Raczycach – (60 000 zł),
  - Rozbudowa kanalizacji sanitarnej podciśnieniowej wraz z 3 studniami zaworowymi kanalizacji podciśnieniowej – (50 000 zł).

Oczyszczanie ścieków

Oczyszczalnia obsługująca aglomerację Odolanów w Raczycach

Aglomeracja Odolanów obsługiwana jest przez oczyszczalnię ścieków w Raczycach przy ul. Odolanowskiej 17, dz. ewid. nr 1392/2, 1386/2, 1385/2, obręb 0008, Raczyce. Jest to oczyszczalnia biologiczna, zaprojektowana na wielkość 7375 RLM i średnią przepustowość 750 m³/d.

Oczyszczalnia działa na podstawie pozwolenia wodnoprawnego udzielonego decyzją Starosty Ostrowskiego z dnia 04.11.2013 r. (znak sprawy: RPR.6341.1.74.2013). Pozwolenie obowiązuje do dnia 03.11.2023 r.

Zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym oczyszczalnia może wprowadzać do rzeki Kuroch w km 6 + 100 ścieki oczyszczone w ilości:

- $Q_{\text{śr.d}} = 750 \text{ m}^3/\text{d}$,
- $Q_{\text{max,r}} = 293\,750 \text{ m}^3/\text{rok}$,
- $Q_{\text{max,h}} = 84 \text{ m}^3/\text{h}$.

Zgodnie ze sprawozdaniem OS-5 za 2019 r. oczyszczalnia oczyściła 259 000 m³ ścieków, tj. 709,58 m³/d.

---

⁴ Na chwilę obecną odroczone przez Burmistrza, ze względu na brak środków.

Najwyższe dopuszczalne wartości wskaźników zanieczyszczeń dla ścieków bytowych i komunalnych określone w ww. pozwoleniu wodnoprawnym wynoszą:

- BZT₅: 25 mgO₂/l,
- ChZT_{Cr}: 125 mgO₂/l,
- Zawiesiny ogólne: 35 mg/l.

Oczyszczalnia w Raczycach wyposażona jest w stację zlewną nieczystości ciekłych.

Pojedyncze systemy odprowadzania ścieków (PSOŚ, zbiorniki bezodpływowe)

Według sprawozdania KPOŚK za 2019 r. na terenie aglomeracji funkcjonuje 25 przydomowych oczyszczalni ścieków obsługujących 113 osób. Według ewidencji Urzędu Gminy i Miasta Odolanów, na terenie aglomeracji funkcjonuje 9 przydomowych oczyszczalni ścieków i 20 zbiorników bezodpływowych obsługujących w sumie ok. 75 osób. Według danych GUS na terenie Gminy i Miasta w 2018 r. było 1 482 szt. zbiorników bezodpływowych oraz 133 szt. „przydomowych oczyszczalni”. Między 2017 a 2018 r. zanotowano znaczny spadek ilości zbiorników bezodpływowych w Gminie o 379 szt., który był związany z rozbudową sieci kanalizacyjnej. Zmiany ilości tychże instalacji w ostatnich latach przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 76. Gromadzenie nieczystości ciekłych na terenie Gminy i Miasta Odolanów w latach 2015-2018

Wskaźnik	2015	2016	2017	2018
Liczba zbiorników bezodpływowych (szt.)	1 840	1 850	1 861	1 482
Liczba „przydomowych oczyszczalni ścieków” (szt.)	98	106	121	133

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

5.2.6 Zasoby geologiczne

Budowa geologiczna

Gmina i Miasto Odolanów obszar pod względem geologicznym położony jest w obrębie jednostki geologiczno-strukturalnej zwanej Monokliną Przedsudecką. Na obszarze Monokliny głębokie podłoże zbudowane jest ze skał permsko – mezozoicznych: piaskowców i ilów jury dolnej (liasu), mułowców jury środkowej (doggeru) oraz wapieni i margli jury górnej (malmu), które zalegają niezgodnie na pofałdowanych utworach paleozoicznych. Powierzchnię terenu pokrywają luźne osady plejstoceny i holoceny. W dolinach rzek występują piaski, mady gliny zwałowe oraz żwiry polodowcowe. Na podłożu piaskowym wykształciły się wydmy. Północno-wschodnia część gminy to wysoczyzna morenowa płaska zbudowana z glin zwałowych i piasków naglinowych.

LEGENDA:

J ₃	Jura górna • Upper Jurassic
J ₂	Jura środkowa • Middle Jurassic
J ₁	Jura dolna • Lower Jurassic
J	Jura • Jurassic
Tk	Kajper • Keuper
Tp	Piaskowiec pstry • Bunter Sandstone
K ₂	Kreda górna • Upper Cretaceous
—	Uskoki • Faults

Rycina 11. Mapa poglądowa budowy geologicznej w rejonie Gminy i Miasta Odolanów

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny, Mapa Geologiczna Polski

Zasoby kopalin

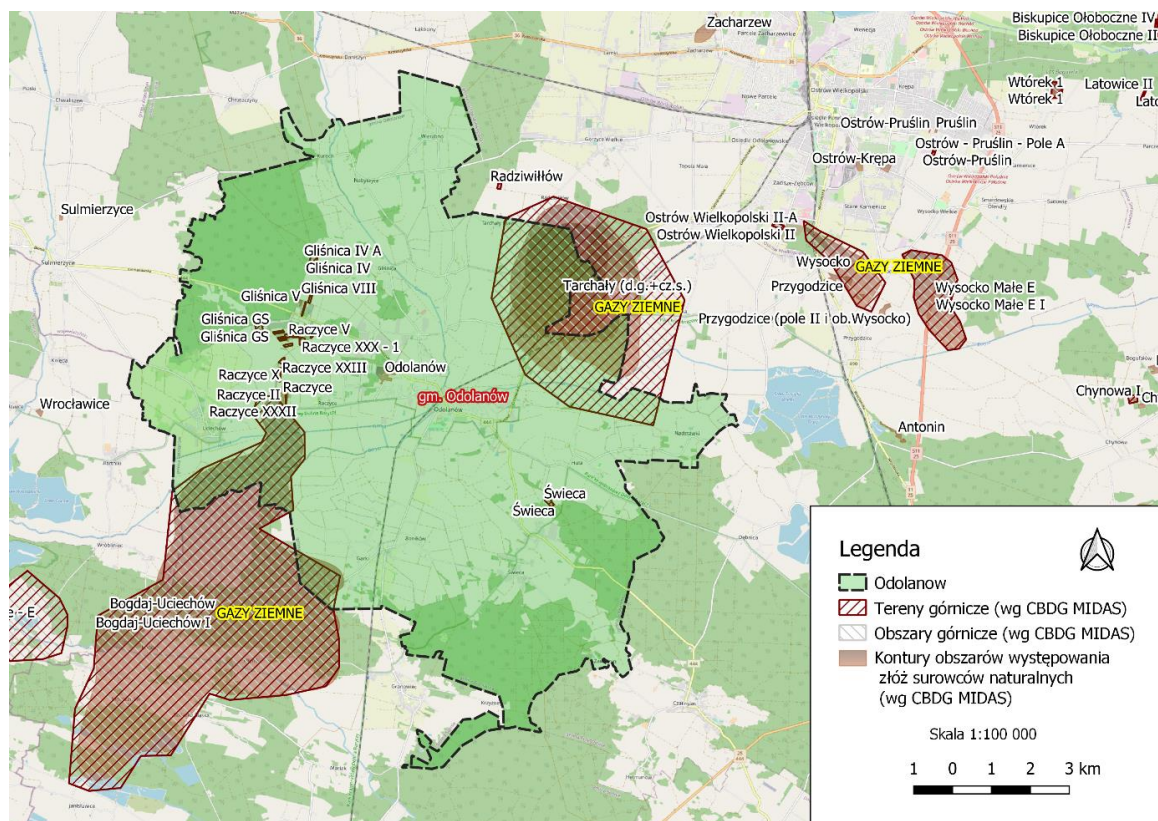
Gmina miejsko-wiejska Odolanów jest dość bogata w surowce mineralne. Na analizowanym terenie występują udokumentowane złoża gazu ziemnego, helu, kruszywa naturalnego oraz ilastych surowców ceramiki budowlanej. W większości przypadków wydobywanie ma charakter lokalny i zabezpiecza potrzeby mieszkańców gminy.

Bardzo ważnym elementem w infrastrukturze Gminy jest wydobywanie złóż gazu ziemnego. Eksploratorem złóż gazu na terenie Gminy Odolanów jest Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. Gmina i Miasto Odolanów odgrywa ważną rolę w krajowym systemie gazowniczym z uwagi na posiadanie złóż gazu ziemnego (dwa obszary i tereny górnicze) oraz zlokalizowanie jedyne tego typu w Polsce Zakładu Odazotowania Gazu KRIO. Wydobywanie na terenie Gminy gazu zaazotowanego i przetwarzanie go w KRIO na gaz wysokometanowy stworzyło warunki do wykorzystania na potrzeby Gminy gazu pochodzącego z zasobów lokalnych. Największa eksploatacja występuje w okolicach miejscowości Bogdaj-Uciechów (obszar i teren górniczy „Bogdaj Uciechów I”), gdzie znajduje się Kopalnia Gazu Ziemnego Bogdaj - Uciechów. Eksploatacja złóż odbywa się za pośrednictwem trzech ośrodków grupowych, do których odprowadzany jest gaz z odwiertów za pomocą indywidualnych gazociągów, a następnie kierowany do Ośrodka Centralnego kopalni. Poszczególne ośrodki grupowe zlokalizowane są w miejscowościach Uciechów (gm. Odolanów), Garki (gm. Odolanów), Bogdaj (gm. Sośnie), natomiast ośrodek centralny w miejscowości Garki. Złoże gazu eksploatowane jest za pomocą odwiertów, a następnie gaz ziemny doprowadzany jest do poszczególnych ośrodków grupowych rurociągami pod pełnym ciśnieniem głowicowym.

W ośrodkach grupowych gaz kierowany jest do instalacji technologicznych w celach: oddzielenia zanieczyszczeń stałych i wody złożowej, ustalenia optymalnego wydobywania z poszczególnych odwiertów, pomiaru ilości wody złożowej i gazu ziemnego z poszczególnych

odwiertów oraz dokonania pomiaru zbiorczego gazu z danego ośrodka grupowego. Dalej gaz jest transportowany rurociągami zbiorczymi do ośrodka centralnego, w którym gaz jest osuszany do wymogów PN i kierowany do sieci przesyłowej. Wydobywany gaz ziemny jest to gaz zaazotowany. Po wydobyciu gaz dostarczany jest do systemu gazu ziemnego zaazotowanego z dwoma podsystemami: gazu GZ - 35 o wartości opałowej 24 MJ/m³ i GZ - 41,5 o wartości opałowej 27 MJ/m³. Drugim sposobem wykorzystania gazu zaazotowanego jest przesyłanie go - po odazotowaniu w zakładzie KRIO w Odolanowie - do krajowego systemu w postaci gazu wysokometanowego. Z Odolanowa trafia rocznie do systemu około 800 mln m³ wydobywanego przez Zakład gazu. Trzeci kierunek wykorzystania to sprzedaż gazu odbiorcom lokalnym. W 1991 roku Zakład rozpoczął i stale zwiększa zasięg sprzedaży gazu bezpośrednio z kopalń do odbiorców w ich pobliżu. W 2001 roku ponad 10% gazu produkowanego przez Zakład sprzedawano lokalnie. Od 2002 roku trafia on również do odbiorcy z sektora energetyki przemysłowej.

Według danych uzyskanych od Starostwa Powiatowego w Ostrowie Wielkopolskim pismem z dnia 1.04.2020 r., znak RPŚ.604.13.2020 na terenie Gminy prowadzona jest także eksploatacja kruszywa naturalnego na podstawie 12 koncesji udzielonych przez Starostę Ostrowskiego. Są to koncesje dla powierzchni złoża do 2 ha i rocznym wydobyciu do 20 000 m³. Obejmują one następujące złoża: „Raczyce X”, „Raczyce XXIII”, „Raczyce XXVIII”, „Raczyce XXIX”, „Raczyce XXX”, „Raczyce XXXI”, „Raczyce XXXII”, „Raczyce XXXIII”, „Glińnica IV”, „Glińnica VII”, „Glińnica VIII”, „Świeca”. Lokalizację złóż surowców naturalnych przedstawia poniższa rycina.

Rycina 12. Złoża kopalin w rejonie Gminy i Miasta Odolanów

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://bazagis.pgi.gov.pl/>

5.2.7 Gleby

Obszar Gminy i Miasta Odolanów należy do Regionu Ostrowsko-Gołuchowskiego. Gleby na terenie JST są dość zróżnicowane i powstały w wyniku zlodowacenia środkowopolskiego, w obszarze wysoczyzny drugiego zlodowacenia. Pokrywę glebową gminy tworzą przede wszystkim gleby piaskowe różnych typów genetycznych: rdzawe, bielcowe, płowe i brunatne, powstałe na ubogich skałach macierzystych, a także gliny i pyły. Są to gleby o średniej i słabej przepuszczalności dla wód opadowych, wrażliwe na warunki klimatyczne i skłonne do przesuszeń.

Istniejąca pokrywa glebowa kształtowała się w różnych procesach glebotwórczych. Największy obszar zajmują tu gleby brunatne wyługowane z piasków słaboglinowych, podścielonych płytko lub średnio głębokim piaskiem luźnym lub gliną lekką. Gleby pseudobielcowe i brunatne wyługowane występują w niewielkim stopniu i tylko w części terasowej. W dolinie rzeki Baryczy i jej dopływów wytworzyły się gleby murszowe, murszowo - mineralne i w niewielkim stopniu murszowo - torfowe.

Gleby występujące na obszarze Gminy w większości zaklasyfikowane zostały do średnich i niższych klas bonitacyjnych. Znaczny procent - 56 % stanowią gleby najniższej - VI klasy bonitacyjnej, gleby klasy IV zajmują 20 %, klasy V – 21 % i klasy III – 2 % powierzchni. Najlepsze jakościowo gleby I i II klasy nie występują wcale.

Szczegółową klasyfikację gleb na terenie Gminy i Miasta Odolanów przedstawiono poniżej.

Tabela 77. Klasy bonitacyjne gleb w Gminie i Mieście Odolanów na tle powiatu ostrowskiego

Powiat		Klasa bonitacyjna gruntów ornych wyrażona w [%]							
/gmina		I	II	III a	III b	IV a	IV b	V	VI
Ostrowski		0	0	4	10	23	10	25	28
Odolanów		0	0	0	2	12	8	21	56

Źródło: WIOŚ Poznań 2000 r. „Zasobność i zanieczyszczenie gleb Wielkopolski. Stan na rok 2000”.

Ostatnie dane GUS w zakresie wielkości obszarów poszczególnych użytków rolnych w Gminie i Mieście Odolanów z 2005 r. przedstawiono poniżej.

Tabela 78. Wielkość poszczególnych użytków rolnych w Gminie i Mieście Odolanów w 2005 r.

Przeznaczenie użytku rolnego	grunty orne	sady	łąki	pastwiska
Odolanów [ha]	5 880	13	3 056	468

Źródło: Dane GUS

Poza użytkami rolnymi w Gminie miejsko-wiejskiej Odolanów duży udział mają grunty leśne – ich stan w 2018 r. przedstawiał się następująco:

- grunty leśne prywatne – 317,28 ha,
- grunty leśne gminne – 33,90 ha,
- grunty leśne publiczne – 2 669 ha.

Gleby na terenie Gminy zostały również sklasyfikowane przez Instytut Upraw Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach pod względem wskaźnika jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej w sposób przedstawiony w tabeli poniżej.

Tabela 79. Wskaźnik rolniczej przestrzeni produkcyjnej na terenie Gminy i Miasta Odolanów

Prognoza oddziaływania na środowisko
Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów na lata 2020-2023 z perspektywą do 2027 r.

Powiat/Gmina	Ocena gleb w punktach IUNG						Ogólny wskaźnik rolniczej przestrzeni produkcyjnej
	Bonitacja		Jakości i przydatności rolniczej		Wskaźnik syntetyczny jakości		
	Grunty orne	Użytki zielone	Grunty orne	Użytki zielone	Grunty orne	Użytki zielone	
OSTROWSKI	36.5	33.4	39.5	32.8	38.0	33.1	58.0
Odolanów	28.2	26.2	33.2	23.3	30.7	24.8	48.8

Źródło: WIOŚ Poznań 2000 r.

Jak wynika z tabeli wskaźnik charakteryzujący Gminę i Miasto Odolanów jest niższy do wskaźnika charakteryzującego powiat ostrowski. Udział poszczególnych kompleksów przydatności rolniczej gruntów ornych na terenie Gminy przedstawiono poniżej.

Tabela 80. Wskaźnik rolniczej przestrzeni produkcyjnej na terenie Gminy Odolanów

Rodzaj kompleksu	Bonitacja gleb	Grunty orne w [%]		
		Wielkopolska	Powiat Ostrowski	Odolanów
pszenney bardzo dobry - 1	III a	1	0	0
pszenney dobry - 2	III b	13	8	0
pszenney wadliwy - 3	III b, IV a	1	0	0
żytni bardzo dobry - 4	III a, III b	21	20	10
żytni dobry - 5	IV a, IV b	19	16	11
żytni słaby - 6	IV b, V	21	24	21
żytni bardzo słaby - 7	V, VI	17	23	34
zbożowo- pastewny mocny - 8	IV a	2	2	1
zbożowo- pastewny słaby - 9	V	5	7	23

Źródło: WIOŚ Poznań 2000 r.

Na terenie Gminy Odolanów występuje 6 typów kompleksów, z czego 3 w znaczącym udziale. Są to kompleksy 6, 7 i 9.

Bezpośredni wpływ na rodzaj upraw ma produkcja zwierzęca prowadzona na terenie Gminy, część uzyskanych plonów wykorzystywana bowiem jest jako pasze. Dominującym kierunkiem produkcji zwierzęcej na terenie Gminy jest hodowla drobiu i trzody chlewnej.

Przekształcenia rzeźby terenu i przypowierzchniowej warstwy skorupy ziemskiej

Na terenie Gminy i Miasta Odolanów do działalności przeobrażających powierzchni ziemi należy przede wszystkim intensywne użytkowanie rolnicze, degradacja gruntów obszarów zabudowanych oraz eksploatacja złóż. Specyfika wydobywania gazu jest dość istotna pod względem zmian rzeźby terenu. Przyczyną przeobrażeń tego elementu środowiska są głównie:

- lokalizacja obiektów na wyznaczonym obszarze górniczym (odwierty gazowe wraz z urządzeniami napowierzchniowymi),
- lokalizacja rurociągów przesyłowych na głębokości ok. 1,2 m pod powierzchnią terenu na odcinkach odwierty eksploatacyjne-kopalnia gazu.

Również etap prac poszukiwawczych złóż może wiązać się z wystąpieniem zanieczyszczenia gleby i wód podziemnych.

Do 2015 roku PGNiG S.A. Oddział Zielonogórski Zakładu Górnictwa Nafty i Gazu stopniowo likwidowano odwierty. Proces ten prowadzono przez szczelne zamknięcie odwiertu korkiem cementowym po zatłoczeniu odwiertu gęstą płuczką wierniczą.

Degradacja gruntów obszarów zabudowanych związana jest z kolei ze zmiennym składem ziarnowym, wtórna strukturą i teksturą oraz udziałem domieszek w gruntach. Zagrożenie stwarza także rozwój terenów zurbanizowanych, a z nim rosnący udział powierzchni uszczelnionej i przekształconej. Przejawem degradacji są także cmentarze oraz znajdujące się w m. Biadaszki składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.

Użytkowanie rolnicze niesie mniejsze zagrożenie niż eksploatacja surowców kopalnych. Łatwiejsza do realizacji jest również rekultywacja terenów rolniczych, gdzie najczęściej stosowaną metodą jest zalesianie słabych gruntów.

Monitoring gleb

Na terenie całej Polski prowadzony jest przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska monitoring chemizmu gleb. Pomiary obejmują około 40 parametrów fizykochemicznych w tym m.in.: zawartość makroelementów, odczyn gleb, zawartość substancji organicznych.

Na terenie Gminy i Miasta Odolanów nie był zlokalizowany żaden punkt pomiarowy jakości gleb, najbliższy punkt znajdował się w miejscowości Perzów (powiat kępiński) (punkt nr 223), oddalonym od granicy Gminy o ok. 26 km.

Na podstawie Raportu z III etapu realizacji zamówienia „Monitoring Chemizmu Gleb Ornych w Polsce w latach 2015-2017” gleby województwa wielkopolskiego charakteryzują się najniższą zawartością próchnicy (1,35%). Jej zawartość w punkcie pomiarowym nr 223 – Perzów w 2015 r. wynosiła 1,31%, czyli poniżej średniej dla Wielkopolski.

Odczyn pH w zawiesinie H₂O w punkcie pomiarowym Perzów w roku 2015 wynosił 5,90, zaś w roku 2010 – 6,22. Odczyn w zawiesinie KCl wyniósł 5,20 w 2015 r. Na przestrzeni lat widoczne jest postępujące zakwaszanie gleby. Jako przedział optymalny dla procesów biologicznych, związanych z metabolizmem większości gatunków roślin i mikroorganizmów glebowych przyjmuje się wartości pH od 5,5 do 7,2, mierzone w 1M KCl.

5.2.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Zgodnie z WPGO 2025 Gmina i Miasto Odolanów przynależy do regionu IX. Według prognoz w 2020 r. stan ludności w regionie IX wyniesie 458 460 osób. Szacuje się, że w 2020 r. odbierze się 178 631 Mg odpadów komunalnych, z czego 118 515 Mg będzie odpadami zmieszanymi – zbieranymi w sposób nieselektywny.

Za przetwarzanie zebranych odpadów odpowiedzialne są Regionalne Instalacje do Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK). W Regionie IX funkcjonują dwie instalacje MBP w Kępnie (ZZO Olszowa) oraz w Ostrowie (RZZO Ostrów) o łącznej zdolności przerobowej części mechanicznej 11 203 Mg/rok, w części biologicznej 56 068 Mg/rok.

W Regionie IX jako składowisko RIPOK funkcjonują dwa składowiska w Ostrowie (kwatery nr

Źródło: WPGO 2025 województwa wielkopolskiego

Zgodnie z danymi zawartymi w Analizie stanu gospodarki odpadami na terenie Gminy i Miasta Odolanów za rok 2019 na terenie JST ok. 2 000 mniej osób zostało wykazanych w deklaracjach śmieciowych niż populacja Gminy wynikająca z ewidencji ludności. Od 1 lipca 2013 roku odbiór odpadów komunalnych od mieszkańców nieruchomości zapewnia Gmina. Podmiotem odbierającym odpady komunalne na terenie Gminy i Miasta Odolanów jest Zakład Oczyszczania i Gospodarki Odpadami „MZO” S.A z Ostrowa Wielkopolskiego.

Obecnie na terenie Gminy i Miasta Odolanów nie istnieje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Mieszkańcy Gminy mogą jednak korzystać z najbliższego takiego punktu.

zlokalizowanego przy ul. Staroprzygodzkiej 121 funkcjonującego w ramach RZZO. W 2018 r. Gmina i Miasto Odolanów podpisała umowę na dofinansowanie budowy punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK). Na terenie JST zasady gospodarki odpadami określa regulamin utrzymania porządku i czystości na terenie Gminy i Miasta Odolanów, przyjęty uchwałą nr XIII/98/15 Rady Gminy i Miasta Odolanów z dnia 3 grudnia 2015 r. Obecnie obowiązujące opłaty za wywóz i zagospodarowanie odpadów na terenie Gminy i Miasta Odolanów zostały przyjęte uchwałą nr III/38/18 Rady Gminy i Miasta Odolanów z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wysokości tej opłaty. Opłata została naliczona w zależności od sposobu zbierania odpadów oraz ilości osób w gospodarstwie domowym, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 81. Stawki opłaty za odpady obowiązujące w Gminie i Mieście Odolanów
Miesięczna stawka opłaty za odpady ustalona uchwałą rady Gminy i Miasta Odolanów

Gospodarstwo domowe wg liczby mieszkańców	Odpady gromadzone w sposób selektywny	Odpady gromadzone w sposób nieselektywny
1 osoba	16 zł/os.	21 zł/os.
2 osoby	16 zł/os.	
3 osoby	14 zł/os.	
4 osoby	13 zł/os.	
5 osób	13 zł/os.	
6 osób	11,50 zł/os.	
7 i więcej osób	11 zł/os.	

Źródło: UCHWAŁA NR III/38/18 RADY GMINY I MIASTA ODOLANÓW z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wysokości tej opłaty

Według Analizy stanu gospodarki odpadami łączna ilość zebranych odpadów komunalnych w 2019 r. z terenu JST wyniosła 5 332,051 Mg z czego aż 4 177,940 Mg stanowiły zmieszane odpady komunalne. Ilość odpadów ulegających biodegradacji wyniosła natomiast 487,100 Mg. Porównując masy wytworzonych i odebranych odpadów komunalnych z lat wcześniejszych, ich ilość ulega zwiększeniu. W Gminie odpady ulegające biodegradacji zaczęto selektywnie zbierać dopiero w 2017 r. – z każdym rokiem ich liczba sukcesywnie rośnie.

Tabela 82. Ilość (suma) odpadów odebranych i poddanych recyklingowi oraz przygotowanych do ponownego użycia z terenu Gminy i Miasta Odolanów w 2019 r.

Rodzaj odpadu	Kod	Ilość [t]	Sposób zagosp.
Niesegregowane odpady komunalne	20 03 01	4 177,940	R12
Odpady ulegające biodegradacji	20 02 01	439,320	R3
Odpady wielkogabarytowe	20 03 07	178,260	R12
Opakowania z papieru i tektury	15 01 01	47,780	R12
Opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	202,840	R12
Opakowania ze szkła	15 01 07	262,460	R12
Zużyte opony	16 01 03	13,020	R3
Leki inne niż wymienione w 20 01 31	20 01 32	0,471	D9
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	20 01 36	9,960	R12
Razem odebranych odpadów		5 332,051	

Źródło: Urząd Gminy i Miasta Odolanów – Analiza gospodarki odpadami za rok 2019

Zgodnie z §3 Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy i Miasta Odolanów

(Dz. U. Woj. Wielkopolskiego, Poz. 8113), mieszkańcy są zobowiązani zbierać w sposób selektywny:

- Papier i tekturę,
- Szkło bezbarwne,
- Szkło kolorowe,
- Tworzywa sztuczne,
- Puszki aluminiowe i metale,
- Odpady niebezpieczne i odpady problemowe pochodzące ze strumienia odpadów komunalnych, z gospodarstw domowych,
- Zużyte baterie i akumulatory,
- Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- Meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- Odpady budowlane i rozbiórkowe,
- Zużyte opony,
- Odpady zielone,
- Styropian,
- Opakowania wielomateriałowy typu tetra-pak.

Według raportu z Wojewódzkiego Systemu Odpadowego (WPO) na terenie Gminy i Miasta Odolanów istnieją podmioty gospodarcze wytwarzające odpady, w tym odpady medyczne. Szczegółowy wykaz wytworzonych ogółem z grup od 1 do 20 odpadów przez te podmioty w ostatnich latach, udostępniony przez UMWW, znajduje się w tabeli poniżej.

Tabela 83. Ilość wytworzonych odpadów w Gminie przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą wg Wojewódzkiego Systemu Odpadowego

Lp.	Rodzaj odpadów	Jednostka terytorialna	Wytworzone odpady ogółem w roku [Mg]			
			2015	2016	2017	2018
1.	Grupy 1-20	3017033 Odolanów	1,1200	1,0350	0,0150	293,0630
2.		3017034 Odolanów - miasto	3 868,5808	11 296,5066	17 314,5984	19 559,8980
3.		3017035 Odolanów - obszar wiejski	7 208,2897	11 986,0924	504,5857	871,1305
4.		SUMA	11 077,9905	23 283,6340	17 819,1991	20 724,0915
5.	Grupa 18 (odpady medyczne)	3017033 Odolanów	0,0000	0,0000	0,0000	0,0010
6.		3017034 Odolanów - miasto	1,1220	0,2120	0,9250	0,4330
7.		3017035 Odolanów - obszar wiejski	0,0150	0,0000	0,0000	0,0000
8.		SUMA	1,1370	0,2120	0,9250	0,4340

Źródło: Wojewódzki System Odpadowy, UMWW

Osiągnięte poziomy recyklingu i odzysku

*Prognoza oddziaływania na środowisko
Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów na lata 2020-2023 z perspektywą do 2027 r.*

Gmina i Miasto Odolanów nie spełnia wszystkich wymaganych poziomów odzysku i recyklingu - poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła był w 2018 r. za niski i wynosił 26,37% przy wymaganym minimum 30%.

Poniższa tabela przedstawia osiągnięte poziomy recyklingu dla poszczególnych rodzajów odpadów w stosunku do poziomów wymaganych w 2018 r. i 2019 r.

Tabela 84. Poziomy recyklingu i odzysku osiągnięte przez Gminę i Miasto Odolanów w 2018-19 r.

Wymóg	Osiągnięty poziom		Wymagany poziom	
	2018	2019	2018	2019
Ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania	26,596%	bd	≤ 40%	≤ 40%
Recykling i przygotowanie do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła	26,370%	bd	≥ 30%	≥ 40%
Recykling i przygotowanie do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych	100,00%	bd	≥ 50%	≥ 60%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UGM

Wyroby zawierające azbest

Na terenie Gminy i Miasta Odolanów występują wyroby zawierające azbest, w związku z czym Gmina opracowała Program Usuwania Azbestu z terenu Gminy i Miasta Odolanów z 2012 r. Założenia tego programu są realizowane w sposób ciągły.

W chwili obecnej Gmina otrzymała dotację z WFOŚiGW w Poznaniu w wysokości 70% środków przeznaczonych na cele związane z realizacją programu. Jest to kwota 70 tys. zł brutto, środki własne Gminy to natomiast 30 tys. zł, dając sumę 100 tys. zł. Wywóz niebezpiecznych odpadów azbestowych ma się odbyć za pośrednictwem firmy wyłonionej na drodze przetargu do końca czerwca 2020 r. Zgodnie z danymi Bazy Azbestowej na terenie Gminy i Miasta Odolanów występują wyroby azbestowe posiadające III – najniższy, stopień pilności usunięcia. Stopień pilności określany jest na podstawie rodzaju wyrobu oraz jego stanu technicznego, a także możliwego oddziaływania na człowieka.

Zgodnie z danymi wprowadzanymi przez Gminę i Miasto Odolanów do Bazy Azbestowej, na jej terenie zostało zinwentaryzowanych 7 156 485 kg wyrobów zawierających azbest, natomiast unieszkodliwiono do tej pory 2 864 911 kg. Gmina i Miasto Odolanów może korzystać z usług jedyne w woj. wielkopolskim ogólnodostępnego składowiska odpadów, na którym mogą być deponowane odpady zawierające azbest. Jest ono zlokalizowane w Koninie przy ul. Sulańskiej 11 i administrowane przez Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o.

W poniższej tabeli przedstawiono dane ilościowe dotyczące wyrobów zawierających azbest:

Tabela 85. Zinwentaryzowane i unieszkodliwione wyroby azbestowe w Gminie Odolanów

Jednostka terytorialna	Zinwentaryzowane wyroby azbestowe [kg]	Unieszkodliwione wyroby azbestowe [kg]	Pozostałe do unieszkodliwienia wyroby azbestowe [kg]
Gmina Odolanów	7 156 485	2 864 911	4 291 574

Źródło: opracowanie własne na podstawie Bazy Azbestowej

5.2.9. Zasoby przyrodnicze

Obszar Gminy i Miasta Odolanów według regionalizacji przyrodniczo-leśnej Polski (Zielony, Kliczkowska, 2010) należy do III Krainy Wielkopolsko-Pomorskiej i położony jest na granicy dwóch Mezuregionów: Krotoszyńskiego (obszar NDL Krotoszyn) oraz Kotliny Żmigrodzkiej, Milickiej i Grabowskiej (obszar NDL Antonin).

Według podziału geobotanicznego Polski (Matuszkiewicz, 2008) teren Gminy i Miasta Odolanów należy do Podprowincji Środkowoeuropejskiej Właściwej, Działu Brandenbursko-Wielkopolskiego, Krainy Południowowielkopolsko-Łużyckiej (Podkrainy Południowowielkopolskiej). Przez Gminę Odolanów przebiega granica dwóch okręgów – Wysoczyzny Kaliskiej (podokręg ostrowski) oraz Doliny Baryczy (podokręg Odolanowsko-Milicki).

Mezuregion Krotoszyński

Przeważa tu krajobraz roślinny grądowy z udziałem borów mieszanych i z dużym udziałem łągów jesionowo-wiązowych. Małe obszary krajobrazów ubogich dąbrów środkowoeuropejskich i łągów znajdują się w części południowej i południowo-wschodniej mezoregionu, krajobrazu grądowego w wariantach typowych – w części wschodniej, a śródlądowych borów sosnowych i borów mieszanych w odmianie wielkopolsko-łużyckiej – na północy mezoregionu. W mezoregionie znajduje się zwarty kompleks drzewostanów dębowych, jeden z największych w Polsce. Lesistość mezoregionu jest mała i wynosi 14%. Lasy tworzą małe i średnie kompleksy; największy z nich znajduje się w części środkowej, na północ od Krotoszyna. Łącznie lasy zajmują około 603 km², z czego 92% jest w zarządzie RDLP w Poznaniu.

Mezuregion Kotliny Żmigrodzkiej, Milickiej i Grabowskiej

W tym regionie dominuje krajobraz roślinny śródlądowych borów sosnowych i borów mieszanych w odmianie wielkopolsko-łużyckiej w podwariantach z dużym udziałem łągów jesionowo-olszowych i olsów. Niewielkie powierzchnie w części zachodniej obszaru zajmuje krajobraz grądowy w wariantach z udziałem buczyn w podwariantach z dużym udziałem łągów jesionowo-olszowych i olsów. Przy północnej granicy mezoregionu występuje niewielka powierzchnia krajobrazu ubogich dąbrów środkowoeuropejskich i łągów. Lesistość jest średnia i wynosi 31%. Lasy tworzą średnie i duże kompleksy, zajmując łącznie około 980 km², z czego 87% jest w zarządzie RDLP w Poznaniu.

W Gminie i Mieście Odolanów na obszarach zabudowanych występuje także zieleń urządzona, głównie w postaci parków, skwerów, zieleńców oraz licznych ogrodów przydomowych. Gmina posiada także bogatą faunę z uwagi na znaczne zalesienie. Obszar Gminy i Miasta podzielony jest pomiędzy dwa nadleśnictwa – NDL Antonin i NDL Krotoszyn. Według danych przesłanych przez nadleśnictwa na terenie Gminy Odolanów występują następujące obwody łowieckie:

1. Okręgi łowieckie będące pod nadzorem Nadleśnictwa Antonin:

• 455 „WRZOS” Topola Wielka,	• 460 „WRZOS” Świeca,
• 459 „DANIEL” Bogdaj,	• 461 „SOKÓŁ” Antonin,
• 465 „SOKÓŁ” Chojnik.	

2. Okręgi łowieckie będące pod nadzorem Nadleśnictwa Krotoszyn:

- 450 „ZALESIE” Ostrów Wielkopolski,
- 454 „PONOWA” Biadki.

Lasy

Lasy na terenie Gminy Odolanów występują głównie w jej północno-zachodniej oraz południowej i południowo-wschodniej części. Lesistość obszaru wynosi 21,6%. Lasy w obrębie Gminy są zawiadywane przez Nadleśnictwo Antonin oraz Nadleśnictwo Krotoszyn (RDLP Poznań).

Na terenie Gminy Odolanów w części zarządzanej przez Nadleśnictwo Antonin przeważają drzewostany jednogatunkowe, rzadko dwugatunkowe z przeważającym udziałem sosny zwyczajnej. Ponadto występują także brzozy, olsze, dęby szypułkowe, świerki i buki. Pojedynczo występują przede wszystkim dąb bezszypułkowy oraz topola osika. Przeważają drzewa w wieku 61-80 lat (25,46% drzewostanu).

Jeśli chodzi o typy siedliskowe lasów będących pod pieczę Nadleśnictwa Antonin, to w Gminie Odolanów przeważają bory świeże (42,46%) oraz bory mieszane wilgotne (32,91%). Drugorzędne znaczenie mają bory mieszane świeże (12,16%) i lasy mieszane wilgotne (10,82%).

W części zarządzanej przez Nadleśnictwo Krotoszyn przeważają drzewostany dwugatunkowe, rzadko wielogatunkowe, z przeważającym udziałem sosny zwyczajnej. Ponadto występują także dęby szypułkowe, olsze, brzozy i modrzewie. Przeważają drzewa w wieku 41-60 oraz 61-80 lat (łącznie 42% drzewostanu).

Do najliczniejszych występujących typów siedliskowych lasów będących pod pieczę Nadleśnictwa Krotoszyn zaliczyć można las mieszany świeży (42%) oraz bory mieszane świeże (24%). Drugorzędne znaczenie ma las świeży (14%).

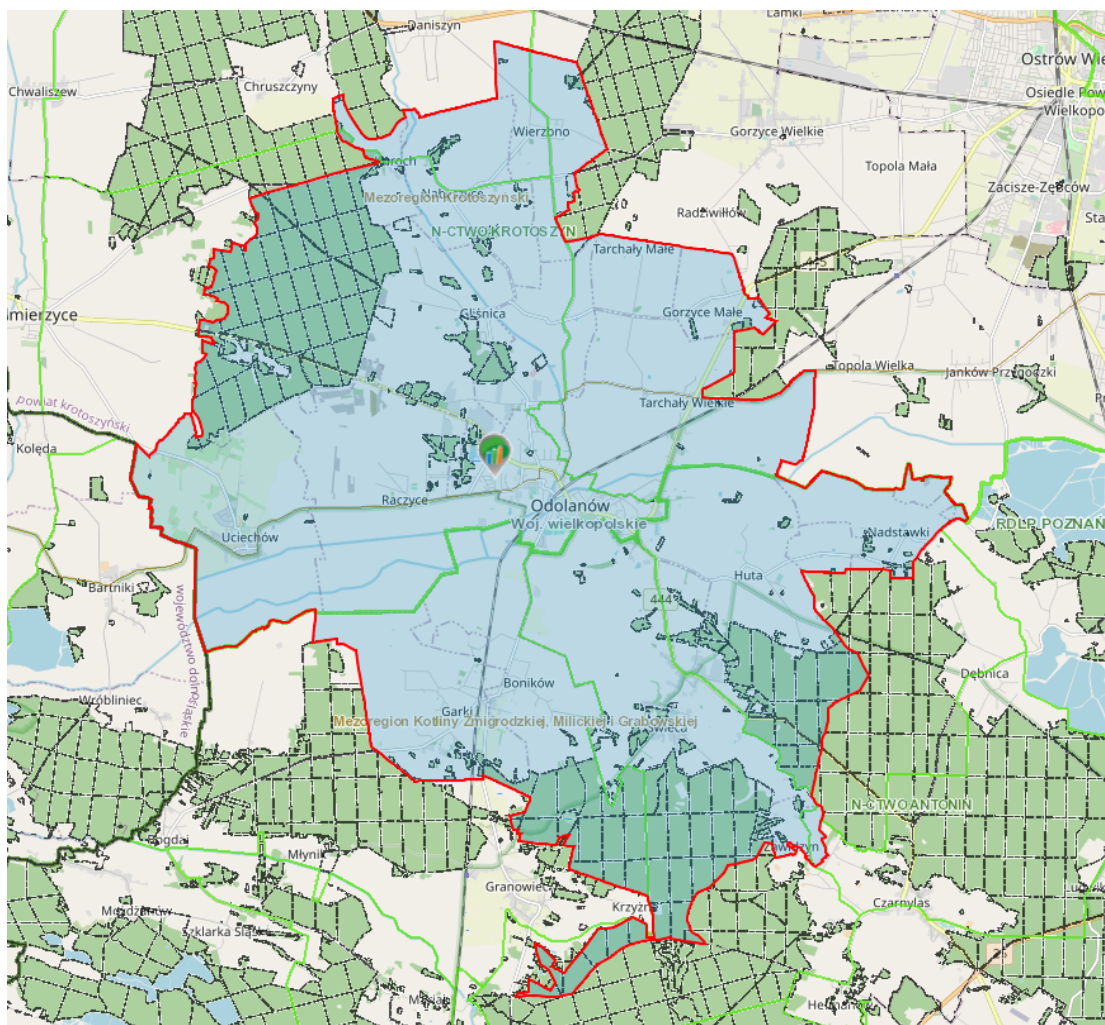
Poniższe tabele przedstawiają typy własnościowe gruntów leśnych oraz strukturę gatunkową, wiekową oraz siedliskową lasów w Gminie Odolanów i zostały sporządzone na podstawie informacji przekazanych przez Nadleśnictwo Antonin, Nadleśnictwo Krotoszyn, a także danych GUS.

Tabela 86. Grunty leśne występujące na terenie Gminy Odolanów w 2018 roku w hektarach

Nadleśnictwo	Lesistość	Lasy prywatne i gminne	Lasy, grunty leśne ogółem	Lasy publiczne Skarbu Państwa	Lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych
Krotoszyn	21,6%	351,18	3 020,20	2 669,02	1 227,25
Antonin					1 432,79
Razem					2660,04

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Nadleśnictwa Antonin i Nadleśnictwa Krotoszyn

Rycina 14. Obszary leśne na terenie Gminy Odolanów

Źródło: <http://www.bdl.lasy.gov.pl/porta/map>

Tabela 87. Struktura wiekowa, gatunkowa w Gminie Odolanów na terenie Nadleśnictwa Antonin

Rodzaj/gatunek	%	Klasa wieku	%	Typ siedliskowy lasu	%
Sosna <i>Pinus</i>	94,92	I (1-20 lat)	13,53	Bór świeży	42,46
Brzoza <i>Betula</i>	2,76	II (20-40 lat)	20,61	Bór mieszany wilgotny	32,91
Olsza <i>Alnus</i>	0,84	III (41-60 lat)	17,10	Bór mieszany świeży	12,16
Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	0,51	IV (61-80 lat)	25,46	Las mieszany wilgotny	10,82
Świerk <i>Picea</i>	0,45	V (81-100 lat)	19,72	Las mieszany świeży	0,83
Buk <i>Fagus</i>	0,44	VI (101-120 lat)	2,87	Bór mieszany bagienny	0,56
Dąb bezszypułkowy <i>Quercus petraea</i>	0,07	VII (121-140 lat)	0,71	Ols	0,26

Prognoza oddziaływania na środowisko
Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów na lata 2020-2023 z perspektywą do 2027 r.

Topola osika <i>Populus tremula</i>	0,01	

Źródło: Nadleśnictwo Antonin

Tabela 88. Struktura wiekowa i gatunkowa lasów w Gminie Odolanów na terenie NDL Krotoszyn

Rodzaj/gatunek	%	Klasa wieku	%	Typ siedliskowy lasu	%
Sosna <i>Pinus</i>	78	I (1-20 lat)	11	Las mieszany świeży	44
Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	12	II (20-40 lat)	12	Bór mieszany świeży	24
Olsza <i>Alnus</i>	7	III (41-60 lat)	21	Las świeży	14
Brzoza <i>Betula</i>	2	IV (61-80 lat)	21	Las mieszany wilgotny	5
Modrzew <i>Larix</i>	1	V (81-100 lat)	19	Bór mieszany wilgotny	4
		VI (101-120 lat)	12	Bór świeży	3
		VII (121-140 lat)	2	Las wilgotny	3
		VIII (>140 lat)	2	Ols jesionowy	3

Źródło: Nadleśnictwo Krotoszyn

Formy ochrony przyrody

Według centralnego rejestru form ochrony przyrody (CRFOP) Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, na terenie Gminy i Miasta Odolanów istnieje duża ilość różnorodnych form ochrony. Zaliczają się do nich:

- Park Krajobrazowy: Park Krajobrazowy Dolina Baryczy,
- Obszar Chronionego Krajobrazu: Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska, Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków-Rochy,
- Obszary Natura 2000: Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej, Ostoja nad Baryczą, Dolina Baryczy, Dąbrowy Krotoszyńskie,
- 4 pomniki przyrody.

Tabela 89. Formy ochrony przyrody w Gminie i Mieście Odolanów

lp	Kod obszaru	Nazwa formy	Rodzaj ochrony	Data utw.	Podstawa prawna
1.	PL.ZIPOP.1393.PK.137	Park Krajobrazowy Dolina Baryczy	Park krajobrazowy	1996-07-01	Rozporządzenie Wojewody Kaliskiego i Wojewody Wrocławskiego z dnia 3 czerwca 1996 r. w sprawie utworzenia i ochrony parku krajobrazowego "Dolina Baryczy"
2.	PL.ZIPOP.1393.OCHK.235	Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska	Obszar chronionego krajobrazu	1995-01-01	Rozporządzenie Nr 63 Wojewody Kaliskiego z dnia 7 września 1995 r. w sprawie ustalenia obszaru chronionego krajobrazu "Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska" na terenie województwa kaliskiego i zasad korzystania z tego obszaru

Prognoza oddziaływania na środowisko

Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów na lata 2020-2023 z perspektywą do 2027 r.

3.	PL.ZIPOP. 1393.OCH K.236	Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków- Rochy	Obszar chronionego krajobrazu	1993- 02-25	<i>Rozporządzenie Wojewody Kaliskiego Nr 6 z dnia 22 stycznia 1993 r. w sprawie ustalenia obszaru chronionego krajobrazu "Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków - Rochy" na terenie województwa kaliskiego</i>
4.	PL.ZIPOP. 1393.N2K. PLH30000 2.H	Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej	Obszar Natura 2000	2008- 02-05	<i>Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 maja 2017 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej (PLH300002)</i>
5.	PL.ZIPOP.139 3.N2K.PLH020 041.H	Ostoja nad Baryczą	Obszar Natura 2000	2009- 03-06	<i>DECYZJA KOMISJI z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039)(2009/93/WE)</i>
6.	PL.ZIPOP. 1393.N2K. PLB02000 1.B	Dolina Baryczy	Obszar Natura 2000	2004- 11-05	<i>Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków</i>
7.	PL.ZIPOP. 1393.N2K. PLB30000 7.B	Dąbrowy Krotoszyńskie	Obszar Natura 2000	2007- 10-13	<i>Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków</i>
8.	PL.ZIPOP. 1393.PP.3 017033.18 03	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Pomnik przyrody	1978- 08-30	<i>Decyzja Wydziału Rolnictwa, Leśnictwa i Skupu UW w Kaliszu z dnia 24 maja 1978r. w sprawie uznania za pomnik przyrody</i>
9.	PL.ZIPO P.1393.P P.30170 33.1804	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Pomnik przyrody	1980- 12-17	<i>Decyzja Wydziału Rolnictwa, Leśnictwa i Skupu UW w Kaliszu z dnia 5 kwietnia 1980r. w sprawie uznania za pomnik przyrody</i>
10.	PL.ZIPOP. 1393.PP.3 017033.18 05	Dąb szypułkowy - Quercus robur	Pomnik przyrody	1980- 12-17	<i>Decyzja Wydziału Rolnictwa, Leśnictwa i Skupu UW w Kaliszu z dnia 5 kwietnia 1980r. w sprawie uznania za pomnik przyrody</i>
11.	PL.ZIPOP. 1393.PP.3 017033.18 06	Lipa drobnolistna - Tilia cordata	Pomnik przyrody	1980- 12-17	<i>Decyzja Wydziału Rolnictwa, Leśnictwa i Skupu UW w Kaliszu z dnia 5 kwietnia 1980r. w sprawie uznania za pomnik przyrody 2:Decyzja Nr 12/81 z 26 sierpnia 1981r. 3:2:Decyzja Nr 12/81 z 26 sierpnia 1981 r.</i>

Źródło: opracowanie własne na podstawie: <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP>

Opis form ochrony przyrody

Dla oznaczenia formy ochrony gatunkowej roślin i zwierząt, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183) oraz z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409), zastosowano następującą symbolikę:

- **C** – gatunek objęty ochroną częściową,
- **S** – gatunek objęty ochroną ścisłą.

Park Krajobrazowy „Dolina Baryczy”

Prognoza oddziaływania na środowisko

Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów na lata 2020-2023 z perspektywą do 2027 r.

Park Krajobrazowy „Dolina Baryczy” jest największym parkiem krajobrazowym w Polsce o całkowitej powierzchni 87 040 ha. Powołany został na podstawie wspólnego rozporządzenia wojewody wrocławskiego i kaliskiego z 3 czerwca 1996 r. Obszar parku znajduje się na terenach województwa dolnośląskiego (70 040 ha) oraz wielkopolskiego (17 000 ha). Cała część wielkopolska Parku leży w powiecie ostrowskim, z czego w Gminie i Mieście Odolanów 5 400 ha. Jest to najciekawszy przyrodniczo obszar całej Południowej Wielkopolski. Z przyrodniczego punktu widzenia najważniejszą część Parku stanowią 3 typy siedlisk: stawy rybne, podmokłe łąki i lasy.

Roślinność Parku jest zróżnicowana. Przeważają zbiorowiska naturalne i seminaturalne, a do szczególnie cennych należą naturalne zbiorowiska roślinności wodnej i bagiennej, obszary torfowisk niskich i przejściowych, łąk, olsów i łęgów nadrzecznych. Występuje wiele gatunków chronionych, m.in. wawrzynek wilczełyko^C, rosiczka okrągłolistna^S, kruszczyk szerokolistny^C, widłak jałowcowaty^C, kukulka (storczyk) szerokolistna^C. Obszar przy rozdzielających stawy groblach porastają pasy roślinności, złożonej głównie z trzciny pospolitej. Na powierzchni wody występują niektóre rośliny chronione np. grzybienie białe^C, a także roślina pospolite np. grązel żółty.

Ważnym przyrodniczo terenem Parku są „Łąki Odolanowskie” - położone na południowy-zachód od Odolanowa podmokłe tereny w dolinie Baryczy i jej dopływów: Kurocha, Olszówki i kanału Świeca. Występują tu zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, stanowiące ginące w skali całego kraju zbiorowiska, znajdujące się na gruntach wsi położonych na zachód od Odolanowa: Raczyce, Boników, Garki. Łącznie zajmują powierzchnię ok. 1 km², rozciągające się wzdłuż cieku Zimna Woda. Część z tych łąk stanowią nieużytki, wyłączone z użytkowania ze względu na duże uwilgotnienie gleby i niskie plony paszowe. Charakteryzują się występowaniem rzadkich roślin chronionych takich jak: kukulka (storczyk) szerokolistna^C, kruszczyk błotny^S, pełnik europejski^S, goździk pyszny^S, bobrek trójlistkowy^C, a także gatunków rzadkich i ginących: starzec kędzierzawy, chaber ostrołuskowy, bukwica zwyczajna, kozłek dwupienny i koniopłoch łąkowy i około 14 gatunków turzyc. Oprócz nich należy wymienić również trawy: tymotka, kupkówka, wyczyniec łąkowy, wiechlina łąkowa, mozga trzcinowata i sporadycznie rajgrasy. Z roślin motylkowych - koniczyna biała i czerwona.

Najważniejszym zagrożeniem dla różnorodności przyrody terenu parku krajobrazowego „Dolina Baryczy” jest nie tyle zniszczenie konkretnych pojedynczych obiektów, ale procesy o charakterze długotrwałym, dotyczące niektóre obiekty o określonej wrażliwej strukturze ekologicznej. Można do nich zaliczyć:

- przesuszanie i degradacja torfowisk - proces ten jest związany nie tyle z bezpośrednim odwodnieniem torfowisk rowami melioracyjnymi, ale raczej z ogólnym obniżeniem poziomu wód gruntowych. Prowadzenie gospodarki zrębami zupełnymi przyczyniła się znacznie do zubożenia lokalnego bilansu wodnego,
- zarastanie i zalesianie łąk,
- juwenalizacja i uproszczenia w hodowli struktury lasów. W wyniku gospodarki leśnej niewiele jest w lasach bardzo starych drzewostanów, a te, które pozostały, zasługują na pieczołowitą ochronę.

Obszar chronionego krajobrazu Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska

Obszar ten został utworzony rozporządzeniem Wojewody Kaliskiego Nr 63 z dnia 7 września 1995 roku (Dz. Urz. Województwa Kaliskiego Nr 15/95, poz. 95 z 25 września 1995 roku). Dla obszaru chronionego krajobrazu leżącego w granicach województwa dolnośląskiego o powierzchni 9 400 ha obowiązuje aktualnie Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego Nr 30 z dnia 28 listopada 2008 roku w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska”. Rozporządzenie to nie obowiązuje na terenie Nadleśnictwa Antonin, które w całości położone jest w województwie wielkopolskim. Brak do tej pory takiego rozporządzenia weryfikującego powierzchnię, w wyniku zmian podziału administracyjnego kraju, w części wielkopolskiej obszaru.

Obszar obejmuje swym zasięgiem całkowicie lub częściowo gminy: Sośnie, Przygodzice, Ostrzeszów, Międzybórz, Kobyla Góra, Odolanów, Mikstat, Doruchów, Grabów nad Prosną, Kępno i Syców o łącznej powierzchni 87 000 ha. Lasy stanowią prawie połowę obszaru, łąki i pastwiska około 18%, a wody ponad 2%. Wszystkie grunty Nadleśnictwa Antonin, leżące poza granicami parku krajobrazowego, znajdują się w zasięgu obszaru chronionego krajobrazu „Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska”.

Wyznaczenie tego obszaru, ma na celu zabezpieczenie przed zniszczeniem, bądź degradacją walorów przyrodniczych, uwzględnić ich znaczenie jako terenów przydatnych do zaspokajania ważnych potrzeb społecznych w zakresie regeneracji przyrody.

O powołaniu obszaru chronionego krajobrazu zadecydowały walory estetyczno-widokowe krajobrazu, zróżnicowanie występujących ekosystemów, rzeźba terenu, złożona sieć cieków, rowów i kompleksów stawowych oraz charakter oraz stan szaty roślinnej.

Obszar chronionego krajobrazu Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków-Rochy

Obszar ten utworzono na podstawie Rozporządzenia Nr 6 Wojewody Kaliskiego z dnia 22 stycznia 1993 roku, opublikowanego w Dzienniku Urzędowym Województwa Kaliskiego Nr 2, poz. 14. Celem powołania była ochrona unikalnych w skali Europy starych drzewostanów dębowych z charakterystycznymi zespołami roślinnymi (kwaśne dąbrowy, grądy). Powierzchnia tego obszaru wynosi 55 800 ha, w tym lasy zajmują 15 600 ha – 28 %. Położony jest na terenie gmin: Zduny, Krotoszyn, Rozdrażew, Dobrzyca, Pleszew, Raszków, Ostrów Wlkp. i Odolanów. Występują tu acidofilne lasy liściaste z, często ponad 200 letnimi, pomnikowymi okazami dębów i buków.

O walorach geobotanicznych obszaru świadczy występowanie gatunków rzadkich i zagrożonych, w tym duża ilość gatunków górskich z licznymi osobliwościami florystycznymi – stwierdzono tu występowanie ponad 900 gatunków roślin. Chroniony jest tu krajobraz kompleksów leśnych Baszków i Rochy oraz łąki w dolinie rzeki Borownicy. Najlepiej zachowane, zbliżone do naturalnych fitocenozy występują w leśnictwie Baszków. Są to głównie grądy (*Galio-Carpinetum*), acidofilne dąbrowy (*Molinio-Quercetum*), (*Calamagrostio-Quercetum*), bory sosnowe i olsy. Dzięki introdukcji sosny na obce jej siedliska wytworzyły się tutaj fitocenozy reprezentujące kontynentalny bór mieszany *Quercus robur*-*Pinetum*. Mniej naturalne i słabiej zachowane są lasy w uroczysku Rochy. Dominują tu monokultury sosnowe. Obok zbiorowisk leśnych występują tu również zbiorowiska związane ze stawami rybnymi i łąkami. Brzegi stawów porastają zbiorowiska szuwarowe – głównie zespół manny mielec, jeżogłówki gałęzistej oraz trzcinowiska. Występują tu również szuwały halofilne.

Jesienią okoliczne pola stanowią miejsce żerowania gęsi zbożowych, które mają swoje noclegowiska na stawach rybnych w dolinie rzeki Baryczy oraz Rochach. Rozległe powierzchnie łąk między Zdunami, Piaskami i Rochami są miejscem żerowania bocianów białych. Mozaikowy charakter pól sprzyja rozwojowi populacji przepiórki. Łączna powierzchnia OChK Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków - Rochy w zasięgu działania Nadleśnictwa Krotoszyn wynosi 37 413,14ha. W granicach OChK Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków - Rochy znalazła się powierzchnia 14192,95 ha gruntów Nadleśnictwa Krotoszyn.

Obszary Natura 2000 – Dąbrowy Krotoszyńskie i Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej

Na terenie ostoi nie ma naturalnych zbiorników wodnych, a największym stawem jest Węgielnik, który położony w zachodniej części obszaru. Flora obszaru jest dobrze poznana. Do jej najcenniejszych elementów należą występujące na krajowej czerwonej liście: długosz królewski^S *Osmunda regalis*, dzwonek szerokolistny^C *Campanula latifolia*, fiołek mokradowy^S *Viola persicifolia*, goryczka wąskolistna^S *Gentiana pneumonanthe*, goździk pyszny^S *Dianthus superbus*, jaskier polny *Ranunculus arvensis*, kosaciec syberyjski^S *Iris sibirica*, krwawnica hyzopolistna^S *Lythrum hyssopifolia*, kukulka plamista^C *Dactylorhiza maculata*, lenek stoziarn *Radiola linoides*, mięta polej *Mentha pulegium*, ożanka czosnkowa *Teucrium scordium*, przywrotnik prawie nagi *Alchemilla glabra*, rosiczka okrągłolistna^S *Drosera rotundifolia*, selernica żyłkowana *Cnidium dubium*, turzyca Buxbauma^S *Carex buxbaumii* oraz życica Inowa *Lolium remotum*.

Wśród zwierząt warto odnotowania są: kumak nizinny^S *Bombina bombina*, zębielek karliczek^C *Crocidura suaveolens*, ślimak z rodziny zatoczkowatych *Gyraulus acronicus*, zacznik zdobny *Gnorimus nobilis*, kwietnica okazała^S *Netocia aeruginosa* oraz ciólek matowy *Dorcus parallelipipedus*. Bardzo dobrze zbadana jest ornitofauna; w obszarze odnotowano występowanie 168 taksonów, w tym bociana czarnego *Ciconia nigra* (ochrona strefowa), trzmiełojada^S *Pernis apivorus*, kanie (rudą^S *Milvus milvus* i czarną^S *Milvus migrans*), puszczyka^S *Strix aluco*, krętogłowa^S *Jynx torquilla*, dzięcioły (zielonego^S *Picus viridis*, zielonosiwego^S *Picus canus*, średniego^S *Dendrocopus medius* i czarnego^S *Dryocopus martius*) oraz muchołówki (małą^S *Ficedula parva* i białoszyją^S *Ficedula albicollis*).

Głównymi przedmiotami ochrony Dąbrów Krotoszyńskich są siedliska lasów liściastych, wśród których pod względem udziału powierzchniowego bezwzględna dominacja należy do kwaśnych dąbrów (siedlisko 9190). Drzewostan budują głównie dęby: szypułkowy *Quercus robur* oraz bezszypułkowy *Quercus petraea*, w różnych proporcjach, zależnych od warunków lokalnosiedliskowych. Warstwę krzewów buduje głównie kruszyna pospolita *Frangula alnus*, jarzab pospolity *Sorbus aucuparia* i miejscami topola osika *Populus tremula*, a w wilgotniejszych miejscach również brzoza omszona *Betula pubescens*. W runie najczęściej występuje: trzęślica modra *Molinia caerulea*, trzcinik leśny *Calamagrostis arundinacea*, turzyca pigułkowata *Carex pilulifera* oraz kosmatka owłosiona *Luzula pilosa*. W suchszych miejscach licznie występuje borówka czernica *Vaccinium myrtillus*, konwalijka dwulistna *Maianthemum bifolium* i pszeniec zwyczajny *Melampyrum pratense*. Ze znaczne mniejszym udziałem na terenie ostoi występują grądy środkowoeuropejskie (siedlisko 9170), które stanowią zaledwie 3,5% jej powierzchni. Ich skład gatunkowy jest zazwyczaj urozmaicony, a runo, szczególnie wiosennych geofitów, w niektórych miejscach bardzo zróżnicowane gatunkowo. W obrębie Dąbrów

Krotoszyńskich występują także dwa niewielkie skupienia kwaśnych buczyn (siedlisko 9110), o łącznej powierzchni ok. 190 ha, co stanowi ok. 0,5% powierzchni tego obszaru Natura 2000. Jedno z ich stanowisk jest zabezpieczone w rezerwacie przyrody „Buczyna Helenopol”, drugie znajduje się w sąsiedztwie rezerwatu „Dąbrowa Smoszew”. Są one budowane przez drzewostan w wieku od 70 do 130 lat. Znacznie rzadsze w obrębie opisywanego obszaru są łągi oraz bory i lasy bagienne. Z siedlisk nieleśnych w obrębie ostoi stwierdzono niewielkie płaty muraw napiaskowych, wykształcających się na drobnych wydmach, a także łąki, ziołorośla i torfowiska.

Na obszarze Natura 2000 Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej, w dużym kompleksie dąbrów występuje zaś bogata chiropterofauna. Kontrole zimowisk, rejestracja akustyczna echolokacji i odłowy w sieci chiropterologicznej wykazały występowanie 12 gatunków nietoperzy: nocka dużego^S *Myotis myotis*, nocka Natterera^S *M. nattereri*, nocka wąsatka^S *M. mystacinus*, nocka rudego^S *M. daubentonii*, mroczka późnego^S *Eptesicus serotinus*, karlika malutkiego^S *Pipistrellus pipistrellus*, karlika drobnego^S *P. pygmaeus*, karlika większego^S *P. nathusii*, borowca wielkiego^S *Nyctalus noctula*, gacka brunatnego^S *Plecotus auritus*, gacka szarego^S *P. austriacus* oraz mopka *Barbastella*^S *barbastellus*. Wiele z tych gatunków dokonuje tutaj rozrodu.

Obszary Natura 2000 – Dolina Baryczy, Ostoja nad Baryczą

Obszar znajduje się głównie na terenie woj. dolnośląskiego (jego mniejszy fragment znajduje się w woj. wielkopolskim). Ostoja w większej części pokrywa się z obszarem Parku Krajobrazowego „Doliny Baryczy”, leżącym w północnej części Dolnego Śląska na terenie gmin Milicz, Żmigród, Krośnice, oraz Prusice, Cieszków i Twardogóra.

Dolina Baryczy jest wyjątkowym w skali województwa przykładem krajobrazu kulturowo-przyrodniczego, kształtowanym od stuleci przez gospodarkę człowieka, a jednocześnie zachowującym ogromną różnorodność biologiczną. Obszar obejmuje kompleks łąk zalewowych, stawów rybnych (z najbardziej znanymi Stawami Milickimi), pól uprawnych i rozległych terenów leśnych (z wyłączeniem miasta Milicz). Lasy tworzą dwa większe kompleksy - Lasy Milickie na zachodzie i Lasy Ostrzeszowskie na wschodzie.

Dobrze wykształciły i zachowały się zbiorowiska leśne: największy kompleks łągów jesionowo-olsowych w południowo-zachodniej Polsce, łągi dębowo-wiązowe-jesionowe oraz starodrzewia grądowe i buczynowe. Okresowo odkrywane dno stawów stanowi bardzo cenne siedlisko dla roślinności *Isoeto-Nanojuncetea*. Również ważne są zbiorowiska podmokłych łąk, muraw napiaskowych, torfowisk przejściowych i nitrofilnych ziołorośli okrajkowych. Występują tutaj rośliny z Czerwonej listy roślin i grzybów Polski jak: uwroć wodna^S (*Crassula aquatica*), rosiczka okrągłolistna^S (*Drosera rotundifolia*) czy kruszczyk błotny^S (*Epipactis palustris*).

Ze świata zwierząt występuje tu 14 gatunków zwierząt (wyłączając ptaki) z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej (m.in. kumak nizinny^S *Bombina bombina*, traszka grzebieniasta^S *Triturus cristatus*, piskorz^C *Misgurnus fossilis*, kiełb białopłetwy^C *Gobio albipinnatus*). Odnotowano także 37 gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG oraz 26 gatunków ptaków regularnie występujących, migrujących nie wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG.

W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bączek^S *Ixobrychus minutus* (PCK), bąk^S *Botaurus stellaris* (PCK), bielik^S *Haliaeetus albicilla* (PCK), błotniak stawowy^S *Circus aeruginosus*, bocian czarny (ochrona strefowa) *Ciconia nigra*, kania czarna^S *Milvus migrans* (PCK), łabędź krzykliwy^S *Cygnus cygnus*, podgorzałka^S *Aythya nyroca* (PCK), rybitwa czarna^S *Chlidonias niger*, rybitwa rzeczna^S *Sterna hirundo*, zielonka^S *Porzana parva* (PCK), zimorodek^S *Alcedo atthis*, perkoz dwuczuby^S *Podiceps cristatus*, perkoz rdzawoszyi^S *Podiceps grisegena*, łabędź niemy^S *Cygnus olor*, gęgawa *Anser anser*, cyranka^S *Anas querquedula*, czernica *Aythya fuligula* (wezwanie IUCN do objęcia ścisłą ochroną gatunkową), krakwa^S *Anas strepera*, łyska *Fulica atra* (wezwanie IUCN do objęcia ścisłą ochroną gatunkową), wodnik^S *Rallus aquaticus*, rycyk^S *Limosa limosa*. W stosunkowo wysokim zagęszczeniu występują również: bocian biały^S *Ciconia ciconia*, kania ruda^S *Milvus milvus*, kropiatka^S *Porzana porzana* i żuraw^S *Grus grus*. W okresie wędrówek występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego żurawia i gęsi zbożowej (>4%), ponadto spotykane są stada gęgawy (do 1300 osobników) i mieszane stada gęsi w ilości do 33 000 osobników. Na podkreślenie zasługuje także bogata ichtiofauna z kozą złotawą^S *Sabanejewia aurata* (jedno z nielicznych w Polsce stanowisk).

Inne gatunki prawnie chronione na terenie Gminy

Poza ww. gatunkami występującymi na terenie form ochrony przyrody, na terenie Gminy Odolanów spotkać można także następujące chronione lub zagrożone rośliny naczyniowe:

1. Rośliny wodne: bobrek trójlistkowy^C, kropidło piszczalkowate (Polska Czerwona Lista), tatarak zwyczajny (CK),
2. Rośliny leśne: lilia złotogłów^S, kruszczyk szerokolistny^C, naparstnica zwyczajna^C, podkolan biały^C, wawrzynek wilczełyko^C, widłak goździsty^C,
3. Rośliny łąkowe: goździk pyszny^S, kocanki piaszkowe^C, kruszczyk błotny^S, mieczyk dachówkowaty^S, pełnik europejski^S, storczyk krwisty^C, storczyk plamisty^C, storczyk szerokolistny^C, turzyca Davalla^S.
4. Rośliny polne: kąkol polny (Polska Czerwona Lista), rozspunka bruzdkowana (Polska Czerwona Lista).

Korytarze ekologiczne – sieć ECONET

Inny rodzaj ochrony stanowi Europejska Sieć Ekologiczna ECONET - spójny przestrzennie i funkcjonalnie system reprezentowanych i najlepiej zachowanych pod względem różnorodności biologicznej obszarów Europy. Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET- POLSKA została opracowana w 1995 i 1996 roku jako projekt badawczy National Nature Plan (NNP) w ramach Programu Europejskiego Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody (IUCN). Polska przyjęła jednolite założenia koncepcji sieci paneuropejskiej EECONET (European ECOlogical NETwork) wraz z metodyką jej wyznaczania.

Choć sieć ECONET-POLSKA nie posiada umocowania prawnego, jest pewną wytyczną polityki przestrzennej. Zgodnie z definicją podaną przez Autorów koncepcji "Krajowa sieć ekologiczna" ECONET-POLSKA jest wieloprzestrzennym systemem obszarów węzłowych najlepiej zachowanych pod względem przyrodniczym i reprezentatywnych dla różnych regionów przyrodniczych kraju,

wzajemnie ze sobą powiązanych korytarzami ekologicznymi, które zapewniają ciągłość więzi przyrodniczych w obrębie tego systemu. Sieć ECONET-POLSKA zawiera w sobie również obszary prawnie chronione (parki narodowe i krajobrazowe oraz rezerваты), ostoje przyrody CORINE lub ważne ostoje ptaków, które najczęściej są "wbudowane" w najcenniejsze fragmenty obszarów węzłowych jako tzw. biocentra (regionalne i lokalne). Większość z wytyczonych w sieci ECONET-PL korytarzy ekologicznych nawiązuje do dolin rzecznych.

Sieć ECONET-POLSKA pokrywa 46 % kraju. Składa się ona z obszarów węzłowych i łączących je korytarzy ekologicznych, wyznaczonych na podstawie takich kryteriów, jak naturalność, różnorodność, reprezentatywność, rzadkość i wielkość. Wyznaczono ogółem 78 obszarów węzłowych (46 międzynarodowych i 32 krajowe, które razem obejmują 31 % powierzchni kraju) oraz 110 korytarzy ekologicznych (38 międzynarodowych i 72 krajowe, które razem obejmują 15 % powierzchni kraju).

Na obszarze Gminy i Miasta Odolanów przebiegają dwa korytarze ekologiczne ECONET-PL o znaczeniu krajowym: Dolina Warty – Stawy Milickie (KPdC-15B) oraz Stawy Milickie (GKPdC-17). Korytarz ekologiczny Dolina Warty – Stawy Milickie przebiegający przez Dolinę Baryczy ma duże znaczenie także na skalę europejską.

Tereny zieleni

Gmina i Miasto Odolanów posiada tereny zieleni w postaci lasów gminnych o łącznej powierzchni 33,90 ha. Ponadto istnieje 13 zieleńców o łącznej powierzchni 13,80 ha. Tereny zieleni osiedlowej zajmują ok. 2,56 ha, natomiast parki pokrywają obszar 13,80 ha. Na terenie Gminy i Miasta Odolanów znajduje się 5 cmentarzy o łącznej powierzchni 6,00 ha. Według danych GUS w 2018 r. na terenie JST było 277 m żywopłotów.

Do najważniejszych terenów zieleni na analizowanym terenie należą:

- Park Natury w Odolanowie przy ul. Bartosza,
- skwer zieleni na Rynku w Odolanowie,
- Park przy ul. 1-Maja w Odolanowie,
- skwer zieleni przy pl. Kościuszki
- Park 600 lecia Miasta Odolanowa,

Tabela 90. Tereny zieleni w Gminie i Mieście Odolanów w 2018 roku

Jednostka terytorialna	Lasy gminne	Zieleńce		Parki	Tereny zieleni osiedlowej	Cmentarze	
	ha	szt.	ha	ha	ha	szt.	ha
Gmina Odolanów	33,90	13	13,80	12,00	2,56	5	6,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

5.2.10. Zagrożenia poważnymi awariami

Na terenie Gminy i Miasta Odolanów działają 2 Ochotnicze Straże Pożarne, które są wpisane do krajowego systemu ratowniczego-gaśniczego, są to:

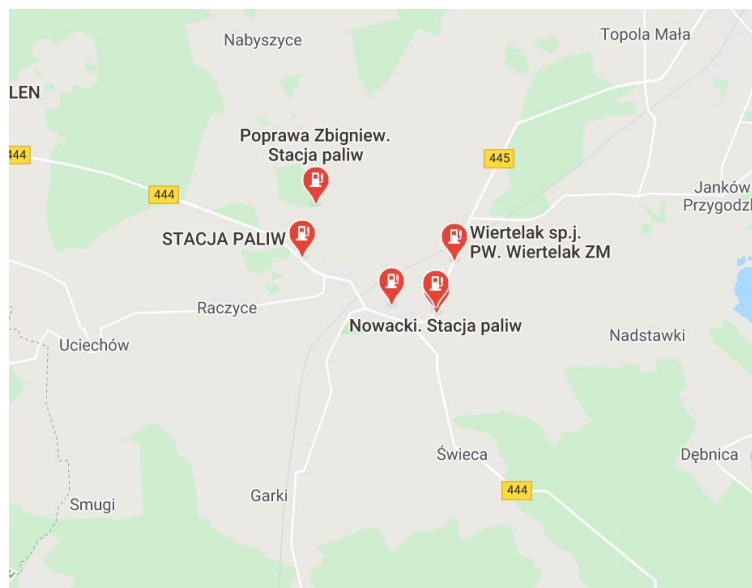
- OSP Odolanów,
- OSP Tarchały Wielkie.

Według danych WIOŚ Poznań na terenie Gminy i Miasta jedynym zakładem o dużym ryzyku

występowania awarii przemysłowej jest PGNiG S.A. Oddział w Odolanowie, ul. Krotoszyńska 148, jednakże nie zarejestrowano wystąpienia poważnych awarii przemysłowych na terenie Gminy i Miasta w latach 2016 - 2019..

Z danych przekazanych przez Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej o w Ostrowie Wielkopolskim w latach 2016-2019 w Gminie Odolanów doszło do 3 pożarów lasów, w tym 2 pożary w 2017 r. i jeden pożar w 2019 r. W tym samym przedziale czasu nie zarejestrowano żadnych wypadków podczas transportu substancji niebezpiecznych na terenie Gminy i Miasta.

Na terenie Gminy funkcjonuje kilka stacji paliw, które zlokalizowane są w Odolanowie. Mogą one stanowić potencjalne źródło zagrożenia w przypadku wystąpienia awarii.

Rycina 15. Stacje paliw zlokalizowane w rejonie Gminy i Miasta Odolanów

Źródło: Google Maps

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w latach 2016 – 2019 przeprowadził 22 kontrole podmiotów gospodarczych w Gminie i Mieście Odolanów, w tym 4 kontrole w 2016 r., 9 kontroli w 2017 r., 3 kontrole w 2018 r. i 6 kontroli w 2019 r.

6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji Programu

Z przeprowadzonej analizy stanu środowiska naturalnego na terenie Gminy i Miasta Odolanów, dzięki którym określono główne problemy ochrony środowiska, z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu wyraźnie wskazuje, że w przypadku braku realizacji *Programu* opisany powyżej stan środowiska nie będzie ulegał poprawie.

Wszelkie działania zaproponowane do realizacji w ramach *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów* z założenia mają na celu poprawę stanu środowiska na terenie całej gminy i tym samym będą pozytywnie wpływać na zdrowie mieszkańców.

W związku z rozwojem gospodarczym, infrastruktury i zabudowy na terenie Gminy i Miasta, odstąpienie od realizacji zapisów *Programu Ochrony Środowiska* uniemożliwi dotrzymanie obecnych standardów środowiska w perspektywie średnio- i długookresowej. W szczególności należy odnieść się do celu osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r., który będzie realizowany poprzez np. termomodernizację i poprawę efektywności energetycznej budynków, a także montaż odnawialnych źródeł energii. Brak wykonania założeń Programu skutkować będzie wystąpieniem zagrożenia pogłębiania się zmian klimatycznych i niedotrzymania międzynarodowych umów i dyrektyw.

W przypadku braku realizacji zaproponowanych działań w ramach *Programu Ochrony Środowiska* negatywne skutki będą występować w odniesieniu do każdego z opisanych komponentów środowiska, a w szczególności odbije się to na jakości powietrza, wód podziemnych i powierzchniowych oraz powierzchni ziemi. Negatywne skutki będą odczuwalne dla mieszkańców poprzez zwiększający się nadmierny hałas i niewłaściwą gospodarkę odpadami. Dotyczy to w szczególności zabudowy przy głównych ciągach komunikacyjnych oraz zlokalizowanym przy składowisku odpadów w Ostrowie Wielkopolskim. Brak realizacji budowy PSZOK'u w Raczycach sprawi, że mieszkańcy Gminy i Miasta Odolanów i pobliskich terenów niechętnie będą gromadzić odpady problemowe w związku z koniecznością dojazdu do najbliższego przy ZOiGO w Ostrowie Wielkopolskim w celu ich oddania. Również bezpieczeństwo mieszkańców może być zagrożone w związku z brakiem przebudowy dróg o złym stanie nawierzchni. Wszystkie te negatywne skutki spowodują pogorszenie standardu życia oraz zdrowia mieszkańców Gminy i Miasta Odolanów.

Nie wdrożenie założeń *Programu* spowoduje dalsze utrzymywanie się dotychczasowej jakości środowiska w gminie Odolanów, a nawet postępującą degradację. Wstrzymanie działań związanych z oczyszczaniem ścieków, z rozbudową układów energetycznych, termomodernizacją, utrzymywaniem i pielęgnacją terenów leśnych, spowoduje negatywne skutki dla środowiska objawiające się postępującym zanieczyszczeniem gleb oraz wód powierzchniowych i gruntowych, spadkiem bioróżnorodności fauny i flory. Na skutek braku przeprowadzenia inwestycji w zakresie ochrony wód i powietrza wzrośnie poziom emisji zanieczyszczenia powietrza i wód. Pogorszą się tym samym warunki życia mieszkańców gminy i wzrośnie zagrożenie dla ich zdrowia.

Dokonanie przeglądu i wyznaczenie nowego obszaru i granic aglomeracji Odolanów pozwoli dotrzymać przez Gminę i Miasto warunków określonych w tzw. unijnej dyrektywie ściekowej.

W przypadku, gdy *Program Ochrony Środowiska* nie zostanie wdrożony, negatywne trendy będą się pogłębiać, a zanieczyszczenie środowiska wzrastać. Utrudni to również realizację założonego celów określonych w POŚ.

Brak edukacji i stałego kształtowania świadomości ekologicznej sprawi, że powszechnie akceptowane staną się postawy nieprzyjazne ekologicznie, które przyczyniać się będą do utrwalania oraz występowania negatywnych tendencji w zakresie korzystania ze środowiska. Brak realizacji założeń zapisanych w *Programie Ochrony Środowiska* doprowadzi do ogólnego pogarszania stanu środowiska przyrodniczego i zdrowia, a także poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

7. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody

Na podstawie analizy aktualnego stanu środowiska i przeprowadzonych w *Programie* analiz SWOT zostały zidentyfikowane najistotniejsze problemy ochrony środowiska w Gminie i Mieście Odolanów. Problemy te zostały poniżej przedstawione wraz z założonym celem środowiskowym.

Tabela 91. Główne problemy i wyznaczone cele ochrony środowiska w Gminie i Mieście Odolanów

Obszar interwencji	Stan obecny - problem	Cel
Ochrona klimatu i jakości powietrza	1. Emisja zanieczyszczeń z procesu spalania nieefektywnych paliw stałych w przestarzałych systemach grzewczych	I. Poprawa jakości powietrza na terenie Gminy i Miasta
	2. Emisja zanieczyszczeń powstających w procesie spalania paliw w środkach transportu drogowego, słabnące znaczenie zbiorowego transportu publicznego	
	3. Zainstalowane mierniki monitorują jedynie pyły zawieszone w powietrzu, na terenie Gminy nie istnieje pełnozakresowa stacja pomiarowa	
Zagrożenia hałasem	4. Brak pomiarów poziomu hałasu kolejowego na terenie Gminy i Miasta Odolanów, zły stan infrastruktury kolejowej, przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu drogowego	II. Poprawa środowiska akustycznego w gminie
	5. Brak ekranów akustycznych przy drogach wojewódzkich, przebieg głównych szlaków komunikacyjnych przez centrum Odolanowa	
Pola elektromagnetyczne	6. Brak prowadzonych pomiarów PEM w Gminie i Mieście Odolanów	III. Utrzymanie poziomu promieniowanie elektromagnetycznego poniżej poziomu dopuszczalnego
	7. Rozmieszczenie linii elektroenergetycznych stacji bazowych telefonii komórkowej w bliskiej odległości	

Obszar interwencji	Stan obecny - problem	Cel
Gospodarowanie wodami	8. Niekorzystny wpływ działalności antropogenicznej na jakość wód, w szczególności rolnictwa	IV. Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych – dążenie do osiągnięcia dobrego stanu wód
	9. Występujące zagrożenie powodziowe	
	10. Zły stan wód powierzchniowych i umiarkowany stan wód podziemnych	
Gospodarka wodno-ściekowa	11. Duża ilość indywidualnych zbiorników bezodpływowych na obszarze wiejskim, mała ilość i brak dokumentacji potwierdzającej skuteczność PSOŚ	V. Racjonalna gospodarka wodno-ściekowa
	12. Brak wykonanych analiz ryzyka ujęć wód	
Zasoby geologiczne	13. Duży wpływ wydobywania surowców na przekształcenia powierzchni ziemi i niekorzystne warunki hydrologiczne na wydobywaniu złóż	VI. Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż
	14. Ryzyko nieprzestrzegania warunków koncesji na wydobywaniu złóż	
Gleby	15. Brak punktu pomiarowego monitoringu gleb w Gminie i Mieście Odolanów	VII. Zapewnienie prawidłowego użytkowania powierzchni ziemi
	16. Mała ilość próchnicy w strukturze gleb oraz zakwaszanie gleb, niskie klasy bonitacyjne gleb	
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	17. Występujące na terenie Gminy i Miasta wyroby azbestowe	VIII. Racjonalna gospodarka odpadami
	18. Brak odpowiedniej infrastruktury gospodarki odpadami na terenie Gminy i Miasta (dotychczasowy brak PSZOK, urządzeń do przeróbki odpadów)	
	19. Niedotrzymanie wszystkich poziomów recyklingu i odzysku oraz wzrastająca liczba produkowanych odpadów	
Zasoby przyrodnicze	20. Podatność zasobów przyrody żywej i nieożywionej na zanieczyszczenia środowiska oraz intensyfikację turystyki	IX. Utrzymanie dobrego stanu oraz poprawa bioróżnorodności na terenie Gminy i Miasta
	21. Wysoka podatność zasobów przyrodniczych, w tym obszarów prawnie chronionych (w szczególności Natura 2000) na zmiany stosunków wodnych, związane z zasypywaniem terenu, melioracjami i osuszaniem. Duża podatność na występujący problem suszy w Polsce związany m.in. ze zmianami klimatycznymi.	
	22. Brak ustanowionych planów zadań ochrony albo planów ochrony dla obszarów Natura 2000 oraz Parku Krajobrazowego Dolina Baryczy	
	23. Przeważający udział monokultury sosny	
Zagrożenia poważnymi awariami	24. Mała liczba (2) działających OSP na terenie Gminy i Miasta	X. Zapobieganie powstawaniu poważnych awarii
	25. Istnienie zakładu podwyższonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej - PGNiG	

Źródło: opracowanie własne

Cele wyznaczone w *Programie Ochrony Środowiska* mają przyczynić się do poprawy stanu środowiska w Gminie i Mieście Odolanów a co za tym idzie pozytywnie wpłynąć na obszary chronione znajdujące się w granicach JST.

*Prognoza oddziaływania na środowisko
Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów na lata 2020-2023 z perspektywą do 2027 r.*

8. Identyfikacja i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne

W trakcie realizacji zaplanowanych w *Programie* przedsięwzięć mogą wystąpić szczególne aspekty oddziaływania na środowisko. Ocenie możliwych oddziaływań na środowisko poddano wszystkie zaplanowane zadania zarówno inwestycyjne jak i pozainwestycyjne, które zostały przedstawione w harmonogramie. Najważniejszym zagrożeniem dla środowiska związanym z realizacją *Programu* może być nieterminowe realizowanie zapisanych w nim działań.

Próbę identyfikacji i oceny przewidywanych znaczących oddziaływań poszczególnych zadań na środowisko dokonano w tabeli uwzględniając:

- pozytywne / negatywne lub brak oddziaływania, a poza nimi oceniono dodatkowo poszczególne priorytety oddziaływania:
  - bezpośrednie / pośrednie,
  - krótkoterminowe / średnioterminowe / długoterminowe,
  - stałe / chwilowe,
  - wtórne/ skumulowane.

Ocena została dokonana na podstawie symulacji i przewidywanych skutków realizacji konkretnych działań na poszczególne elementy:

1. Zwierzęta,	7. Krajobraz,
2. Rośliny,	8. Zasoby naturalne,
3. Ludzie,	9. Zabytki i dobra materialne,
4. Powietrze i klimat,	10. Ochrona przyrody – Natura 2000
5. Wody,	i pozostałe formy
6. Powierzchnia ziemi,	

Analizując zestawienie przedstawione w poniższej tabeli należy pamiętać, że dokonana ocena analizowanego *Programu* w dużej mierze ma charakter czysto teoretyczny – dlatego też przy opisach znaczących oddziaływań celowo używane jest określenie „prawdopodobnie”. W ocenie tej, nie wartościowano wielkości poszczególnych oddziaływań tylko analizowano możliwość ich wystąpienia.

Określenie zmian stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem w odniesieniu do zadań inwestycyjnych zaplanowanych w *Programie* przy braku informacji o sposobie i dokładnych miejscach realizacji poszczególnych przedsięwzięć jest bardzo trudne. Biorąc jednak pod uwagę, że większość z planowanych zadań inwestycyjnych wymagać będzie przeprowadzenia postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w odniesieniu do konkretnych warunków środowiskowych przyjęto, że na tym etapie wystarczające będzie omówienie typowych oddziaływań i ich potencjalnych skutków środowiskowych.

Jako oddziaływanie negatywne należy rozumieć takie oddziaływanie, które prowadzi do ujemnych skutków, pomniejsza wartość środowiska i jego składników. Negatywne mogą być zarówno działania legalne jak i nielegalne, powodujące szkody w środowisku oraz te, które stwarzają zagrożenie dla środowiska. Oddziaływania pozytywne to takie, których realizacja prowadzi do poprawy stanu środowiska.

W niektórych przypadkach oddziaływanie, w zależności od aspektu, jaki się rozważa, może mieć jednocześnie negatywny i pozytywny wpływ na dany element środowiska. Przyznanie takiej oceny nie oznacza, że oddziaływania takie zawsze wystąpią oraz, że oddziaływanie pozytywne zawsze będzie miało większą, mniejszą lub taką samą wartość jak oddziaływanie negatywne.

W niniejszej analizie określono również wskaźnik 0 – jako brak zauważalnego oddziaływania. W rzeczywistości trudno jest znaleźć przypadek, gdy brak jest jakichkolwiek oddziaływań. Zawsze można określić powiązania, które będą wpływać negatywnie lub pozytywnie na dany komponent środowiska. Lecz w celu uproszczenia i przedstawienia braku zauważalnego oddziaływania zaplanowanego zadania na środowisko wprowadzono wskaźnik 0.

Objaśnienia

	Oddziaływanie pozytywne
	Oddziaływanie negatywne
	Oddziaływanie zarówno pozytywne jak i negatywne
0	Brak zauważalnego oddziaływania

Tabela 92. Ocena ewentualnego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska w tym na walory przyrodnicze i człowieka w podziale na pozytywne, negatywne oraz neutralne

Lp.	Rodzaj zadania	Przewidziane znaczące oddziaływanie (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na poszczególne komponenty									
		Zwierzęta	Rośliny	Ludzie	Powietrze i klimat	Wody	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne	Ochrona przyrody – Natura 2000 i pozostałe formy
Ochrona klimatu i jakości powietrza											
1.	Monitoring i kontrola podmiotów korzystających ze środowiska										
2.	Aktualizacja baz danych dotyczących niskiej emisji i monitoring jakości powietrza										
3.	Aktualizacja PGN										
4.	Zadania polegające na termomodernizacji gminnych budynków komunalnych i użyteczności publicznej (ratusz, bud. urzędu GiM, szkoły, sale sportowe, wiejskie, osiedlowe, świetlice wiejskie, remiza OSP)										
5.	Zadania polegające na poprawie efektywności energetycznej gminnych budynków komunalnych i użyteczności publicznej (ratusz, bud. urzędu GiM, szkoły, sale sportowe, wiejskie, osiedlowe, świetlice wiejskie, remiza OSP)										

Lp.	Rodzaj zadania	Przewidziane znaczące oddziaływanie (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na poszczególne komponenty									
		Zwierzęta	Rośliny	Ludzie	Powietrze i klimat	Wody	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne	Ochrona przyrody – Natura 2000 i pozostałe formy
6.	Zadania z zakresu budowy ciągów pieszo - rowerowych										
7.	Budowa farmy PV w Odolanowie ul. Przemysłowa (pow. dz. 2 ha)					0					
8.	Budowa farmy PV w Glińnicy gm. Odolanów (pow. dz. ca 5 ha)					0					
9.	Wymiana źródeł światła oświetlenia ulicznego na energooszczędne typu LED, na terenie Gminy i Miasta Odolanów	0	0			0	0			0	0
10.	Budowa prosumenckich instalacji OZE – panele PV na terenie Gminy i Miasta Odolanów- etap II										
11.	Budowa prosumenckich instalacji OZE – instalacje solarne na terenie Gminy i Miasta Odolanów – etap II										
12.	Budowa prosumenckich instalacji OZE – pompy ciepła na terenie Gminy i Miasta Odolanów										
13.	Budowa prosumenckich instalacji OZE – turbiny wiatrowe na terenie Gminy i Miasta Odolanów (*planowany termin – 2028 r.)										

Lp.	Rodzaj zadania	Przewidziane znaczące oddziaływanie (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na poszczególne komponenty									
		Zwierzęta	Rośliny	Ludzie	Powietrze i klimat	Wody	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne	Ochrona przyrody – Natura 2000 i pozostałe formy
Zagrożenie hałasem											
1.	Zaprojektowanie i budowa obwodnicy miejscowości Świeca w ciągu DW nr 444.										
2.	Przebudowa drogi nr 5323P Kaczory-Wierzbno - Etap II - od skrzyżowania z drogą nr 5326P w m. Baby do skrzyżowania z drogą nr 5324P w m. Wierzbno na odc. o długości ok. 3,5 km										
3.	Przebudowa drogi nr 5169P Gorzyce Wielkie - Nabyszyce na odc. o długości ok. 6km										
4.	Bieżąca naprawa i konserwacja nawierzchni drogowych na terenie Gminy i Miasta Odolanów	0	0								
5.	Zadania z zakresu budowy ciągów pieszo – rowerowych uwzględnionych w obszarze interwencji „Ochrona klimatu i jakości powietrza										
6.	Monitoring poziomu natężenia hałasu oraz ruchu drogowego		0			0	0	0	0	0	

Lp.	Rodzaj zadania	Przewidziane znaczące oddziaływanie (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na poszczególne komponenty									
		Zwierzęta	Rośliny	Ludzie	Powietrze i klimat	Wody	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne	Ochrona przyrody – Natura 2000 i pozostałe formy
Pola elektromagnetyczne											
1.	Przebudowa w ramach programu rozwoju sieci linii WN w LWN-01349/00 Linia WN Ostrów 400-110-Odolanów – Dostosowanie linii 110 kV do temp. proj. +80°C										
2.	Wymiana odcinków linii napowietrznych SN przebiegających przez tereny zadrzewione nad linią kablową w SN2-02009/10 – linia nr 09010 – Ostrów – Przebudowa linii napowietrznej SN Odolanów – Ostrów Wlkp. (2009/10) od odłącznika 1774 kier. St. 22152										
3.	Budowa nowych powiązań linii SN w SN2-02009/10 linia nr 09010 – Ostrów, a linią SN2-02006/23 linia nr 06023 – Gorzyce – Powiązanie ciągu Odolanów – Ostrów (02009/10) z ciągiem Ostrów Pd. – Gorzyce – Lamki (02006/23) – stacje 22158 (Radziwiłów) i 22303 (Gorzyce Wielkie)										0

Lp.	Rodzaj zadania	Przewidziane znaczące oddziaływanie (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na poszczególne komponenty									
		Zwierzęta	Rośliny	Ludzie	Powietrze i klimat	Wody	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne	Ochrona przyrody – Natura 2000 i pozostałe formy
4.	Przebudowa stacji elektroenergetycznych w 02009 GPZ Odolanów – modernizacja rozdzielni 110 kV (zabezpieczenia) i 15kV – rozdzielnica dwuczłonowa, potrzeby własne prądu stałego, zmiennego i gwarantowanego, wymiana układu kompensacji ziemnozwarciowej na regulowaną		0			0					
5.	Przebudowa stacji elektroenergetycznych w 22174 Odolanów ul. Strzelecka – wymiana rozdzielni nn, wykonanie połączenia transformator - rozdzielnia										
6.	Przebudowa odtworzeniowa linii w LWN-01349/00 Linia WN Ostrów 400 – 110 – Odolanów w LWN-01349/00 – wymiana przewodu odgrom. na OPGW										
7.	Przyłączenie odbiorców III grupy w gminie Odolanów RD42 do GPZ Odolanów										
8.	Przyłączenie odbiorców IV-VI grupy w gminie Odolanów RD42.										

Lp.	Rodzaj zadania	Przewidziane znaczące oddziaływanie (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na poszczególne komponenty									
		Zwierzęta	Rośliny	Ludzie	Powietrze i klimat	Wody	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne	Ochrona przyrody – Natura 2000 i pozostałe formy
9.	Prowadzenie ewidencji źródeł promieniowania elektromagnet.		0			0			0	0	
10.	Pomiar natężenia pola elektromagnetycznego		0			0	0	0	0	0	
Gospodarowanie wodami											
1.	Bieżąca konserwacja urządzeń wodnych										
2.	Budowa nowych zbiorników retencyjnych i promowanie zabudowy o niskiej powierzchni uszczelnionej										
3.	Odbudowa jazu w km 5+100 rz. Kanał Świecki - Złotnica										
4.	Odbudowa jazu w km 3+260 rz. Rów Główny										
5.	Wykonanie zadań w ramach planu przeciwdziałania skutkom suszy z uwzględnieniem podziału na obszary dorzeczy										
6.	Monitoring wód powierzchniowych i podziemnych										
7.	Monitoring zużycia wody w budynkach publicznych oraz gospodarstwach rolnych – minimalizacja strat wody.										

Lp.	Rodzaj zadania	Przewidziane znaczące oddziaływanie (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na poszczególne komponenty									
		Zwierzęta	Rośliny	Ludzie	Powietrze i klimat	Wody	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne	Ochrona przyrody – Natura 2000 i pozostałe formy
8.	Prowadzenie edukacji ekologicznej mieszkańców dot. ochrony zasobów wodnych										
9.	Wydawanie pozwoleń wodnoprawnych i kontrola wydanych pozwoleń										
10.	Opracowanie analiz ryzyka ujęć wód podziemnych na obszarze Gminy i Miasta wraz z ustaleniem konieczności wyznaczenia stref ochrony pośredniej ujęć wód										
Gospodarka wodno-ściekowa											
1.	Utrzymanie w dobrym stanie istniejącej sieci wodociągowej i jej rozbudowa o nowe przyłącza										
2.	Wykonanie przeglądu i aktualizacji obszarów i granic aglomeracji - VI AKPOŚK	0	0								
3.	Budowa nowych odcinków kanalizacji sanitarnej i Rozbudowa Oczyszczalni Ścieków w Raczycach, zgodnie z wieloletnim planem rozwoju sieci kanalizacyjnej										

Lp.	Rodzaj zadania	Przewidziane znaczące oddziaływanie (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na poszczególne komponenty									
		Zwierzęta	Rośliny	Ludzie	Powietrze i klimat	Wody	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne	Ochrona przyrody – Natura 2000 i pozostałe formy
4.	Uzupełnienie ewidencji PSOŚ („oczyszczalni przydomowych”) i zbiorników bezodpływowych oraz weryfikacja instalacji pod względem obowiązujących przepisów i ilości wywożonych ścieków.										
Zasoby geologiczne											
1.	Kontrola przestrzegania wydanych koncesji na wydobycie kopalin										
2.	Modernizacja sieci gazowej w Uciechowie										
3.	Modernizacja sieci gazowej Odolanów ul. Kaliska (od Rynku do ul. Ostrowskiej)										
4.	Modernizacja sieci gazowej Odolanów ul. Raszkowska (od ul. Chwaliszewskiej do ul. Rzemieślniczej)										
5.	Modernizacja sieci gazowej Odolanów ul. Przemysłowa										
6.	Modernizacja nawalnia i SRP w Uciechowie		0								

Lp.	Rodzaj zadania	Przewidziane znaczące oddziaływanie (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na poszczególne komponenty									
		Zwierzęta	Rośliny	Ludzie	Powietrze i klimat	Wody	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne	Ochrona przyrody – Natura 2000 i pozostałe formy
Gleby											
1.	Ochrona gleb przed degradacją oraz rekultywacja terenów zdegradowanych										
2.	Edukacja ekologiczna rolników z zakresu stosowania zasad Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej										
3.	Monitoring chemizmu opadów atmosferycznych i ocena depozycji zanieczyszczeń do podłoża										
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstaniu odpadów											
1.	Utrzymanie czystości w Gminie, w tym na terenach rekreacji turystycznej									0	
2.	Budowa PSZOK w Raczycach									0	
3.	Dofinansowanie zadań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest										
4.	Likwidacja wyrobów budowlanych zawierających azbest na terenie Gminy i Miasta Odolanów										
Zasoby przyrodnicze											
1.	Pielęgnacja obecnych i tworzenie nowych terenów zieleni								0		

Lp.	Rodzaj zadania	Przewidziane znaczące oddziaływanie (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na poszczególne komponenty									
		Zwierzęta	Rośliny	Ludzie	Powietrze i klimat	Wody	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne	Ochrona przyrody – Natura 2000 i pozostałe formy
2.	Gospodarka leśna wg Planu Urządzania Lasu na okres 1.01.2013-31.12.2022 r. wraz z jego przyszłą aktualizacją										
Zagrożenie poważnymi awariami											
1.	Utrzymanie jednostek OSP										
2.	Rozbudowa systemu łączności										

Źródło: opracowanie własne

Tabela 93. Uzasadnienia oceny oddziaływań zadań wyznaczonych w Programie na komponenty środowiska przyrodniczego

Lp.	Zadania zawarte w harmonogramie realizacji POŚ na lata 2020-2027	Oddziaływanie
Ochrona klimatu i jakości powietrza		
1.	Monitoring i kontrola podmiotów korzystających ze środowiska	Zadania te służyć będą poprawie jakości powietrza oraz ochronie klimatu, nie będą powodowały negatywnego oddziaływania. Mają charakter badawczy stanu środowiska oraz zapobiegawczy powstawania zagrożeń środowiskowych.
2.	Aktualizacja baz danych dot. niskiej emisji i monitoring jakości powietrza	
3.	Aktualizacja PGN	
4.	Zadania polegające na termomodernizacji gminnych budynków komunalnych i użyteczności publicznej (ratusz, bud. urzędu GiM, szkoły, sale sportowe, wiejskie, osiedlowe, świetlice wiejskie, remiza OSP)	W wyniku realizacji zadań nastąpi poprawa jakości powietrza atmosferycznego, co przyniesie pośrednie, pozytywne długoterminowe oddziaływanie na rośliny, ludzi, powietrze i klimat, wody, powierzchnię ziemi, krajobraz, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne oraz obszary chronione. W przypadku niewłaściwego przeprowadzania prac termomodernizacyjnych i modernizacyjnych (niezgodnie z obowiązującym prawem) możliwe jest wystąpienie negatywnych oddziaływań na zwierzęta i ich bioróżnorodność. Dotyczy to głównie jerzyków, wróbli i nietoperzy, które znajdują schronienie i zakładają gniazda na fasadach budynków. Przeprowadzanie termomodernizacji i remontów bez uwzględnienia ewentualnej obecności tych zwierząt spowoduje ograniczenie ich siedlisk i miejsc zakładania gniazd. W celu zminimalizowania negatywnego oddziaływania, trzeba zaplanować prace tak, aby nie zagrażały życiu zwierząt. Przed podjęciem jakichkolwiek prac należy przeprowadzić inwentaryzację budynków pod kątem występowania w nich gatunków ptaków i nietoperzy. W przypadku instalacji oświetlenia trzeba uwzględnić dobór jego mocy, aby nie zakłócało ono środowiska zwierząt nocnych.
5.	Zadania polegające na poprawie efektywności energetycznej gminnych budynków komunalnych i użyteczności publicznej (ratusz, bud. urzędu GiM, szkoły, sale sportowe, wiejskie, osiedlowe, świetlice wiejskie, remiza OSP)	
6.	Zadania z zakresu budowy ciągów pieszo - rowerowych na terenie Gminy i Miasta Odolanów	Zadania te mają na celu zmniejszenie emisji liniowej z transportu, co bezpośrednio korzystnie wpłynie na jakość powietrza i klimat oraz pośrednio na pozostałe komponenty środowiska. Budowa ciągów pieszo-rowerowych przyczyni się do promocji 0-emisyjnej komunikacji (rowerowej, pieszej itp.) Tymczasowe oddziaływania negatywne mogą wystąpić jedynie podczas prowadzenia prac budowlanych, jednak ustaną po zakończeniu robót.
7.	Budowa farmy PV w Odolanowie ul. Przemysłowa (pow. dz. 2 ha)	Realizacja zadań powinna przyczynić się do poprawy jakości powietrza atmosferycznego, zmniejszenia zapotrzebowania na energię ze źródeł nieodnawialnych i wzrostu efektywności energetycznej budynków oraz oświetlenia ulicznego, przez co przyniesie pośrednie pozytywne, długoterminowe oddziaływania na zwierzęta, rośliny, ludzi, powietrze i klimat, powierzchnię ziemi, krajobraz, zasoby, zabytki i dobra materialne oraz obszary chronione. Budowa instalacji OZE (w tym szczególnie budowa instalacji fotowoltaicznych i turbin wiatrowych) może mieć również długotrwały negatywny wpływ na zwierzęta (ptaki i owady), przede wszystkim w przypadku paneli słonecznych. Nawet te lokalizowane na dachach, mogą powodować efekt taflí wody, który może być przyczyną kolizji ptaków z panelami. Poprzez efekt taflí wody na panelach słonecznych owady wodne
8.	Budowa farmy PV w Glińnicy gm. Odolanów (pow. dz. ca 5 ha)	
9.	Wymiana źródeł światła oświetlenia ulicznego na energooszczędne typu LED, na terenie Gminy i Miasta Odolanów	

Lp.	Zadania zawarte w harmonogramie realizacji POŚ na lata 2020-2027	Oddziaływanie
10.	Budowa prosumenckich instalacji OZE – panele PV na terenie Gminy i Miasta Odolanów- etap II	mogą składać na nich jaja, przez co maleje ich populacja, a tym samym spada pula pożywienia dla ptaków. Panele instalowane na budynkach, nie będą jednak przyciągać zwierząt jak ich zwarte połacie w przypadku instalacji fotowoltaicznej na powierzchni ziemi, mimo wszystko należy stosować panele z warstwą antyrefleksyjną, skutkujące brakiem efektu odbicia światła oraz panele posiadające białe granice i białe paski podziału, które zmniejszają znacznie przyciąganie bezkręgowców wodnych. Turbiny wiatrowe stanowić mogą długofalowe zagrożenie dla ptaków poprzez kolizje z ich torami lotów, a ponadto spowodują zaburzenia w krajobrazie, stając się elementami dominującymi, dlatego bardzo ważna jest odpowiednia lokalizacja turbin. Pozostałe zadania mogą wywierać również negatywne oddziaływanie na krajobraz, w przypadku kiedy będą zaburzać jego spójność.
11.	Budowa prosumenckich instalacji OZE – instalacje solarne na terenie Gminy i Miasta Odolanów – etap II	
12.	Budowa prosumenckich instalacji OZE – pompy ciepła na terenie Gminy i Miasta Odolanów	
13.	Budowa prosumenckich instalacji OZE – turbiny wiatrowe na terenie Gminy i Miasta Odolanów (*planowany termin – 2028 r.)	
Zagrożenia hałasem		
1.	Zaprojektowanie i budowa obwodnicy miejscowości Świeca w ciągu DW nr 444.	Hałas w środowisku jest czynnikiem chorobotwórczym u ludzi – może powodować m.in. choroby układu nerwowego, a u zwierząt może powodować migrację, ograniczenie reprodukcji gatunku, a w efekcie zmniejszenie populacji. W związku z czym nadmierna emisja hałasu na lub w pobliżu terenów chronionych może powodować zaburzenia w funkcjonowaniu całych ekosystemów, dlatego działania zaplanowane w ramach poprawy klimatu akustycznego, poprzez modernizację i konserwację dróg oraz budowę ciągów pieszo-rowerowych zapewniających łatwiejszą komunikację proekologiczną (rowerową) oraz monitoring i kontrolę poziomu hałasu, będą miały pozytywny wpływ w szczególności na człowieka oraz przyrodę. Zadania mają na celu usprawnienie ruchu na terenie Gminy i Miasta Odolanów. Działaniem najbardziej mogącym zagrażać środowisku przyrodniczemu jest budowa obwodnicy miejscowości Świeca w ciągu DW nr 444, gdzie zachodzi poważny konflikt interesów jakimi są – bezpieczeństwo i zdrowie mieszkańców tej miejscowości oraz zachowanie i ochrona cennych walorów środowiska. Obecnie inwestycja ta jest odsunięta w czasie z powodu jej wysokich kosztów, jednakże w momencie przystąpienia opracowania Programu Funkcjonalno-Użytkowego a także projektu budowlanego w przypadku uzyskania akceptacji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu na realizację przedsięwzięcia, należy zaplanować przebieg drogi
2.	Przebudowa drogi nr 5323P Kaczory-Wierzbo - Etap II - od skrzyżowania z drogą nr 5326P w m. Baby do skrzyżowania z drogą nr 5324P w m. Wierzbo na odc. o długości ok. 3,5 km	
3.	Przebudowa drogi nr 5169P Gorzyce Wielkie - Nabyszyce na odc.- dł. ok. 6km	
4.	Bieżąca naprawa i konserwacja nawierzchni drogowych na terenie Gminy i Miasta Odolanów	

Lp.	Zadania zawarte w harmonogramie realizacji POŚ na lata 2020-2027	Oddziaływanie
5.	Zadania z zakresu budowy ciągów pieszo – rowerowych uwzględnionych w obszarze interwencji „Ochrona klimatu i jakości powietrza	z możliwym jak najmniejszym oddziaływaniem na środowisko poprzez zapobieganie fragmentacji cennych kompleksów leśnych oraz innych siedlisk gatunków chronionych, pomimo wzrostu potrzebnych nakładów inwestycyjnych. Drogi o dużym natężeniu ruchu mogą stanowić dla zwierząt barierę migracyjną. Rozbudowa i modernizacja dróg będzie obejmować istniejące drogi, których remont nie wpłynie znacząco na zwiększenie natężenia ruchu a więc droga ta nie będzie stanowiła bariery dla przemieszczania i migracji zwierząt. W przypadku przebiegu przez tereny leśne gdzie jest większe prawdopodobieństwo przemieszczania się zwierząt, głównie jeleniowatych powinno umieścić się znaki ostrzegawcze. Podczas prac budowlanych i modernizacyjnych drogi może dojść do zniszczenia szaty roślinnej składającej się głównie z roślin ruderalnych i synantropijnych w jej sąsiedztwie, roboty powinny być tak zaplanowane aby w jak największym stopniu ograniczyć wycinkę drzew i krzewów. Może dojść również do fragmentacji krajobrazu. Działania na rośliny i krajobraz będą krótkotrwałe i odwracalne, po zakończeniu inwestycji zalecane jest wykonanie nasadzeń drzew i krzewów, które ograniczą emisję hałasu i zanieczyszczeń podczas jej eksploatacji. Podczas prowadzenia robót wystąpią negatywne oddziaływania na ludzi w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. W celu ograniczenia uciążliwości inwestycji mieszkańcy powinni być poinformowani o okresie w jakim odbywać będą się prace, a te z kolei powinny być prowadzone w porze dziennej, gdy hałas jest mniej uciążliwy. Oddziaływania te ustaną jednak natychmiastowo wraz z zakończeniem prac. W skutek przeprowadzonych modernizacji nastąpi długotrwała poprawa środowiska akustycznego poprzez zastosowanie tzw. cichych nawierzchni (cechą takiej nawierzchni jest jej porowata struktura pozwalająca na rozproszenie powietrza spod kół do pustych przestrzeni) oraz poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym co pozytywnie wpłynie na życie ludzi. Realizacja zadania wpłynie na usprawnienie ruchu drogowego, co bezpośrednio wpłynie na zmniejszenie emisji spalin i pyłów do powietrza, oddziaływanie to będzie długotrwałe. Wykonywane prace ziemne nie powinny prowadzić do zmiany stosunków wodnych, jednak rozbudowa może prowadzić do zwiększenia zanieczyszczeń przedostających się do gruntu i odbiorników kanalizacji deszczowej z wód opadowych. Oddziaływanie na powierzchnie ziemi będzie związane z etapem budowy ze względu na wykonanie wykopów. Oddziaływanie negatywne związane będzie wyłącznie ze specyfiką prowadzonych prac budowlanych, jest ono bezpośrednie, chwilowe i krótkoterminowe, ustanie natychmiast po zaprzestaniu prac. Po zakończeniu prac oddziaływanie to zniknie a teren wokół drogi zostanie poddany rekultywacji. Zmniejszona emisja zanieczyszczeń przyczyni się do mniejszego ich stężenia w powietrzu, a tym samym ograniczy się negatywny wpływ na zabytki. Dlatego rozbudowa drogi będzie oddziaływać pośrednio, długotrwałe pozytywnie na zabytki. Do rozbudowy i modernizacji dróg wykorzystane zostaną zasoby naturalne, przez co zmniejszy się ich ilość. Budowa dróg wpływa negatywnie na walory krajobrazu jednak w przypadku przebudowy istniejących dróg lokalnych, których dotyczą zadania, i które wpisane są już w lokalny krajobraz brak jest takiego oddziaływania a odpowiednio zaprojektowana droga może nawet wpłynąć pozytywnie na krajobraz. Oddziaływanie na tereny chronione będzie zależało od położenia odcinka drogi którego będzie dotyczyć oraz od zakresu jaki będą obejmowały roboty i muszą być one rozpatrywane osobno w przypadku każdej inwestycji.
6.	Monitoring poziomu natężenia hałasu oraz ruchu drogowego	

Lp.	Zadania zawarte w harmonogramie realizacji POŚ na lata 2020-2027	Oddziaływanie
Pola elektromagnetyczne		
1.	Przebudowa w ramach programu rozwoju sieci linii WN w LWN-01349/00 Linia WN Ostrów 400-110-Odolanów – Dostosowanie linii 110 kV do temp. projektowej +80°C	Zadania te należą do planowanych inwestycji regionalnego dystrybutora energii elektrycznej – Energa Operator S.A. Oddział w Kaliszu. Działania polegające na modernizacji czy wymianie odcinków napowietrznych oraz towarzyszących urządzeń elektroenergetycznych przyczynią się długofalowo do poprawy środowiska oraz bezpieczeństwa (również energetycznego) mieszkańców Gminy i Miasta Odolanów, zwierząt oraz roślin. Prace modernizacyjne polegać będą przede wszystkim na wymianie części okablowań naziemnych na podziemne lub poprawie całościowej integracji sieci elektroenergetycznej i zastosowaniu najnowszych rozwiązań technicznych zwiększających bezpieczeństwo, wydajność i trwałość urządzeń przesyłowych. Niekorzystne oddziaływania na środowisko może wystąpić podczas prowadzonych prac modernizacyjnych i budowlanych, jednak zakończy się one wraz z ustaniem robót. Dotyczy to np. powierzchni ziemi w przypadku konieczności wymiany słupów elektroenergetycznych, czy też siedlisk zwierząt jak np. ewentualnych gniazd ptaków na słupach. Przed dokonaniem jakichkolwiek prac wszystkie odcinki linii elektroenergetycznych zostaną inwentaryzowane pod kątem ich stanu technicznego oraz oddziaływania na środowisko przyrodnicze. W przypadku lokalizacji na słupach gniazd ptaków zostaną one przeniesione w bezpieczne miejsce poza okresem lęgowym lub w okresie lęgowym w przypadku stwierdzenia, że gniazdo zostało już opuszczone (np. w przypadku bociana białego). Rozdzielnie i stacje elektroenergetyczne mogą stanowić również potencjalne siedlisko zwierząt, gniazdowania ptaków czy nietoperzy. Każde napotkane siedlisko gatunku chronionego będzie wymagało przeniesienia poza okresem lęgowym lub rekompensaty w przypadku np. montażu budek lęgowych. Każda taka sytuacja skonsultowana będzie obligatoryjnie z odpowiednim specjalistą – zoologiem, ornitologiem lub chiropterologiem. Niektóre prace modernizacyjne mogą wymagać także wycinki pojedynczych gałęzi lub drzew w celu zapewnienia odpowiedniego, bezpiecznego odstępu instalacji elektroenergetycznych od potencjalnie zagrażającej roślinności podczas wystąpienia silnych wiatrów lub innych zjawisk ekstremalnych. Stanowić to będzie także z punktu widzenia roślinności i zwierząt na niej egzystujących oddziaływanie negatywne, jednak jego skala będzie bardzo niewielka. Należy podkreślić, że większość prac nie przewiduje budowy nowych odcinków, a jedynie modernizację istniejącej sieci elektroenergetycznej. Jedynie zadanie związane z budową nowych powiązań linii SN w SN2-02009/10 z linią SN-2-2006/23 może powodować większe skutki negatywne związane z koniecznością zajęcia dodatkowego arealu pod nowe urządzenia. Należy w tym przypadku przeprowadzić ocenę oddziaływania na środowisko w celu minimalizacji negatywnych skutków dla środowiska, jednakże można stwierdzić, że wszystkie przewidziane zadania będą niosły więcej korzyści niż strat zarówno dla środowiska przyrodniczego, estetyki krajobrazu oraz bezpieczeństwa ludzi, zwierząt oraz roślinności w przypadku wystąpienia awarii.
2.	Wymiana odcinków linii napowietrznych SN przebiegających przez tereny zadrzewione nad linią kablową w SN2-02009/10 – linia nr 09010 – Ostrów – Przebudowa linii napowietrznej SN Odolanów – Ostrów Wlkp. (2009/10) od odłącznika 1774 kier. Stacja 22152	
3.	Budowa nowych powiązań linii SN w SN2-02009/10 linia nr 09010 – Ostrów, a linią SN2-02006/23 linia nr 06023 – Gorzyce – Powiązanie ciągu Odolanów – Ostrów (02009/10) z ciągiem Ostrów Pd. – Gorzyce – Lamki (02006/23) – stacje 22158 (Radziwiłłów) i 22303 (Gorzyce Wlk.)	
4.	Przebudowa stacji elektroenergetycznych w 02009 GPZ Odolanów – modernizacja rozdzielni 110 kV (zabezpieczenia) i 15kV – rozdzielnica dwuczłonowa, potrzeby własne prądu stałego, zmiennego i gwarantowanego, wymiana układu kompensacji ziemnozwarciowej na regulowaną	
5.	Przebudowa stacji elektroenergetycznych w 22174 Odolanów Os. Miesz. Ul. Strzelecka – wymiana rozdzielni nn, wykonanie połączenia transformator - rozdzielnia	

Lp.	Zadania zawarte w harmonogramie realizacji POŚ na lata 2020-2027	Oddziaływanie
6.	Przebudowa odtworzeniowa linii w LWN-01349/00 Linia WN Ostrów 400 – 110 – Odolanów w LWN-01349/00 – wymiana przewodu odgromowego na OPGW	
7.	Przyłączenie odbiorców III grupy w gm. Odolanów RD42 do GPZ Odolanów	
8.	Przyłączenie odbiorców IV-VI grupy w gminie Odolanów RD42.	
9.	Prowadzenie ewidencji źródeł promieniowania elektromagnetycznego	Zadania mają na celu ograniczenie oddziaływania pól elektromagnetycznych na człowieka i środowisko, nie będą one w sposób negatywny oddziaływać na środowisko. Stała kontrola i zapobieganie nadmiernemu oddziaływania pól elektromagnetycznych będzie miała pozytywny wpływ zarówno na obszary chronione, zwierzęta i rośliny, wodę, powietrze i klimat, powierzchnię ziemi, krajobraz oraz na ludzi. Oddziaływanie zadań z zakresu hałasu i pól elektromagnetycznych określono jako bezpośrednie, długoterminowe oraz stałe w przypadku oddziaływania na człowieka i przyrodę.
10.	Pomiar natężenia pola elektromagnetycznego	
Gospodarowanie wodami		
1.	Bieżąca konserwacja urządzeń wodnych	Z uwagi na fakt, że znaczna część Gminy i Miasta Odolanów jest zagrożona wystąpieniem powodzi, bardzo duże znaczenie ma dla tego obszaru ochrona przeciwpowodziowa i zapewnienie retencji wody wraz z kontrolą przepływu wód w przypadku nagłych wezbrań. Działania z tej kategorii przyczynią się do zapewnienia bezpieczeństwa dla zdrowia i życia mieszkańców, a także ich mienia, dziedzictwa kulturowego oraz obecnej infrastruktury. Prace konserwacyjne oraz budowlane mogą chwilowo powodować negatywne oddziaływania związane z prowadzeniem robót na terenie budowy. Nie mniej jednostką odpowiedzialną za realizację tychże przedsięwzięć jest instytucja państwowa – PGW Wody Polskie RZGW we Wrocławiu, która dopilnuje wszelkich standardów i norm ochrony środowiska podczas prowadzonych inwestycji, tak aby nie doprowadzić do zanieczyszczenia środowiska wodnego. W perspektywie długofalowej działania te będą miały korzystny wpływ na wszystkie komponenty środowiska.
2.	Budowa nowych zbiorników retencyjnych i promowanie zabudowy o niskiej powierzchni uszczelnionej	
3.	Odbudowa jazu w km 5+100 rz. Kanał Świecki - Złotnica	
4.	Odbudowa jazu w km 3+260 rz. Rów Główny	
5.	Wykonanie zadań w ramach planu przeciwdziałania skutkom suszy z uwzględnieniem podziału na obszary dorzeczy	Niniejsze działania mają charakter prewencyjny oraz badawczy. Wykonanie zadań w ramach planu przeciwdziałania skutkom suszy oraz prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie ochrony zasobów wodnych pozwoli na zwiększenie odporności zasobów wodnych na wahania klimatyczne powodujące niżówki opadowe lub zbyt intensywne opady w stosunkowo krótkim przedziale czasu. Zadania z zakresu monitoringu wód i zużycia wody mają na celu określić aktualne problemy środowiska wodnego na obszarze JST oraz przewidywać optymalne rozwiązania zapobiegawcze ich narastaniu. Wydawanie i kontrola pozwoleń wodnoprawnych należy do przywilejów organów na wyższych szczeblach administracji i jest ona prowadzona w celu zapewnienia zrównoważonego korzystania z dostępnych zasobów wodnych na danym obszarze. W związku z ostatnią reformą ustawy Prawo wodne Gmina i Miasto Odolanów, tak jak i pozostali właściciele ujęć wód są zobowiązani do przeprowadzenia analiz ryzyka będących podstawą do wyznaczenia stref ochronnych. Obecnie ujęcia na obszarze JST nie posiadają stref ochronnych w postaci terenu ochrony pośredniej. Opracowanie powyższych analiz ma za zadanie dokonanie oceny podatności
6.	Monitoring wód powierzchniowych oraz podziemnych	
7.	Monitoring zużycia wody w budynkach publicznych oraz gospodarstwach rolnych – minimalizacja strat wody.	

Lp.	Zadania zawarte w harmonogramie realizacji POŚ na lata 2020-2027	Oddziaływanie
8.	Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. ochrony zasobów wodnych	ujmowanej wody na zanieczyszczenia środowiska, co podparte jest występującym złym stanem wód powierzchniowych i umiarkowanym stanem wód podziemnych na obszarze Gminy i Miasta Odolanów. Zadania te przyczynią się pośrednio do poprawy stanu wód powierzchniowych, i podziemnych a tym samym będzie pozytywnie oddziaływać na wszystkie komponenty środowiska, a zwłaszcza na zdrowie mieszkańców Gminy i Miasta. Będzie to oddziaływanie pośrednie, długotrwałe i pozytywne.
9.	Wydawanie pozwoleń wodnoprawnych i kontrola wydanych pozwoleń	
10.	Opracowanie analiz ryzyka ujęć wód podziemnych na obszarze Gminy i Miasta wraz z ustaleniem konieczności wyznaczenia stref ochrony pośredniej ujęć wód	
Gospodarka wodno-ściekowa		
1.	Utrzymanie w dobrym stanie istniejącej sieci wodociągowej i jej rozbudowa o nowe przyłącza	Działanie to ma przede wszystkim charakter zapobiegawczy. Utrzymanie w wymaganych normach sanitarnych i technicznych sieci wodociągowej zapewni bezpieczeństwo dla zdrowia mieszkańców Gminy i Miasta Odolanów, a także umożliwi szybkie podjęcie działań gaśniczych w przypadku wystąpienia pożaru. Przewiduje się jedynie chwilowe negatywne oddziaływanie na zwierzęta glebowe, wierzchnią szatę roślinną i powierzchnię ziemi, a także niewielkie uciążliwości jak np. przerwy w dostawie wody, związane z budową nowych przyłączy do odbiorców, które ustanie po zakończeniu prac. Jedynym długofalowym negatywnym skutkiem pośrednim będzie stopniowe zwiększanie zapotrzebowania na wodę w wyniku rozbudowy sieci o nowych odbiorców, co będzie rekompensowane zmniejszoną stratą przesyłanej. Należy prowadzić wszelkie prace konserwacyjne i budowlane z zachowaniem jak najwyższych standardów technicznych planowanej sieci, zwłaszcza w stosunku do szczelności i wytrzymałości rurociągów, aby zminimalizować straty wody podczas przesyłu.
2.	Wykonanie przeglądu i aktualizacji obszarów i granic aglomeracji ściekowej w ramach VI AKPOŚK	Przedmiotowe zadania dotyczą poprawie stanu gospodarki ściekowej na obszarze Gminy i Miasta Odolanów. Są one niezbędne do wypełnienia postanowień zawartych w Dyrektywie Rady z dnia 21 maja 1991 r. 91/271/EWG dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych. Zadania planistyczne związane z wykonaniem przeglądu oraz aktualizacji obszarów i granic aglomeracji Odolanów oraz uzupełnienie ewidencji PSOŚ nie będą bezpośrednio generowały negatywnych skutków dla środowiska. Wpłyną natomiast wtórnie na późniejsze decyzje związane z poprawą stanu gospodarki ściekowej na terenie JST. Tymczasowy negatywny wpływ na środowisko przewiduje się jedynie dla prac budowlanych związanych z realizacją nowych odcinków kanalizacji sanitarnej oraz dokonywaniem ewentualnych napraw i prac konserwacyjnych istniejących kolektorów. Dotyczy to przede wszystkim wierzchniej warstwy ziemi z porastającą ją roślinnością oraz zwierząt żyjących w glebie. Negatywne skutki mogą odczuwać chwilowo także mieszkańcy Gminy i Miasta Odolanów w związku ze specyfiką prowadzenie robót budowlanych. Po zakończonych pracach wykopy zostaną odpowiednio zasypane uniemożliwiając ewentualne przesunięcia i pęknięcia kolektorów na łączeniach. Realizacja tych zadań przyczyni się znacznie do poprawy środowiska, a w szczególności jakości środowiska wodno-glebowego poprzez eliminację zanieczyszczeń pochodzących z niesprawnych systemów odprowadzania ścieków. Prace modernizacyjne na oczyszczalni w Raczykach są konieczne także do zapewnienia odpowiedniej jakości oczyszczania ścieków, zgodnej z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej
3.	Budowa nowych odcinków kanalizacji sanitarnej i Rozbudowa Oczyszczalni Ścieków w Raczykach, zgodnie z wieloletnim planem rozwoju sieci kanalizacyjnej	
4.	Uzupełnienie ewidencji PSOŚ („oczyszczalni przydomowych”) i zbiorników bezodpływowych oraz weryfikacja instalacji pod względem obowiązujących przepisów i ilości wywożonych ścieków.	

Lp.	Zadania zawarte w harmonogramie realizacji POŚ na lata 2020-2027	Oddziaływanie
		i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz.U. 2019 poz. 1311). Warto nadmienić, że Gmina i Miasto Odolanów posiada najlepsze rozwiązanie odprowadzania ścieków w postaci systemu kanalizacji podciśnieniowej na terenach zagrożonych powodzią, co zabezpiecza środowisko wodno-glebowe przed możliwym zanieczyszczeniem w przypadku wystąpienia ekstremalnych stanów wód i awarii urządzeń regulujących odpływ wody w zlewni Baryczy.
Zasoby geologiczne		
1.	Kontrola przestrzegania wydanych koncesji na wydobywanie kopalin	Kontrola wydawanych koncesji na wydobywanie surowców to zadanie administracyjne mające na celu właśnie ochronę środowiska i ludzi przed nadmierną i niewłaściwą eksploatacją złóż kopalin. Zadanie to zapewni nie tylko trwałość występowania surowców naturalnych, ale również zachowanie naturalnego układu warstw litosfery i zachowanie procesów glebotwórczych. Przewiduje się również wystąpienie stałego, długotrwałego, pozytywnego oddziaływania na wody i ludzi. Działania takie umożliwią ograniczenie nadmiernej eksploatacji surowców naturalnych, w efekcie zachowanie stosunków wodnych, zapobieganie powstawaniu lejów depresyjnych. Mniejsze wydobywanie będzie również oddziaływać pozytywnie na ludzi, ponieważ zmniejszeniu ulegnie emisja do powietrza z wydobywania i spalania kopalin, w efekcie poprawie ulegnie stan sanitarny środowiska. Przewiduje się również wystąpienie pozytywnego oddziaływania na rośliny i zwierzęta, będzie to oddziaływanie pośrednie, długotrwałe, tak samo jak na powierzchnię ziemi, krajobraz oraz zasoby naturalne. Ograniczenie eksploatacji kopalin zapewni stabilność siedlisk zwierząt i roślin, zwłaszcza tych bezpośrednio związanych z glebą. Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na komponenty środowiska.
2.	Modernizacja sieci gazowej w Uciechowie	Zadania z zakresu modernizacji sieci gazowych na terenie Gminy i Miasta Odolanów mają na celu poprawę bezpieczeństwa energetycznego Gminy oraz dywersyfikację paliw wykorzystywanych przez mieszkańców w celach grzewczych. Obecność na terenie Gminy jedynej w Europie dystrybutora gazu wysokometanowego w postaci PGNiG oraz rozważanej budowy bioelektrowni w regionie a w dalszej perspektywie biogazowni z uwagi na bardzo dobre warunki do rozwoju rolnictwa energetycznego, stanowić będzie główny kierunek adaptacji i przeciwdziałania zmianom klimatu dla Gminy i Miasta Odolanów poprzez wykorzystanie biogazu jako jednego z głównych odnawialnych źródeł energii. Przewiduje się chwilowe negatywne oddziaływanie na zwierzęta glebowe, wierzchnią roślinność, ludzi (klimat akustyczny), krajobraz, powierzchnię ziemi, obszary chronione oraz niewielkie naruszenia przypowierzchniowych stosunków wodno-glebowych, co będzie związane z koniecznymi pracami modernizacyjnymi. Oddziaływanie te jednak ustąpi po zakończeniu robót, a wszelkie konieczne wykopy zostaną rekultywowane. Realizacja tych zadań poprawi bezpieczeństwo miejscowej ludności poprzez minimalizację ryzyka wystąpienia poważnej awarii w skutek zużycia elementów konstrukcyjnych gazociągów. Podczas prowadzonych prac będą musiały być zachowane najbardziej rygorystyczne przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz środki ostrożności aby zminimalizować potencjalne ryzyko wystąpienia poważnej awarii podczas prac modernizacyjnych. W dłuższej perspektywie czasowej działania te wpłyną korzystnie na wszystkie komponenty środowiska oraz bezpieczeństwo energetyczne regionu oraz zachowanie
3.	Modernizacja sieci gazowej Odolanów ul. Kaliska (od Rynku do ul. Ostrowskiej)	
4.	Modernizacja sieci gazowej Odolanów ul. Raszkowska (od ul. Chwaliszewskiej do ul. Rzemieślniczej)	
5.	Modernizacja sieci gazowej Odolanów ul. Przemysłowa	
6.	Modernizacja nawalnia i SRP w Uciechowie	

Lp.	Zadania zawarte w harmonogramie realizacji POŚ na lata 2020-2027	Oddziaływanie
		zasobów naturalnych i przeciwdziałanie zmianom klimatu w wyniku zwiększania udziału (bio)gazu i innych ekologicznych źródeł energii.
Gleby		
1.	Ochrona gleb przed degradacją oraz rekultywacja terenów zdegradowanych	Zadania polegające na zapewnieniu właściwego stanu gleby, takie jak ochrona gleb przed degradacją oraz rekultywacja terenów zdegradowanych, edukacja ekologiczna rolników z zakresu stosowania zasad Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej i monitoring chemizmu opadów atmosferycznych będą miały pozytywny wpływ na obszary chronione, zwierzęta i rośliny, ludzi, wodę, powietrze i klimat, powierzchnię ziemi, krajobraz oraz zasoby naturalne. Prawidłowa dbałość o dobrą jakość powierzchni ziemi będzie miała pozytywny, pośredni, długotrwały wpływ na środowisko przyrodnicze, rekultywacja tych terenów i ich stała kontrola przyczyni się do poprawy stanu wód podziemnych i gruntowych, oraz jakości gleb. Właściwa struktura gleby oraz sadzenie zielonych buforów roślinnych będzie pośrednio prowadziło do poprawy klimatu oraz jakości krajobrazu. Rekultywacja gleb, ich właściwe zagospodarowywanie przyczyni się do lepszych warunków glebowych, a to pozytywnie wpłynie na stan zdrowia ludzi oraz zwierząt hodowlanych.
2.	Edukacja ekologiczna rolników z zakresu stosowania zasad Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej	
3.	Monitoring chemizmu opadów atmosferycznych i ocena depozycji zanieczyszczeń do podłoża	
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów		
1.	Utrzymanie czystości w Gminie i na terenach rekreacji turystycznej	Podobne długotrwałe, pośrednie i pozytywne oddziaływanie na środowisko przewiduje się w wyniku realizacji zadań polegających na prowadzeniu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, opracowanie analiz stanu gospodarki odpadami, oraz edukacji ekologicznej, oraz wszystkich zadań dotyczących osiągnięcia określonych w uchwale o utrzymaniu czystości i porządku w Gminie i Mieście Odolanów. Działania te generalnie oddziaływać będą w sposób pozytywny na środowisko oraz przyczynią się do zachowania zasobów naturalnych. Prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów umożliwi ich ponowne wykorzystanie, a tym samym ograniczone zostanie zapotrzebowanie na materiały pierwotne zużywane na przykład do produkcji opakowań. Zadania te nie będą jednak w żaden sposób oddziaływać na zabytki i dobra materialne, ponieważ ilości odpadów i ich skład nie ma wpływ na stan dóbr materialnych.
2.	Budowa PSZOK w Raczycach	
3.	Dofinansowanie zadań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest	Azbest jest wyrobem niebezpiecznym dla zdrowia ludzi i zwierząt oraz stanu sanitarnego środowiska, szczególnie powietrza i wody. Realizacja zadań z zakresu usuwania wyrobów azbestowych może generować chwilowe, odwracalne negatywne oddziaływanie na faunę i florę, ponieważ z wyrobów azbestowych wykonywane są głównie pokrycia dachowe budynków, podczas gdy na strychach i poddaszach tych budynków swoje siedliska mogą mieć nietoperze, jeżyki i wróble. Przed podjęciem prac należy wcześniej dokładnie zinwentaryzować obiekt, jeśli występują w nim gniazda tych zwierząt prace należy prowadzić poza ich okresem lęgowym. Ponadto główne niebezpieczeństwo jakie powodują, czyli emisję włókien azbestowych do powietrza występuje głównie podczas łamania płyt azbestowych, również podczas ich demontażu. Jednak ich negatywny wpływ ograniczy się wyłącznie do etapu demontażu wyrobów azbestowych. Docelowo likwidacja wyrobów azbestowych będzie miała pozytywny wpływ na środowisko, a w szczególności na powietrze, wodę, krajobraz i na zdrowie ludzi oraz rośliny i zwierzęta. Ponadto prowadzenie działań z zakresu usuwania wyrobów azbestowych będzie miało również długotrwały, stały, bezpośredni pozytywny wpływ na krajobraz, zabytki i dobra materialne, zasoby naturalne, oraz obszary chronione. Poprawie ulegnie stan pokryć dachowych oraz wygląd zabytków, co zwiększy atrakcyjność turystyczną regionu.
4.	Likwidacja wyrobów budowlanych zawierających azbest na terenie Gminy i Miasta Odolanów	

Lp.	Zadania zawarte w harmonogramie realizacji POŚ na lata 2020-2027	Oddziaływanie
Zasoby przyrodnicze		
1.	Pielęgnacja obecnych i tworzenie nowych terenów zieleni	Zadania te służą zachowaniu oraz promocji obszarów chronionych przyrody, terenów zieleni i lasów. Tereny zieleni i lasy uczestniczą w obiegu wody, procesach glebotwórczych, przeciwdziałają ruchom masowym, jak również jako element procesu fotosyntezy uczestniczą w procesie oczyszczania atmosfery i regulacji klimatu. Powiększanie areалу zielonej infrastruktury korzystnie wpłynie bezpośrednio na zdrowie mieszkańców Gminy i Miasta. Stworzy nowe warunki siedliskowe dla roślin i zwierząt a także będzie pozytywnie wpływać na mikroklimat i jakość powietrza. Gospodarka leśna wg Planu Urządzania Lasu przyczyni się do poprawy zdrowia drzewostanów oraz zapewni odpowiednie warunki siedliskowe dla zwierząt, a także dostarczy surowce naturalne, działania gospodarki leśnej powinny respektować zasady zrównoważonego rozwoju i sukcesywnie powiększać kapitał leśny oraz jego bioróżnorodność na terenie Gminy i Miasta.
2.	Gospodarka leśna wg Planu Urządzania Lasu na okres 1.01.2013-31.12.2022 r. wraz z jego przyszłą aktualizacją	
Zagrożenia poważnymi awariami		
1.	Utrzymanie jednostek OSP	Zadania te będą w sposób pośredni, wtórny, długotrwały pozytywnie oddziaływać na obszary chronione przyrody, zwierzęta i rośliny, powietrze i klimat, wody, powierzchnię ziemi, krajobraz, zasoby naturalne oraz zabytki i dobra materialne. Prowadzą one do zapobiegania powstania poważnej awarii, a tym samym możliwości przedostaniu się niebezpiecznych substancji do środowiska czy zdarzeń powodujących negatywne zmiany w środowisku (np. wystąpienie pożaru czy łagodzenie skutków ekstremalnych zjawisk pogodowych).
2.	Rozbudowa systemu łączności	

Źródło: opracowanie własne

OPIS ODDZIAŁYWAŃ

Na podstawie zadań zaplanowanych w harmonogramie *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027*, poniżej przedstawiono oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego.

Oddziaływanie na faunę i florę

Realizacja przedsięwzięć inwestycyjnych powinna przebiegać z uwzględnieniem występowania okolicznej szaty roślinnej oraz zwierząt. Negatywne oddziaływania w przypadku fauny i flory mogą wystąpić przy realizacji zadań dotyczących instalacji odnawialnych źródeł energii, termomodernizacji budynków, budowy dróg, chodników czy ścieżek rowerowych.

W przypadku niewłaściwego przeprowadzania prac termomodernizacyjnych i modernizacyjnych (niezgodnie z obowiązującym prawem) możliwe jest wystąpienie negatywnych oddziaływań na zwierzęta i ich bioróżnorodność. Dotyczy to głównie jerzyków, wróbli i nietoperzy, które znajdują schronienie i zakładają gniazda na fasadach budynków. Przeprowadzanie termomodernizacji i remontów bez uwzględnienia ewentualnej obecności tych zwierząt spowoduje ograniczenie ich siedlisk i miejsc zakładania gniazd. W celu zminimalizowania negatywnego oddziaływania, trzeba zaplanować prace tak, aby nie zagrażały życiu zwierząt. Przed podjęciem jakichkolwiek prac należy przeprowadzić inwentaryzację budynków pod kątem występowania w nich gatunków ptaków i nietoperzy. Obserwacje ornitologiczne powinny być przeprowadzone dwukrotnie – w drugiej połowie kwietnia i maja, natomiast chiropterologiczne trzykrotnie – w drugiej połowie czerwca, w sierpniu i w październiku. Wykonawca prac powinien podjąć środki zaradcze, dostosowując terminy prac, zabezpieczając z wyprzedzeniem szczeliny przed zajęciem je przez ptaki i nietoperze, a po remoncie powinien zapewnić, by użyteczność siedliska pozostała nieuszczuplona, np. tworząc odpowiednią liczbę alternatywnych miejsc lęgowych. Liczba alternatywnych schronień powinna w pełni równoważyć stratę, z uwzględnieniem ewentualnej rekompensaty za szkody poniesione przez populacje tych gatunków w czasie remontu. Dobór skrzynek lęgowych oraz ich lokalizacja powinny być uzgodnione z ornitologiem i chiropterologiem. Jeżeli możliwe jest pozostawienie szczelin i otworów wykorzystywanych wcześniej przez zwierzęta, zaleca się taki zabieg. Jeśli po wykonaniu oceny technicznej uznano, że możliwe jest dalsze wykorzystywanie przez zwierzęta zajmowanych wcześniej szczelin, trzeba zagwarantować nietoperzom lub ptakom łatwy dostęp do nich, poprzez pozostawienie odpowiednio zabezpieczonego otworu w izolacji termicznej. Skrzynki lęgowe powinno rozpatrywać się osobno dla każdego z gatunków (przede wszystkim pod względem ich rozmiaru). Prac nie powinno wykonywać się w okresie lęgowym ptaków (np. w przypadku jerzyka w miesiącach maj – wrzesień) i rozrodczych nietoperzy. Jeśli docieplenie budynku ma się odbywać w okresie, gdy potencjalnie mogą się w nim znajdować ptasie gniazda z lęgami lub nietoperze, konieczne jest wcześniejsze zabezpieczenie wszystkich uprzednio zinwentaryzowanych miejsc, w których zwierzęta te mogłyby się ukryć i zostać zamurowane w trakcie prac.

Niewątpliwie negatywny wpływ na zwierzęta może mieć budowa nowych dróg w Gminie i Mieście Odolanów. W celu ograniczenia niekorzystnych zjawisk związanych ze śmiertelnością zwierząt w wyniku wzmożonego ruchu pojazdów (potrącenia) należy zaplanować infrastrukturę drogową „przyjaźnie” dla zwierząt. W przypadku drogi przebiegającej przez las należy ustawić znaki ostrzegawcze dla kierowców. Gdy zachodzi taka potrzeba – budowanie przejść dla zwierząt. Zagrożeniem dla zwierząt nie będą jedynie potrącenia, ale również hałas, który powoduje ich płoszenie oraz zdezorientowanie. Należy przestrzegać norm dopuszczalnych poziomów hałasu w zasięgu oddziaływania dróg, a w przypadku braku jego minimalizacji – ustawiać ekrany akustyczne.

Oddziaływanie na ludzi

Wszystkie zaplanowane w *Programie Ochrony Środowiska* zadania mają służyć poprawie życia mieszkańców Gminy i Miasta Odolanów. Jedyne negatywne, aczkolwiek krótkotrwałe i odwracalne oddziaływania mogą występować na etapie realizacji przedsięwzięć związanych z budową, rozbudową i modernizacją budynków i dróg, rozbudową i modernizacją sieci kanalizacyjnych i wodociągowych, usuwaniem wyrobów azbestowych oraz innych działań związanych z użyciem ciężkiego sprzętu emitującego hałas oraz dodatkowe zanieczyszczenia do powietrza.

Mieszkańcy na etapie realizacji zadań będą narażeni na emisję pyłów, spalin i hałasu, które będą się przemieszczać wraz z kierunkiem robót. Emisje nie będą bardzo uciążliwe i będą ustępować po zakończeniu prac.

Oddziaływanie na powietrze i klimat

Realizacja zadań zaplanowanych w *Programie* będzie oddziaływać pozytywnie na jakość powietrza oraz mikroklimat Gminy i Miasta. Zadania te mają służyć długotrwałej poprawie stanu środowiska przyrodniczego poprzez poprawie jakości powietrza atmosferycznego, zmniejszyć energochłonność budynków (zmniejszyć zapotrzebowanie na energię), zmniejszyć presję transportu na środowisko oraz zwiększyć świadomość mieszkańców z zakresu niskiej emisji, stosowania odnawialnych źródeł energii oraz biopaliw. Wszystkie te działania wpłyną pozytywnie na mikroklimat gminy, głównie z powodu znacznie mniejszej emisji dwutlenku węgla oraz szkodliwych pyłów do powietrza. Co prawda realizacja tych zadań na początkowym etapie może powodować chwilowe negatywne oddziaływanie w postaci emisji gazów i pyłów podczas prowadzenia prac budowlanych i modernizacyjnych.

W przypadku działań termomodernizacyjnych i modernizacyjnych, na etapie prowadzenia prac może pojawić się negatywne, krótkoterminowe oddziaływanie na powietrze i klimat – zwłaszcza w przypadku prowadzenia demontażu pokryć dachowych wykonanych z azbestu, kiedy to do powietrza będzie zachodzić emisja włókien azbestowych oraz na krajobraz, ponieważ zwłaszcza demontaż pokryć dachowych na etapie wykonywania prac, będzie wpływał na chwilowe, jednak odwracalne obniżenie walorów krajobrazowych danego terenu. Należy zaznaczyć, iż po zaprzestaniu prac remontowych zadanie polegające na termomodernizacji i modernizacji budynków będzie w sposób długoterminowy oddziaływać pozytywnie na powietrze, a także na klimat i krajobraz. Budynki, po przeprowadzonej

termomodernizacji będą wykazywać większą efektywność energetyczną, a w związku z tym będą mniej emisyjne do środowiska.

W przypadku wymiany źródeł ciepła negatywne oddziaływania mogą wystąpić jedynie na etapie realizacji przedsięwzięć dotyczących wymiany źródeł ciepła lub modernizacji systemów grzewczych. Będą to oddziaływania chwilowe, krótkoterminowe na powierzchnię ziemi, powodowane przez prace budowlane. W trakcie prowadzenia prac mogą pojawiać się odpady wielkogabarytowe pochodzące z remontów, które mogą być chwilowo magazynowane na powierzchni ziemi. Po zakończeniu prac budowlanych widoczne będzie jednak długotrwałe pozytywne oddziaływanie. Zmniejszy się zapotrzebowanie na energię, oraz wzrośnie efektywność energetyczna w budynkach, a tym samym spadnie ilość zużywanych paliw i eksploatacja zasobów naturalnych. W przypadku wymiany kotłów nie będzie obserwowane oddziaływanie na krajobraz, gdyż zadanie to realizowane będzie wewnątrz budynków.

Modernizacja dróg na terenie Gminy i Miasta może także przyczynić się do wzmożonego ruchu pojazdów, a co za tym idzie – wzrost zanieczyszczenia powietrza substancjami pochodzącymi z silników pojazdów. W celu ograniczenia negatywnego wpływu na jakość powietrza należy prowadzić okresowe kontrole stężenia pyłu w powietrzu oraz przestrzegać dopuszczalnych norm w tym zakresie.

Do zadań pozytywnie wpływających na stan i jakość powietrza atmosferycznego należą również działania związane z odnawialnymi źródłami energii. Na etapie realizacji przedsięwzięć mogą wystąpić jednak krótkotrwałe negatywne oddziaływania zarówno na powietrze jak i inne komponenty środowiska, lecz będą one odwracalne i w dłuższej perspektywie czasowej przyczynią się do poprawy wszystkich komponentów środowiska przyrodniczego oraz ludzi.

Aby zapobiegać zmianom klimatu na szczeblu lokalnym należy nie tylko zadbać o czyste powietrze, ale i przygotować kompleksowe programy adaptowania się do nowych warunków klimatycznych. Odpowiednie dostosowanie się do tych zmian wymaga uwzględnienia zaleceń zawartych w opracowaniu „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA2020) czy też Krajowego Planu na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030. *Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów* analizuje szczegółowo te zagadnienia. Za sektory narażone na oddziaływanie zmian klimatycznych uznano: gospodarkę wodną, rolnictwo, leśnictwo, energetykę, zdrowie, mieszkalnictwo, gospodarkę przestrzenną, turystykę i rekreację oraz różnorodność przyrodniczą.

Wzrastające temperatury powodują eutrofizację wód a co za tym idzie pogorszenie ich stanu. Mogą być również przyczyną ulewnych deszczy, podczas których następuje wzmożony spływ zanieczyszczonych biogenami wód z terenów zurbanizowanych bezpośrednio do rzek. W celu adaptacji do zmian klimatu w sektorze gospodarka wodna, należy zwiększyć jej odporność poprzez: ochronę społeczeństwa przed powodzią, zapewnienie pełnego zaopatrzenia w wodę oraz ochronę ekosystemów i różnorodności przyrodniczej. Aby w pełni zminimalizować nadmiary oraz niedobory wody powinno się stale modernizować urządzenia wodne oraz sieć wodociągową i kanalizacyjną, ograniczać pobory wody na cele przemysłowe i rolnictwo, prowadzić ciągły monitoring stanu wód w rzekach gminy oraz stan ich zanieczyszczenia, a także zapobiegać przedostawaniu się do nich

biogenów. Bardzo ważnym aspektem jest również konieczność zwiększania retencji wodnej oraz opracowanie skutecznego systemu wczesnego ostrzegania ludności i przemysłu przed zjawiskami ekstremalnymi.

Z racji na udział rolnictwa w gospodarce Gminy i Miasta Odolanów, ta dziedzina jest również narażona na zmiany klimatu. Obecnie obserwuje się wzrost efektywności rolnictwa, jednak te zmiany mogą zostać zahamowane przez niekorzystne zjawiska pogodowe oraz globalne zmiany klimatyczne. Wydłużony okres wegetacji oraz cieplejsze temperatury będą powodować zwiększenie populacji chwastów oraz szkodników. Wysokie temperatury oraz bezdeszczowe okresy mogą być z kolei przyczyną występowania suszy, która powoduje niszczenie upraw, zwiększanie mineralizacji materii organicznej oraz zmniejszenie możliwości magazynowania wody w przypowierzchniowej warstwie gleby. Równocześnie długie okresy suszy przerywane mogą być nawalnymi deszczami, które przyczyniać się będą z kolei do wymywania powierzchniowej warstwy gleby oraz do nadmiaru jej nawodnienia. Aby dostosowywać się do zmian klimatu w tej dziedzinie należy przede wszystkim uświadamiać rolników o skali problemu. Ważnym jest monitorowanie na bieżąco stanu suszy oraz dostosowanie terminów zabiegów agrotechnicznych do panujących warunków pogodowych, a także rozwój nowych sposobów radzenia sobie ze szkodnikami.

Wzrost temperatury związany ze zmianami klimatu może wpłynąć także na różnorodność biologiczną na terenie Gminy i Miasta. Istnieje zagrożenie utraty cennych i zagrożonych gatunków roślin i zwierząt z jej terenu. Narażone będą m.in. obszary leśne, szczególnie te chronione. Częste susze powodować będą zahamowanie wzrostu drzew, a także zwiększanie ryzyka pożarów. Tak samo jak w przypadku rolnictwa, rośliny narażone będą na masowe inwazje szkodników. Nawalne deszcze oraz towarzyszące im silne wiatry mogą powodować erozję gleby oraz straty w drzewostanach. Należy więc prowadzić kontrole i monitoring różnorodności biologicznej, szczególnie na obszarach chronionych. Pozwoli to na podejmowanie w razie konieczności działań z zakresu ochrony czynnej w celu przeciwdziałania rozprzestrzeniania się obcych gatunków inwazyjnych i zachowania wysokiej różnorodności biologicznej.

Zmiany klimatu mogą również wywierać istotny wpływ na zdrowie człowieka. Okresy, gdy dni upalne trwają przez co najmniej kilka dni, stanowią zagrożenie dla zdrowia ludzi. Podczas trwania upałów zaleca się pozostawanie w budynkach, zwłaszcza w godzinach największego nasłonecznienia. W celu adaptacji należy rozbudowywać systemy klimatyzacyjne w budynkach użyteczności publicznej oraz prywatnych obiektach usługowych i mieszkaniach.

Zmiany klimatyczne mają również wpływ na infrastrukturę techniczną. Wysokie temperatury, jak i znaczne ich spadki, niszczą nawierzchnie dróg, tory kolejowe oraz linie energetyczne. Aby zapobiegać tym zmianom, należy stale modernizować urządzenia techniczne.

Z racji tego, że zmiany klimatu mogą wywoływać znaczne szkody w środowisku przyrodniczym oraz mogą negatywnie wpływać na życie człowieka, należy podjąć kroki w celu adaptacji do tych zmian, ale przede wszystkim należy jak najbardziej ograniczyć zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego, które powodują zmiany w klimacie. Należy również monitorować poszczególne elementy środowiska

w celu kontroli zmian. Do wykonania tego celu ma służyć realizacja zadań, które wyznacza *Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów*.

Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

W ramach *Programu Ochrony Środowiska* przewiduje się, że większość zaplanowanych zadań nie będzie w sposób negatywny bezpośredni, długoterminowy lub krótkoterminowy oddziaływać na środowisko wodne. W *Programie* zostały natomiast określone działania, których oddziaływanie jest pozytywne, ale również może być negatywne (przede wszystkim w przypadku etapu realizacji inwestycji). W zależności od charakteru prac, zadania mogą wpływać negatywnie w sposób krótkotrwały na faunę i florę wodną oraz warunki hydromorfologiczne. Pozytywnie wpłyną przede wszystkim na stan i jakość wód, a co z tym związane na jakość życia mieszkańców. Działania kompensacyjne będą indywidualnie ustalane przy danych inwestycjach. Wymienione w *Programie* działania, takie jak odbudowa jazów, bieżąca konserwacja urządzeń wodnych, wykonanie planu przeciwdziałania skutkom suszy oraz edukacja ekologiczna z zakresu ochrony zasobów wodnych przyczynią się bezpośrednio do realizacji Planu Gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r. poz. 1967) poprzez regulację gospodarki wodnej i poprawę bezpieczeństwa wodnego dla przyrody ożywionej, zapobiegając jednocześnie możliwości i skutkom wystąpienia powodzi. Powyższe, a także zadania skupione na pozostałych komponentach środowiska (ochrona klimatu i jakości powietrza, gospodarka odpadami, gospodarka wodno-ściekowa) wraz zaplanowanym monitoringiem wód przyczyni się do osiągnięcia zaplanowanych celów środowiskowych ustalonych ww. planie.

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Negatywne oddziaływanie na powierzchnię ziemi występować będzie w przypadku realizacji przedsięwzięć dotyczących budowy i rozbudowy dróg, chodników. Należy zaznaczyć jednak, że są to zadania służące poprawie stanu środowiska na terenie Gminy i Miasta oraz poprawie życia ludności. Pozostałe wyznaczone w *Programie* działania będą wpływać pozytywnie na powierzchnię ziemi lub nie będą generować żadnego oddziaływania.

Oddziaływanie na zasoby naturalne

Większość zaplanowanych w *Programie* działań będzie pośrednio pozytywnie wpływać na zasoby naturalne Gminy i Miasta Odolanów lub będą oddziaływać na zasoby naturalne w skali regionalnej. Jedynym negatywnym oddziaływaniem jest konieczność zużycia zasobów w celu realizacji zaplanowanych inwestycji.

Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Większość zaplanowanych w *Programie* działań będzie pośrednio pozytywnie wpływać na zabytki i dobra zlokalizowane na terenie Gminy i Miasta Odolanów (np. poprzez poprawę jakości powietrza) lub nie będą generować żadnego oddziaływania.

Oddziaływanie na krajobraz

Europejska Konwencja Krajobrazowa definiuje krajobraz jako fragment powierzchni ziemi postrzegany przez ludzi, którego charakter jest wynikiem działania i interakcji czynników przyrodniczych i antropogenicznych (art.1). Definicja ta odzwierciedla pogląd, że krajobraz stanowi całość, której składowe przyrodnicze i kulturowe należy ujmować i rozpatrywać łącznie. Ustalenia Konwencji opierają się na założeniu, że krajobraz pełni ważną ogólnospołeczną rolę w wielu dziedzinach: kulturze, ochronie przyrody i sprawach socjalnych oraz stanowi zasób sprzyjający działalności gospodarczej i umożliwiający poprawę warunków życia. Krajobraz jest również podstawą dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, umacniającym tożsamość jednostek i społeczności lokalnych.

Na terenie Gminy i Miasta Odolanów można zaobserwować głównie krajobraz kulturowy (znajdujący się pod wpływem intensywnej działalności człowieka). Krajobraz naturalny występuje jedynie na zwartych kompleksach leśnych oraz na nieużytkach czy obszarach chronionych, gdzie wpływ człowieka na jego kształtowanie nie jest znaczący.

Działania zawarte w harmonogramie *Programu*, realizowane na terenie Gminy i Miasta Odolanów będą miały zarówno negatywny jak i pozytywny wpływ na krajobraz. Negatywne oddziaływanie występować będzie w przypadku budowy dróg, ścieżek rowerowych. Będzie to jednak w większości wpływ chwilowy, krótkoterminowy, który ustanie po zrealizowaniu zadania. Wpływ pozytywny to ograniczenie emisji CO₂, pyłów, a tym samym niezaburzanie procesów krajobrazotwórczych, które obecnie mają miejsce oraz poprawa długookresowych walorów krajobrazowych.

Oddziaływanie na ochronę przyrody

Większość zadań zaplanowanych w *Programie Ochrony Środowiska* dla Gminy i Miasta Odolanów nie będzie wpływać negatywnie na obszary chronione, ponieważ zadania będą realizowane albo poza tymi terenami, albo tak, aby nie spowodowały zagrożenia dla tych obszarów wynikających z realizacji zadań. Działania ujęte w harmonogramie *Programu Ochrony Środowiska* będą prowadzić do poprawy stanu środowiska, a co z tym związane pośrednio również część tych zadań wpłynie pozytywnie na obszary chronione, stanowiące element spójnego systemu środowiska.

Działania mające na celu minimalizowanie skutków fragmentacji środowiska, powinny opierać się na ochronie istniejących lub tworzeniu nowych korytarzy ekologicznych. Podczas realizacji inwestycji na terenie chronionym, konieczne jest ścisłe przestrzeganie przepisów regulujących działania na obszarach objętych ochroną. W celu ograniczenia fragmentacji środowiska należałoby wybudować przejścia dla zwierząt. W szczególności w miejscach gdzie główne korytarze migracyjne „krzyżują się” z inwestycjami drogowymi.

Do zadań możliwie najbardziej oddziałujących na środowisko możemy zaliczyć:

- Termomodernizacje i modernizacje budynków,
- Modernizacje, przebudowy, rozbudowy i budowy dróg, chodników i ścieżek rowerowych, a zwłaszcza budowa obwodnicy m. Świeca
- Modernizacje i konserwacje instalacji technologicznych – urządzeń wodnych, sieciowych itp.,

- Budowa i montaż alternatywnych źródeł energii,
- Usuwanie wyrobów zawierających azbest.

Przewiduje się, że oddziaływanie tych zadań będzie krótkotrwałe i nie wpłynie znacząco i długoterminowo na stan środowiska przyrodniczego. Dodatkowo należy zaznaczyć, iż w aspekcie długoterminowym realizacja zadań przyczyni się do poprawy jakości środowiska, jakości życia mieszkańców powiatu oraz ich bezpieczeństwa. Realizacja powyższej wymienionych, najbardziej dotkliwych dla środowiska działań na obszarze form ochrony przyrody musi być poprzedzona uzgodnieniem zamierzeń inwestycyjnych z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu na etapie projektowym w przypadku gdy właścicielem gruntów inwestycyjnych będzie Gmina i Miasto Odolanów lub przedsiębiorstwo.

9. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Rozważenie możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć jest obowiązkiem wynikającym z Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście trans-granicznym, sporządzonej w Espoo w dniu 25 lutego 1991 r. (Dz. U. 1999 nr 96, poz. 1110). Specjalnej analizie powinny podlegać inwestycje zlokalizowane blisko granic państwa, a także te realizowane dalej, ale ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogące powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku.

Ze względu na położenie Gminy i Miasta Odolanów, w centralnej części Polski, z dala od granic Państwa, nie istnieje praktycznie możliwe oddziaływanie transgraniczne na stan środowiska w gminie.

10. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Podstawowym sposobem minimalizacji ewentualnych negatywnych oddziaływań związanych z realizacją *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów* jest przestrzeganie przy realizacji poszczególnych zadań obowiązujących przepisów prawa. W szczególności należy zadbać o:

- zapewnienie prawidłowego przebiegu procedury oceny oddziaływania na środowisko jeśli na etapie realizacji działania, wynikającego z Planu, będzie konieczna do przeprowadzenia – w proces ten powinni być zaangażowani przedstawiciele administracji samorządowej, służby ochrony przyrody, organizacje i stowarzyszenia ekologiczne, środowisko naukowe, organizacje społeczne oraz mieszkańcy,
- ścisłą współpracę z instytucjami dysponującymi danymi na temat stanu środowiska (m.in. WIOŚ, Urząd Marszałkowski, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny),
- nadzór i kontrola nad prawidłową realizacją Planu oraz stały monitoring stanu środowiska i na podstawie otrzymanych danych podejmowanie adekwatnych działań,
- egzekucja zapisów określonych w decyzjach administracyjnych oraz w przepisach,

- prowadzenie działań edukacyjnych dla społeczeństwa oraz zapewnienie mieszkańcom łatwego dostępu do informacji o stanie środowiska i jego ochronie,
- zgodne z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wykorzystanie zasobów przestrzeni.

Potencjalne negatywne oddziaływania, które mogą wystąpić przy realizacji zaplanowanych zadań inwestycyjnych można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez:

- odpowiednio dobrze przemyślany wybór lokalizacji inwestycji (w przypadku inwestycji liniowych ich przebiegu) uwzględniający lokalne uwarunkowania, walory przyrodnicze, występowanie chronionych gatunków zwierząt roślin i grzybów, a także występowanie zabytków,
- odpowiednio staranne przygotowanie projektu, przy uwzględnieniu potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy jak i w fazie eksploatacji inwestycji,
- odpowiednie zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w szczególności w sąsiedztwie siedlisk szczególnie wrażliwych na negatywne oddziaływanie, obiektów zabytkowych oraz terenów zabudowanych,
- wybór odpowiedniego terminu realizacji prac i dostosowanie ich do terminów rozrodu, wegetacji, okresów lęgowych ptaków (zwłaszcza w przypadku termomodernizacji), itp.,
- stosowanie w miarę możliwości najlepszych dostępnych technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych uwzględniających ochronę środowiska,
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu,
- ograniczenie do minimum wycinki drzew i krzewów podczas prac budowlanych, szczególnie modernizacji dróg i innych inwestycji liniowych oraz wprowadzanie osłonowych i izolacyjnych nasadzeń drzew i krzewów które będą ograniczać emisję hałasu i zanieczyszczeń w trakcie trwania eksploatacji dróg.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie negatywnego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje ryzyko nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie wcześniej działań kompensacyjnych. Działania te powinny przede wszystkim obejmować odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji, tworzenie alternatywnych korytarzy ekologicznych i tras migracji zwierząt. Niemniej na obecnym etapie nie przewiduje się zaistnienia szkód w środowisku wywołanych realizacją Programu, które wymagałyby kompensacji.

11. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów na lata 2020 – 2023 z perspektywą do roku 2027 r. przewiduje realizację zadań, które w większości przyczynią się do poprawienia stanu środowiska na terenie Gminy i Miasta Odolanów a tym samym pozytywnie wpłyną na zdrowie ludzi i poprawią standard życia mieszkańców. Zaproponowane w *Programie* cele są spójne z innymi dokumentami strategicznymi szczebla wyższego, a w szczególności ze Strategią Rozwoju Kraju oraz z dokumentami przyjętymi na szczeblu regionalnym i lokalnym. W związku z powyższym przedstawianie alternatywnych rozwiązań w tym kontekście nie ma uzasadnienia zarówno z formalnego jak i ekologicznego punktu widzenia.

Ponadto, dokument ten ma charakter strategiczny i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań, w tym napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Jako warianty alternatywne dla zaplanowanych przedsięwzięć można rozważać: warianty lokalizacji, warianty konstrukcyjne i technologiczne, warianty organizacyjne czy wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”. Wariant „0” nie oznacza, że nic się nie zmieni. Konsekwencje związane z brakiem realizacji *Programu* mogłyby być znacznie dotkliwsze dla środowiska i ludzi.

Trudności jakie mogą być związane z realizacją niektórych zadań określonych w *Programie* to przede wszystkim wysokie koszty realizacji poszczególnych zadań oraz trudności w pozyskaniu odpowiednich środków na ten cel, niedotrzymanie ustalonych terminów realizacji zadań, możliwość wystąpienia konfliktów społecznych oraz trudności w pozyskaniu terenów pod poszczególne inwestycje.

Główną trudnością napotkaną przy sporządzaniu niniejszej *Prognozy* był stopień ogólności zapisów analizowanego *Programu*. Nie znając zakresu i lokalizacji koniecznych do wykonania w ramach konkretnych działań inwestycji, nie można dokonać konkretnej i szczegółowej oceny oddziaływania.

W związku z powyższym wszelkie analizy oddziaływań mają charakter bardzo ogólny i opierają się w dużej mierze na teoretycznej możliwości wystąpienia negatywnych lub pozytywnych oddziaływań. Dlatego też należy zakładać, że wszelkie sformułowane wnioski odnośnie możliwości wystąpienia możliwego negatywnego oddziaływania, powinny być zweryfikowane na etapie wykonywania szczegółowych analiz np. na etapie przygotowywania dokumentacji niezbędnej do uzyskania decyzji środowiskowych.

12. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza Oddziaływania na Środowisko *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów na lata 2020 – 2023 z perspektywą do roku 2027* została opracowana zgodnie z Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i stanowi element procedury postępowania w sprawie oceny oddziaływania tego dokumentu na środowisko przyrodnicze Gminy. Zakres Prognozy jest zgodny z art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Głównym celem *Programu Ochrony Środowiska* jest efektywne zarządzanie ochroną środowiska zgodnie z polityką ochrony środowiska. Jest to dokument strategiczny, określający cele główne i szczegółowe oraz zadania służące poprawie jakości powietrza na terenie Gminy i Miasta.

„*Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027*” zawiera charakterystykę Gminy i Miasta Odolanów wraz z opisem uwarunkowań fizyczno-geograficznych oraz społeczno-gospodarczych. Dokonano także oceny stanu środowiska na terenie Gminy i Miasta z uwzględnieniem obszarów przyszłej interwencji: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze, zagrożenia poważnymi awariami. Przedstawiono również wpływ obecnego stanu środowiska na życie gospodarcze i społeczne oraz na decyzje polityczne, a także prognozę stanu środowiska na lata obowiązywania *Programu Ochrony Środowiska*. Dla każdego obszaru interwencji przeprowadzono analizę SWOT, na podstawie której określono najważniejsze problemy gminy.

Następnie poprzez analizę stanu środowiska określono cele, kierunki interwencji i zadania wynikające ze zdefiniowanych zagrożeń i problemów dla poszczególnych obszarów interwencji. Cele i kierunki interwencji wyznaczono w oparciu o cele zawarte w dokumentach strategicznych Unii Europejskiej, kraju i województwa. Do każdego celu przypisano liczbowe przedstawienie stanu lub tendencji, które określa w sposób mierzalny wpływ podejmowanych działań na środowisko. Wskaźniki sformułowano w taki sposób, aby umożliwiały określenie postępu realizacji zadań.

Przedstawiono również system realizacji *Programu Ochrony Środowiska* oraz spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi. Opracowano także system monitoringu, który umożliwi sprawną realizację działań, jak również pozwoli na bieżącą aktualizację celów *Programu*.

„*Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Odolanów na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027*” umożliwi efektywne i sprawne wykorzystanie środków finansowych na działania w zakresie ochrony środowiska. Zadania te zapewnią poprawę stanu środowiska w gminie Odolanów oraz ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko źródeł zanieczyszczeń, ochronę i rozwój walorów środowiska oraz racjonalne gospodarowanie jego zasobami z uwzględnieniem konieczności ochrony środowiska.

Struktura i zakres *Programu* są zgodne z „Wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” Ministerstwa Środowiska.

W *Prognozie* przeanalizowano metodą analityczno-syntetyczną oddziaływanie zaproponowanych w POŚ przedsięwzięć do na poszczególne komponenty środowiska:

- Zwierzęta,
- Rośliny,
- Ludzie,
- Powietrze i klimat,
- Wody,
- Powierzchnia ziemi,
- Krajobraz,
- Zasoby naturalne,
- Zabytki i dobra materialne,
- Ochrona przyrody – Natura 2000 i pozostałe formy.

W celu dokonania obiektywnej weryfikacji i modyfikacji celów i zadań proponowanych w ramach *Programu* konieczne jest prowadzenie monitoringu, który dostarczy danych niezbędnych do realizacji tych działań. Monitoring i ewaluacja mogą objąć różne stadia i aspekty procesu planowania energetycznego.

Głównymi problemami z zakresu ochrony środowiska w gminie Odolanów są:

1. Emisja zanieczyszczeń z procesu spalania nieefektywnych paliw stałych w przestarzałych systemach grzewczych,
2. Emisja zanieczyszczeń powstających w procesie spalania paliw w środkach transportu drogowego, słabnące znaczenie zbiorowego transportu publicznego,
3. Zainstalowane mierniki monitorują jedynie pyły zawieszone w powietrzu, na terenie Gminy nie istnieje pełnozakresowa stacja pomiarowa,
4. Brak pomiarów poziomu hałasu kolejowego na terenie Gminy i Miasta Odolanów, zły stan infrastruktury kolejowej, przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu drogowego,
5. Brak ekranów akustycznych przy drogach wojewódzkich, przebieg głównych szlaków komunikacyjnych przez centrum Odolanowa,
6. Brak prowadzonych pomiarów PEM w Gminie i Mieście Odolanów,
7. Rozmieszczenie linii elektroenergetycznych stacji bazowych telefonii komórkowej w bliskiej odległości,
8. Niekorzystny wpływ działalności antropogenicznej na jakość wód, w szczególności rolnictwa,
9. Występujące zagrożenie powodziowe,
10. Zły stan wód powierzchniowych i umiarkowany stan wód podziemnych,
11. Duża ilość indywidualnych zbiorników bezodpływowych na obszarze wiejskim, mała ilość i brak dokumentacji potwierdzającej skuteczność PSOŚ,
12. Brak wykonanych analiz ryzyka ujęć wód,
13. Duży wpływ wydobycia surowców na przekształcenia powierzchni ziemi i niekorzystne warunki hydrologiczne na wydobycie złóż,
14. Ryzyko nieprzestrzegania warunków koncesji na wydobycie złóż,
15. Brak punktu pomiarowego monitoringu gleb w Gminie i Mieście Odolanów,
16. Mała ilość próchnicy w strukturze gleb oraz zakwaszanie gleb, niskie klasy bonitacyjne gleb,
17. Występujące na terenie Gminy i Miasta wyroby azbestowe,
18. Brak odpowiedniej infrastruktury gospodarki odpadami na terenie Gminy i Miasta (dotychczasowy brak PSZOK, urządzeń do przeróbki odpadów),

19. Niedotrzymanie wszystkich poziomów recyklingu i odzysku oraz wzrastająca liczba produkowanych odpadów,
20. Podatność zasobów przyrody ożywionej i nieożywionej na zanieczyszczenia środowiska oraz intensyfikację turystyki,
21. Wysoka podatność zasobów przyrodniczych, w tym obszarów prawnie chronionych (w szczególności Natura 2000) na zmiany stosunków wodnych, związane z zasypywaniem terenu, melioracjami i osuszaniem. Duża podatność na występujący problem suszy w Polsce związany m.in. ze zmianami klimatycznymi,
22. Brak ustanowionych planów zadań ochrony albo planów ochrony dla obszarów Natura 2000 oraz Parku Krajobrazowego Dolina Baryczy,
23. Przeważający udział monokultury sosny,
24. Mała liczba (2) działających OSP na terenie Gminy i Miasta,
25. Istnienie zakładu podwyższonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej – PGNiG.

Nie wprowadzenie działań wskazanych w *Programie* wpłynie na pogorszenie się warunków życia mieszkańców wskutek pogorszenia jakości środowiska oraz braku poprawy infrastruktury drogowej, energetycznej oraz budynków użyteczności publicznej.

W *Prognozie* zidentyfikowano i oceniono przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne poszczególnych zadań wyznaczonych w *Programie*. Większość zidentyfikowanych negatywnych oddziaływań będzie chwilowa, odwracalna i ustanie po wykonaniu inwestycji. Wszystkie działania wyznaczone w *Programie* będą się kumulować i długotrwale pozytywnie oddziaływać na powietrze co się będzie przekładać pośrednio na jakość wód.

Największe oddziaływanie na środowisku będzie występować podczas realizacji zadań polegających na termomodernizacji budynków, budowie i modernizacji dróg oraz budowie instalacji odnawialnych źródeł energii. Prognoza wskazuje sposób w jaki powinny być wykonane poszczególne działania aby ograniczyć negatywne oddziaływanie na środowisko min. odpowiednie zaprojektowanie inwestycji uwzględniające wymogi ochrony środowiska zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji, wybór odpowiedniego terminu prac dostosowanego min. okresów lęgowych i rozrodczych zwierząt, wegetacji roślin czy wybór odpowiedniej lokalizacji. W opracowaniu zaproponowano także działania kompensacyjne. Jednak na obecnym etapie nie przewidziano zaistnienia szkód w środowisku wywołanych realizacją *Programu*, które wymagałyby kompensacji.

Należy pamiętać, że *Program Ochrony Środowiska* ma charakter strategiczny i część działań ma charakter ogólny i wskazuje jedynie kierunki działań przez co nie można w *Prognozie* precyzyjnie określić oddziaływań na środowisko i ich opis ma charakter bardzo ogólny i opiera się w dużej mierze na teoretycznej możliwości wystąpienia negatywnych lub pozytywnych oddziaływań. Przed przystąpieniem do realizacji poszczególnych zadań, gdy będą znane dokładne parametry, skala i lokalizacja inwestycji należy określić negatywne oddziaływania oraz korzyści przeprowadzenia inwestycji na zasadzie zysków i strat i wtedy podjąć ostateczną decyzję o jej realizacji.

Podstawowym sposobem minimalizacji ewentualnych negatywnych oddziaływań związanych z realizacją *Programu Ochrony Środowiska* jest przestrzeganie przy realizacji poszczególnych zadań obowiązujących przepisów prawa. W przypadku gdy całkowite uniknięcie negatywnego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje ryzyko nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie wcześniej działań kompensacyjnych.

Zaproponowane w *Programie Ochrony Środowiska* dla Gminy i Miasta Odolanów na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027 cele są spójne z innymi dokumentami strategicznymi szczebla wyższego, dokument ten ma charakter strategiczny i część działań ma charakter ogólny i wskazuje jedynie kierunki działań co powoduje że w chwili obecnej nie jest znana ich dokładna skala i lokalizacja części inwestycji przez co nie można precyzyjnie wskazać alternatywnych działań. W związku z powyższym wszelkie analizy oddziaływań zawarte w Prognozie mają charakter bardzo ogólny i opierają się w dużej mierze na teoretycznej możliwości wystąpienia negatywnych lub pozytywnych oddziaływań.

13. Wykorzystane materiały

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. 2020 poz. 1219 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz.U. 2020 poz. 995 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2020 poz. 283 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r., o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz.U. 2019 poz. 1295 ze zm.),
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo wodne (t.j. Dz.U. 2020 poz. 310 ze zm.)
- Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1086 ze zm.),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz.U. 2020 poz. 797 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 875 ze zm.)
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. 2020 poz. 55 ze zm.),
- Porozumienia i konwencje międzynarodowe, dyrektywy i zalecenie unijne, programy, strategie, polityki i plany na szczeblu międzynarodowym, krajowym oraz wojewódzkim, wymienione w rozdziale 1.3 niniejszego opracowania.
- <http://geoserwis.gdos.gov.pl>
- <http://mapy.geoportal.gov.pl>